ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ
των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Παροχή Υπηρεσιών Επιστημονικής, Ερευνητικής και Διοικητικής-Τεχνικής Υποστήριξης του «Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας» της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

Π.38
4Η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΩΝ ΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΚΜ

ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
«ΙΝΝΟΛΑΝΤ Ε.Π.Ε. - ΑΠΟΨΗ Α.Ε.»

ΚΑΙΝΟΤΟΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΕ - ΙΝΝΟΛΑΝΤ ΕΠΕ
Πανεπιστημίου 56, 106 78 ΑΘΗΝΑ
τηλ.: 210-6995053
fax: 210-6995098
Email: info@innoland.gr

ΑΠΟΨΗ Υπηρεσίες Πληροφορικής Συμβουλευτικής και Εκπαίδευσης Ανώνυμη Εταιρεία
ΑΝΤ/ΡΧΟΥ Π/Ν Π. ΒΛΑΧΑΚΟΥ 38-40
ΠΕΙΡΑΙΑΣ Τ.Κ. 18545
τηλ.: 210-4629300
fax: 210-4619565
Email: info@apopsinet.gr

Παραδοτέο	**Π38– 4Η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΩΝ ΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΚΜ**
Κωδικός Έργου	ΟΠΣ 5010638
Τίτλος Έργου	Παροχή Υπηρεσιών Επιστημονικής, Ερευνητικής και Διοικητικής-Τεχνικής Υποστήριξης του Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.
Αρ. Σύμβασης	19SYMV004757378 2019-04-09& 21SYMV008782041 2021-06-17
Κύριος Έργου	Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
Περιγραφή	Σύσταση και Λειτουργία Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας στην ΠΚΜ (ΠΜ ΔΑΑΕ).

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Έκδοση	Ημερομηνία	Παρατηρήσεις
1η	11-09-2023	-

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ V
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ IX
ΕΙΣΑΓΩΓΗ 1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 4
1. Δημογραφική Κατάσταση Ελλάδας και ΠΚΜ 4
1.1. Μόνιμος Πληθυσμός 2021 4
1.1.1. Μόνιμος Πληθυσμός ανά Περιφέρεια της Χώρας 4
1.1.2. Μόνιμος Πληθυσμός ανά Π.Ε. της ΠΚΜ 8
1.2. Φυσική Κίνηση Πληθυσμού 13
1.2.1. Φυσική Κίνηση Πληθυσμού στη Χώρα 13
1.2.2. Φυσική Κίνηση Πληθυσμού στην ΠΚΜ, 2017-2022 15
1.3. Πρόβλεψη Μόνιμου Πληθυσμού της Χώρας 16
1.3.1. Νόμιμος Πληθυσμός ανά Π.Ε. της ΠΚΜ 20
2. Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία 22
2.1. Εκτίμηση της ΑΠΑ στις Περιφέρειες της Χώρας 22
2.2. Εκτίμηση της ΑΠΑ στις Περιφερειακές Ενότητες της ΠΚΜ 26
2.3. Συνεισφορά Κλάδων (Α 10) στην ΑΠΑ Ελλάδας και ΠΚΜ 29
3. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) 33
3.1. ΑΕΠ ανά Περιφέρεια (NUTS II) 33
3.2. Κατά Κεφαλή ΑΕΠ ανά Περιφέρεια (NUTS II) 37
3.3. ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ 39
3.4. Κατά Κεφαλή ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ 43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 49
4. Συνολική Παραγωγική Δραστηριότητα στη Χώρα 49
4.1. Νομικές μονάδες, κύκλος εργασιών και απασχολούμενοι ανά 1Ψ κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στη Χώρα 49
4.1.1. Μητρώο Επιχειρήσεων 2020 49
5. Παραγωγική Δραστηριότητα Επιχειρήσεων Ιδιωτικού Τομέα σε Χώρα και ΠΚΜ 61
5.1. Κατάταξη Επιχειρήσεων στη Χώρα με βάση τον αριθμό απασχολούμενων-μισθωτών 61
5.1.1. Μεταβολή 2017-2022 61
5.1.2. Μεταβολή 2019-2022 65
5.2. Αριθμός Επιχειρήσεων και Εργαζομένων-μισθωτών στη Χώρα ανά 2ψήφιο Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας- Μεταβολή 2017-2022 67
5.2.1. Αριθμός Επιχειρήσεων στη Χώρα ανά 2ψήφιο Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας-Μεταβολή 2017-2022 67

5.2.2. Αριθμός Εργαζομένων στη Χώρα ανά 2Ψ Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας- Μεταβολή 2017-2022 69
5.2.3. Συνολική συμβολή 2Ψ κλάδων στη Χώρα 73
5.3. Εργαζόμενοι-μισθωτοί ανά Φύλο στη Χώρα 74
5.4. Εργαζόμενοι-μισθωτοί ανά Ηλικία στη Χώρα 75
5.5. Εργαζόμενοι-μισθωτοί ανά εβδομαδιαία διάρκεια απασχόλησης στη Χώρα 77
5.6. Εργαζόμενοι-μισθωτοί ανά εύρος μισθού στη Χώρα 79
5.7. Αριθμός Επιχειρήσεων & Παραρτημάτων και Αριθμός Εργαζομένων ανά Περιφέρεια 81
5.8. Αριθμός Επιχειρήσεων & Παραρτημάτων και Αριθμός Εργαζομένων ανά Περιφερειακή Ενότητα της ΠΚΜ 84
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Η ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 89
6. Εργατικό Δυναμικό, Απασχολούμενοι, και Άνεργοι σε Ελλάδα και ΠΚΜ 89
6.1. Εξέλιξη Εργατικού Δυναμικού, Απασχολούμενων και Ανέργων, ανά Φύλο, στη Χώρα 89
6.2. Εξέλιξη Απασχολούμενων ανά τομέα και φύλο στη Χώρα 94
6.3. Εξέλιξη Κατάστασης Απασχόλησης στην ΠΚΜ και στη Χώρα 99
6.4. Εξέλιξη ανεργίας ανά φύλο και για νέους 15-29 ετών στη Χώρα 101
6.5.1. Απασχολούμενοι ανά μέγεθος επιχείρησης 103
6.5.2. Απασχολούμενοι ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας 104
6.5.3. Απασχολούμενοι ανά τύπο επαγγέλματος 105
6.5.4. Απασχολούμενοι ανά τύπο απασχόλησης 106
6.5.5. Απασχολούμενοι ανά τύπο σύμβασης 107
7. Η Εγγεγραμμένη Ανεργία σε Ελλάδα και ΠΚΜ 108
7.1. Εγγεγραμμένη Ανεργία ανά διάρκεια και ανά Περιφέρεια της Χώρας 108
7.2. Η επιβάρυνση της ανεργίας στις Περιφέρειες της Χώρας και στις Π.Ε. της ΠΚΜ 111
7.2.1. Η επιβάρυνση της ανεργίας στις Περιφέρειες της Χώρας 111
7.2.2. Η επιβάρυνση της ανεργίας στις Π.Ε. της ΠΚΜ 112
8. Κενές Θέσεις Εργασίας στην Ελλάδα 118
9. Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε Χώρα, ΠΚΜ και Π.Ε. της ΠΚΜ το 2022 121
9.1. Μισθωτή Απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα στη Χώρα 121
9.1.1. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα στη Χώρα, κατά το 2022. 121
9.1.2. Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα στη Χώρα 2010-2022 122
9.1.3. Προσλήψεις ανά είδος σύμβασης εργασίας στη Χώρα κατά το 2022 - Σύγκριση με προηγούμενα χρόνια 123
9.1.4. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης ανά Φύλο στη Χώρα κατά το 2022 125

9.1.5. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης ανά Ηλικιακή Ομάδα στη Χώρα κατά το 2022 126
9.1.6. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφέρεια. 127
9.2.1. Ισοζύγιο Ροών Μισθωτής Απασχόλησης στην ΠΚΜ 2014-22 129
9.2.2. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ - 3μηνα 2022 130
9.2.3. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ – Σύγκριση τετραετίας 2019-2022. 131
9.3.1. Δυναμικοί Κλάδοι και Επαγγέλματα στη Χώρα 132
9.3.2. Δυναμικοί Κλάδοι και Επαγγέλματα στην ΠΚΜ 134
10. Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε Χώρα, ΠΚΜ και Π.Ε. της ΠΚΜ κατά το α΄ τετράμηνο του 2023 137
10.1. Μισθωτή Απασχόληση ιδιωτικού τομέα στη Χώρα 137
10.1.1. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα στη Χώρα, Ιανουάριος-Απρίλιος 2023. 137
10.1.2. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα στη Χώρα – Ιανουάριος - Απρίλιος 2010 - 2023. 138
10.1.3. Προσλήψεις ανά είδος σύμβασης εργασίας στη Χώρα, Ιανουάριος-Απρίλιος 2023 140
10.2. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφέρεια 141
10.3. Μισθωτή Απασχόληση ιδιωτικού τομέα στην ΠΚΜ 143
10.3.1. Ισοζύγιο Ροών Μισθωτής Απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα στην ΠΚΜ, Ιανουάριος-Απρίλιος 2018 – 2023 143
10.3.2. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, Ιανουάριος-Απρίλιος 2019-2023. 144
11. 4η Ετήσια Έρευνα Πεδίου Εργοδοτών στην ΠΚΜ, 2023 146
11.1. Η ταυτότητα της Έρευνας – Το προφίλ των επιχειρήσεων 146
11.2. Είδος απασχόλησης εργαζομένων στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ 147
11.3. Μεταβολές στις θέσεις εργασίας στην ΠΚΜ 148
11.4. Ζητούμενες επαγγελματικές γνώσεις/ικανότητες/ δεξιότητες 150
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΚΜ 151
12. Επιλεγμένα Δημογραφικά και Οικονομικά Στοιχεία 151
13. Παραγωγική Διάρθρωση Επιχειρήσεων Ιδιωτικού Τομέα 154
14. Η Αγορά Εργασίας 157
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΠΗΓΕΣ 161
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - EXCEL 164

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1: Μερίδιο πληθυσμού ανά Περιφέρεια της Χώρας, 2021 5
Γράφημα 2: Μεταβολή πληθυσμού ανά Περιφέρεια της Χώρας, 2011-2021 6
Γράφημα 3:Κατανομή Πληθυσμού ανά Φύλο, 2021 7
Γράφημα 4 : Χάρτης Δήμων ανά Π.Ε. της ΠΚΜ 8
Γράφημα 5: Μερίδιο πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2021 9
Γράφημα 6: Μεταβολή πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2011-2021 10
Γράφημα 7: Μερίδιο ανά Φύλο και ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2021 11
Γράφημα 8: Πυκνότητα πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2011-2021 12
Γράφημα 9: Φυσική Κίνηση Πληθυσμού στη Χώρα, 2016-2022 14
Γράφημα 10: Μεταβολή αριθμού Θανάτων στη Χώρα 14
Γράφημα 11 : Μεταβολή αριθμού Γεννήσεων στη Χώρα 15
Γράφημα 12: Φυσική Κίνηση Πληθυσμού στην ΠΚΜ, 2017-22 16
Γράφημα 13: Πρόβλεψη Πληθυσμού στη Χώρα, ΕΕ 2021 18
Γράφημα 14: Ομάδες Ηλικιών ως % του Πληθυσμού της Χώρας 18
Γράφημα 15: Πρόβλεψη Πληθυσμού Χώρας, ΟΗΕ (2019) 19
Γράφημα 16: Μερίδιο Νόμιμου Πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2021 20
Γράφημα 17: Σύγκριση Μόνιμου και Νόμιμου Πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2021. 21
Γράφημα 18: Μεταβολή ΑΠΑ Περιφερειών, 2009-2020* 23
Γράφημα 19: Μεταβολή ΑΠΑ σε Περιφέρειες 2019-2020* 24
Γράφημα 20: Συμμετοχή Περιφερειών στο ΑΠΑ της Χώρας, 2020* 25
Γράφημα 21: Συμμετοχή Περιφερειών σε ΑΠΑ και Πληθυσμό Χώρας, 2020* 26
Γράφημα 22: Μεταβολή ΑΠΑ 2010-2020, στις Π.Ε. της ΠΚΜ 27
Γράφημα 23: Μεταβολή ΑΠΑ στις Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2020* 28
Γράφημα 24: Συμβολή των Π.Ε. της ΠΚΜ σε ΑΠΑ 2020* και Πληθυσμό 2021 29
Γράφημα 25: ΑΠΑ ανά Κλάδο (Α10) σε Ελλάδα και ΠΚΜ, 2020* 31
Γράφημα 26: Συμμετοχή ΠΚΜ στο ΑΠΑ της Χώρας ανά Κλάδο (Α10), 2020* 32
Γράφημα 27: Συμβολή Περιφερειών στο ΑΕΠ της Χώρας, 2020* 34
Γράφημα 28: Μεταβολή ΑΕΠ ανά Περιφέρεια Χώρας, 2015-2020 35
Γράφημα 29: Μεταβολή ΑΕΠ ανά Περιφέρεια Χώρας, 2019-2020 36
Γράφημα 30: κ.κ. ΑΕΠ ανά Περιφέρεια, 2020 38
Γράφημα 31: Δείκτης κ.κ. ΑΕΠ ανά Περιφέρεια με βάση τη Χώρα, 2019 38
Γράφημα 32: Μεταβολή κ.κ. ΑΕΠ ανά Περιφέρεια, 2019-2020 39
Γράφημα 33: Μεταβολή ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ 41
Γράφημα 34: Συμβολή Π.Ε. στο ΑΕΠ της ΠΚΜ, 2020* 42
Γράφημα 35: Μεταβολή ΑΕΠ στις Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2020* 42
Γράφημα 36: Κατά κεφαλή ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2020* 43

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γράφημα 37: Μεταβολή κ.κ. ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2020 44
Γράφημα 38: Διακύμανση κ.κ. ΑΕΠ σε Χώρα, ΠΚΜ & Π.Ε., 2015-2020 45
Γράφημα 39: Μεταβολή κ.κ. ΑΕΠ σε Χώρα, ΠΚΜ & Π.Ε., 2010-2020 46
Γράφημα 40: Σύγκριση διακύμανσης κ.κ. ΑΕΠ των Π.Ε. της ΠΚΜ, 2016-2020* (ΠΚΜ=100) 48
Γράφημα 41: Σημαντικότεροι κλάδοι στην Ελλάδα ως προς Κ.Ε. και Απασχολούμενους, 2020 52
Γράφημα 42: Διακύμανση Απασχόλησης ανά Κλάδο, 2015-2020 53
Γράφημα 43: Μεταβολές Απασχόλησης ανά 1Ψ κλάδο στη Χώρα 55
Γράφημα 44: Μεταβολές Κ.Ε. ανά 1Ψ κλάδο στη Χώρα 57
Γράφημα 45: Νέες εγγραφές επιχειρήσεων 2021-2022 ως προς τις υπάρχουσες το 2020, ανά 1Ψ κλάδο στη Χώρα 60
Γράφημα 46: Κατανομή Επιχειρήσεων βάσει αριθμού απασχολούμενων, 2017 & 2022 62
Γράφημα 47: Αριθμός μονάδων ανά κατηγορία μεγέθους, 2016-2021 63
Γράφημα 48: Μεταβολή αριθμού επιχειρήσεων & εργαζομένων, 2017-2022 64
Γράφημα 49: Απασχολούμενο προσωπικό βάσει μεγέθους επιχειρήσεων, 2017-2022 64
Γράφημα 50: Σύνολο Επιχειρήσεων στη Χώρα, 2019-2022 66
Γράφημα 51: Σύνολο Εργαζομένων στη Χώρα, 2019-2022 66
Γράφημα 52: Κατανομή Επιχειρήσεων ανά Κλάδο στη Χώρα, 2022 68
Γράφημα 53: Μεταβολή αριθμού επιχειρήσεων ανά κλάδο, 2017-2022 69
Γράφημα 54: Κατανομή εργαζομένων ανά 2Ψ Κλάδο στη Χώρα, 2022 72
Γράφημα 55: Μεταβολή αριθμού εργαζομένων ανά 2Ψ κλάδο, 2017-2022 72
Γράφημα 56: Συμβολή 2Ψ κλάδων σε επιχειρήσεις και εργαζόμενους στη Χώρα, 2022 74
Γράφημα 57: Εργαζόμενοι-μισθωτοί ανά Φύλο στη Χώρα, 2017-2022 75
Γράφημα 58: Μερίδια εργαζόμενων μισθωτών ανά εύρος ηλικιών στη Χώρα, 2022 76
Γράφημα 59: Μερίδια εργαζόμενων μισθωτών ανά εύρος ηλικιών στη Χώρα, 2017-2022 76
Γράφημα 60: Μεταβολή εβδομαδιαίας διάρκειας απασχόλησης εργαζομένων 2017-2022 78
Γράφημα 61: Μερίδιο μισθωτών ανά εβδομαδιαία διάρκεια απασχόλησης 2017-2022 79
Γράφημα 62: Αριθμός εργαζομένων ανά εύρος μισθού στη Χώρα, 2017-2022 80
Γράφημα 63: Συμβολή Περιφερειών σε επιχειρήσεις και εργαζόμενους στο σύνολο Χώρας, 2022 82
Γράφημα 64: Μέσος αριθμός εργαζομένων ανά επιχείρηση, 2022 82
Γράφημα 65: Μεταβολή Αριθμού Επιχειρήσεων & Εργαζομένων 2017-2022 84
Γράφημα 66: Κατανομή Επιχειρήσεων και Εργαζομένων ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2022 85
Γράφημα 67: Κατανομή Επιχειρήσεων και Εργαζομένων ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2022 86
Γράφημα 68: Μέσος αριθμός εργαζομένων ανά επιχείρηση, 2022 86
Γράφημα 69: Μεταβολή αριθμού Επιχειρήσεων & Εργαζομένων, 2017-2022 88
Γράφημα 70: Εξέλιξη κατάστασης απασχόλησης στη Χώρα, 2017-2022 91
Γράφημα 71: Εξέλιξη Εργατικού Δυναμικού ανά Φύλο, 2017-2022 91

Γράφημα 72: Εξέλιξη Απασχολούμενων ανά Φύλο, 2017-2022 Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ 92
Γράφημα 73: Εξέλιξη Ανέργων ανά Φύλο, 2017-2022 93
Γράφημα 74: Πληθυσμός& Κατάσταση Απασχόλησης ανά φύλο 94
Γράφημα 75: Μεταβολή Απασχολούμενων ανά τομέα δραστηριότητας, 2017-2022 95
Γράφημα 76: Απασχολούμενοι ανά φύλο στον α΄γενή τομέα 96
Γράφημα 77: Απασχολούμενοι ανά φύλο στον β΄γενή τομέα 97
Γράφημα 78: Απασχολούμενοι στον γ΄γενή τομέα 98
Γράφημα 79: Απασχολούμενοι ανά τομέα και φύλο, 2022 98
Γράφημα 80: Εξέλιξη Κατάστασης Απασχόλησης στην ΠΚΜ, 2017-2022 100
Γράφημα 81: Εξέλιξη δείκτη ανεργίας σε Χώρα και ΠΚΜ, 2017-2022 101
Γράφημα 82: Εξέλιξη δείκτη ανεργίας στους νέους και ανά φύλο, 2011-2021 102
Γράφημα 83: Απασχολούμενοι ανά μέγεθος επιχείρησης, 2022 103
Γράφημα 84: Απασχολούμενοι ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, 2022 104
Γράφημα 85: Απασχολούμενοι ανά τύπο επαγγέλματος, 2022 105
Γράφημα 86: Απασχολούμενοι ανά τύπο απασχόλησης, 2022 106
Γράφημα 87: Απασχολούμενοι ανά τύπο σύμβασης, 2022 107
Γράφημα 88: Μερίδιο Εγγεγ/νων ανέργων ανά Περιφέρεια στη Χώρα, Απρίλιος 2023 109
Γράφημα 89: Μερίδιο Εγγεγ/νων ανέργων ανά διάρκεια και Περιφέρεια στη Χώρα, Απρίλιος 2023 110
Γράφημα 90: Δείκτης επιβάρυνσης της ανεργίας στις Περιφέρειες της Χώρας, 2023 112
Γράφημα 91: Δείκτης επιβάρυνσης της ανεργίας στις Π.Ε. της ΠΚΜ, 2023 113
Γράφημα 92: Μερίδιο εγγεγρ/νων ανέργων ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, Απρίλιος 2023 114
Γράφημα 93: Εξέλιξη εγγεγρ/νων ανέργων στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης, Απρίλιος 2019-2023 115
Γράφημα 94: Εξέλιξη εγγεγρ/νων ανέργων στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης, Απρίλιος 2019-2023 115
Γράφημα 95: Εξέλιξη «Εγγεγραμμένης» και «Στατιστικής» Ανεργίας στη Χώρα 2016-2023 117
Γράφημα 96: Μεταβολή «Εγγεγραμμένης» και «Στατιστικής» Ανεργίας στη Χώρα 2017-2023 117
Γράφημα 97: Εξέλιξη κενών θέσεων εργασίας στη Χώρα, 2009-2022 119
Γράφημα 98: Κενές θέσεις ανά 3μηνο στη Χώρα, 2017-2022 120
Γράφημα 99: Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, 2019-2022 122
Γράφημα 100: Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης 2010-2022 123
Γράφημα 101: Προσλήψεις ανά είδος σύμβασης εργασίας, 2019-2021 124
Γράφημα 102: Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης ανά Φύλο, 2022 124
Γράφημα 103: Εργατικό Δυναμικό ανά Φύλο, 2022 125
Γράφημα 104: Μερίδιο ν.θ.ε. ανα Ηλικιακή Ομάδα στη Χώρα 2022 127
Γράφημα 105: Μερίδιο ν.θ.ε. ανά Ηλικιακή Ομάδα στη Χώρα, 2021 127
Γράφημα 106: Νέες Θέσεις μισθωτής απασχόλησης στην ΠΚΜ, 2014-2020 129

Γράφημα 107: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, ανά 3μηνο 2022 130
Γράφημα 108: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, ... 132
Γράφημα 109: Δυναμικοί Κλάδοι 2D και ν.θ.ε. στην Ελλάδα, 2022 133
Γράφημα 110: Δυναμικά Επαγγέλματα 2D και ν.θ.ε. στην Ελλάδα, 2022 134
Γράφημα 111: Δυναμικοί Κλάδοι 2D και ν.θ.ε. στην ΠΚΜ, 2022 135
Γράφημα 112: Δυναμικά Επαγγέλματα 2D και ν.θ.ε. στην ΠΚΜ, 2022 136
Γράφημα 113: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα 138
Γράφημα 114: Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης 2010-2023 139
Γράφημα 115: Προσλήψεις ανά είδος σύμβασης εργασίας στη Χώρα 141
Γράφημα 116: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφέρεια 142
Γράφημα 117: Ισοζύγιο Ροών Μισθωτής Απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα στην ΠΚΜ 143
Γράφημα 118: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, ... 145
Γράφημα 119: Είδος Απασχόλησης ανά Π.Ε. της ΠΚΜ 147
Γράφημα 120: Μερίδιο στις κενές θέσεις ανά Π.Ε. της ΠΚΜ 148
Γράφημα 121: Κενές θέσεις ανά Επάγγελμα (1Ψ), ΠΚΜ 149
Γράφημα 122: Λόγοι μη πλήρωσης κενών θέσεων εργασίας, ΠΚΜ 149
Γράφημα 123: Ζητούμενες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες, ΠΚΜ 150

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1:Μόνιμος Πληθυσμός ανά Περιφέρεια της Χώρας, 2011-2021 5
Πίνακας 2: Μόνιμος Πληθυσμός ανά Φύλο και ανά Περιφέρεια της Χώρας, 2011-2021 7
Πίνακας 3: Δήμοι ανά Π.Ε. της ΠΚΜ 8
Πίνακας 4: Μόνιμος Πληθυσμός ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2011-2021 9
Πίνακας 5: Μόνιμος Πληθυσμός ανά Φύλο και ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2011-2021 10
Πίνακας 6: Πυκνότητα Πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2011-2021 11
Πίνακας 7: Γεννήσεις-Θάνατοι στη Χώρα 13
Πίνακας 8: Μεταβολή Αριθμού Θανάτων στη Χώρα, 2016-2022 14
Πίνακας 9: Μεταβολή Αριθμού Γεννήσεων στη Χώρα, 2016-2022 15
Πίνακας 10: Φυσική Κίνηση Πληθυσμού ΠΚΜ, 2017-2022 16
Πίνακας 11: Δημογραφικές Προβλέψεις για την Ελλάδα, 2021 17
Πίνακας 12: Προβλέψεις Πληθυσμού Χώρας, ΟΗΕ (2019) 19
Πίνακας 13: Νόμιμος Πληθυσμός ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2021 20
Πίνακας 14: Σύγκριση Μόνιμου και Νόμιμου Πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2021 21
Πίνακας 15: Ιστορική Εξέλιξη ΑΠΑ ανά Περιφέρεια(NUTS II) 2009-2020* (σε εκ. ευρώ) 22
Πίνακας 16: Μεταβολή ΑΠΑ σε Περιφέρειες 2019-2020* 24
Πίνακας 17: Ιστορική εξέλιξη ΑΠΑ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ 2010-2020* 27
Πίνακας 18: Μεταβολή ΑΠΑ στις Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2020* 28
Πίνακας 19: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά κλάδο (Α 10) σε Ελλάδα και ΠΚΜ για το 2020* (σε εκατ. ευρώ) 30
Πίνακας 20: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ανά Περιφέρεια (σε εκ. ευρώ) 33
Πίνακας 21: Μεταβολή ΑΕΠ ανά Περιφέρεια Χώρας, 2019-2020 (σε εκ. ευρώ) 36
Πίνακας 22: Κατά Κεφαλή ΑΕΠ ανά Περιφέρεια σε ευρώ (NUTS II) 37
Πίνακας 23: ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ (σε εκ. ευρώ) 40
Πίνακας 24: ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2020* (σε εκ. ευρώ) 41
Πίνακας 25: Κατά Κεφαλή ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2020* 43
Πίνακας 26: Ιστορική εξέλιξη κ.κ. ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2010-2020* 45
Πίνακας 27: Δείκτες κ.κ. ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2010-2019 (ΠΚΜ=100) 47
Πίνακας 28: Αριθμός νομικών μονάδων, κύκλος εργασιών και απασχολούμενοι ανά 1Ψ κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο σύνολο της Χώρας, 2020 49
Πίνακας 29: Απασχολούμενοι ανά 1Ψ κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στη Χώρα 54
Πίνακας 30: Κύκλος Εργασιών ανά 1Ψ κλάδο στο σύνολο της Χώρας 56
Πίνακας 31: Πλήθος Εγγραφών ανά 1Ψ κλάδο στη Χώρα, 2021-2022 59
Πίνακας 32: Κατάταξη Επιχειρήσεων με βάση τον αριθμό απασχολούμενων εργαζομένων 62
Πίνακας 33: Απασχολούμενο Προσωπικό ανά Μέγεθος Επιχειρήσεων 63
Πίνακας 34: Επιχειρήσεις και απασχολούμενοι, ανά μέγεθος επιχειρήσεων 65

Πίνακας 35: Αριθμός Επιχειρήσεων ανά 2ψήφιο κλάδο οικον. δραστηριότητας 67
Πίνακας 36: Αριθμός Εργαζομένων ανά 2Ψ κλάδο οικον. δραστηριότητας 70
Πίνακας 37: Συμβολή 2Ψ κλάδων σε επιχειρήσεις και εργαζόμενους στη Χώρα, 2022 73
Πίνακας 38: Εργαζόμενοι-μισθωτοί στη Χώρα ανά Φύλο, 2017-2022 74
Πίνακας 39: Εργαζόμενοι μισθωτοί στη Χώρα ανά Ηλικία, 2017-2022 75
Πίνακας 40: Αριθμός εργαζομένων ανά εβδομαδιαία διάρκεια απασχόλησης 77
Πίνακας 41: Αριθμός εργαζομένων ανά εύρος μισθού στη Χώρα, 2017-2022 80
Πίνακας 42: Αριθμός Επιχειρήσεων & Παραρ/των ανά Περιφέρεια και Αριθμός Εργαζομένων 2022 ... 81
Πίνακας 43: Μεταβολή Αριθμού Επιχειρήσεων και Εργαζομένων/ Περιφέρεια 2017-2022 83
Πίνακας 44: Αριθμός Επιχειρήσεων & Παραρτημάτων και Αριθμός Εργαζομένων ανά Π..Ε. της ΠΚΜ, 2022 85
Πίνακας 45: Επιχειρήσεις και Εργαζόμενοι ανά Περιφέρεια 2017 & 2022 87
Πίνακας 46: Πληθυσμός ηλικίας 15+, κατά κατάσταση απασχόλησης και φύλο, 2017 – 2022 (σε 000) 90
Πίνακας 47: Απασχολούμενοι ηλικίας 15+, ανά τομέα δραστηριότητας και φύλο, 2016– 2021 (σε 000) 95
Πίνακας 48: Κατάσταση Απασχόλησης σε Ελλάδα και ΠΚΜ 2017-2022 99
Πίνακας 49: Εξέλιξη δείκτη ανεργίας ανά φύλο και για άτομα ηλικίας 15 - 29 ετών 101
Πίνακας 50: Απασχολούμενοι ανά μέγεθος επιχείρησης, 2022 103
Πίνακας 51: Απασχολούμενοι ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, 2022 104
Πίνακας 52: Απασχολούμενοι ανά τύπο επαγγέλματος, 2022 105
Πίνακας 53: Απασχολούμενοι ανά τύπο απασχόλησης, 2022 106
Πίνακας 54: Απασχολούμενοι ανά τύπο σύμβασης, 2022 107
Πίνακας 55: Εγγεγραμμένοι Άνεργοι ανά Περιφέρεια, Απρίλιος 2023 109
Πίνακας 56: Δείκτης Επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού των Περιφερειών, 2023 111
Πίνακας 57: Δείκτης Επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού των Π.Ε. της ΠΚΜ, 2023 113
Πίνακας 58: Μεταβολή Εγγεγ/νων Ανέργων ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2023 114
Πίνακας 59: Εξέλιξη «Εγγεγραμμένης» και «Στατιστικής» Ανεργίας στη Χώρα 2016-2023 116
Πίνακας 60: Ετήσια διακύμανση κενών θέσεων εργασίας 2009-2022 119
Πίνακας 61: Κενές Θέσεις Εργασίας σε Ελλάδα 2009-2022 120
Πίνακας 62: Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, 2019-2022 121
Πίνακας 63: Προσλήψεις ανά είδος σύμβασης εργασίας, 2019-2022 124
Πίνακας 64: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης ανά Φύλο στη Χώρα, κατά το 2022 125
Πίνακας 65: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης ανά Ηλικιακή Ομάδα στη Χώρα, 2022-2021. ... 126
Πίνακας 66: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφέρεια- Σύγκριση 2019-2022 128
Πίνακας 67: Νέες Θέσεις μισθωτής απασχόλησης στην ΠΚΜ 2014-2020 129
Πίνακας 68: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, ανά 3μηνο 2022 130

Πίνακας 69: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2022 131
Πίνακας 70: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα 137
Πίνακας 71: Ιστορικό Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης 2010-2023 139
Πίνακας 72: Προσλήψεις ανά είδος σύμβασης εργασίας στη Χώρα 140
Πίνακας 73: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφέρεια 142
Πίνακας 74: Ισοζύγιο Ροών Μισθωτής Απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα στην ΠΚΜ 143
Πίνακας 75: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, Ιανουάριος-Απρίλιος 144
Πίνακας 76: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, Απρίλιος 145

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν **Παραδοτέο Π38 «4η Ετήσια Έκθεση ανάλυσης των τάσεων της αγοράς εργασίας στην ΠΚΜ»** υποβάλλεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 5 της από 09-04-2019 Σύμβασης, μεταξύ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και της Ένωσης Εταιρειών «ΙΝΝΟΛΑΝΤ Ε.Π.Ε. - ΑΠΟΨΗ Α.Ε.» (εφεξής και «Ανάδοχος» ή/και «Σύμβουλος»).

Το αντικείμενο του Έργου εστιάζεται στη σύσταση και λειτουργία Περιφερειακού Μηχανισμού διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας στην ΠΚΜ (ΠΜΔΑΑΕ) και αφορά στη συμβολή της ΠΚΜ κατά τη συγκρότηση και λειτουργία του (εθνικού) Συστήματος Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας. Το Έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Υποέργου 1 της Πράξης: «Περιφερειακός Μηχανισμός Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας», η οποία έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κεντρική Μακεδονία» με βάση την απόφαση ένταξης με αρ. πρωτ. 60/09.01.2018 του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας και έχει λάβει κωδικό ΟΠΣ 5010638 (χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση -Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο- και από εθνικούς πόρους μέσω του ΠΔΕ).

Το έργο της διάγνωσης αναγκών της αγοράς εργασίας συνίσταται στον προσδιορισμό των βασικών μεγεθών της αγοράς εργασίας ως έχουν και όπως τείνουν να εξελιχθούν στο μέλλον και στον εντοπισμό αναντιστοιχιών (προσφορά και ζήτηση εργασίας, επαγγέλματα, χωρικές ενότητες, δεξιότητες-ικανότητες-γνώσεις).

Η δημιουργία Συστήματος Διάγνωσης στοχεύει στον αποτελεσματικό προσανατολισμό των πόρων σε προγράμματα που αφορούν την αγορά εργασίας, μειώνουν τις αναντιστοιχίες προσφοράς και ζήτησης εργασίας, αναπροσαρμόζουν την εκπαίδευση και κατάρτιση και τελικά ενισχύουν την απασχόληση, μειώνοντας την ανεργία.

Ο στόχος δημιουργίας του Συστήματος Διάγνωσης είναι αναγκαίο να συμπληρωθεί και εκπληρωθεί με την ενεργό συνεργασία και συμμετοχή των υπευθύνων για τη χάραξη πολιτικών, των κοινωνικών εταίρων, της τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και άλλων εμπλεκομένων φορέων, που σχετίζονται είτε με τις εισροές είτε και με τις εκροές του συστήματος.

Το ευρύτερο πλαίσιο του έργου στοχεύει στην ανάπτυξη συνεργασιών όπως ο ΟΑΕΔ, η ΕΛΣΤΑΤ, επιχειρηματικών φορέων, των κοινωνικών εταίρων και των ινστιτούτων τους με στόχο την συγκέντρωση όλων των απαιτούμενων πληροφοριών, μέσω πρωτογενών και δευτερογενών ερευνών.

Το αντικείμενο του υποέργου εστιάζεται στη σύσταση και λειτουργία Περιφερειακού Μηχανισμού διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας στην ΠΚΜ (ΠΜΔΑΑΕ).

Παρά την πληθώρα πρωτογενών στοιχείων για την οικονομική δραστηριότητα και την απασχόληση στη Χώρα από έγκυρους οργανισμούς (ΕΛΣΤΑΤ, ΟΑΕΔ, ΕΡΓΑΝΗ, ΕΙΕΑΔ κ.ά.), η αποτύπωση παρόμοιων μεγεθών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο απαιτεί επίπονη και συστηματική προσπάθεια, καθώς περιλαμβάνει τη συλλογή και επεξεργασία στοιχείων, με διαφορετικές χρονικές αναφορές, ποικίλη περιοδικότητα και από διαφορετικές πηγές.

Την πρόκληση αυτή ανέλαβε να αντιμετωπίσει το παρόν παραδοτέο, για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά, με στόχο να συγκεντρώσει στοιχεία για την **οικονομική δραστηριότητα, την παραγωγική διάρθρωση, τα χαρακτηριστικά της απασχόλησης και της ανεργίας, τους δυναμικούς κλάδους και τα επαγγέλματα, για την ΠΚΜ και τις Περιφερειακές Ενότητες της.** Τα στοιχεία αυτά συγκρίνονται με αντίστοιχα προηγούμενων ετών ή και δεκαετιών **με στόχο να εντοπιστούν τάσεις, ομοιότητες, διαφορές και αναντιστοιχίες**, τόσο **διαπεριφερειακές** (μεταξύ της ΠΚΜ και των υπόλοιπων Περιφερειών της Χώρας), όσο και **ενδοπεριφερειακές** (μεταξύ των Π.Ε. της ΠΚΜ).

Το παραδοτέο αυτό, που αποτελεί το τελευταίο από τα τέσσερα ομώνυμα που εκπονήθηκαν σε ετήσια βάση από το 2020 έως το 2023, στο πλαίσιο του παραπάνω υποέργου, αφενός θα συνεισφέρει **στην παρακολούθηση τάσεων και μεταβολών κατά την περίοδο 2019-2023,** αφετέρου φιλοδοξεί να αποτελέσει σημαντικό **βοήθημα για τις Υπηρεσίες και τη Διοίκηση της Περιφέρειας**, που θα διευκολύνει τον **στρατηγικό σχεδιασμό και την ορθολογική λήψη αποφάσεων σε θέματα ανάπτυξης και απασχόλησης.**

Η παρούσα Έκθεση αποτελείται από τέσσερα Κεφάλαια. Στο **Κεφάλαιο Α** παρουσιάζονται - και συγκρίνονται ιστορικά- **επιλεγμένα δημογραφικά στοιχεία, η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) και το κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)** για την Ελλάδα, την ΠΚΜ και τις Π.Ε. της (Ενότητες 1-3).

Το **Κεφάλαιο Β** περιλαμβάνει στοιχεία και συγκρίσεις για την **παραγωγική διάρθρωση και δραστηριότητα της Χώρας και της ΠΚΜ.** Συγκεκριμένα παρουσιάζονται στοιχεία για τις **νομικές μονάδες, τον κύκλο εργασιών και τους απασχολούμενους ανά μονοψήφιο** κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με το «Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων» της ΕΛΣΤΑΤ για το 2020 (Ενότητα 4), καθώς και για την **παραγωγική δραστηριότητα και τους απασχολούμενους μισθωτούς των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα** ανά διψήφιο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με το ΟΠΣ ΕΡΓΑΝΗ για το 2022. (Ενότητα 5).

Το **Κεφάλαιο Γ** περιλαμβάνει στοιχεία για την **Αγορά Εργασίας**, με εστίαση στην **ΠΚΜ και τις Π.Ε. της.** Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται στοιχεία για το **εργατικό δυναμικό, τους απασχολούμενους και τους ανέργους** (ΕΛΣΤΑΤ), καθώς και η ιστορική εξέλιξη τους **ανά φύλο, ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, ανά τύπο επαγγέλματος και ανά τύπο σύμβασης** (Ενότητα 6). Επίσης, παρουσιάζεται η **εγγεγραμμένη ανεργία** (ΟΑΕΔ), καθώς και ο **δείκτης επιβάρυνσης** της ανεργίας στον πληθυσμό (Ενότητα 7), ενώ αποτυπώνονται και συγκρίνονται ιστορικά οι **κενές θέσεις** στη Χώρα (Ενότητα 8). Σημαντικό μέρος του Κεφαλαίου αυτού αφιερώνεται στη διερεύνηση των τάσεων **μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα** (ΕΡΓΑΝΗ, ΕΙΕΑΔ), όπου εξετάζονται ιστορικά οι **νέες θέσεις εργασίας** και ο **δυναμισμός κλάδων και επαγγελμάτων**, με εστίαση στην κάθε μια από τις επτά **Π.Ε. της ΠΚΜ,** τόσο για το 2022 (Ενότητα 9), όσο και για το α΄ τετράμηνο του 2023 (Ενότητα 10). Το Κεφάλαιο ολοκληρώνεται με την παρουσίαση των σημαντικότερων ευρημάτων της **«4ης Ετήσιας Έρευνας Πεδίου»**, που αποσκοπούσε στη διερεύνηση κρίσιμων στοιχείων της αγοράς εργασίας και την καταγραφή τάσεων, αναντιστοιχιών και προκλήσεων στην ΠΚΜ (Ενότητα 11).

Τέλος στο **Κεφάλαιο Δ** συνοψίζονται τα σημαντικότερα **συμπεράσματα και οι τάσεις** που διαφαίνονται στην παραγωγική δραστηριότητα και την απασχόληση της ΠΚΜ και των Π.Ε. της, σύμφωνα με την παρούσα Έκθεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στο Κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται και συγκρίνονται ιστορικά, **επιλεγμένα δημογραφικά στοιχεία**, **η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) και το κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ),** για την Ελλάδα, την ΠΚΜ και τις Π.Ε. της (Ενότητες 1-3).

1. Δημογραφική Κατάσταση Ελλάδας και ΠΚΜ

Στην Ενότητα αυτή παρουσιάζονται επιλεγμένα δημογραφικά στοιχεία, λαμβάνοντας υπόψη τα οριστικά στοιχεία της Απογραφής του 2021, τόσο για τη Χώρα, όσο και για κάθε Π.Ε. της ΠΚΜ και αποτυπώνονται οι προβλέψεις διεθνών οργανισμών για τη δημογραφική κατάσταση της Χώρας κατά τις επόμενες δεκαετίες.

1.1. Μόνιμος [1] Πληθυσμός 2021

1.1.1. Μόνιμος Πληθυσμός ανά Περιφέρεια της Χώρας

Στον Πίνακα 1 καταγράφεται ο μόνιμος πληθυσμός της Χώρας ανά Περιφέρεια, σύμφωνα με τα οριστικά στοιχεία που δημοσιεύτηκαν στις 17.03.2023 για την Απογραφή του 2021 και συγκρίνεται με τα αντίστοιχα του 2011 (η περυσινή Έκθεση Π.37 περιελάμβανε τα τότε προσωρινά δημοσιευθέντα στοιχεία της Απογραφής). Το σύνολο του μόνιμου πληθυσμού ανέρχεται σε 10.482.487 κατοίκους, έχοντας μειωθεί κατά 3,1% ή περίπου 334 χιλ. κατοίκους, ως προς το 2011.

Η **Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας** είναι η δεύτερη μεγαλύτερη σε πληθυσμό στη Χώρα, με 1.795.669 κατοίκους (86 χιλ. περίπου λιγότερους από το 2011), που αντιστοιχεί στο **17,1%** (17,4% το 2011) **του συνόλου της Χώρας**, έχοντας συρρικνωθεί κατά **-4,6%.** Η **Αττική** συγκεντρώνει το **36,4%** του συνολικού πληθυσμού, με 3.814.064 κατοίκους, **ενισχύοντας το μερίδιο της στη Χώρα** (35,4% το 2011) και καταγράφοντας ελάχιστη μείωση -0,4% ή περίπου 14 χιλ. λιγότερους κατοίκους από το 2011.

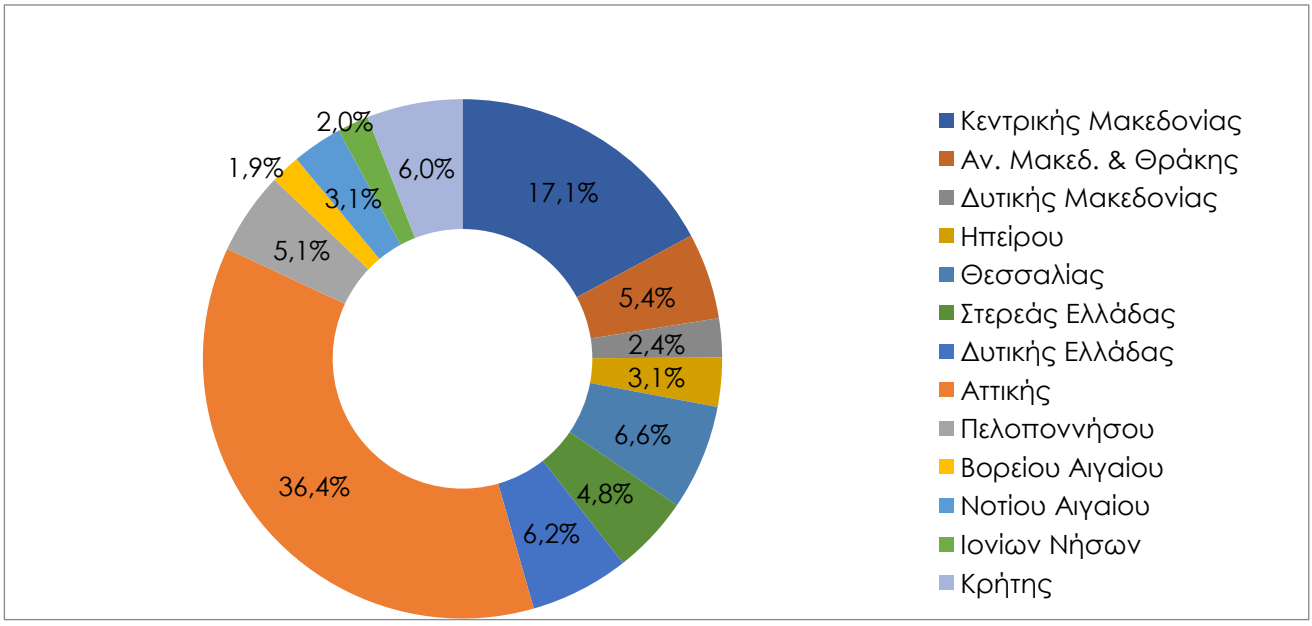
[1] Ο «Μόνιμος πληθυσμός» αναφέρεται στο σύνολο των ατόμων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας και καθεστώτος διαμονής, που έχουν τη συνήθη διαμονή τους, όπως αυτή ορίζεται στην περ. δ' του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 763/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σε κάθε περιοχή εντός της Ελληνικής Επικράτειας.

Πίνακας 1:Μόνιμος Πληθυσμός ανά Περιφέρεια της Χώρας, 2011-2021

Περιφέρεια	Πληθυσμός 2011	Μερίδιο στη Χώρα	Πληθυσμός 2021	Μερίδιο στη Χώρα	Μεταβολή 2011-2021
Κεντρικής Μακεδονίας	1.882.108	17,4%	1.795.669	17,1%	-4,6%
Αν. Μακεδ. & Θράκης	608.182	5,6%	562.201	5,4%	-7,6%
Δυτικής Μακεδονίας	283.689	2,6%	254.595	2,4%	-10,3%
Ηπείρου	336.856	3,1%	319.991	3,1%	-5,0%
Θεσσαλίας	732.762	6,8%	688.255	6,6%	-6,1%
Στερεάς Ελλάδας	547.390	5,1%	508.254	4,8%	-7,1%
Δυτικής Ελλάδας	679.796	6,3%	648.220	6,2%	-4,6%
Αττικής	3.828.434	35,4%	3.814.064	36,4%	-0,4%
Πελοποννήσου	577.903	5,3%	539.535	5,1%	-6,6%
Βορείου Αιγαίου	199.231	1,8%	194.943	1,9%	-2,2%
Νοτίου Αιγαίου	309.015	2,9%	327.820	3,1%	6,1%
Ιονίων Νήσων	207.855	1,9%	204.532	2,0%	-1,6%
Κρήτης	623.065	5,8%	624.408	6,0%	0,2%
Ελλάδα	**10.816.286**	**100,0%**	**10.482.487**	**100,0%**	**-3,1%**

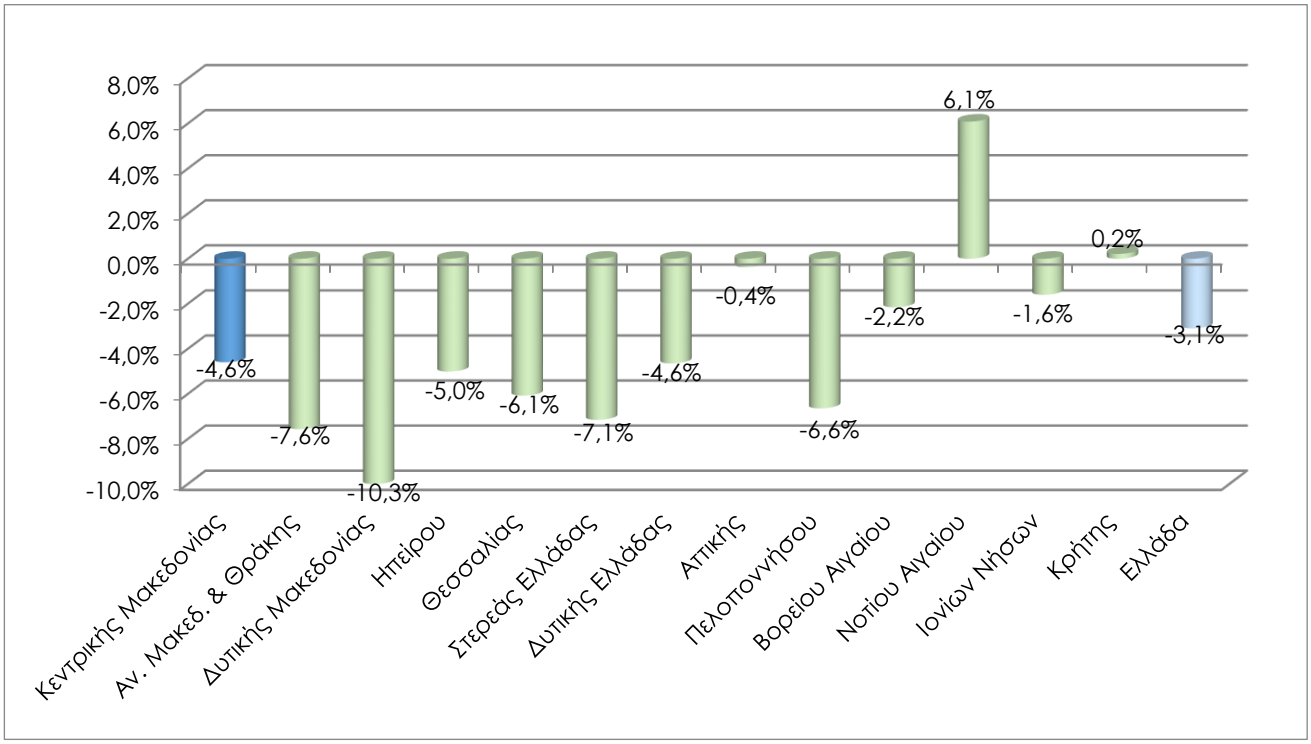
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ- Απογραφή 2021(Οριστικά)/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα 1 με τα μερίδια πληθυσμού της κάθε Περιφέρειας, **η Αττική** συγκεντρώνει **πάνω από 1 στους 3** κατοίκους της Χώρας(36,4%), ενώ **Αττική και ΠΚΜ** συγκεντρώνουν **πάνω από 1 στους 2** κατοίκους της Χώρας (53,5%).

Γράφημα 1: Μερίδιο πληθυσμού ανά Περιφέρεια της Χώρας, 2021
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ- Απογραφή 2021(Οριστικά)/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 2, **μόνον οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+6,1%) και Κρήτης (0,2%) καταγράφουν άνοδο πληθυσμού**, ενώ οι υπόλοιπες ένδεκα εμφανίζουν μείωση, με τη **Δυτική Μακεδονία (-10,3%)** να υφίσταται τη μεγαλύτερη συρρίκνωση πληθυσμού. Συνολικά, **όλες οι Περιφέρειες της ηπειρωτικής Ελλάδας, πλην της Αττικής, εμφανίζουν συρρίκνωση μεγαλύτερη αυτής της Χώρας,** ενώ οι 4 Περιφέρειες της νησιωτικής Ελλάδας εμφανίζουν είτε μικρότερη συρρίκνωση (Βόρειο Αιγαίο, Ιόνια Νησιά) είτε αύξηση (Νότιο Αιγαίο, Κρήτη).

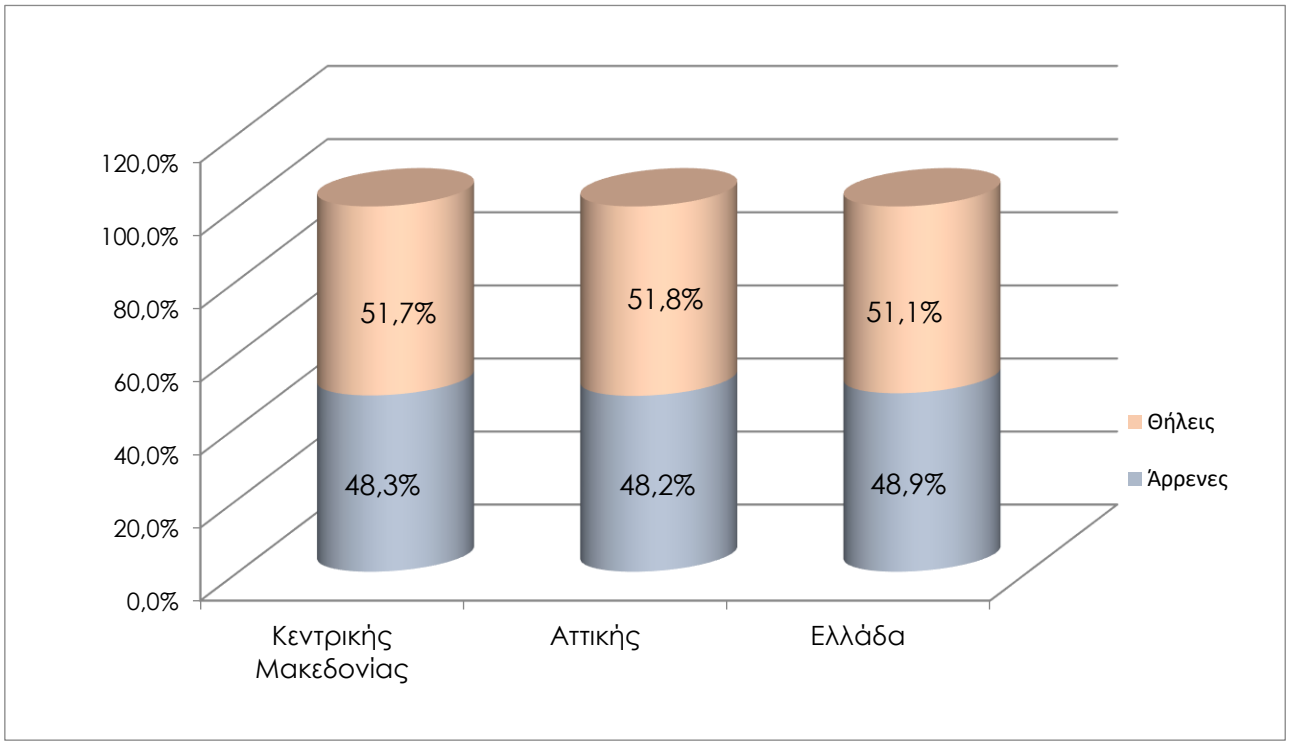
Γράφημα 2: Μεταβολή πληθυσμού ανά Περιφέρεια της Χώρας, 2011-2021
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ- Απογραφή 2021(Οριστικά)/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στον Πίνακα 2 καταγράφεται ο πληθυσμός της Χώρας ανά φύλο και ανά Περιφέρεια, σύμφωνα με την πρόσφατη Απογραφή του 2021. Συνολικά, το **51,7% του πληθυσμού** είναι **Θήλεις** και το 48,3% Άρρενες. Όπως απεικονίζεται και στο Γράφημα 3 που ακολουθεί, **τόσο στην Αττική όσο και στην ΠΚΜ**, το σχετικό **μερίδιο των γυναικών στον πληθυσμό τους είναι μεγαλύτερο του αντίστοιχου της Χώρας**, προφανώς λόγω των χαρακτηριστικών των αστικών πόλεων Αθήνας και Θεσσαλονίκης.

Πίνακας 2: Μόνιμος Πληθυσμός ανά Φύλο και ανά Περιφέρεια της Χώρας, 2011-2021

Περιφέρεια	Πληθυσμός 2021	Άρρενες	Θήλεις	Μερίδιο Αρρένων	Μερίδιο Θηλέων
Κεντρικής Μακεδονίας	1.795.669	867.180	928.489	48,3%	51,7%
Αν. Μακεδ. & Θράκης	562.201	275.804	286.397	49,1%	50,9%
Δυτικής Μακεδονίας	254.595	126.869	127.726	49,8%	50,2%
Ηπείρου	319.991	157.708	162.283	49,3%	50,7%
Θεσσαλίας	688.255	338.586	349.669	49,2%	50,8%
Στερεάς Ελλάδας	508.254	254.511	253.743	50,1%	49,9%
Δυτικής Ελλάδας	648.220	325.314	322.906	50,2%	49,8%
Αττικής	3.814.064	1.837.343	1.976.721	48,2%	51,8%
Πελοποννήσου	539.535	270.495	269.040	50,1%	49,9%
Βορείου Αιγαίου	194.943	97.765	97.178	50,2%	49,8%
Νοτίου Αιγαίου	327.820	164.669	163.151	50,2%	49,8%
Ιονίων Νήσων	204.532	101.125	103.407	49,4%	50,6%
Κρήτης	624.408	308.608	315.800	49,4%	50,6%
Ελλάδα	**10.482.487**	**5.125.977**	**5.356.510**	**48,9%**	**51,1%**

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ- Απογραφή 2021 (Οριστικά)/Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 3:Κατανομή Πληθυσμού ανά Φύλο, 2021
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ- Απογραφή 2021(Οριστικά)/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

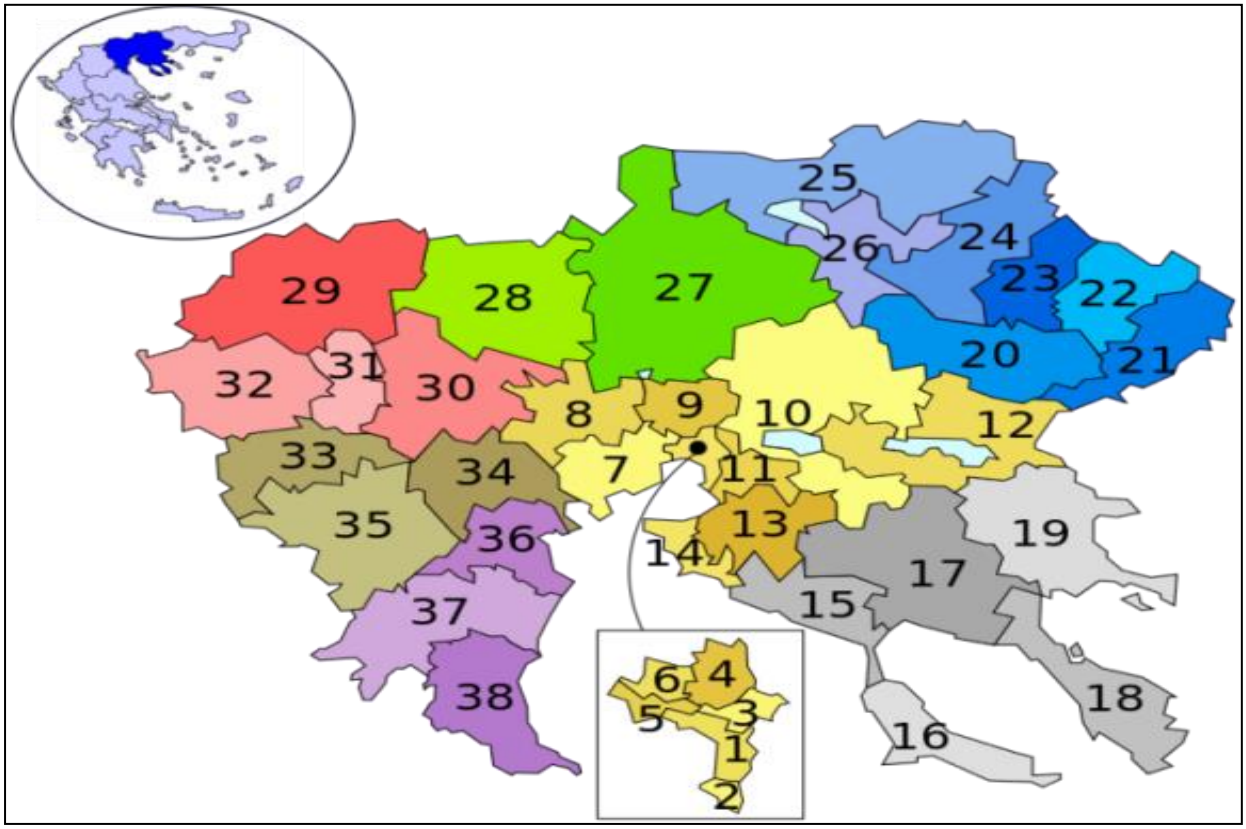
1.1.2. Μόνιμος Πληθυσμός ανά Π.Ε. της ΠΚΜ

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι η μεγαλύτερη Περιφέρεια της Χώρας, συνολικής έκτασης 18.811 τ.χλμ. και απαρτίζεται από επτά Περιφερειακές Ενότητες:

Ημαθία, Θεσσαλονίκη, Κιλκίς, Πέλλα, Πιερία, Σέρρες και Χαλκιδική. Συνολικά υφίστανται **38 Δήμοι** στην επικράτειά της, ο αριθμός και τα όρια των οποίων, αποτυπώνονται στον Πίνακα 3 και στον έγχρωμο χάρτη, ανά Περιφερειακή Ενότητα (Γράφημα 4).

Πίνακας 3: Δήμοι ανά Π.Ε. της ΠΚΜ

ΠΚΜ	Αριθμός Δήμων
Π.Ε. Θεσσαλονίκης	14
Π.Ε. Ημαθίας	3
Π.Ε. Κιλκίς	2
Π.Ε. Πέλλας	4
Π.Ε. Πιερίας	3
Π.Ε. Σερρών	7
Π.Ε. Χαλκιδικής	5
Σύνολο	**38**

Γράφημα 4 : Χάρτης Δήμων ανά Π.Ε. της ΠΚΜ
Πηγή: https://el.wikipedia.org

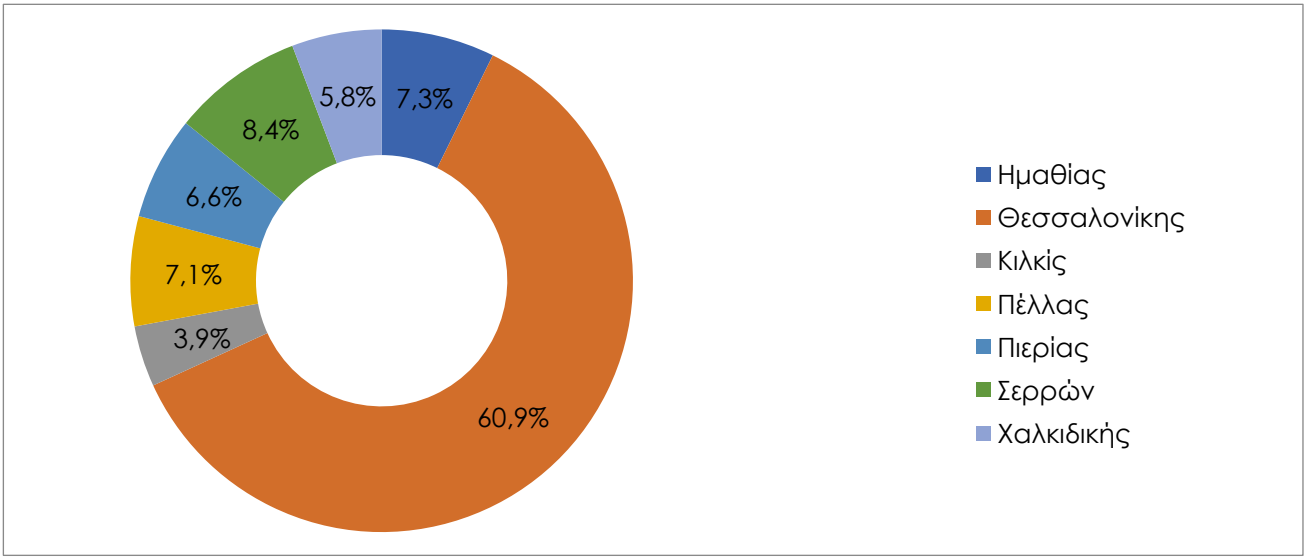
Στον Πίνακα 4 καταγράφεται ο μόνιμος πληθυσμός ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, (σύμφωνα με τα οριστικά αποτελέσματα της πρόσφατης Απογραφής του 2021) και συγκρίνεται με αυτή του 2011.

Πίνακας 4: Μόνιμος Πληθυσμός ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2011-2021

Περιφερειακή Ενότητα	Πληθυσμός 2011	Μερίδιο στην ΠΚΜ	Πληθυσμός 2021	Μερίδιο στην ΠΚΜ	Μεταβολή 2011-2021
Ημαθίας	140.611	7,5%	131.001	7,3%	-6,8%
Θεσσαλονίκης	1.110.551	59,0%	1.092.919	60,9%	-1,6%
Κιλκίς	80.419	4,3%	70.477	3,9%	-12,4%
Πέλλας	139.680	7,4%	126.740	7,1%	-9,3%
Πιερίας	126.698	6,7%	119.384	6,6%	-5,8%
Σερρών	176.430	9,4%	151.317	8,4%	-14,2%
Χαλκιδικής	107.719	5,7%	103.831	5,8%	-3,6%
ΠΚΜ	**1.882.108**	**100,0%**	**1.795.669**	**100,0%**	**-4,6%**

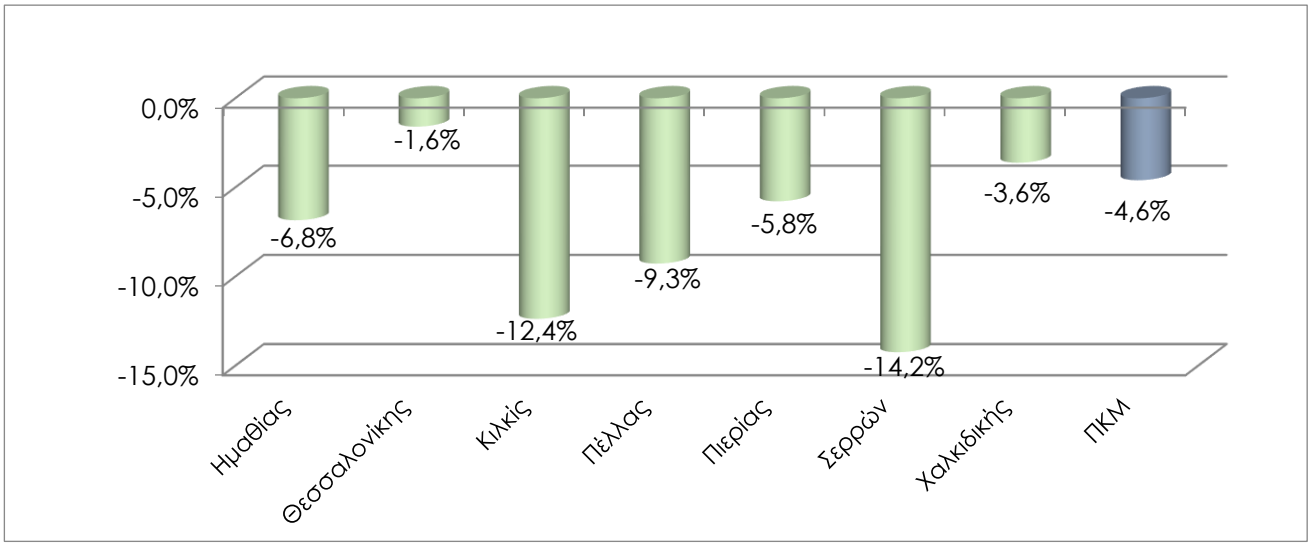
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ- Απογραφή 2021(Οριστικά)/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 5 αποτυπώνονται τα μερίδια πληθυσμού της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Η **Π.Ε. Θεσσαλονίκης** συγκεντρώνει πάνω από **6 στους 10 κατοίκους της ΠΚΜ** (60,9%), έχοντας αυξήσει σημαντικά το μερίδιο της σε σχέση με το 2011 (59%), ενώ το μικρότερο και συνεχώς μειούμενο μερίδιο καταγράφει η Π.Ε. Κιλκίς (3,9% έναντι 4,3% το 2011). Αξιοσημείωτο είναι ότι μόνο η **Π.Ε. Χαλκιδικής ενισχύει το μερίδιο της** στο σύνολο του πληθυσμού της Περιφέρειας (5,8% έναντι 5,7%), ενώ στον αντίποδα, η **Π.Ε. Σερρών** καταγράφει **τη μεγαλύτερη μείωση** (8,4% έναντι 9,4%).

Γράφημα 5: Μερίδιο πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2021
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ- Απογραφή 2021(Οριστικά)/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 6 παρατηρείται πως **όλες οι Π.Ε. της ΠΚΜ εμφανίζουν αρνητική μεταβολή πληθυσμού** σε σύγκριση με το 2011, με εντονότερες αυτές της **Π.Ε. Σερρών (-14,2%)** και **Π.Ε. Κιλκίς (-12,4%)** και ασθενέστερη αυτή της **Π.Ε. Θεσσαλονίκης (-1,6%)**, η οποία κατά συνέπεια **αυξάνει το μερίδιο της** στο σύνολο του πληθυσμού της ΠΚΜ, **από 59% σε 60,9%.**

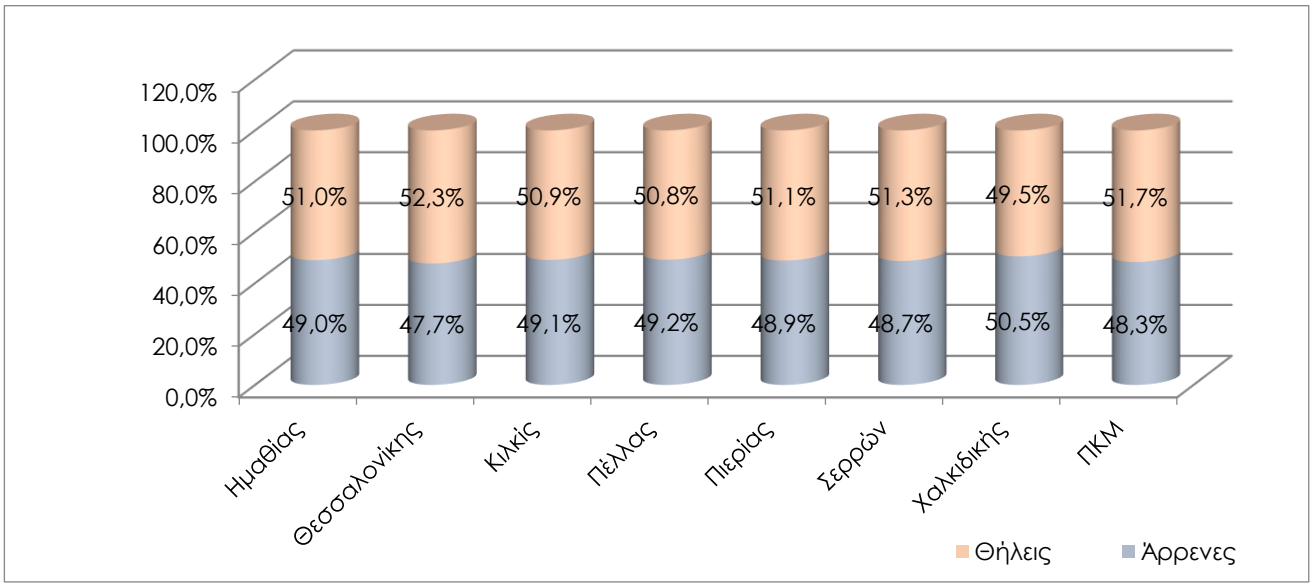
Γράφημα 6: Μεταβολή πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2011-2021
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ- Απογραφή 2021(Οριστικά)/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στον Πίνακα 5 καταγράφεται ο πληθυσμός της ΠΚΜ ανά φύλο και ανά Π.Ε., σύμφωνα με τα οριστικά αποτελέσματα της πρόσφατης Απογραφής του 2021. Συνολικά, το **51,7%** είναι **Θήλεις** και το **48,3% Άρρενες**. Στο Γράφημα 7 που ακολουθεί φαίνεται πως στην **Π.Ε. Θεσσαλονίκης** το σχετικό **μερίδιο των γυναικών** στον πληθυσμό της**(52,3%)** είναι **μεγαλύτερο του αντίστοιχου της ΠΚΜ (51,7%)**, ενώ η **Π.Ε. Χαλκιδικής** είναι η μόνη που καταγράφει **μειοψηφία θηλέων (49,5%)** στον πληθυσμό της.

Πίνακας 5: Μόνιμος Πληθυσμός ανά Φύλο και ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2011-2021

Περιφερειακή Ενότητα	Πληθυσμός 2021	Άρρενες	Θήλεις	Μερίδιο Αρρένων	Μερίδιο Θηλέων
Ημαθίας	131.001	64.211	66.790	49,0%	51,0%
Θεσσαλονίκης	1.092.919	521.532	571.387	47,7%	52,3%
Κιλκίς	70.477	34.616	35.861	49,1%	50,9%
Πέλλας	126.740	62.346	64.394	49,2%	50,8%
Πιερίας	119.384	58.335	61.049	48,9%	51,1%
Σερρών	151.317	73.698	77.619	48,7%	51,3%
Χαλκιδικής	103.831	52.442	51.389	50,5%	49,5%
ΠΚΜ	**1.795.669**	**867.180**	**928.489**	**48,3%**	**51,7%**

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ- Απογραφή 2021(Οριστικά)/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

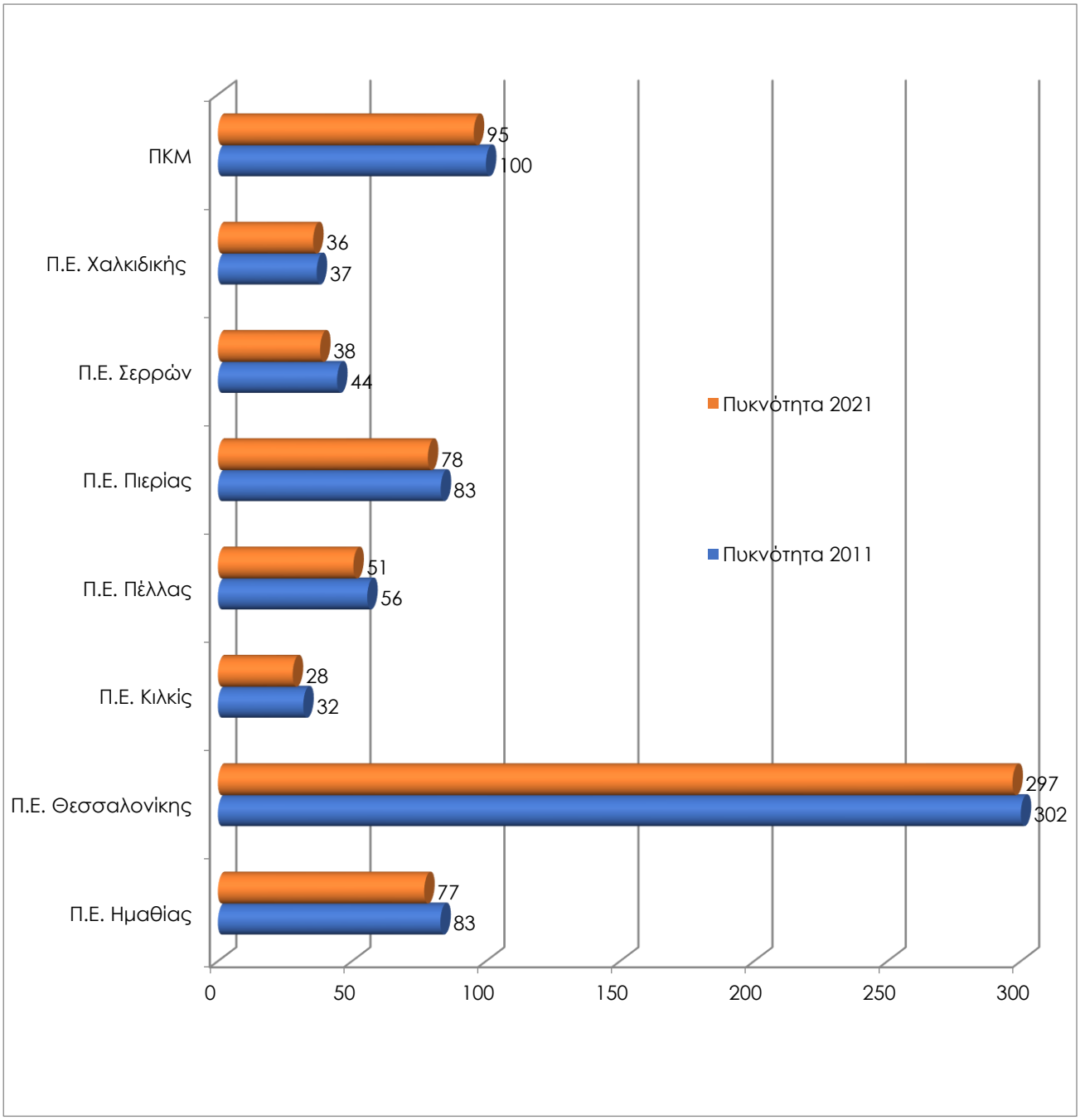
Γράφημα 7: Μερίδιο ανά Φύλο και ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2021
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ- Απογραφή 2021 (Οριστικά)/Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στον Πίνακα 6 και στο Γράφημα 8 που ακολουθούν αποτυπώνεται η πυκνότητα του πληθυσμού για το σύνολο της ΠΚΜ και για κάθε μία από τις Π.Ε. της και συγκρίνεται με αυτή του 2021. Η καταγεγραμμένη οριζόντια πληθυσμιακή μείωση και στις 7 Π.Ε. επέφερε αντίστοιχη μείωση στην πυκνότητα πληθυσμού όλων των Π.Ε., με **μεγαλύτερη** αυτή της **Π.Ε. Σερρών** (από 44 σε 38 κατοίκους/τ.χλμ), **Π.Ε. Πέλλας** (από 56 σε 51) και Ημαθίας (από 83 σε 77). Η **Π.Ε. Θεσσαλονίκης** έχει **υπερτριπλάσια πυκνότητα** (297 κάτ.) από αυτή του συνόλου της **ΠΚΜ** (95 κάτ.), με τη διαφορά να διατηρείται σε σχέση με το 2011.

Πίνακας 6: Πυκνότητα Πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2011-2021

Χωρική Ενότητα	Πληθυσμός 2021	Έκταση σε τ.χλμ	Πυκνότητα 2021	Πυκνότητα 2011
Π.Ε. Ημαθίας	131.001	1.702	77	83
Π.Ε. Θεσσαλονίκης	1.092.919	3.681	297	302
Π.Ε. Κιλκίς	70.477	2.525	28	32
Π.Ε. Πέλλας	126.740	2.507	51	56
Π.Ε. Πιερίας	119.384	1.524	78	83
Π.Ε. Σερρών	151.317	3.968	38	44
Π.Ε. Χαλκιδικής	103.831	2.923	36	37
ΠΚΜ	**1.795.669**	**18.811**	**95**	**100**

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ- Απογραφή 2021 (Οριστικά)/Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 8: Πυκνότητα πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2011-2021
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ- Απογραφή 2021(Οριστικά)/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

1.2. Φυσική Κίνηση Πληθυσμού

Η δραματική μείωση του πληθυσμού της Χώρας μεταξύ 2011 και 2021 ήταν αναμενόμενη, παρακολουθώντας και αναλύοντας τη «φυσική κίνηση του πληθυσμού», τόσο από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, όσο και από τις βάσεις δεδομένων των Ληξιαρχικών Πράξεων του Υπουργείου Εσωτερικών.

1.2.1. Φυσική Κίνηση Πληθυσμού στη Χώρα

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία των Ληξιαρχικών Πράξεων που δημοσιοποιούνται ανά μήνα από το Υπουργείο Εσωτερικών, **η φυσική κίνηση του πληθυσμού κατά την τελευταία επταετία έχει σαφή αρνητική τάση.** Πιο συγκεκριμένα, όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 7 και στο Γράφημα 9, **οι γεννήσεις εμφανίζουν στασιμότητα την πενταετία 2017-21 και μειώνονται δραματικά το 2022,** ενώ οι θάνατοι αυξάνονται σημαντικά την τριετία 2020-22, προφανώς λόγω των δραματικών επιπτώσεων της πανδημίας.

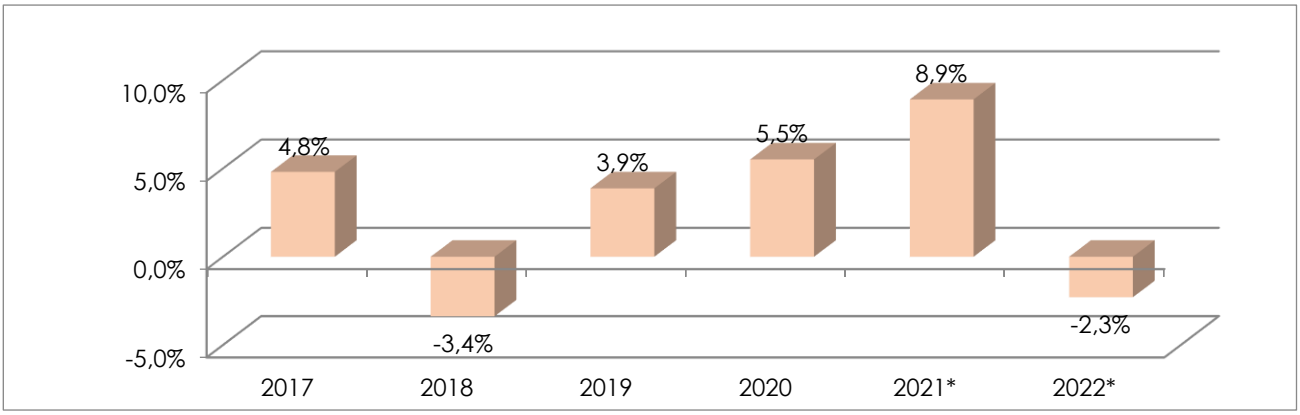
Ως αποτέλεσμα, **ο πληθυσμός της Χώρας φαίνεται να μειώνεται κατά 300.000 και πλέον άτομα, κατά την επταετία 2016-2022,** χωρίς να περιλαμβάνονται οι ροές εισερχόμενης και εξερχόμενης μετανάστευσης, που τα τελευταία χρόνια έχουν μειωθεί σημαντικά. Το πιο δυσοίωνο συμπέρασμα είναι ότι **και πριν την πανδημία, η διαφορά γεννήσεων και θανάτων ήταν αρνητική κατά περίπου 40.000 άτομα** (2019), τάση που προεξοφλεί **σταθερή μείωση αλλά και γήρανση του πληθυσμού** κατά τις επόμενες δεκαετίες.

Πίνακας 7: Γεννήσεις-Θάνατοι στη Χώρα

Έτος	Γεννήσεις	Θάνατοι	Διαφορά
2016	92.898	118.788	-25.890
2017	88.553	124.495	-35.942
2018	86.440	120.296	-33.856
2019	83.763	124.954	-41.191
2020	85.605	131.839	-46.234
2021*	86.390	145.365	-58.975
2022*	77.106	142.573	-65.467

* Μη οριστικά

Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 9: Φυσική Κίνηση Πληθυσμού στη Χώρα, 2016-2022
Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

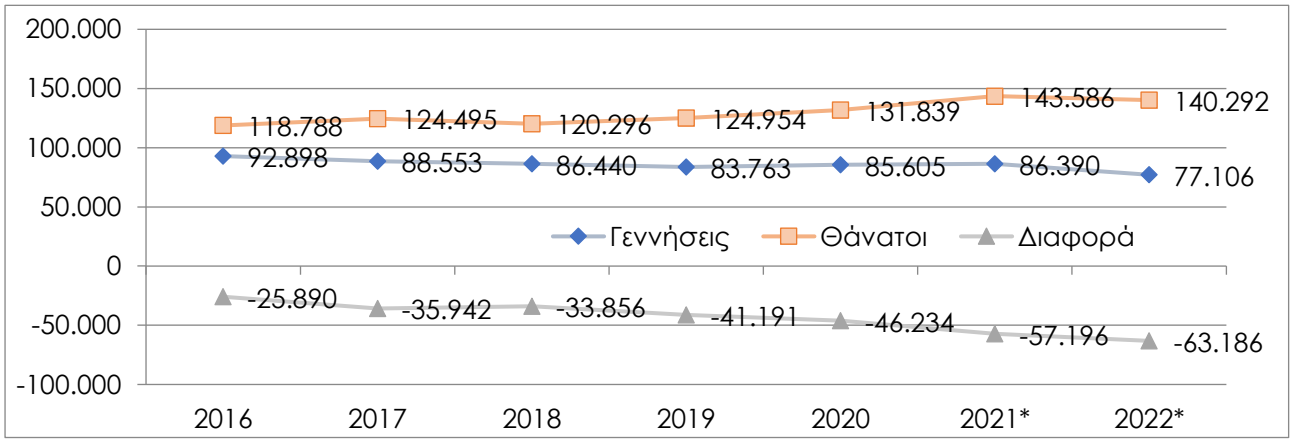
Οι δραματικές επιπτώσεις της πανδημίας αποτυπώνονται τόσο στον παρακάτω Πίνακα 8 όσο και στο Γράφημα 10, όπου παρατηρείται μια αρχική αύξηση θανάτων κατά 5,5% το 2020 και μια σημαντική επιπλέον αύξηση κατά 8,9% το 2021, ενώ παρά τη μείωση τους κατά -2,3% το 2022, παραμένουν σε υψηλό επίπεδο, συγκρινόμενοι με την προ πανδημίας εποχή.

Πίνακας 8: Μεταβολή Αριθμού Θανάτων στη Χώρα, 2016-2022

Έτος	Θάνατοι	Μεταβολή
2016	118.788	
2017	124.495	4,8%
2018	120.296	-3,4%
2019	124.954	3,9%
2020	131.839	5,5%
2021*	143.586	8,9%
2022*	140.292	-2,3%

* Μη οριστικά

Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

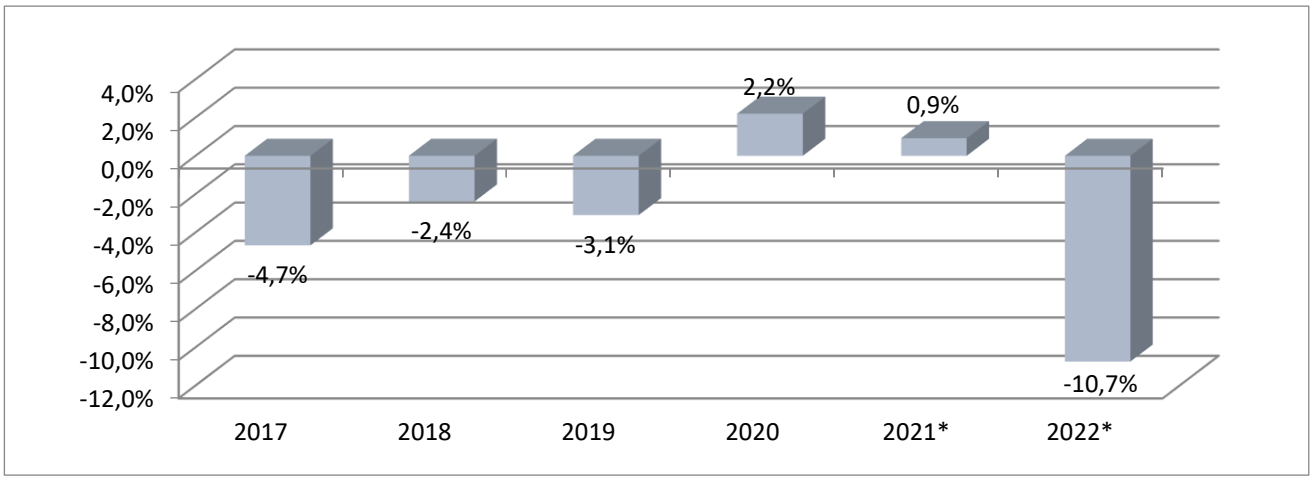
Γράφημα 10: Μεταβολή αριθμού Θανάτων στη Χώρα
Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Αν και η μεγάλη αύξηση των θανάτων είναι συγκυριακή, η συνεχής μείωση των γεννήσεων είναι δυστυχώς μια χρόνια τάση κατά την τελευταία δεκαετία. Όπως φαίνεται παρακάτω στον Πίνακα 9 και στο Γράφημα 11, οι γεννήσεις μειώθηκαν κατά 16.000 περίπου μεταξύ 2016 και 2022 (από 92.898 σε 77.106), με δραματική πτώση -10,7% μεταξύ 2021 και 2022.

Πίνακας 9: Μεταβολή Αριθμού Γεννήσεων στη Χώρα, 2016-2022

Έτος	Γεννήσεις	Μεταβολή
2016	92.898	
2017	88.553	-4,7%
2018	86.440	-2,4%
2019	83.763	-3,1%
2020	85.605	2,2%
2021*	86.390	0,9%
2022*	77.106	-10,7%

Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 11 : Μεταβολή αριθμού Γεννήσεων στη Χώρα
Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

1.2.2. Φυσική Κίνηση Πληθυσμού στην ΠΚΜ, 2017-2022

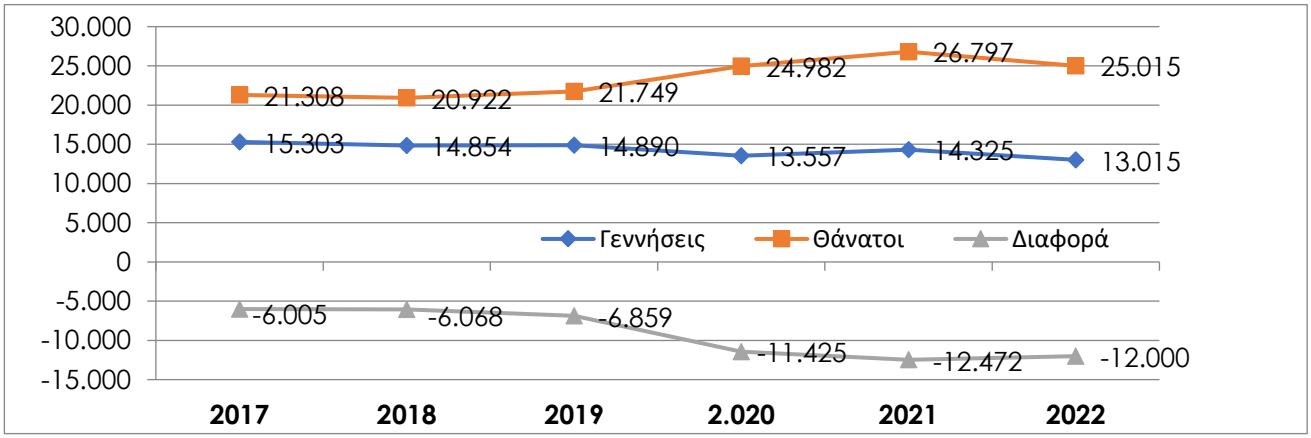
Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία των Ληξιαρχικών Πράξεων του Υπουργείου Εσωτερικών, **η φυσική κίνηση του πληθυσμού κατά την τελευταία εξαετία έχει σαφή αρνητική τάση και στην ΠΚΜ**. Όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 10 και στο Γράφημα 12 που ακολουθούν, **οι γεννήσεις εμφανίζουν στασιμότητα** κατά την εξαετία 2017-22, ενώ οι θάνατοι αυξάνονται σημαντικά την τριετία 2020-22, προφανώς λόγω των δραματικών επιπτώσεων της πανδημίας.

Ως αποτέλεσμα, **ο πληθυσμός της Περιφέρειας φαίνεται να μειώνεται κατά περίπου 55.000 άτομα συνολικά, την εξαετία 2017-2022,** χωρίς να περιλαμβάνονται οι ροές εισερχόμενης και εξερχόμενης μετανάστευσης (τα τελευταία χρόνια έχουν μειωθεί σημαντικά). Ακόμη κι αν αγνοηθούν οι δραματικές συνέπειες της πανδημίας στα έτη 2020, 2021 και 2022, **η ΠΚΜ φαίνεται να έχει απώλεια τουλάχιστον 8-9 χιλ. ατόμων κάθε χρόνο**, τάση που αν δεν αναστραφεί θα οδηγήσει σε **σταθερή μείωση αλλά και γήρανση του πληθυσμού** της κατά τις επόμενες δεκαετίες.

Πίνακας 10: Φυσική Κίνηση Πληθυσμού ΠΚΜ, 2017-2022

	2017	2018	2019	2.020	2021	2022
Γεννήσεις	15.303	14.854	14.890	13.557	14.325	13.015
Θάνατοι	21.308	20.922	21.749	24.982	26.797	25.015
Διαφορά	**-6.005**	**-6.068**	**-6.859**	**-11.425**	**-12.472**	**-12.000**

Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 12: Φυσική Κίνηση Πληθυσμού στην ΠΚΜ, 2017-22
Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

1.3. Πρόβλεψη Μόνιμου Πληθυσμού της Χώρας

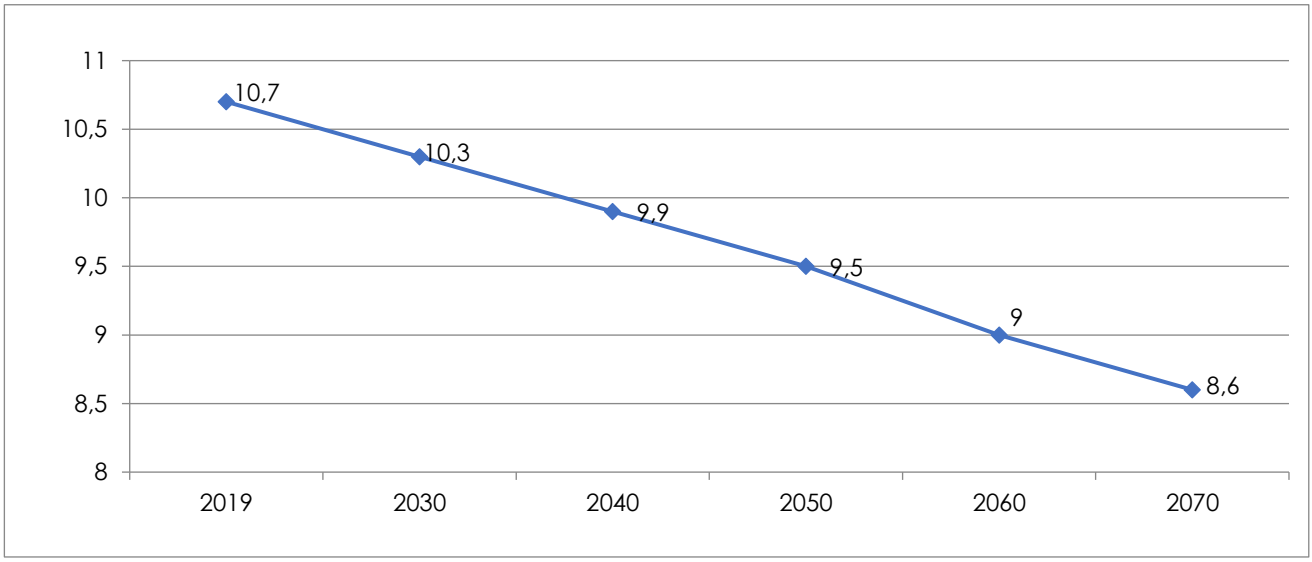
Η Ε.Ε. διενεργεί προβλέψεις σχετικά με τη δημογραφική κατάσταση των κρατών – μελών της. Στον Πίνακα 11 που ακολουθεί αναλύονται τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην έκδοση «The 2021 Ageing Report, Institutional Paper 148», της Ευρωπαϊκής Επιτροπής(2021), που μεταξύ των άλλων περιέχει οικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις για τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. έως το 2070.

Πίνακας 11: Δημογραφικές Προβλέψεις για την Ελλάδα, 2021

Δημογραφικές Προβλέψεις	2019	2030	2040	2050	2060	2070
Δείκτης Γονιμότητας	1,34	1,39	1,43	1,47	1,50	1,54
Προσδόκιμο ζωής κατά τη γέννηση (Άνδρ.)	79,0	80,8	82,4	83,8	85,2	86,4
Προσδόκιμο ζωής κατά τη γέννηση (Γυν.)	84,3	85,7	86,9	88,1	89,3	90,3
Καθαρές μεταναστευτικές ροές (σε χιλ.)	13,7	11,6	16	20,7	23,8	26
Πληθυσμός (σε εκατ.)	10,7	10,3	9,9	9,5	9	8,6
Νέοι (0-19) ως % του πληθυσμού	19,4%	17,5%	16,3%	16,7%	16,8%	16,9%
Ηλικία Εργασίας (20-64) ως % του πληθυσμού	58,4%	56,5%	53,0%	49,5%	49,8%	50,3%
Ηλικιωμένοι (65+) ως % του πληθυσμού	22,2%	26,0%	30,6%	33,8%	33,5%	32,8%

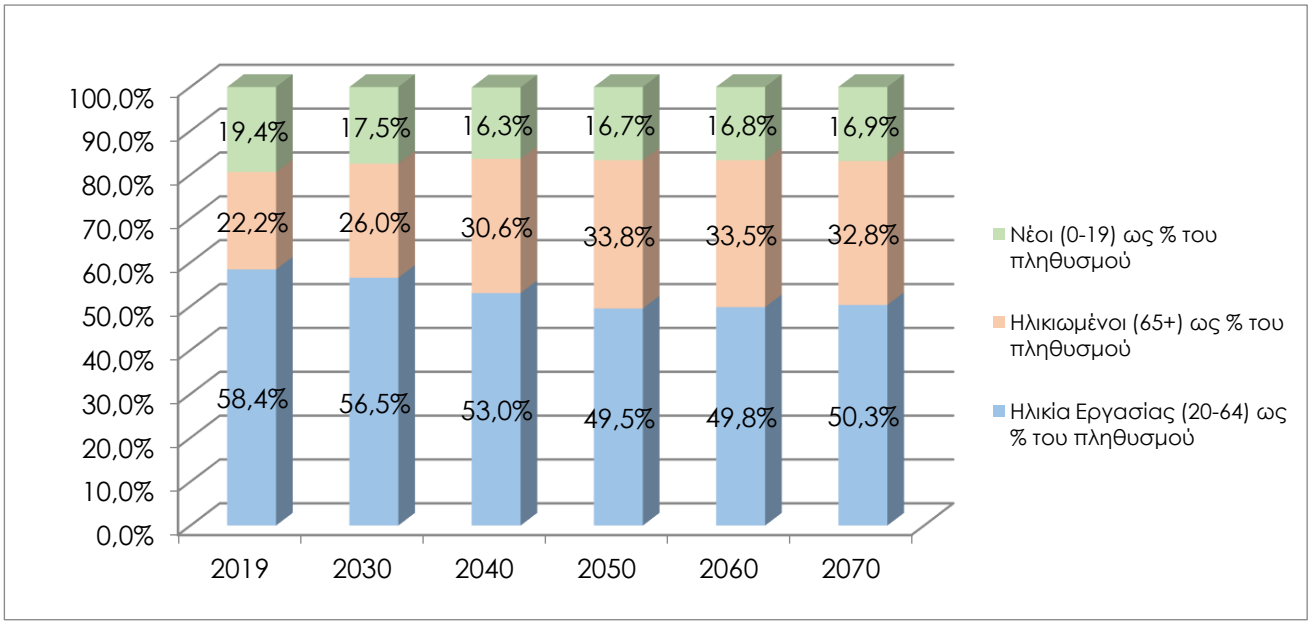
Πηγή: Ε.Ε. /Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Από την ανάλυση των παραπάνω στοιχείων προκύπτει ότι **ο μόνιμος πληθυσμός της Χώρας** εκτιμάται ότι **θα μειώνεται κατά περίπου 400.000 ανά δεκαετία** και θα συρρικνωθεί στα **8,6 εκατ. το 2070** (Γράφημα 13). Οι προβλέψεις αυτές προκύπτουν παρά την προβλεπόμενη σταδιακή αύξηση του δείκτη γονιμότητας από 1,34 (2019) σε 1,54 (2070) και την προβλεπόμενη αύξηση του προσδόκιμου ζωής από 79,0 (2019) σε 86,4 (2070) έτη για τους άνδρες και από 84,3 σε 90,3 έτη αντίστοιχα για τις γυναίκες. Οι καθαρές μεταναστευτικές ροές (εισροές μείον εκροές) υπολογίζονται σε χαμηλό επίπεδο (11-26 χιλ.). Ήδη **οι προβλέψεις αυτές θα πρέπει να αναθεωρηθούν προς τα κάτω, αφού η Απογραφή 2021 έδειξε πληθυσμό 10,5 εκ. έναντι 10,7 εκ. της πρόβλεψης για το 2019.**

Γράφημα 13: Πρόβλεψη Πληθυσμού στη Χώρα, ΕΕ 2021
Πηγή: Ε.Ε. /Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Η προβλεπόμενη **σύνθεση του πληθυσμού** για τη Χώρα κατά τις επόμενες δεκαετίες είναι άκρως ανησυχητική (Γράφημα 14). **Οι νέοι 0-19 ετών** από 19,4% του πληθυσμού το 2019 προβλέπεται να συρρικνωθούν στο 16,3% το 2040 και να συγκρατηθούν στο 16,9% το 2070. **Οι ηλικιωμένοι 65+ ετών** προβλέπεται από 22,2% το 2019 να ανέλθουν στο **32,8% το 2070**, δηλαδή στο 1/3 του πληθυσμού. Ως αποτέλεσμα, ο **πληθυσμός σε ηλικία εργασίας (20-64 ετών)** θα υποχωρήσει στο **50% το 2070**, από 58,4% το 2019.

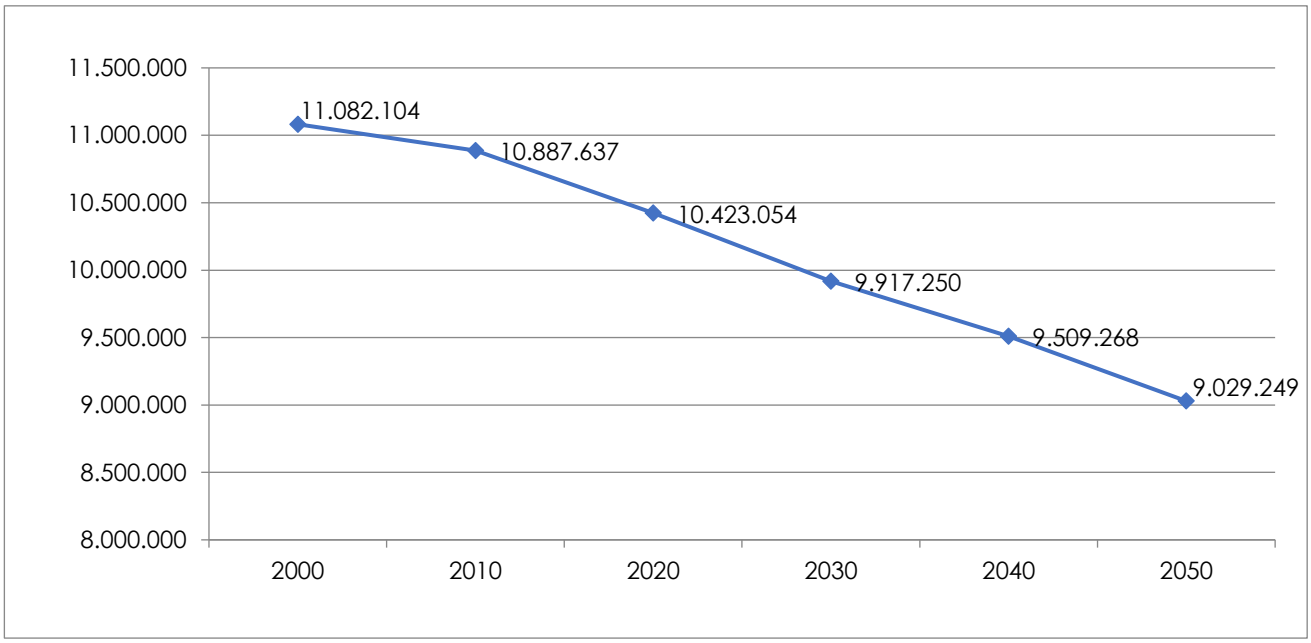
Γράφημα 14: Ομάδες Ηλικιών ως % του Πληθυσμού της Χώρας
Πηγή: Ε.Ε./ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Από την άλλη πλευρά, οι προβλέψεις της Διεύθυνσης Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων του ΟΗΕ (2019) για τη Χώρα μας, όπως παρουσιάζονται στον Πίνακα 12 και στο Γράφημα 15, **είναι επίσης δυσοίωνες** για το δημογραφικό μέλλον της Χώρας. Σύμφωνα με αυτές, ο πληθυσμός της Χώρας το 2020 εκτιμάται σε 10,4 εκατ., ενώ το 2050 προβλέπεται να είναι λίγο περισσότερο από 9 εκατ., δηλαδή 0,5 εκατ. χαμηλότερα από την πρόβλεψη της Ε.Ε. (Γράφημα 15).

Πίνακας 12: Προβλέψεις Πληθυσμού Χώρας, ΟΗΕ (2019)

2000	2010	2020	2030	2040	2050
11.082.104	10.887.637	10.423.054	9.917.250	9.509.268	9.029.249

Πηγή: ΟΗΕ 2019/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 15: Πρόβλεψη Πληθυσμού Χώρας, ΟΗΕ (2019)
Πηγή: ΟΗΕ 2019/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Το σύνολο των παραπάνω τάσεων και προβλέψεων δείχνουν ότι είναι πλέον επιτακτική η ανάγκη μιας διορατικής και γενναίας πολιτικής κινήτρων προς τους νέους είτε για να δημιουργήσουν οικογένεια είτε για να επιστρέψουν και να εργαστούν στη Χώρα, ώστε αρχικά να συγκρατηθούν και μακροπρόθεσμα να αναστραφούν, αφενός η διαφαινόμενη έλλειψη εργατικού δυναμικού για τη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης της Χώρας, αφετέρου η συρρίκνωση και γήρανση του πληθυσμού της.

1.3.1. Νόμιμος [2] Πληθυσμός ανά Π.Ε. της ΠΚΜ

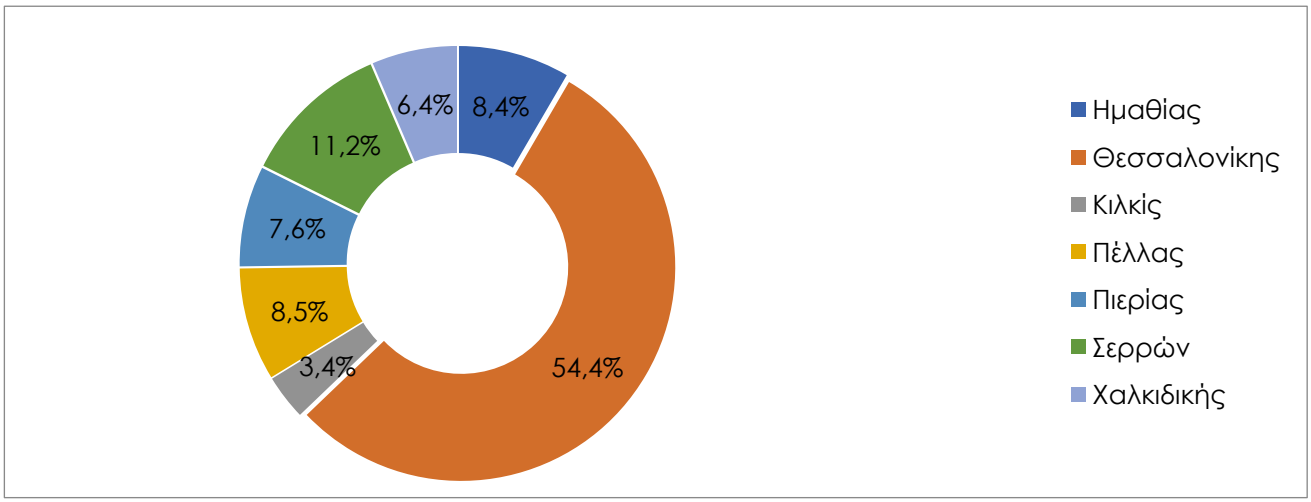
Στις 29/12/22 η ΕΛΣΤΑΤ δημοσίευσε τα αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών έτους 2021, που αφορούν στο Νόμιμο Πληθυσμό (δημότες) της Χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του Νόμου 4772/2021 (Α 17).

Όπως αποτυπώνονται στον Πίνακα 13 και στο Γράφημα 16, ο νόμιμος πληθυσμός της ΠΚΜ ανέρχεται σε 1.625.645 και αποτελεί το 16,7% του συνόλου της Χώρας. Το 54,4% του νόμιμου πληθυσμού της ΠΚΜ συγκεντρώνεται στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης.

Πίνακας 13: Νόμιμος Πληθυσμός ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2021

Περιφερειακή Ενότητα	Πληθυσμός 2021	Μερίδιο στο Σύνολο
Ημαθίας	136.602	8,4%
Θεσσαλονίκης	884.945	54,4%
Κιλκίς	55.357	3,4%
Πέλλας	138.568	8,5%
Πιερίας	123.245	7,6%
Σερρών	182.226	11,2%
Χαλκιδικής	104.702	6,4%
ΠΚΜ	**1.625.645**	**100,0%**
Ελλάδα	**9.716.889**	**16,7%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 29/12/22 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 16: Μερίδιο Νόμιμου Πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2021
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 29/12/22 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

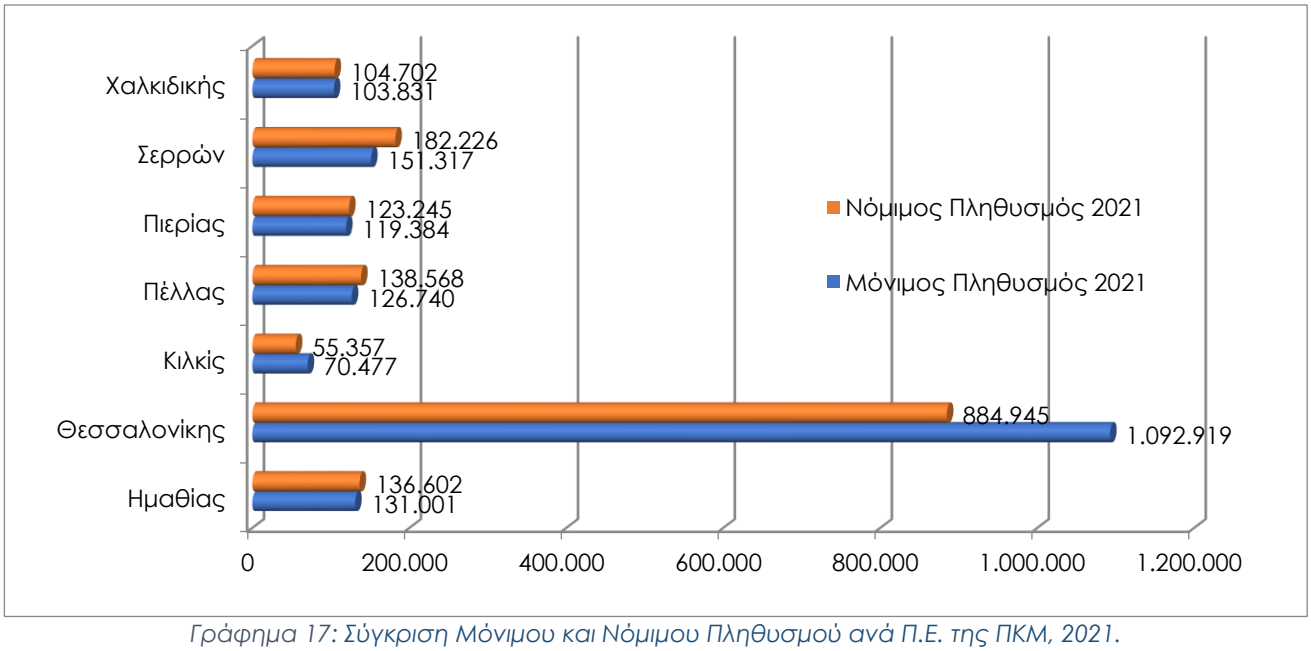
[2] Ο «Νόμιμος πληθυσμός» σύμφωνα με το άρθρο 3 του νόμου 4772/2021 (Α' 17), είναι ο αριθμός των δημοτών κάθε δήμου της Χώρας ανά δημοτική ενότητα, που έχουν ελληνική υπηκοότητα και διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα.

Η σύγκριση μεταξύ του **μόνιμου** και του **νόμιμου** πληθυσμού της ΠΚΜ παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Όπως αποδίδεται στον Πίνακα 14 και στο Γράφημα 17, **ο μόνιμος** (συνήθης διαμονή ανεξαρτήτως ιθαγένειας) πληθυσμός **υπερβαίνει κατά περίπου 170.000 άτομα τον νόμιμο** (δημότες με ελληνική υπηκοότητα, που διαμένουν στην Ελλάδα) **πληθυσμό της ΠΚΜ.** Οι **Π.Ε. Θεσσαλονίκης** (με 207.974 άτομα) και **Κιλκίς** (με 15.120 άτομα) είναι αυτές που συγκεντρώνουν **πολύ μεγαλύτερο μόνιμο πληθυσμό σε σύγκριση με τους εγγεγραμμένους δημότες τους.** Οι υπόλοιπες Π.Ε. έχουν μικρότερο μόνιμο πληθυσμό από το σύνολο των δημοτών τους, με τη **μεγαλύτερη διαφορά** να παρατηρείται στην **Π.Ε. Σερρών** (-30.909 άτομα), που αντιστοιχεί στο **33% των δημοτών.**

Πίνακας 14: Σύγκριση Μόνιμου και Νόμιμου Πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2021

Περιφερειακή Ενότητα	Μόνιμος Πληθυσμός 2021	Νόμιμος Πληθυσμός 2021	Διαφορά
Ημαθίας	131.001	136.602	-5.601
Θεσσαλονίκης	1.092.919	884.945	207.974
Κιλκίς	70.477	55.357	15.120
Πέλλας	126.740	138.568	-11.828
Πιερίας	119.384	123.245	-3.861
Σερρών	151.317	182.226	-30.909
Χαλκιδικής	103.831	104.702	-871
ΠΚΜ	**1.795.669**	**1.625.645**	**170.024**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 29/12/22 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 17: Σύγκριση Μόνιμου και Νόμιμου Πληθυσμού ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2021.
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 29/12/22 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

2. Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία[3]

Στην Ενότητα αυτή αποτυπώνονται, αναλύονται και σχολιάζονται στοιχεία για την Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ), αφενός σε επίπεδο Περιφερειών της Χώρας, αφετέρου σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, σε διάφορες χρονολογικές σειρές, ώστε να εντοπιστούν σημαντικές μεταβολές και τάσεις και να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα.

2.1. Εκτίμηση της ΑΠΑ στις Περιφέρειες της Χώρας

Η εκτίμηση της ΑΠΑ στην Ελλάδα και στις Περιφέρειες της αποτυπώνεται ιστορικά από το 2009 έως το 2020*(*προσωρινά στοιχεία), στον Πίνακα 15. Σημειώνουμε ότι έως τον Ιούλιο του 2023 δεν υπήρχε εκτίμηση της ΕΛΣΤΑΤ για το 2021, σε επίπεδο Περιφερειών.

Πίνακας 15: Ιστορική Εξέλιξη ΑΠΑ ανά Περιφέρεια(NUTS II) 2009-2020 (σε εκ. ευρώ)*

Περιφέρεια	2009	2014	2018	2019	2020*	% ΑΠΑ Χώρας 2020*	% Πληθ. 2021	Μεταβολή 2009-2020*
Κεντρ. Μακεδονίας	29.005	20.678	21.320	21.650	19.785	13,6%	17,1%	-31,8%
Αν. Μακεδ. & Θράκης	8.321	6.016	5.969	6.044	5.710	3,9%	5,4%	-31,4%
Δυτικής Μακεδονίας	4.505	4.365	3.604	3.375	2.966	2,0%	2,4%	-34,2%
Ηπείρου	4.493	3.519	3.411	3.495	3.233	2,2%	3,1%	-28,0%
Θεσσαλίας	10.564	7.853	7.869	8.114	7.607	5,2%	6,6%	-28,0%
Στερεάς Ελλάδας	9.304	7.006	7.309	7.464	7.454	5,1%	4,8%	-19,9%
Δυτικής Ελλάδας	9.737	7.142	6.888	7.030	6.612	4,6%	6,2%	-32,1%
Αττικής	103.722	74.734	74.260	75.930	69.290	47,8%	36,4%	-33,2%
Πελοποννήσου	8.863	6.898	6.981	7.228	6.736	4,6%	5,1%	-24,0%
Βορείου Αιγαίου	3.036	2.259	2.138	2.217	2.044	1,4%	1,9%	-32,7%
Νοτίου Αιγαίου	6.795	5.450	5.316	5.491	4.444	3,1%	3,1%	-34,6%
Ιονίων Νήσων	3.756	2.784	2.734	2.828	2.297	1,6%	2,0%	-38,8%
Κρήτης	10.291	7.789	7.811	7.981	6.910	4,8%	6,0%	-32,9%
Ελλάδα	**212.392**	**156.493**	**155.610**	**158.849**	**145.088**	**100,0%**	**100,0%**	**-31,7%**

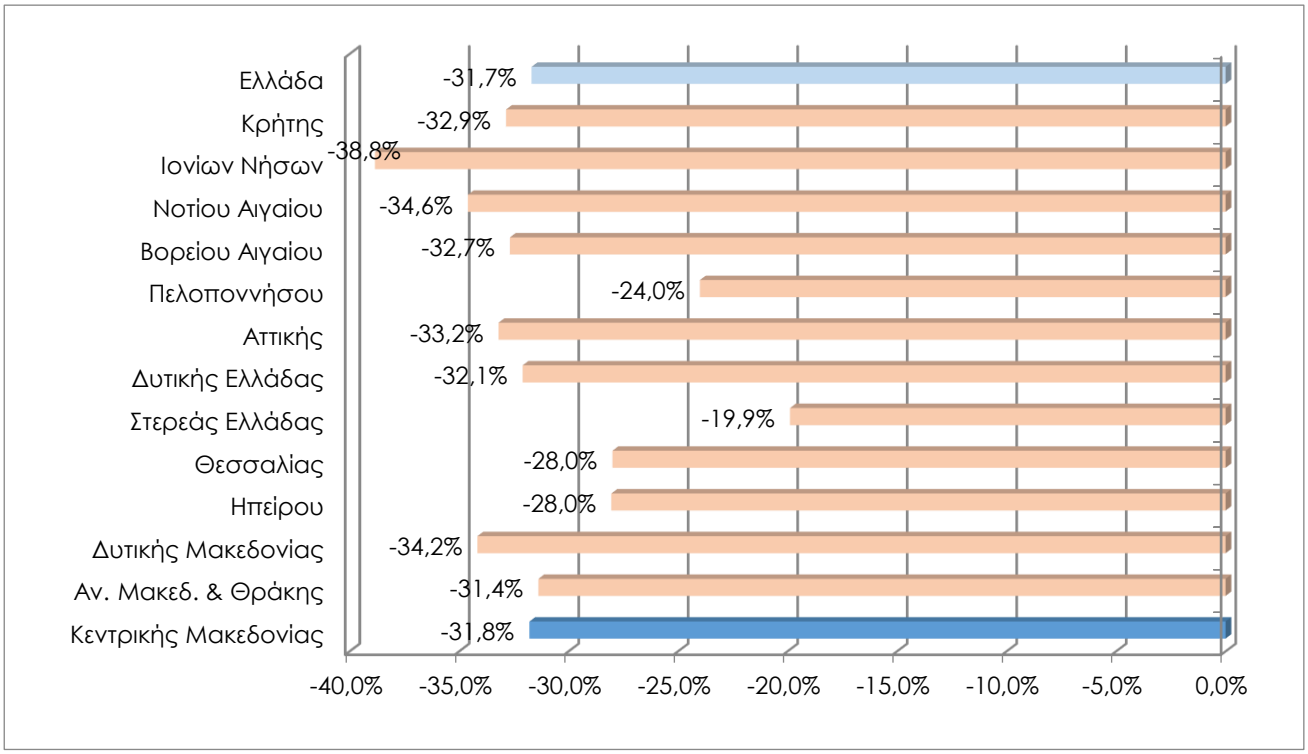
**προσωρινά στοιχεία*

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ, 31/03/2023 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

[3]Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) είναι η αξία της ακαθάριστης παραγωγής της Χώρας (ή Περιφέρειας) που παράγεται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου, αφού αφαιρεθεί η ενδιάμεση κατανάλωση, δηλαδή η αξία των πρώτων υλών, καυσίμων και υπηρεσιών που παρασχέθηκαν από άλλους και χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της παραγωγής. Στην ουσία αντιπροσωπεύει την προστιθέμενη αξία που δημιουργείται από τους τομείς που παράγουν αγαθά και υπηρεσίες εντός μιας γεωγραφικής ενότητας.

Από το 2014 και μετά παρατηρείται μια σταδιακή αύξηση της ΑΠΑ της Χώρας και των περισσότερων Περιφερειών της, με την τάση αυτή να ανακόπτεται το 2020, λόγω των περιοριστικών μέτρων λειτουργίας της αγοράς για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

Στο Γράφημα 18 απεικονίζεται η μεταβολή της ΑΠΑ για το σύνολο της Χώρας και για κάθε Περιφέρεια της μεταξύ 2009 και 2020. **Η ΠΚΜ έχει υποστεί μείωση κατά -31,8% στην ΑΠΑ της, παρόμοια με την αντίστοιχη του συνόλου της Χώρας**(-31,7%), ενώ οι τουριστικές Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-38,8%), Νοτίου Αιγαίου (-34,6%), Κρήτης (-32,9%), Βορείου Αιγαίου (-32,7%), εμφανίζουν τις μεγαλύτερες μειώσεις, μαζί με την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (-34,2%), η παραγωγή της οποίας επηρεάστηκε από την απόφαση σταδιακής «απολιγνιτοποίησης» της Χώρας. Οι Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-19,9%) και Πελοποννήσου (-24%) σημειώνουν τις μικρότερες απώλειες σε ΑΠΑ για την περίοδο 2009-2020.

*Γράφημα 18: Μεταβολή ΑΠΑ Περιφερειών, 2009-2020**
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

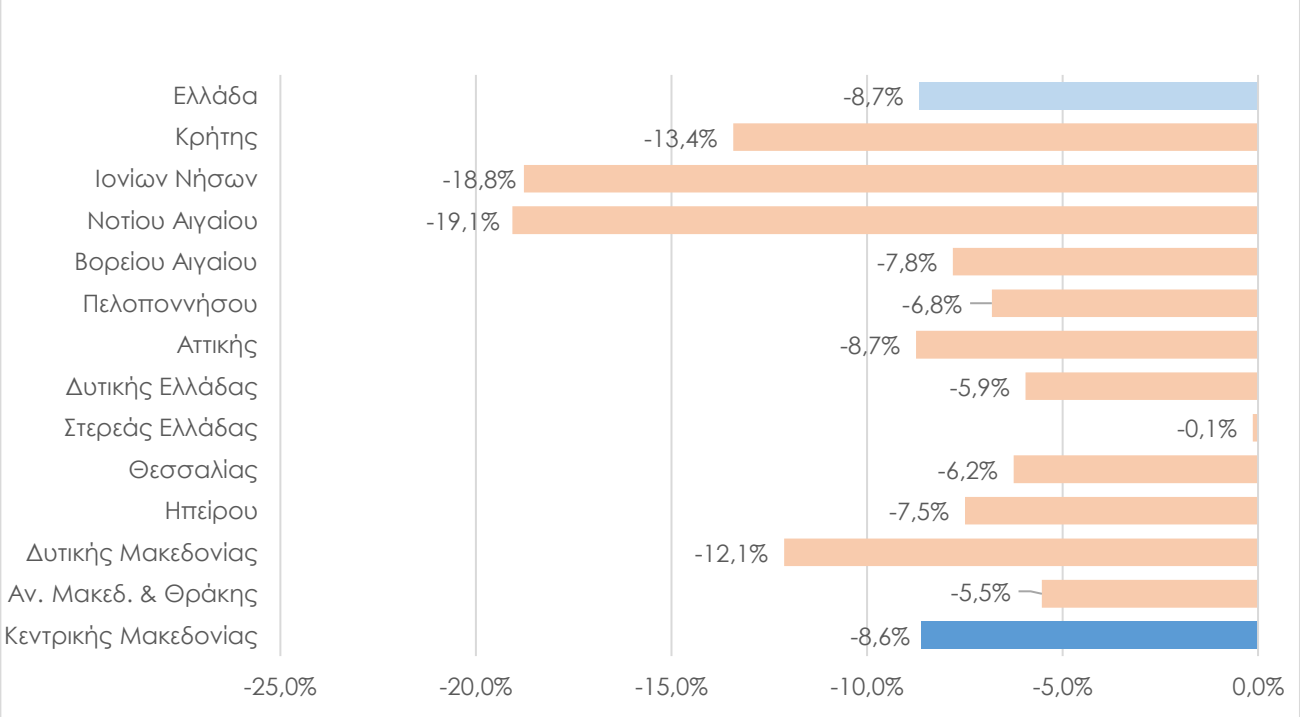
Στον Πίνακα 16 και στο Γράφημα 19 απεικονίζεται η μεταβολή της ΑΠΑ για το σύνολο της Χώρας και για κάθε Περιφέρεια της, κατά τη διετία 2019-2020. Η **ΠΚΜ** (-8,6%) καταγράφει μείωση ταυτόσημη με αυτή της Χώρας, ενώ οι τουριστικές Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-19,1%), Ιονίων Νήσων (-18,8%), Κρήτης (-13,4%), μαζί με την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (-12,1%) εμφανίζουν τις μεγαλύτερες μειώσεις. Η μοναδική Περιφέρεια που φαίνεται να παρέμεινε ανεπηρέαστη από την πανδημία είναι η Στερεά Ελλάδα (-0,1%).

*Πίνακας 16: Μεταβολή ΑΠΑ σε Περιφέρειες 2019-2020**

Περιφέρεια	2019	2020*	Διαφορά
Κεντρικής Μακεδονίας	21.650	19.785	-8,6%
Αν. Μακεδ. & Θράκης	6.044	5.710	-5,5%
Δυτικής Μακεδονίας	3.375	2.966	-12,1%
Ηπείρου	3.495	3.233	-7,5%
Θεσσαλίας	8.114	7.607	-6,2%
Στερεάς Ελλάδας	7.464	7.454	-0,1%
Δυτικής Ελλάδας	7.030	6.612	-5,9%
Αττικής	75.930	69.290	-8,7%
Πελοποννήσου	7.228	6.736	-6,8%
Βορείου Αιγαίου	2.217	2.044	-7,8%
Νοτίου Αιγαίου	5.491	4.444	-19,1%
Ιονίων Νήσων	2.828	2.297	-18,8%
Κρήτης	7.981	6.910	-13,4%
Ελλάδα	**158.849**	**145.088**	**-8,7%**

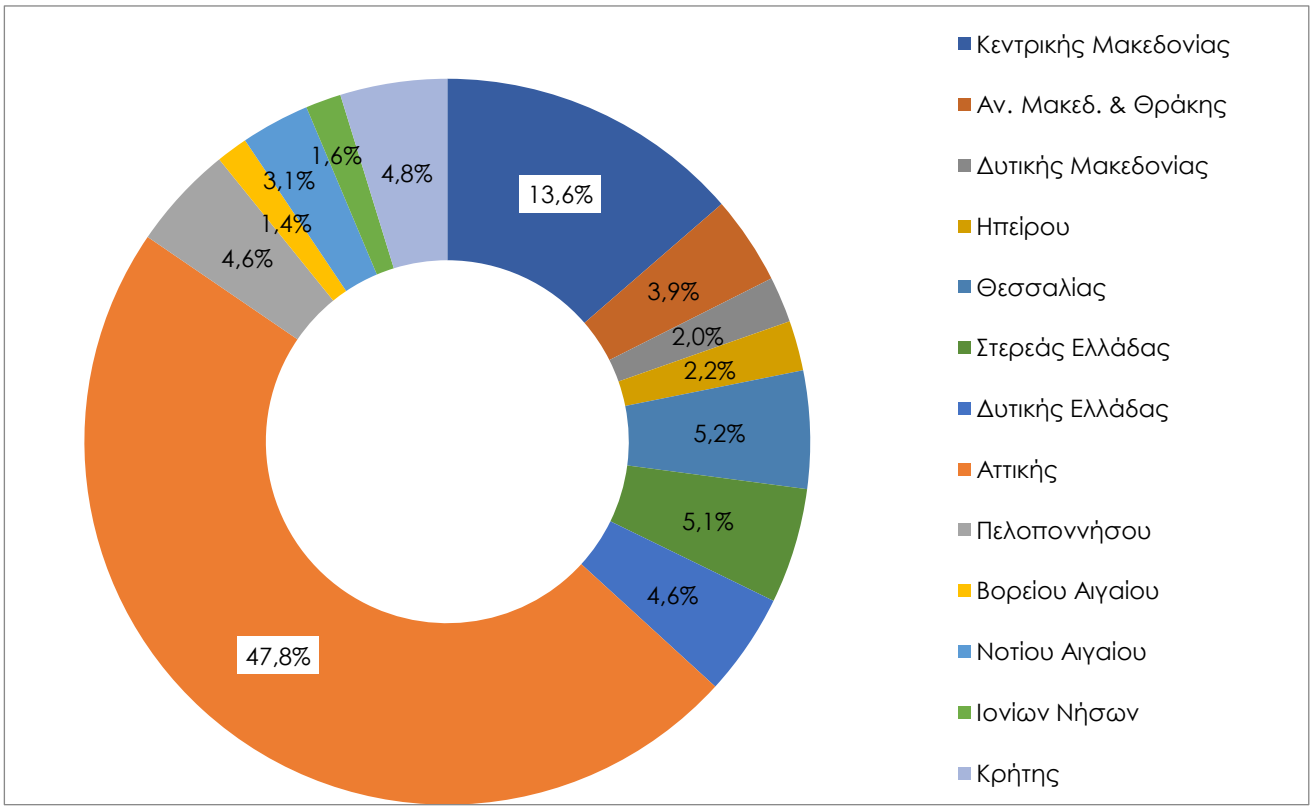
**προσωρινά στοιχεία*

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ, 31/03/2023 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

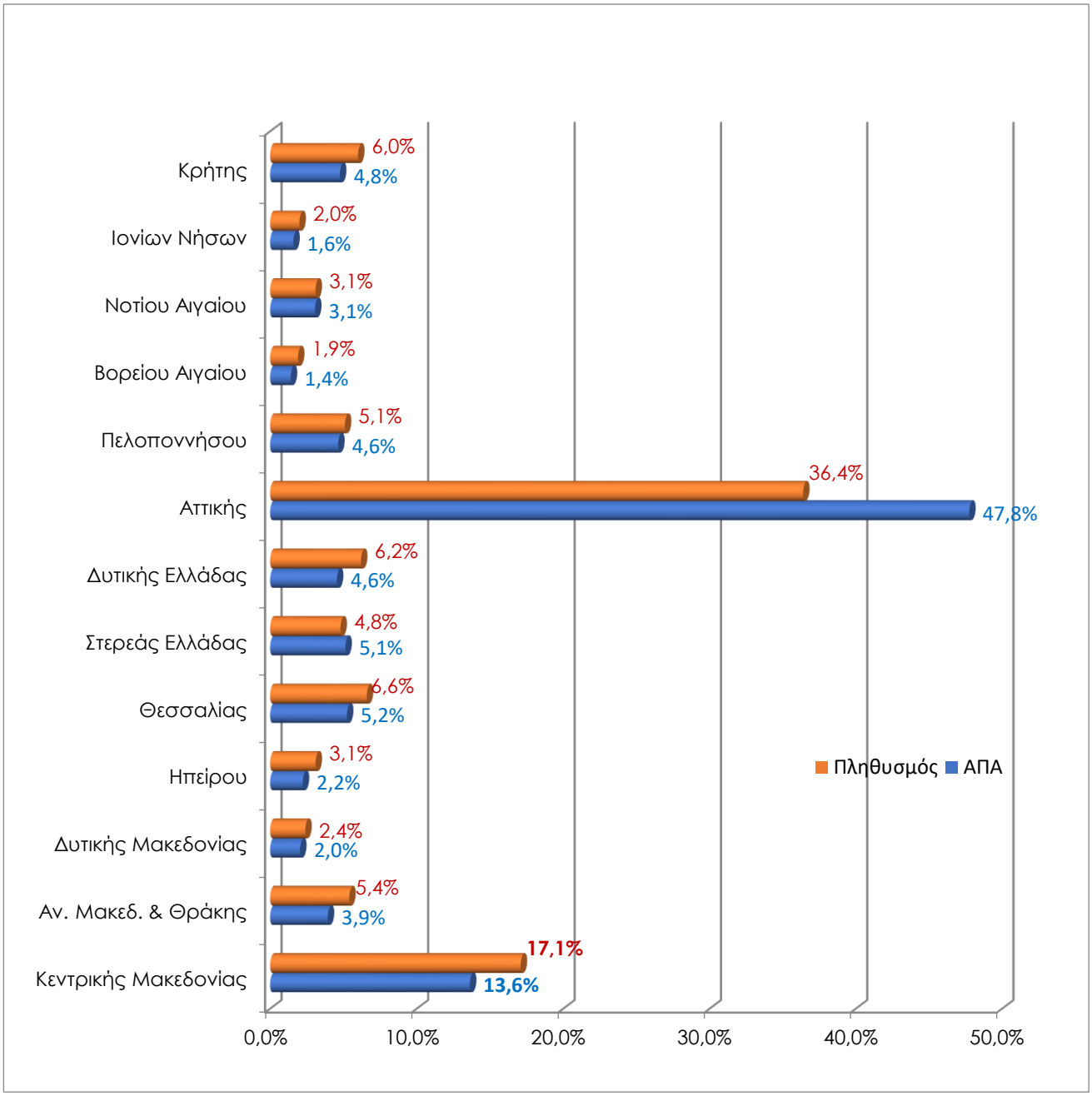
*Γράφημα 19: Μεταβολή ΑΠΑ σε Περιφέρειες 2019-2020**
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 20 αποτυπώνεται η συμμετοχή των 13 Περιφερειών στην ΑΠΑ της Χώρας, για το 2020. Παρατηρούμε ότι η ΠΚΜ συμβάλλει κατά 13,6% στο ΑΠΑ της Χώρας (13,7% το 2019), έναντι 47,8% της Αττικής, ενώ η Θεσσαλία με 5,2% και η Στερεά Ελλάδα με 5,1% βρίσκονται στην 3η και 4η θέση αντίστοιχα.

*Γράφημα 20: Συμμετοχή Περιφερειών στο ΑΠΑ της Χώρας, 2020**
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Η συμβολή κάθε Περιφέρειας στη Χώρα εκτιμάται ακριβέστερα όταν συγκριθεί με τους μόνιμους κατοίκους της. Στο Γράφημα 21 καταγράφεται και συγκρίνεται ανά Περιφέρεια η συμμετοχή των 13 Περιφερειών τόσο στην ΑΠΑ του 2020, όσο και στον πληθυσμό της Χώρας (2021). Παρατηρούμε ότι **η ΠΚΜ συγκεντρώνει το 17,1% του συνολικού πληθυσμού και συμβάλλει κατά 13,6% στο ΑΠΑ της Χώρας, μία τάση που παρατηρείται συνολικά στις 10 από τις 13 Περιφέρειες.** Στον αντίποδα, η Αττική (36,4% του πληθυσμού και 47,8% της ΑΠΑ) και η Στερεά Ελλάδα (4,8% του πληθυσμού και 5,1% της ΑΠΑ), είναι οι μόνες δύο Περιφέρειες με μεγαλύτερη συμβολή στην ΑΠΑ από την αντίστοιχη στον πληθυσμό της Χώρας, ενώ το Νότιο Αιγαίο (3,1% του πληθυσμού και 3,1% της ΑΠΑ) έχει ισότιμη συνεισφορά.

Γράφημα 21: Συμμετοχή Περιφερειών σε ΑΠΑ και Πληθυσμό Χώρας, 2020*
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

2.2. Εκτίμηση της ΑΠΑ στις Περιφερειακές Ενότητες της ΠΚΜ

Στον Πίνακα 17 που ακολουθεί παρουσιάζονται αφενός η ιστορική εξέλιξη της ΑΠΑ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ για την περίοδο 2010-2020*, αφετέρου η ποσοστιαία συμμετοχή τους στη συνολική περιφερειακή ΑΠΑ.

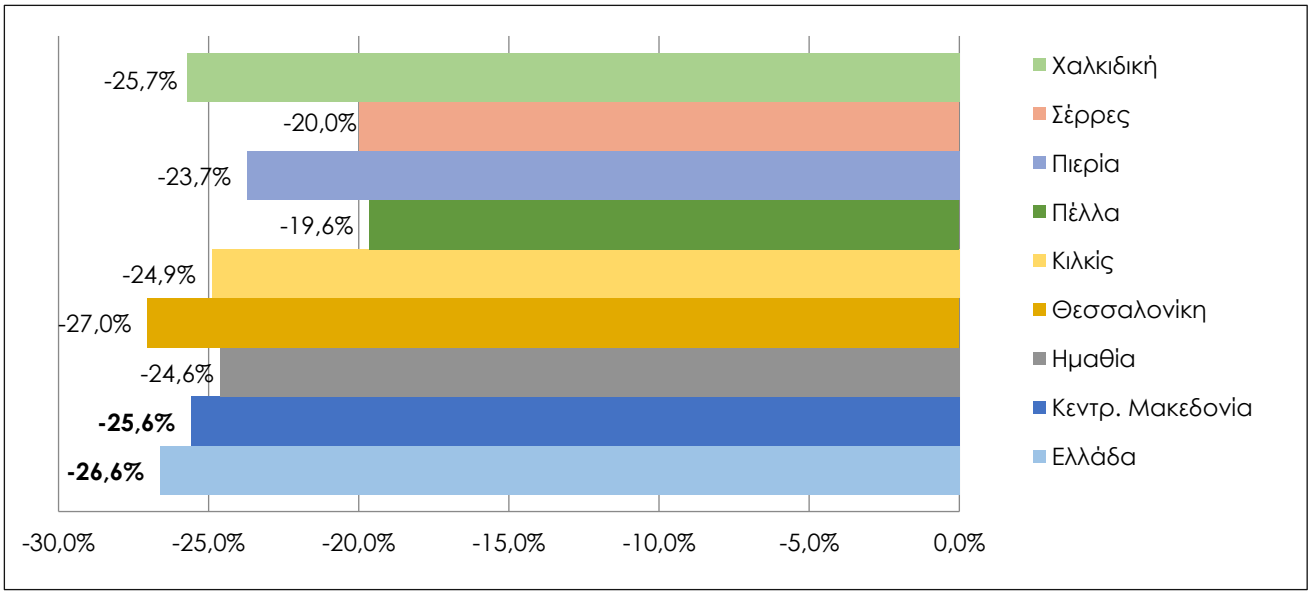
*Πίνακας 17: Ιστορική εξέλιξη ΑΠΑ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ 2010-2020**

Χωρική Ενότητα	2010	2015	2018	2019	2020*	% σε ΑΠΑ* ΠΚΜ	% σε πληθ. 2021	Μεταβολή 2010-20*
Ημαθία	1.779	1.400	1.377	1.399	1.341	6,8%	7,30%	-24,6%
Θεσσαλονίκη	17.317	13.328	13.669	13.848	12.635	63,9%	60,90%	-27,0%
Κιλκίς	992	817	785	803	745	3,8%	3,90%	-24,9%
Πέλλα	1.710	1.437	1.427	1.453	1.374	6,9%	7,10%	-19,6%
Πιερία	1.522	1.263	1.254	1.291	1.161	5,9%	6,60%	-23,7%
Σέρρες	1.778	1.512	1.490	1.531	1.423	7,2%	8,40%	-20,0%
Χαλκιδική	1.489	1.287	1.318	1.325	1.106	5,6%	5,80%	-25,7%
Κεντρ. Μακεδονία	**26.587**	**21.044**	**21.320**	**21.650**	**19.785**	**100,0%**	**100,00%**	**-25,6%**
Ελλάδα	**197.729**	**155.836**	**155.610**	**158.849**	**145.088**		**100%**	**-26,6%**

**προσωρινά στοιχεία*

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ, 31/03/2023 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 22 αποτυπώνονται οι μεταβολές στις ΑΠΑ των Π.Ε. της ΠΚΜ για το χρονικό διάστημα 2010-2020*. Παρατηρούμε ότι τη μεγαλύτερη μείωση εμφανίζει η Θεσσαλονίκη (-27,0%), πάνω από τη συνολική μείωση της ΠΚΜ (-25,6%), ενώ οι Π.Ε. με τις μικρότερες απώλειες είναι η Πέλλα (-19,6%) και οι Σέρρες (-20%).

Γράφημα 22: Μεταβολή ΑΠΑ 2010-2020, στις Π.Ε. της ΠΚΜ
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

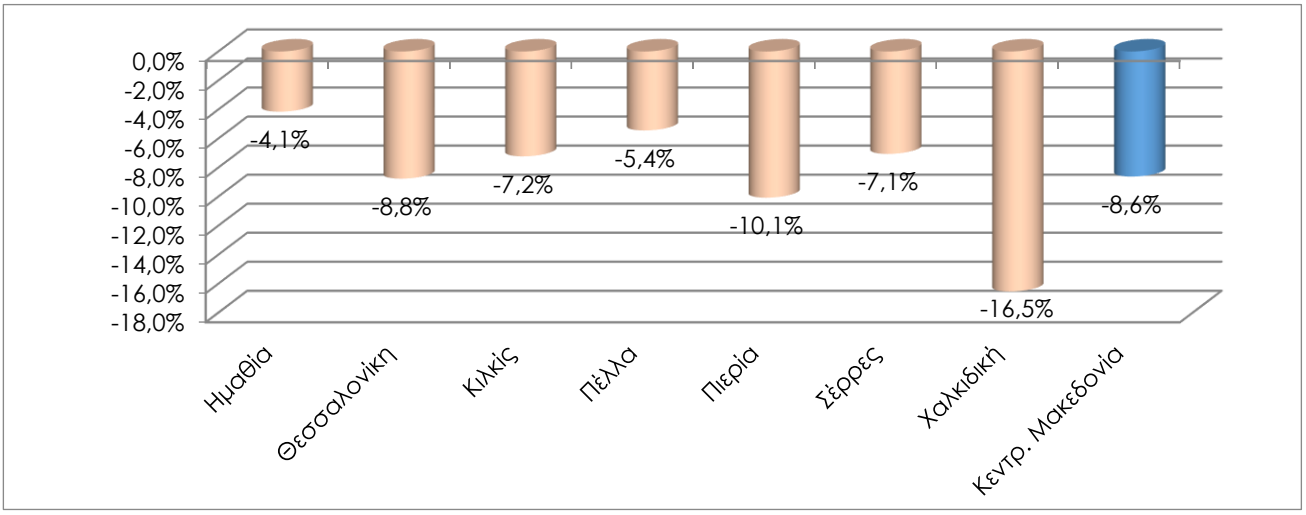
Στον Πίνακα 18 και στο Γράφημα 23 καταγράφονται και συγκρίνονται οι μεταβολές στις ΑΠΑ των Π.Ε. της ΠΚΜ για τη διετία 2019-2020. Η μεταβολή της ΑΠΑ για το σύνολο της ΠΚΜ ανήλθε σε -8,6%, με τις «τουριστικές» Χαλκιδική (-16,5%) και Πιερία (-10,1%) να σημειώνουν τη μεγαλύτερη μείωση και τις «αγροτικές» Ημαθία (-4,1%) και Πέλλα (-5,4%) να εμφανίζουν τη μικρότερη.

*Πίνακας 18: Μεταβολή ΑΠΑ στις Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2020**

Χωρική Ενότητα	2019	2020*	Μεταβολή
Ημαθία	1.399	1.341	-4,1%
Θεσσαλονίκη	13.848	12.635	-8,8%
Κιλκίς	803	745	-7,2%
Πέλλα	1.453	1.374	-5,4%
Πιερία	1.291	1.161	-10,1%
Σέρρες	1.531	1.423	-7,1%
Χαλκιδική	1.325	1.106	-16,5%
Κεντρ. Μακεδονία	**21.650**	**19.785**	**-8,6%**

**προσωρινά στοιχεία*

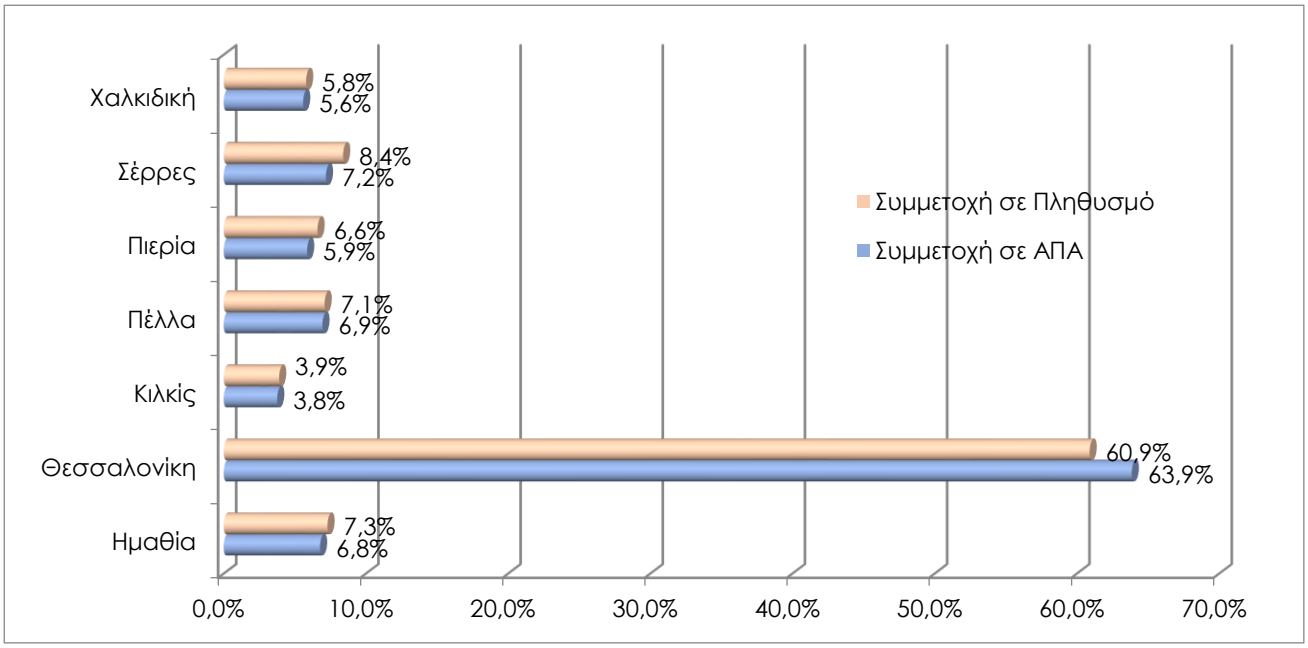
Πηγή ΕΛΣΤΑΤ, 31/03/2023 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

*Γράφημα 23: Μεταβολή ΑΠΑ στις Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2020**
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Επιπροσθέτως, στον Πίνακα 17 φαίνεται πως η **Π.Ε. Θεσσαλονίκης** συμβάλλει κατά 63,9% στη συνολική ΑΠΑ της ΠΚΜ, με την **Π.Ε. Σερρών** να έχει την αμέσως μεγαλύτερη συνεισφορά (7,2%) και την Π.Ε. Πέλλας να ακολουθεί (6,9%).

Η συμβολή της κάθε Π.Ε. εκτιμάται ακριβέστερα, όταν η ΑΠΑ της συγκριθεί με τους μόνιμους κατοίκους της. Στο παρακάτω Γράφημα 24 καταγράφεται και συγκρίνεται η συμμετοχή των 7 Περιφερειακών Ενοτήτων τόσο στην ΑΠΑ του 2020, όσο και στον πληθυσμό της ΠΚΜ, σύμφωνα με τα οριστικά αποτελέσματα της Απογραφής 2021. Παρατηρούμε ότι **η Π.Ε. Θεσσαλονίκης έχει τη μεγαλύτερη σχετική συμβολή στην ΑΠΑ της ΠΚΜ**, αφού συγκεντρώνει το **60,9% του συνολικού πληθυσμού** και συμβάλλει κατά **63,9% στην ΑΠΑ** της ΠΚΜ, ενώ σε παρόμοιο επίπεδο ήταν προ πανδημίας και η **Π.Ε. Χαλκιδικής** που συγκεντρώνει το **5,8% του συνολικού πληθυσμού** και συμβάλλει κατά 5,6% (2020) **στην ΑΠΑ της ΠΚΜ** (έναντι 6,2% το 2019)**.** Στον αντίποδα βρίσκονται οι υπόλοιπες 5 Π.Ε., με συμβολή στην ΑΠΑ της ΠΚΜ μικρότερη από την αντίστοιχη στον πληθυσμό της, γεγονός που αντικατοπτρίζει τη σχετικά χαμηλή προστιθέμενη αξία του παραγωγικού ιστού τους (αγροτική παραγωγή, ελαφρά μεταποίηση κ.ά.).

Γράφημα 24: Συμβολή των Π.Ε. της ΠΚΜ σε ΑΠΑ 2020 και Πληθυσμό 2021*
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

2.3. Συνεισφορά Κλάδων (Α 10) στην ΑΠΑ Ελλάδας και ΠΚΜ

Στον Πίνακα 19 αναλύεται, σε εκατ. ευρώ, η συνεισφορά των 21 κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, ταξινομημένων σε 10 ομάδες (Α10), στην ΑΠΑ της Χώρας και της ΠΚΜ για το 2020.

Παρατηρούμε ότι η **ομάδα κλάδων Ζ,Η,Θ**: **«Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευές οχημάτων και μοτοσικλετών, μεταφορά και αποθήκευση, υπηρεσίες παροχής καταλύματος και εστίασης»** παραμένει η **πρώτη σε συνεισφορά ΑΠΑ, τόσο στη Χώρα με 23,1%** (27,2% το 2019), **όσο και στη ΠΚΜ με 23,2%** (27,4% το 2019), ενώ στη 2η θέση βρίσκεται η **ομάδα Ξ,Ο.Π,**:

«Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα», που αφορά κυρίως δημόσιους οργανισμούς και υπηρεσίες, με 21,6% (20,0% το 2019) συνεισφορά στην ΑΠΑ της Χώρας και **25,7%** (23,7% το 2019) **στην ΑΠΑ της ΠΚΜ.**

Πίνακας 19: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά κλάδο (Α 10) σε Ελλάδα και ΠΚΜ για το 2020 (σε εκατ. ευρώ)*

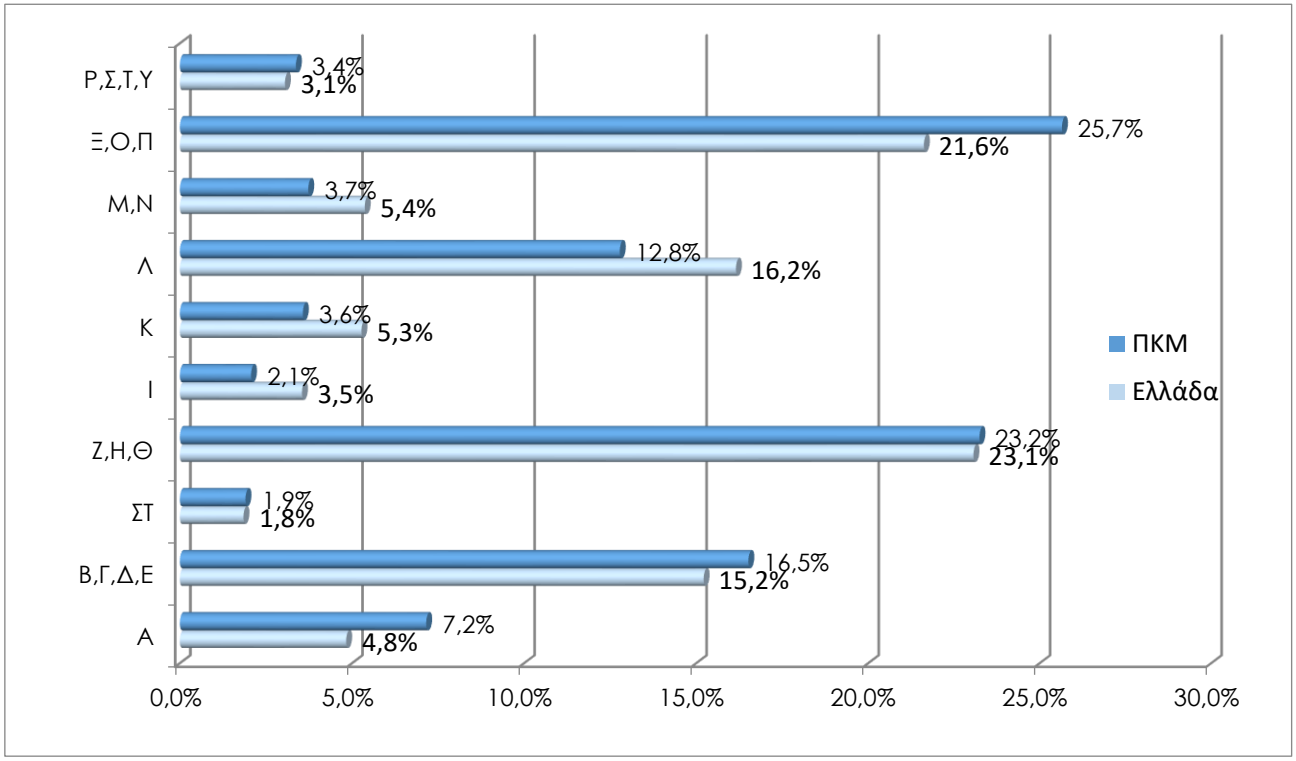
Κλάδοι (21)	Περιγραφή Κλάδων Α10	Ελλάδα	% σε ΑΠΑ Χώρας	ΠΚΜ	% σε ΑΠΑ ΠΚΜ	Συμμετ. ΠΚΜ στη Χώρα
Α	Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	7.011	4,8%	1.416	7,2%	20,2%
Β,Γ,Δ,Ε	Ορυχεία και λατομεία, μεταποίηση, ενέργεια, παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων, εξυγίανση	22.082	15,2%	3.268	16,5%	14,8%
ΣΤ	Κατασκευές	2.681	1,8%	377	1,9%	14,1%
Ζ,Η,Θ	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευές οχημάτων και μοτοσικλετών, μεταφορά και αποθήκευση, υπηρεσίες παροχής καταλύματος και εστίασης	33.471	23,1%	4.599	23,2%	13,7%
Ι	Ενημέρωση και επικοινωνία	5.147	3,5%	409	2,1%	7,9%
Κ	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	7.655	5,3%	707	3,6%	9,2%
Λ	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	23.444	16,2%	2.529	12,8%	10,8%
Μ,Ν	Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	7.794	5,4%	738	3,7%	9,5%
Ξ,Ο,Π	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	31.374	21,6%	5.075	25,7%	16,2%
Ρ,Σ,Τ,Υ	Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία, επισκευές ειδών νοικοκυριού και άλλες υπηρεσίες	4.429	3,1%	667	3,4%	15,1%
Σύνολο	**Σύνολο Α10**	**145.088**	**100,0%**	**19.785**	**100,0%**	**13,6%**

**προσωρινά στοιχεία*

Πηγή ΕΛΣΤΑΤ, 31/03/23 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 25 απεικονίζεται και συγκρίνεται η ΑΠΑ ανά κλάδο Α10, για την ΠΚΜ και για το σύνολο της Χώρας, σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα 19. Παρατηρούνται σημαντικές

διαφοροποιήσεις στην παραγωγική διάρθρωση της ΠΚΜ, καθώς ο κλάδος **Α**: **«Γεωργία, δασοκομία και αλιεία»** συνεισφέρει κατά **7,2% στο ΑΠΑ της ΠΚΜ**, έναντι **4,8% στο ΑΠΑ της Χώρας**, ενώ στους κλάδους **Ι, Κ,Λ,Μ,Ν**, που περιλαμβάνουν δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, παρουσιάζει σχετική **υστέρηση ως προς τη Χώρα.**

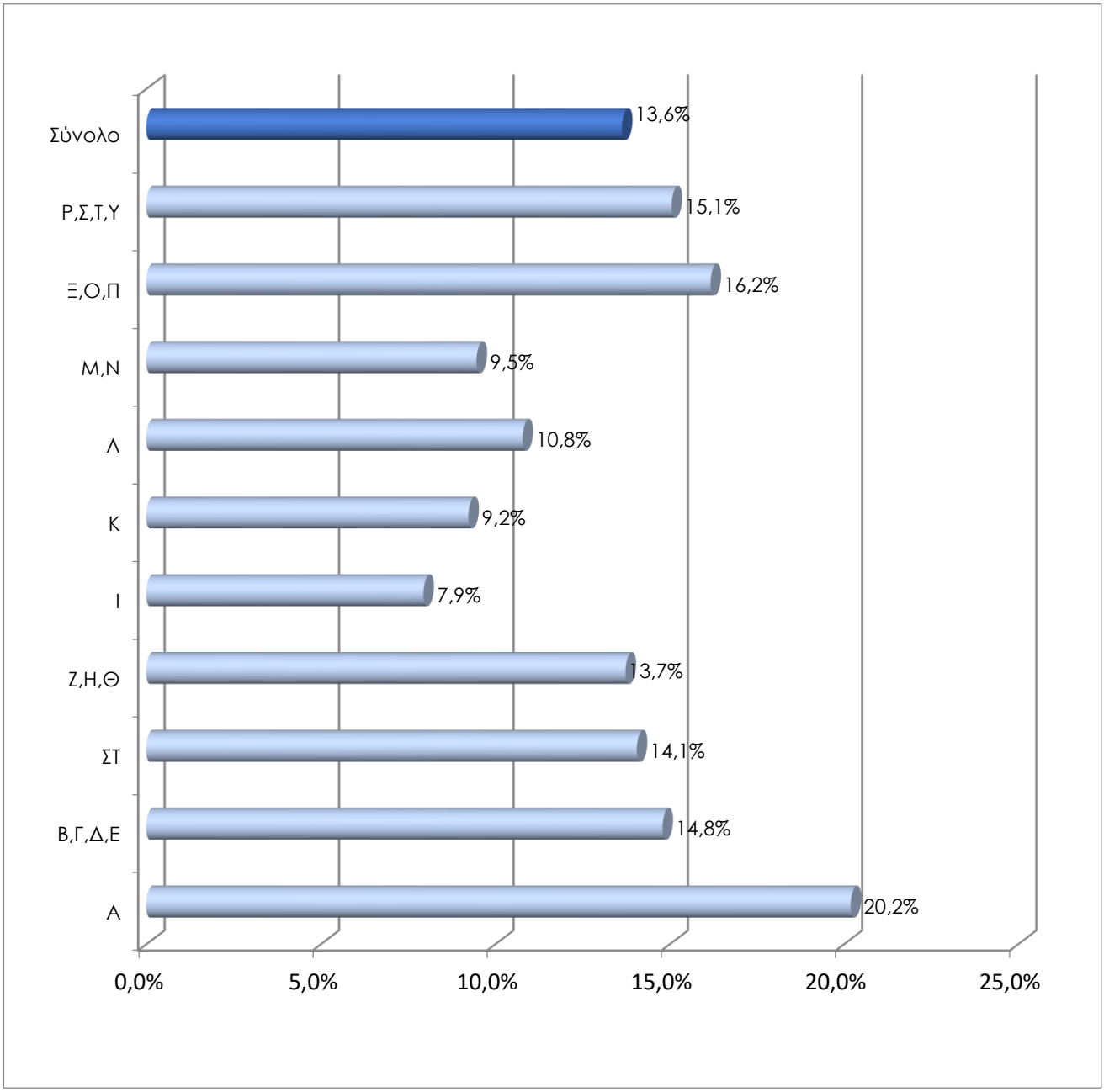

*Γράφημα 25: ΑΠΑ ανά Κλάδο (Α10) σε Ελλάδα και ΠΚΜ, 2020**
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 26 που ακολουθεί, αποτυπώνεται η **σχετική συμβολή της ΑΠΑ της ΠΚΜ στη Χώρα,** για κάθε ομάδα (Α10) κλάδων οικονομικής δραστηριότητας. Δεδομένου ότι η συνολική συμβολή της ΠΚΜ στην ΑΠΑ της Χώρας ανέρχεται στο 13,6%, **οι ομάδες κλάδων που εμφανίζουν μεγαλύτερο ποσοστό συμβολής, δείχνουν την εξειδίκευση της ΠΚΜ.**

Συνεπώς, **κορυφαίος σε συμβολή με διαφορά είναι ο κλάδος Α: «Γεωργία, δασοκομία και αλιεία» με 20,2%** (20,2% και το 2019) **συμμετοχή** (έναντι 13,6% της μέσης συμμετοχής της ΠΚΜ), ακολουθούμενος από τους **Ξ,Ο,Π: «Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα»,** με συμμετοχή **16,2%** (16,3% το 2019) στη συνολική ΑΠΑ που προσφέρουν οι κλάδοι αυτοί στη Χώρα.

Αντιθέτως, **η ΠΚΜ εμφανίζει τη χαμηλότερη εξειδίκευση** στους κλάδους **Ι: «Ενημέρωση και Επικοινωνία»** με **7,9%** (8,3% το 2019) και **Κ: «Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες»** με **9,2%** (9,7% το 2019).

*Γράφημα 26: Συμμετοχή ΠΚΜ στο ΑΠΑ της Χώρας ανά Κλάδο (Α10), 2020**
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

3. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται, αναλύονται και συγκρίνονται αφενός το συνολικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), αφετέρου το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Χώρας, των 13 Περιφερειών της, καθώς και των 7 Π.Ε. της ΠΚΜ. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) προκύπτει όταν στη συνολική ΑΠΑ μιας γεωγραφικής ενότητας προστεθούν οι εισαγωγικοί δασμοί, οι φόροι επί των εισαγωγικών δασμών και ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ).

3.1. ΑΕΠ [4] ανά Περιφέρεια (NUTS II)

Στον Πίνακα 20 καταγράφονται τόσο η εκτίμηση (προσωρινά στοιχεία) του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) για το 2020, όσο και τα αναθεωρημένα στοιχεία για τα έτη 2015-2019, στην Ελλάδα και στις 13 Περιφέρειες της, σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή (31/03/23).

Πίνακας 20: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ανά Περιφέρεια (σε εκ. ευρώ)

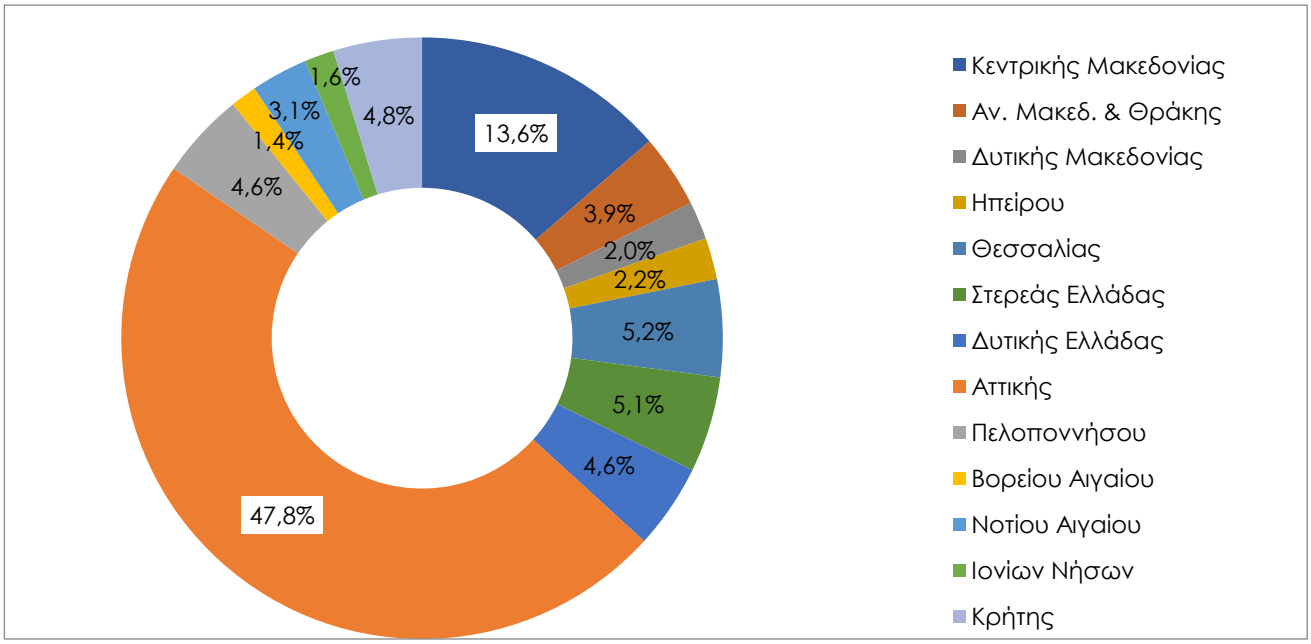
Περιφέρεια	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	% στο σύνολο Χώρας	Μεταβολή 2015-20
Κεντρικής Μακεδονίας	23.817	23.801	24.037	24.601	24.990	22.556	13,6%	-5,3%
Αν. Μακεδ. & Θράκης	6.786	6.808	6.807	6.888	6.976	6.509	3,9%	-4,1%
Δυτικής Μακεδονίας	4.705	4.313	4.298	4.159	3.896	3.381	2,0%	-28,1%
Ηπείρου	3.929	3.892	3.870	3.935	4.034	3.685	2,2%	-6,2%
Θεσσαλίας	8.988	8.843	8.918	9.081	9.365	8.672	5,2%	-3,5%
Στερεάς Ελλάδας	8.027	8.136	8.313	8.434	8.616	8.498	5,1%	5,9%
Δυτικής Ελλάδας	8.034	7.832	7.838	7.948	8.115	7.538	4,6%	-6,2%
Αττικής	83.617	83.007	84.535	85.688	87.642	78.993	47,8%	-5,5%
Πελοποννήσου	7.972	7.934	8.060	8.056	8.343	7.680	4,6%	-3,7%
Βορείου Αιγαίου	2.495	2.433	2.433	2.467	2.558	2.331	1,4%	-6,6%
Νοτίου Αιγαίου	6.088	5.855	5.920	6.134	6.339	5.066	3,1%	-16,8%
Ιονίων Νήσων	3.086	3.034	3.050	3.155	3.265	2.619	1,6%	-15,1%
Κρήτης	8.826	8.606	8.824	9.013	9.212	7.878	4,8%	-10,7%
Ελλάδα	**176.369**	**174.494**	**176.903**	**179.558**	**183.351**	**165.406**	**100,0%**	**-6,2%**

**προσωρινά στοιχεία*

ΕΛΣΤΑΤ, 31/03/23 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

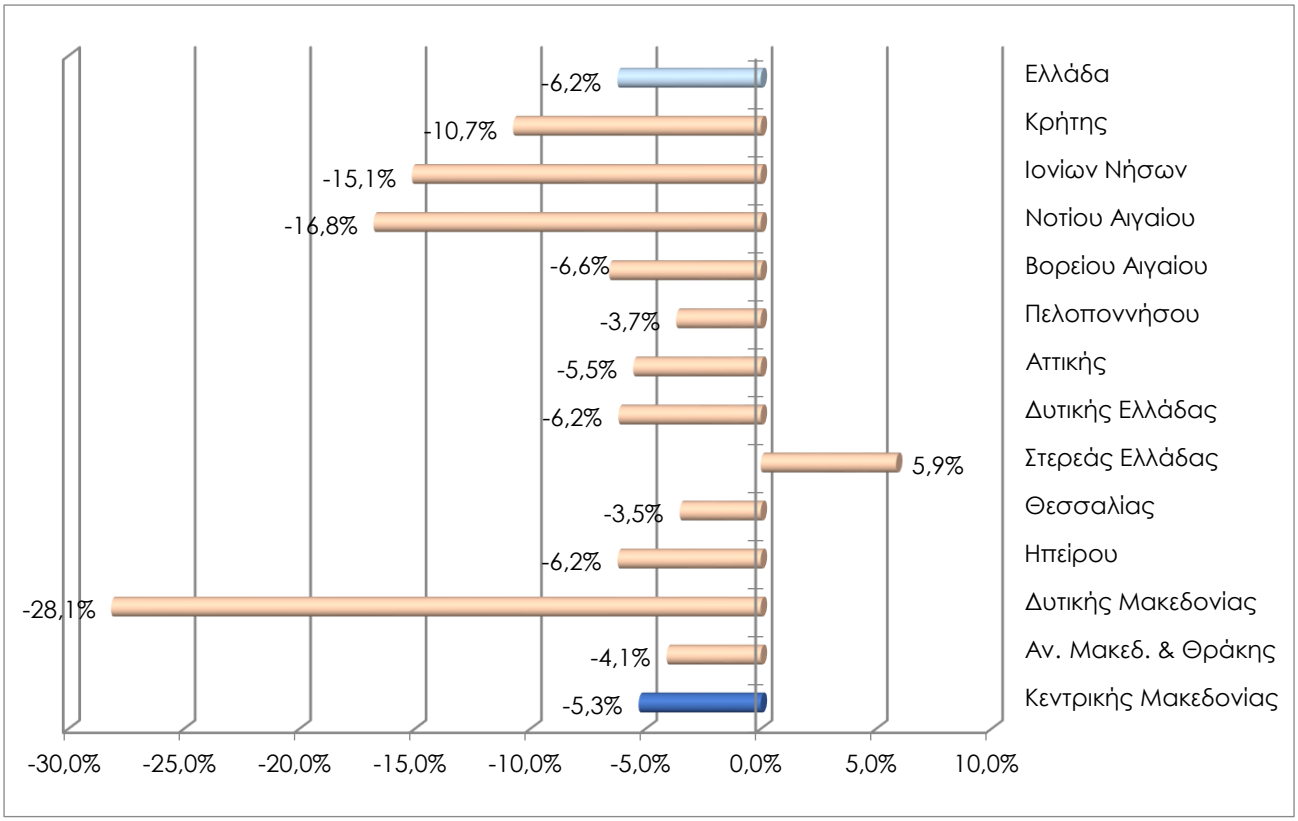
[4] Τα δεδομένα του ΑΕΠ και των συνιστωσών του για την περίοδο 2010-2020 έχουν εκτιμηθεί με έτος βάσης το 2015.

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία του 2020, η Αττική συμβάλει κατά 47,8% στο συνολικό ΑΕΠ της Χώρας, ενώ στη 2η θέση είναι η ΠΚΜ με 13,6% (Γράφημα 27).

*Γράφημα 27: Συμβολή Περιφερειών στο ΑΕΠ της Χώρας, 2020**
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 28 αποτυπώνεται η μεταβολή του ΑΕΠ ανά Περιφέρεια της Χώρας, μεταξύ των ετών 2015 και 2020. **Η ΠΚΜ εμφανίζει μείωση κατά -5,3%, σχετικά μικρότερη από την αντίστοιχη της Χώρας** (-6,2%). Οι 12 από τις 13 Περιφέρειες σημειώνουν μείωση του ΑΕΠ τους, εξαιτίας των μέτρων για τον περιορισμό των συνεπειών της πανδημίας κατά το 2020, με τη **Δυτική Μακεδονία** να καταγράφει **δραματική μείωση (-28,1%),** λόγω και των προσωρινών συνεπειών της «απολιγνιτοποίησης», που ξεκίνησε το 2016. Στον αντίποδα, η **Στερεά Ελλάδα** καταγράφει σημαντική **αύξηση 5,9%,** ως αποτέλεσμα της έντονης συγκέντρωσης μεγάλων επιχειρήσεων μεταποίησης.

Γράφημα 28: Μεταβολή ΑΕΠ ανά Περιφέρεια Χώρας, 2015-2020
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Αξίζει να σημειωθεί ότι **το 2019**, δηλαδή πριν την πανδημία, **όλες οι Περιφέρειες της Χώρας, πλην της Δυτικής Μακεδονίας, είχαν καταγράψει ΑΕΠ μεγαλύτερο εκείνου του 2015, τάση που ανακόπηκε το 2020.**

Στον Πίνακα 21 και στο Γράφημα 29 αποτυπώνεται και συγκρίνεται το ΑΕΠ ανά Περιφέρεια της Χώρας για τα έτη 2019 και 2020. **Με γνώμονα το ΑΕΠ, η συνολική επίπτωση της πανδημίας στην οικονομική δραστηριότητα της Χώρας κατά το 2020, υπολογίζεται σε -9,8%, δηλαδή περίπου 18 δις ευρώ, συγκρινόμενη με το 2019.**

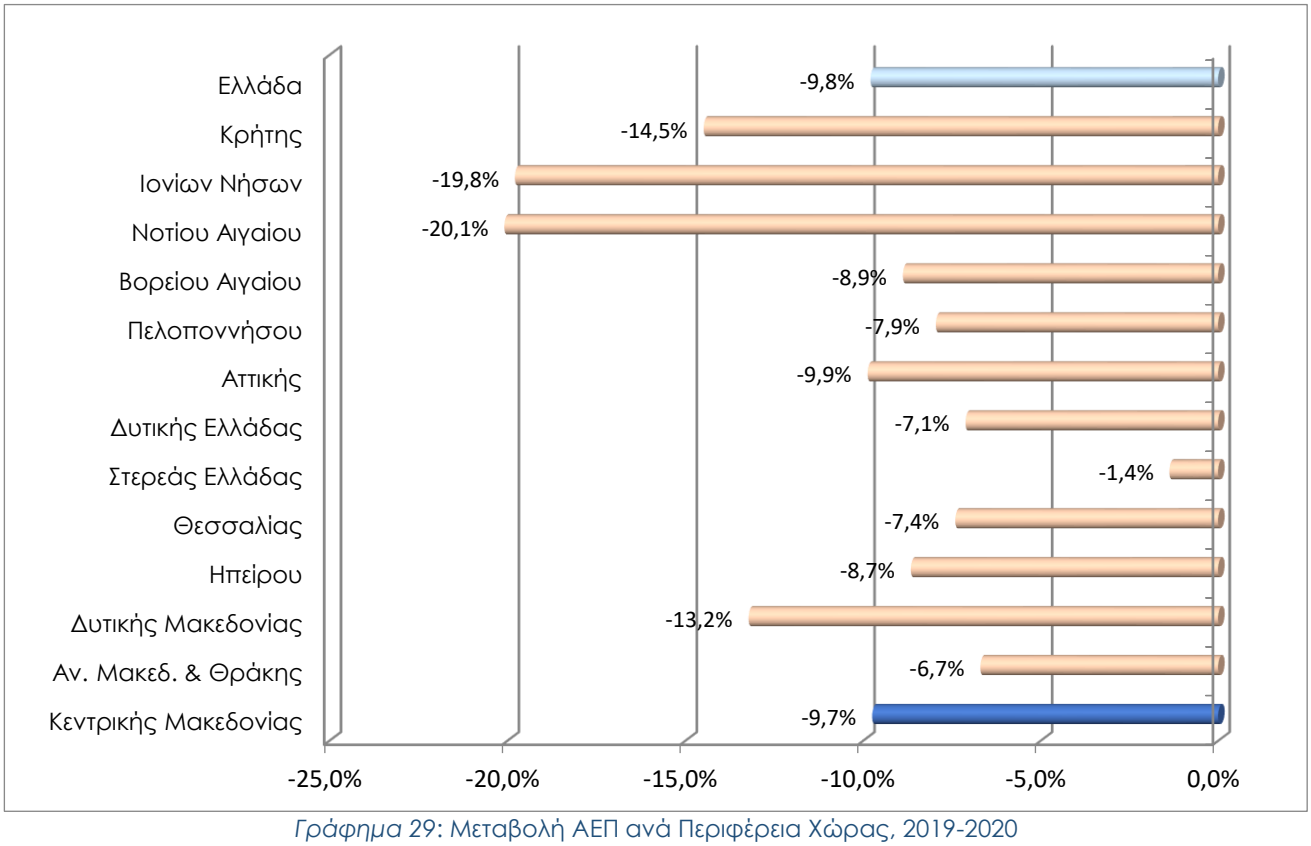
Η ΠΚΜ υφίσταται ανάλογη συρρίκνωση (-9,7%) με αυτή της Χώρας, με απώλεια ΑΕΠ περίπου 2,5 δις ευρώ. Όπως ήταν αναμενόμενο, τις μεγαλύτερες απώλειες καταγράφουν οι «τουριστικές» Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-20,1%), Ιονίων Νήσων (-19,8%), Κρήτης (-14,5%), καθώς και η Δυτική Μακεδονία (-13,2%), λόγω και της «απολιγνιτοποίησης». Η Στερεά Ελλάδα καταγράφει εξαιρετικά μικρή συρρίκνωση (-1,4%), λόγω της έντονης μεταποιητικής δραστηριότητας της, κλάδος που επηρεάστηκε ελάχιστα από την πανδημία.

Πίνακας 21: Μεταβολή ΑΕΠ ανά Περιφέρεια Χώρας, 2019-2020 (σε εκ. ευρώ)

Περιφέρεια	2019	2020*	Μεταβολή
Κεντρικής Μακεδονίας	24.990	22.556	-9,7%
Αν. Μακεδ. & Θράκης	6.976	6.509	-6,7%
Δυτικής Μακεδονίας	3.896	3.381	-13,2%
Ηπείρου	4.034	3.685	-8,7%
Θεσσαλίας	9.365	8.672	-7,4%
Στερεάς Ελλάδας	8.616	8.498	-1,4%
Δυτικής Ελλάδας	8.115	7.538	-7,1%
Αττικής	87.642	78.993	-9,9%
Πελοποννήσου	8.343	7.680	-7,9%
Βορείου Αιγαίου	2.558	2.331	-8,9%
Νοτίου Αιγαίου	6.339	5.066	-20,1%
Ιονίων Νήσων	3.265	2.619	-19,8%
Κρήτης	9.212	7.878	-14,5%
Ελλάδα	**183.351**	**165.406**	**-9,8%**

**προσωρινά στοιχεία*

ΕΛΣΤΑΤ, 31/03/23 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 29: Μεταβολή ΑΕΠ ανά Περιφέρεια Χώρας, 2019-2020
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

3.2. Κατά Κεφαλή ΑΕΠ[5] ανά Περιφέρεια (NUTS II)

Στον Πίνακα 22 καταγράφονται η εκτίμηση (προσωρινά στοιχεία) του κατά κεφαλήν ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) για το 2020 και τα αναθεωρημένα στοιχεία για το 2019, στην Ελλάδα και στις 13 Περιφέρειες της, σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή (31/03/23).

Πίνακας 22: Κατά Κεφαλή ΑΕΠ ανά Περιφέρεια σε ευρώ (NUTS II)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	2019	2020*	Μεταβολή	Δείκτης (Χώρα=100)
Κεντρικής Μακεδονίας	13.343	12.092	-9,4%	78,2
Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης	11.643	10.908	-6,3%	70,6
Δυτικής Μακεδονίας	14.656	12.838	-12,4%	83,0
Ηπείρου	12.098	11.097	-8,3%	71,8
Θεσσαλίας	13.064	12.172	-6,8%	78,7
Στερεάς Ελλάδας	15.497	15.322	-1,1%	99,1
Δυτικής Ελλάδας	12.424	11.616	-6,5%	75,1
Αττικής	23.430	21.134	-9,8%	136,7
Πελοποννήσου	14.553	13.456	-7,5%	87,0
Βορείου Αιγαίου	11.355	10.163	-10,5%	65,7
Νοτίου Αιγαίου	18.332	14.572	-20,5%	94,3
Ιονίων Νήσων	16.041	12.914	-19,5%	83,5
Κρήτης	14.490	12.374	-14,6%	80,0
Ελλάδα	**17.101**	**15.461**	**-9,6%**	**100,0**

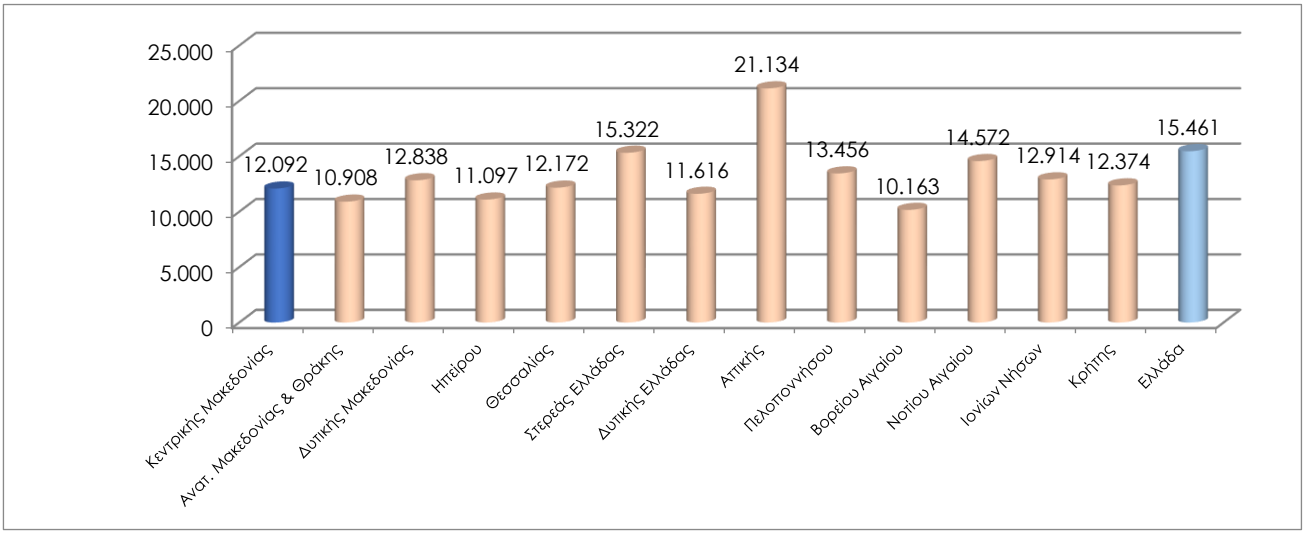
**προσωρινά στοιχεία*

ΕΛΣΤΑΤ, 31/03/23 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 30, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Χώρας για το 2020, είναι **15.461€** (17.101€ το 2019), ενώ το **υψηλότερο** κατά κεφαλή περιφερειακό προϊόν έχει **η περιφέρεια Αττικής με 21.134€** (23.430€ το 2019), η μόνη που ξεπερνά το κατά κεφαλή προϊόν της Χώρας, **με 2η** την περιφέρεια **Στερεάς Ελλάδας με 15.322€** (15.497€ το 2019). Το κατά κεφαλήν ακαθάριστο προϊόν της **Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας** ανέρχεται σε **12.092€** (13.343€ το 2019) και βρίσκεται στην **9η θέση** μεταξύ των 13 περιφερειών της Χώρας. Οι

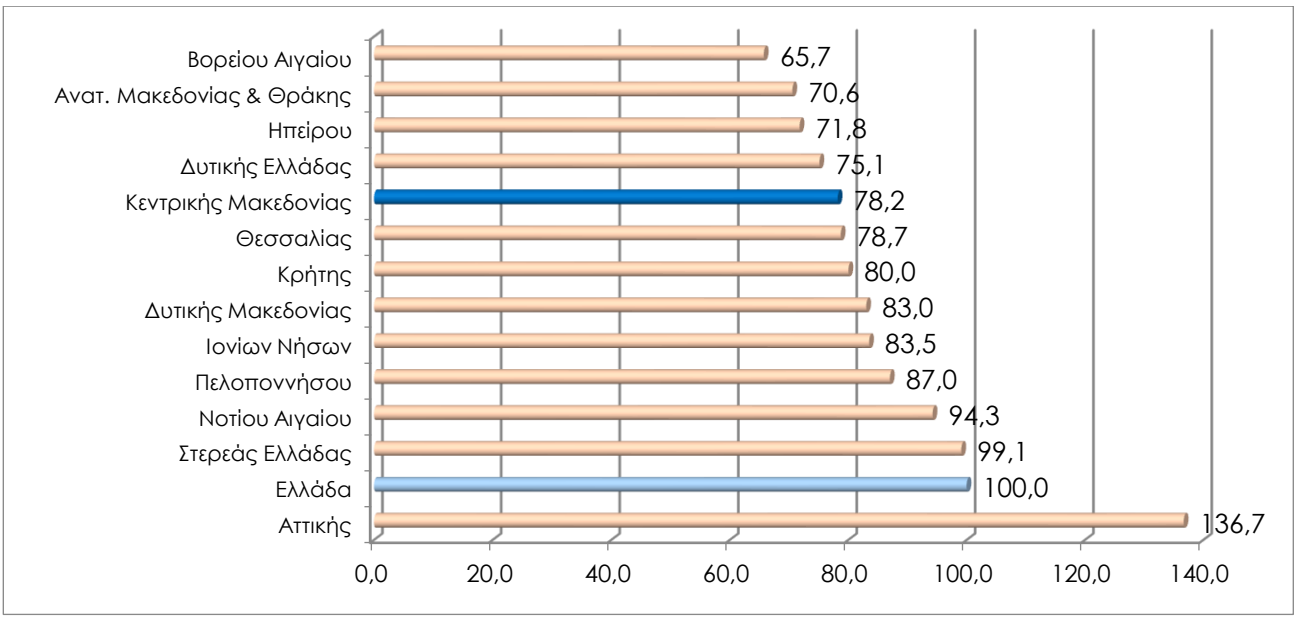
[5] Χρησιμοποιήθηκε ο υπολογιζόμενος πληθυσμός στις 30/6 κάθε έτους, εκτιμημένος βάση της απογραφής πληθυσμού του 2011.

Περιφέρειες με **το χαμηλότερο** κατά κεφαλή προϊόν είναι το **Βόρειο Αιγαίο** με 10.163€ και η **Ανατολική Μακεδονία και Θράκη** με 10.908€.

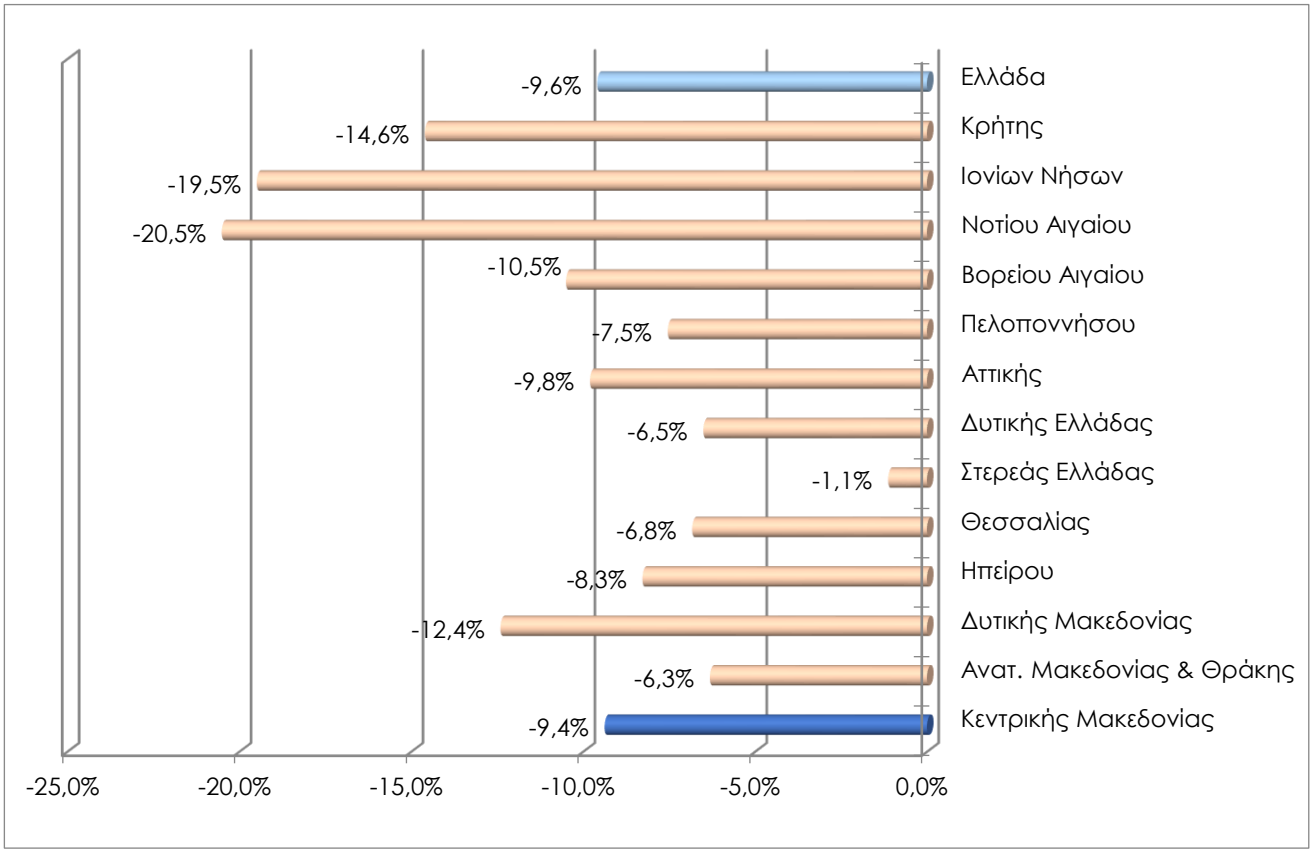
Γράφημα 30: κ.κ. ΑΕΠ ανά Περιφέρεια, 2020
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 31 απεικονίζονται τα κ.κ. ΑΕΠ των 13 Περιφερειών ως δείκτες, με βάση το αντίστοιχο της Χώρας (Ελλάδα=100) και καταγράφονται ανάγλυφα οι **μεγάλες ανισότητες μεταξύ των Περιφερειών της Χώρας.** Είναι χαρακτηριστικό ότι το κ.κ. ΑΕΠ της Περιφέρειας **Βόρειου Αιγαίου (65,7) δεν ξεπερνάει το 50% του αντίστοιχου της Αττικής (136,7),** ενώ αυτό της **ΠΚΜ (78,2)** δεν ξεπερνάει το 58% του αντίστοιχου της Αττικής.

Γράφημα 31: Δείκτης κ.κ. ΑΕΠ ανά Περιφέρεια με βάση τη Χώρα, 2019
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Η μεταβολή του κ.κ. ΑΕΠ των 13 Περιφερειών της Χώρας, μεταξύ του 2019 (αναθεωρημένα στοιχεία) και του 2020 (προσωρινά στοιχεία) φαίνεται στο παρακάτω Γράφημα 32. **Η ΠΚΜ καταγράφει μείωση -9,4%, ανάλογη με αυτή της Χώρας,** ενώ - όπως ήταν αναμενόμενο- πολύ σημαντική μείωση καταγράφουν οι «τουριστικές» περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-20,5%), Ιονίων Νήσων (-19,5%), Κρήτης (-14,6%), αλλά και η Δυτική Μακεδονία (-12,4%), για λόγους που προαναφέρθηκαν.

Γράφημα 32: Μεταβολή κ.κ. ΑΕΠ ανά Περιφέρεια, 2019-2020
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

3.3. ΑΕΠ[6] ανά Π.Ε. της ΠΚΜ

Στον Πίνακα 23 παρουσιάζονται τόσο το αναθεωρημένο ΑΕΠ για τα έτη 2010, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, όπως και τα προσωρινά στοιχεία για το 2020, στις **περιφερειακές ενότητες της ΠΚΜ.** Επιπλέον υπολογίζονται οι μεταβολές ανά 10ετία και 5ετία, ώστε να αποτυπωθούν οι τάσεις για το σύνολο της ΠΚΜ και ανά Π.Ε. της.

[6] Τα δεδομένα του ΑΕΠ και των συνιστωσών του για την περίοδο 2010-2020 έχουν εκτιμηθεί με έτος βάσης το 2015.

Πίνακας 23: ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ (σε εκ. ευρώ)

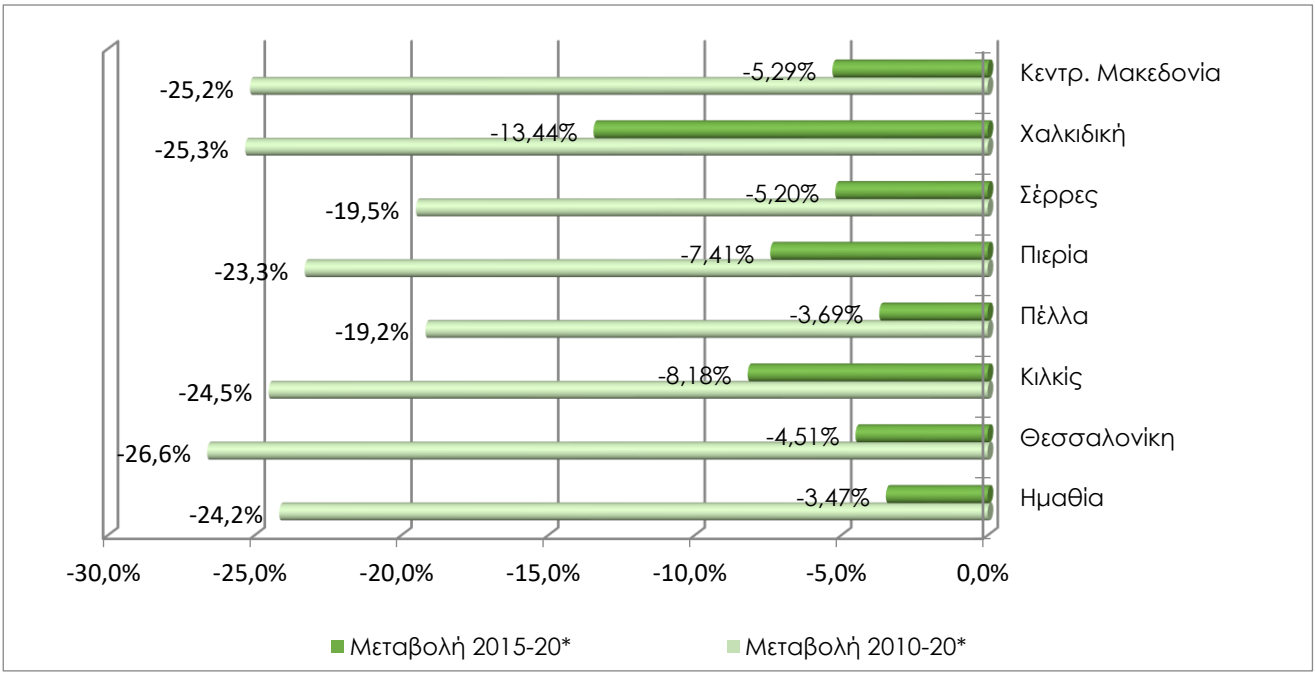
Χωρική Ενότητα	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	Μεταβολή 2010-20*	Μεταβολή 2015-20*
Ημαθία	2.016	1.584	1.556	1.549	1.589	1.615	1529	-24,2%	-3,47%
Θεσσαλονίκη	19.628	15.084	15.169	15.404	15.772	15.985	14404	-26,6%	-4,51%
Κιλκίς	1.125	924	929	900	906	927	849	-24,5%	-8,18%
Πέλλα	1.938	1.627	1.586	1.599	1.647	1.677	1567	-19,2%	-3,69%
Πιερία	1.725	1.429	1.417	1.419	1.447	1.490	1323	-23,3%	-7,41%
Σέρρες	2.016	1.712	1.688	1.695	1.719	1.768	1623	-19,5%	-5,20%
Χαλκιδική	1.688	1.457	1.457	1.471	1.521	1.529	1261	-25,3%	-13,44%
Κεντρική Μακεδονία	**30.136**	**23.817**	**23.801**	**24.037**	**24.601**	**24.990**	**22.556**	**-25,2%**	**-5,29%**
Ελλάδα	**224.124**	**176.369**	**174.494**	**176.903**	**179.558**	**183.351**	**165.406**	**-26,2%**	**-6,22%**

**προσωρινά στοιχεία*

ΕΛΣΤΑΤ, 31/03/23 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 33 απεικονίζονται και συγκρίνονται οι μεταβολές στο ΑΕΠ των 7 Π.Ε. της ΠΚΜ αφενός για την δεκαετία 2010-2020, αφετέρου για την πενταετία 2015-2020*. Το ΑΕΠ της ΠΚΜ για το 2020 είναι κατά -5,3% μικρότερο του αντίστοιχου του 2015, έναντι -6,2% της Χώρας για το ίδιο χρονικό διάστημα, με τις «αγροτικές» Π.Ε. Ημαθίας (-3,5%) και Πέλλας (-3,7%) να σημειώνουν τη μικρότερη συρρίκνωση και την τουριστική Π.Ε. Χαλκιδικής (-13,4%) τη μεγαλύτερη.

Η σύγκριση των στοιχείων του 2020 με τα αντίστοιχα του 2010, αποτυπώνει τη μείωση του ΑΕΠ της ΠΚΜ κατά -25,2%, έναντι -26,2% της Χώρας για το ίδιο χρονικό διάστημα, με το σύνολο των Π.Ε. της ΠΚΜ να καταγράφουν συρρίκνωση ΑΕΠ από -19% έως -26,6%.

Γράφημα 33: Μεταβολή ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στον Πίνακα 24 καταγράφεται και συγκρίνεται το ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ για τα έτη 2019 και 2020, τα μερίδια τους στο σύνολο της ΠΚΜ και η μεταβολή τους.

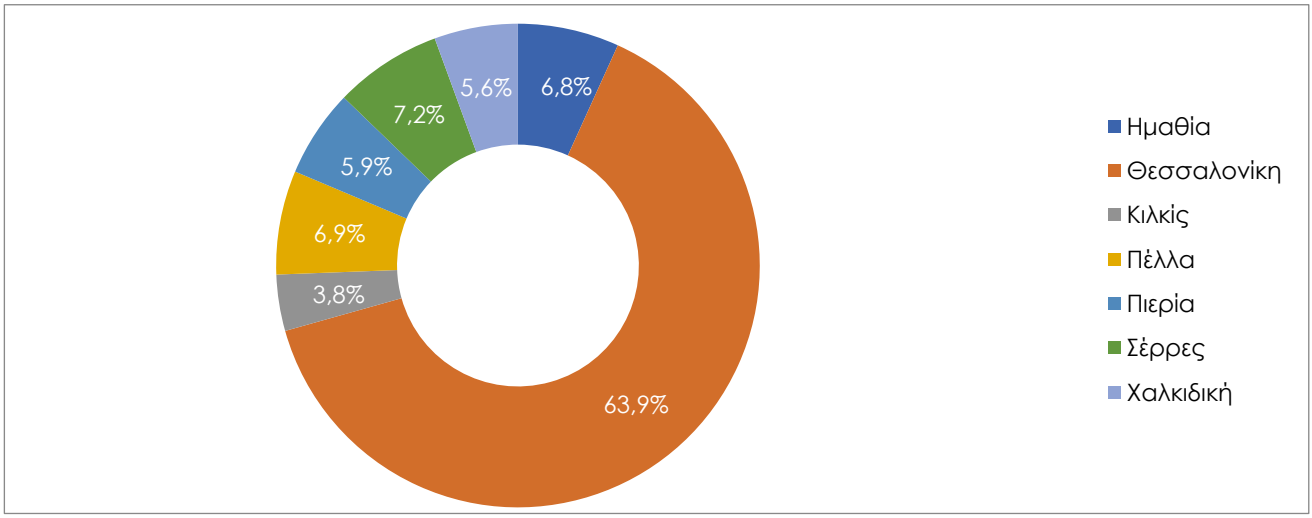
Πίνακας 24: ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2020 (σε εκ. ευρώ)*

Χωρική Ενότητα	2019	% στο σύνολο ΠΚΜ	2020*	% στο σύνολο ΠΚΜ	Μεταβολή 2019-2020*
Ημαθία	1.615	6,5%	1529	6,8%	-5,3%
Θεσσαλονίκη	15.985	64,0%	14404	63,9%	-9,9%
Κιλκίς	927	3,7%	849	3,8%	-8,4%
Πέλλα	1.677	6,7%	1567	6,9%	-6,6%
Πιερία	1.490	6,0%	1323	5,9%	-11,2%
Σέρρες	1.768	7,1%	1623	7,2%	-8,2%
Χαλκιδική	1.529	6,1%	1261	5,6%	-17,6%
Κεντρική Μακεδονία	**24.990**	**100,0%**	**22.556**	**100,0%**	**-9,7%**

**προσωρινά στοιχεία*

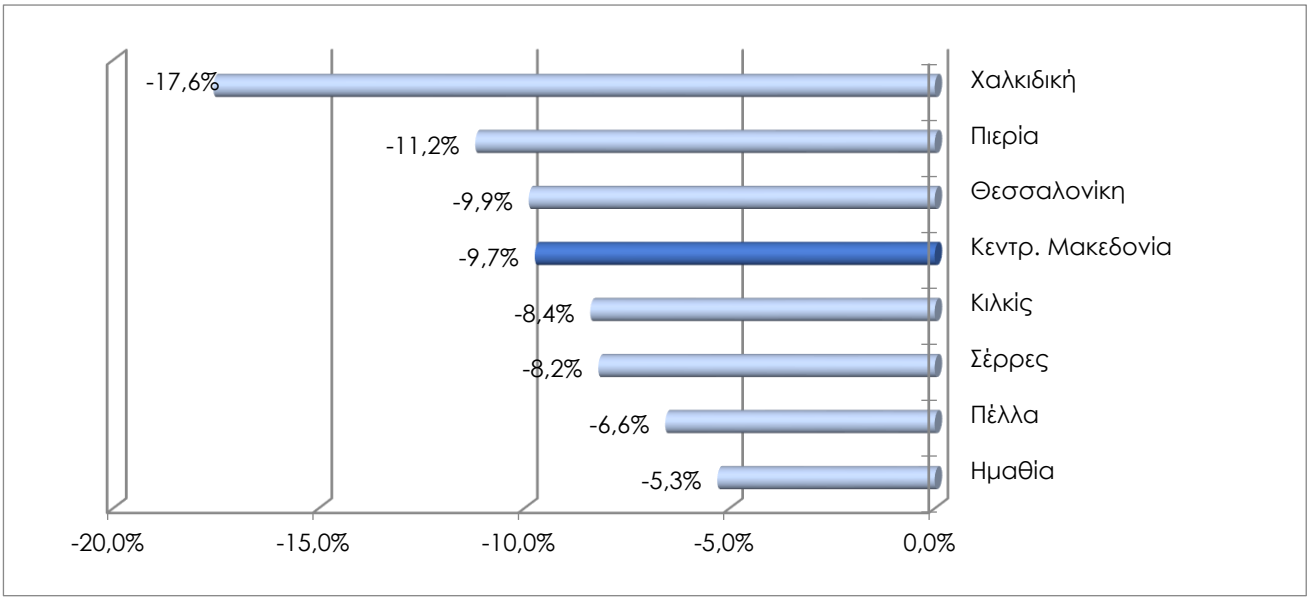
ΕΛΣΤΑΤ, 31/03/23 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 34 αποτυπώνεται η συμβολή της κάθε μίας Π.Ε. στο σύνολο του ΑΕΠ της ΠΚΜ για το 2020, με τη Θεσσαλονίκη να συμβάλει κατά 63,9% στο συνολικό ΑΕΠ της Περιφέρειας, το Κιλκίς να συνεισφέρει μόλις 3,8% και τις υπόλοιπες 5 Π.Ε. να κυμαίνονται από 5,6% - 7,2%.

*Γράφημα 34: Συμβολή Π.Ε. στο ΑΕΠ της ΠΚΜ, 2020**
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 35, οι τουριστικές Π.Ε. Χαλκιδικής (-17,6%) και Πιερίας (-11,2%) καταγράφουν τη μεγαλύτερη συρρίκνωση ΑΕΠ μεταξύ 2019 και 2020, ενώ οι «αγροτικές» Ημαθίας (-5,3%) και Πέλλας (-6,6%) τη μικρότερη.

*Γράφημα 35: Μεταβολή ΑΕΠ στις Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2020**
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

3.4. Κατά Κεφαλή ΑΕΠ[7] ανά Π.Ε. της ΠΚΜ

Στον Πίνακα 25 καταγράφεται το κ.κ. ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ για τα έτη 2019 (αναθεωρημένο) και 2020 (προσωρινά στοιχεία), καθώς και η μεταβολή τους.

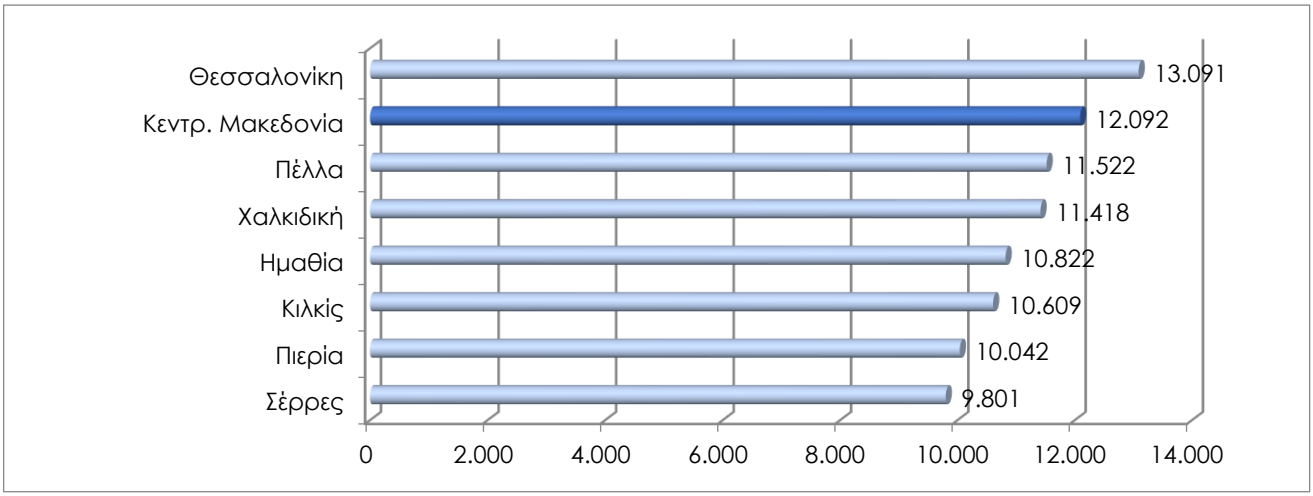
*Πίνακας 25: Κατά Κεφαλή ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2020**

Γεωγραφική Ενότητα	κ.κ. ΑΕΠ 2019	κ.κ. ΑΕΠ 2020*	Μεταβολή
Ημαθία	11.396	10.822	-5,0%
Θεσσαλονίκη	14.475	13.091	-9,6%
Κιλκίς	11.517	10.609	-7,9%
Πέλλα	12.251	11.522	-6,0%
Πιερία	11.286	10.042	-11,0%
Σέρρες	10.586	9.801	-7,4%
Χαλκιδική	13.830	11.418	-17,4%
Κεντρ. Μακεδονία	**13.343**	**12.092**	**-9,4%**

**προσωρινά στοιχεία*

ΕΛΣΤΑΤ, 31/03/23 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 36, αποτυπώνεται η εκτίμηση του κ.κ. ΑΕΠ για το 2020, στις περιφερειακές ενότητες της ΠΚΜ, κατά φθίνουσα σειρά. Η **Π.Ε. Θεσσαλονίκης** είναι η μόνη με κατά κεφαλήν προϊόν **μεγαλύτερο από το μέσο όρο της ΠΚΜ** (13.091 και 12.092 € αντίστοιχα) **για το 2020**, κάτι αναμενόμενο αφού στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης δραστηριοποιούνται πολυάριθμες μεταποιητικές μονάδες.

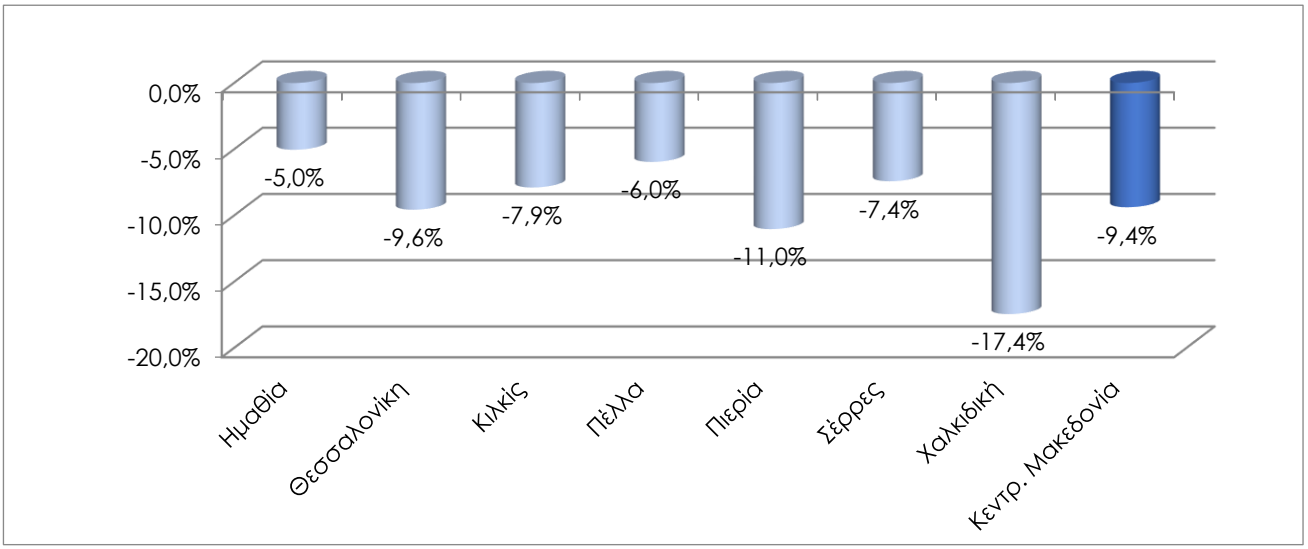

*Γράφημα 36: Κατά κεφαλή ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2020**
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

[7] Χρησιμοποιήθηκε ο υπολογιζόμενος πληθυσμός στις 30/6 κάθε έτους, εκτιμημένος βάση της απογραφής πληθυσμού του 2011.

Η **Π.Ε. Πέλλας** ακολουθεί στη 2η θέση με 11.522€, με τη Χαλκιδική να υποχωρεί στην 3η θέση με 11.418€, για πρώτη φορά, λόγω των δραματικών επιπτώσεων της πανδημίας στην τουριστική κίνηση της χρονιάς. Το **χαμηλότερο** κ.κ. ΑΕΠ καταγράφει η **Π.Ε. Σερρών με 9.801€.**

Στο Γράφημα 37 απεικονίζεται η μεταβολή του κατά κεφαλήν ΑΕΠ μεταξύ 2019 και 2020, με τις «τουριστικές» Π.Ε. Χαλκιδικής (-17,4%) και Πιερίας (-11%) να σημειώνουν τη μεγαλύτερη συρρίκνωση μεταξύ των 7 Π.Ε., έναντι συνολικής μείωσης -9,4% της ΠΚΜ. Οι «αγροτικές» Π.Ε. Ημαθίας (-5%) και Πέλλας (-6%) σημειώνουν τη μικρότερη συρρίκνωση κ.κ. ΑΕΠ στην ΠΚΜ.

Γράφημα 37: Μεταβολή κ.κ. ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2020
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στον Πίνακα 26 παρουσιάζεται η ιστορική εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανά πενταετία (2010, 2015, 2020) και ετήσια για την περίοδο 2016-2019, στις περιφερειακές ενότητες της ΠΚΜ, με στόχο να διαπιστωθούν τάσεις και αποκλίσεις στις μεταβολές τους.

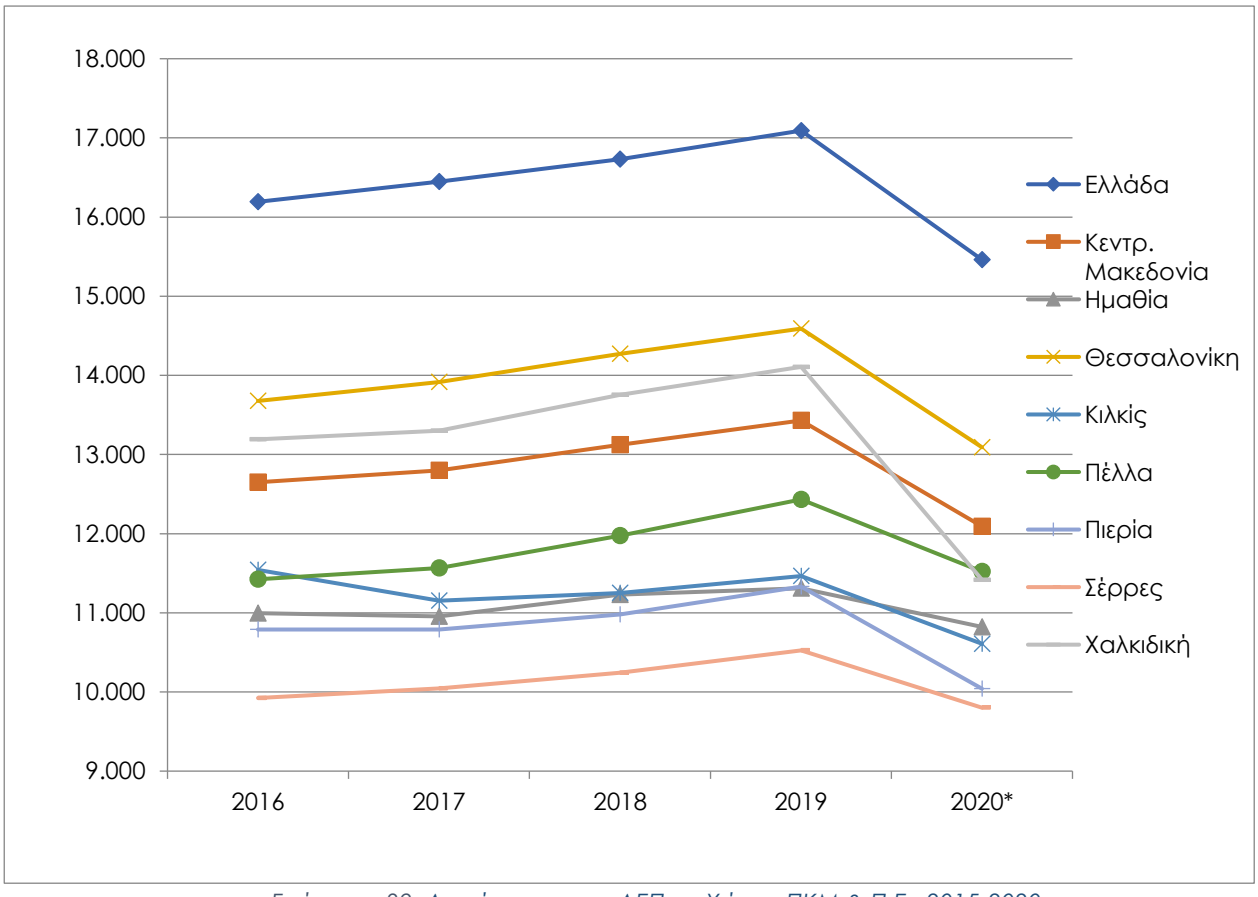
Στο Γράφημα 38 απεικονίζεται η εξέλιξη του κ.κ. ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, κατά την πενταετία 2015-2020. Διαπιστώνεται μια συνεχής τάση σταδιακής αύξησης των κ.κ. ΑΕΠ σε όλες τις Π.Ε. της ΠΚΜ, από το 2015 έως το 2019 και μια σημαντική πτώση σε όλες κατά το 2020, λόγω των περιοριστικών μέτρων της πανδημίας, με πιο έντονη αυτή της Π.Ε. Χαλκιδικής.

*Πίνακας 26: Ιστορική εξέλιξη κ.κ. ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2010-2020**

Γεωγρ. Ενότητα	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	Μεταβολή 2010-20*	Μεταβολή 2015-20*
Ελλάδα	**20.153**	**16.299**	**16.193**	**16.449**	**16.730**	**17.092**	**15461**	**-23,3%**	**-5,1%**
Κεντρ. Μακεδονία	**15.666**	**12.611**	**12.649**	**12.799**	**13.121**	**13.430**	**12092**	**-22,8%**	**-4,1%**
Ημαθία	14.093	11.176	10.996	10.953	11.230	11.310	10822	**-23,2%**	**-3,2%**
Θεσσαλονίκη	17.233	13.546	13.677	13.916	14.271	14.590	13091	**-24,0%**	**-3,4%**
Κιλκίς	13.788	11.498	11.542	11.155	11.252	11.465	10609	**-23,1%**	**-7,7%**
Πέλλα	13.620	11.665	11.424	11.567	11.972	12.432	11522	**-15,4%**	**-1,2%**
Πιερία	13.441	10.895	10.791	10.791	10.979	11.331	10042	**-25,3%**	**-7,8%**
Σέρρες	11.158	9.956	9.922	10.045	10.244	10.525	9801	**-12,2%**	**-1,6%**
Χαλκιδική	15.519	13.197	13.192	13.300	13.755	14.107	11418	**-26,4%**	**-13,5%**

**προσωρινά στοιχεία*

ΕΛΣΤΑΤ, 31/03/23 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

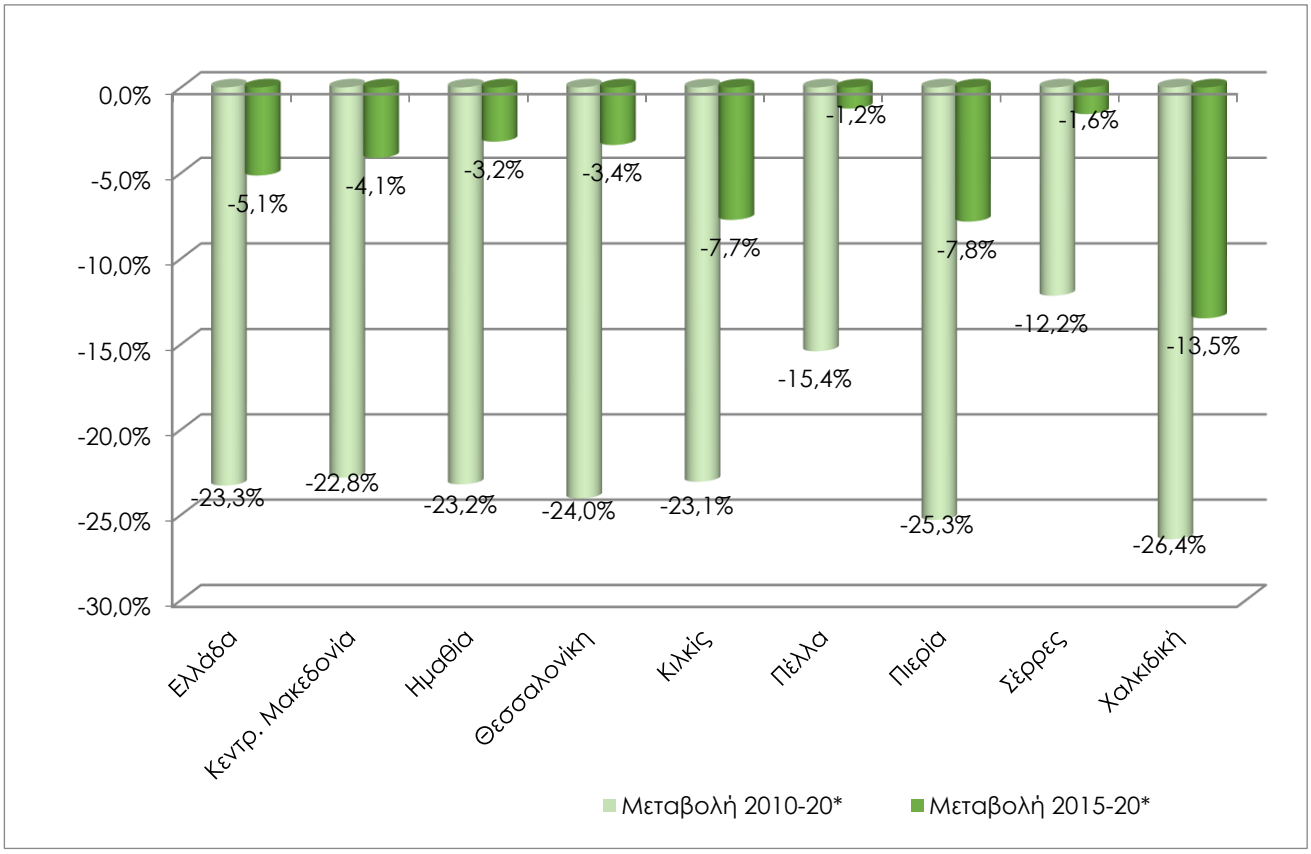
Γράφημα 38: Διακύμανση κ.κ. ΑΕΠ σε Χώρα, ΠΚΜ & Π.Ε., 2015-2020
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 39 φαίνονται οι μεταβολές του **κ.κ. ΑΕΠ των Π.Ε. της ΠΚΜ, για τις περιόδους 2010-2020 και 2015-2020** και συγκρίνονται με τις αντίστοιχες της ΠΚΜ και της Ελλάδας.

Συγκρίνοντας τα έτη **2010 και 2020**, διαπιστώνεται συρρίκνωση του **κ.κ. ΑΕΠ της ΠΚΜ κατά -25,2%** (έναντι -26,2% της Χώρας), με τις «αγροτικές» **Π.Ε. Πέλλας (-19,2%) Σερρών (-19,5%)** να καταγράφουν τη μικρότερη.

Συγκρίνοντας τα έτη **2015 και 2020**, καταγράφεται μείωση του **κ.κ. ΑΕΠ της ΠΚΜ κατά -5,3%** έναντι -6,2% της Χώρας, με τις Π.Ε. Χαλκιδικής (-13,4%) και Κιλκίς (-8,2%) να σημειώνουν τη μεγαλύτερη συρρίκνωση.

Όπως είναι αναμενόμενο, **η Π.Ε. Θεσσαλονίκης** φαίνεται να **επιδρά σημαντικά στις μεταβολές του κ.κ. ΑΕΠ της ΠΚΜ,** τόσο κατά την περίοδο 2010-2020 (-24% έναντι -22,8% της ΠΚΜ), όσο και κατά την περίοδο 2015-2020 (-3,4% έναντι -4,1% της ΠΚΜ), προφανώς λόγω του πληθυσμού της (61% της ΠΚΜ), αλλά και της μεγάλης σχετικής συμβολής της στο ΑΕΠ (64%) της ΠΚΜ.

Γράφημα 39: Μεταβολή κ.κ. ΑΕΠ σε Χώρα, ΠΚΜ & Π.Ε., 2010-2020
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Το παραπάνω συμπέρασμα αποτυπώνεται ανάγλυφα στον Πίνακα 27, στον οποίο υπολογίζονται τα κ.κ. ΑΕΠ των 7 Π.Ε. ως δείκτες, με βάση αυτό της ΠΚΜ (=100) και τα οποία απεικονίζονται στο Γράφημα 40.

Πίνακας 27: Δείκτες κ.κ. ΑΕΠ ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2010-2019 (ΠΚΜ=100)

Γεωγρ. Ενότητα	Δείκτες κ.κ.ΑΕΠ						
	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Ελλάδα	128,6	129,2	128,0	128,5	127,5	127,3	127,9
Κεντρ. Μακεδονία	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ημαθία	90,0	88,6	86,9	85,6	85,6	84,2	89,5
Θεσσαλονίκη	110,0	107,4	108,1	108,7	108,8	108,6	108,3
Κιλκίς	88,0	91,2	91,2	87,2	85,8	85,4	87,7
Πέλλα	86,9	92,5	90,3	90,4	91,2	92,6	95,3
Πιερία	85,8	86,4	85,3	84,3	83,7	84,4	83,0
Σέρρες	71,2	78,9	78,4	78,5	78,1	78,4	81,1
Χαλκιδική	99,1	104,7	104,3	103,9	104,8	105,0	94,4

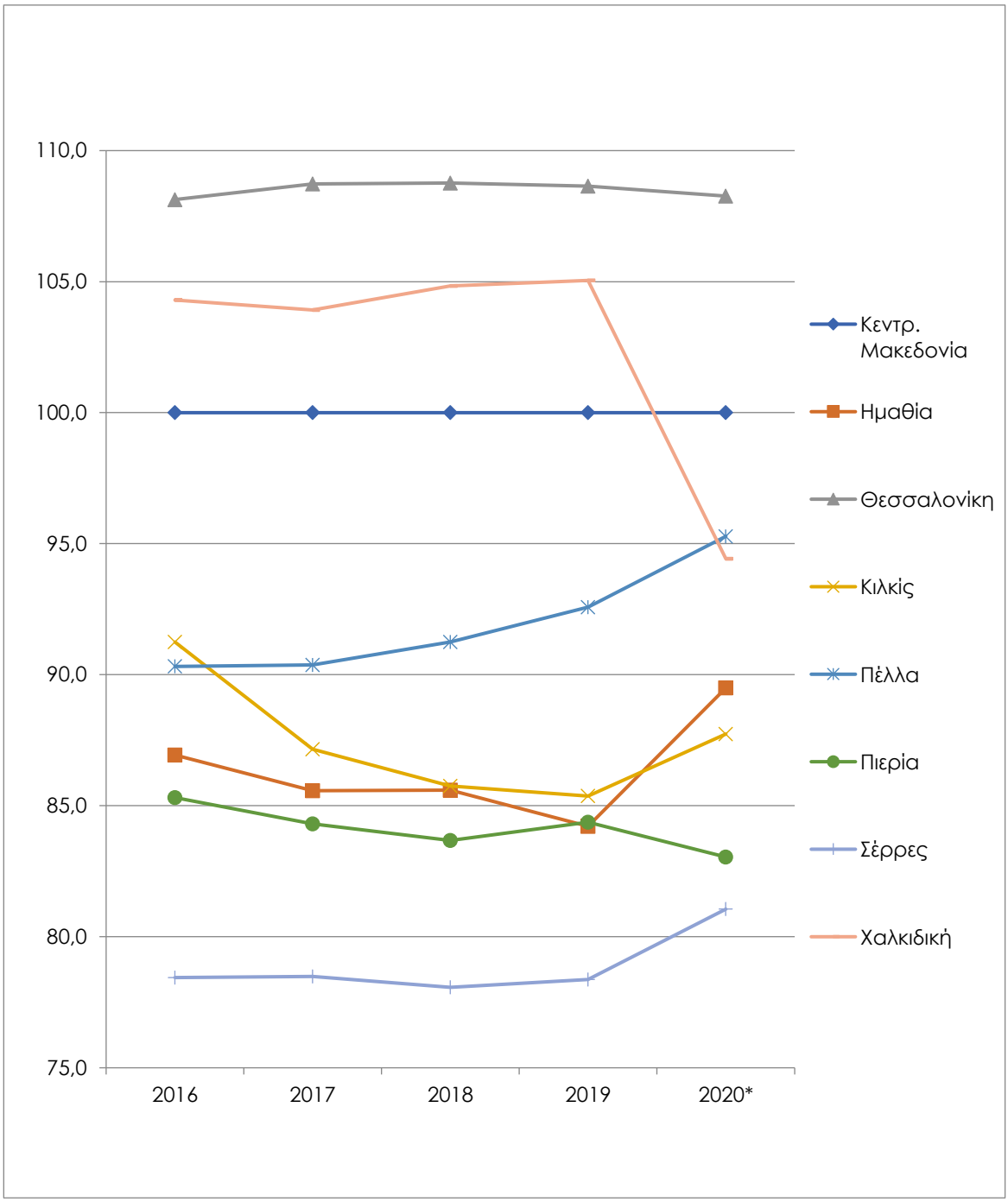
**προσωρινά στοιχεία*

ΕΛΣΤΑΤ, 31/03/23 / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ ο σχετικός **δείκτης για το κ.κ. ΑΕΠ της Χώρας για το 2010 ήταν 128,6** (ΠΚΜ=100) και το **2015** αυξήθηκε στο **129,2,** από το 2016 και μετά η απόσταση μειώνεται σταδιακά, με αποτέλεσμα το «κανονικό» **2019 να είναι στο 127,3** και το 2020 στο 127,9.

Στο παρακάτω Γράφημα 40 παρουσιάζονται και συγκρίνονται οι διακυμάνσεις των κ.κ. ΑΕΠ των Π.Ε. της ΠΚΜ και εξάγονται ορισμένα κρίσιμα συμπεράσματα. Η **Π.Ε. Σερρών σημειώνει εντυπωσιακή αύξηση** μεταξύ 2010 και 2015 (από 71,2 σε 78,9) και φτάνει στο 81,1 το 2020, μειώνοντας σημαντικά την απόσταση από την προτελευταία Πιερία. Ακολουθούν με **αξιοσημείωτη αύξηση**, αφενός η **Π.Ε Χαλκιδικής** (από 99,1 το 2010 σε 105,0 το 2019 και 94,4 το «μη κανονικό» 2020), αφετέρου η **Π.Ε. Πέλλας** (από 86,9 το 2010 σε 92,5 το 2015 και 95,3 το 2020). Η **Π.Ε. Ημαθίας καταγράφει σημαντική σταδιακή υποχώρηση,** από 90,0 το 2010 σε 84,2 το 2019, ανακάμπτοντας προσωρινά με 89,5 το 2020, λόγω του αγροτικού τομέα.

Το Γράφημα 40 αποτυπώνει επίσης και την **εξέλιξη των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων στην ΠΚΜ**. Η **τάση μείωσης των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων μεταξύ 2010 και 2019**, όταν η διαφορά μεταξύ της «πλουσιότερης» Π.Ε. Θεσσαλονίκης και της «πτωχότερης» Π.Ε. Σερρών από 38,8 μονάδες το 2010, μειώθηκε στις 30,2 το 2019, **συνεχίστηκε και το 2020**, αφού η διαφορά τους μειώθηκε περαιτέρω, ανερχόμενη πλέον στις 27,2 μονάδες.

Γράφημα 40: Σύγκριση διακύμανσης κ.κ. ΑΕΠ των Π.Ε. της ΠΚΜ, 2016-2020 (ΠΚΜ=100)*
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

4. Συνολική Παραγωγική Δραστηριότητα στη Χώρα

Στην Ενότητα αυτή περιλαμβάνονται στοιχεία για τις **νομικές μονάδες**, τον **κύκλο εργασιών** και τους **απασχολούμενους ανά μονοψήφιο κλάδο** οικονομικής δραστηριότητας(Κωδ. NACE, Αναθ.2, 20 Κλάδοι), όπου συμπεριλαμβάνεται και ο δημόσιος τομέας, συνοπτικά για το σύνολο της Χώρας, σύμφωνα με το «Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων» της ΕΛΣΤΑΤ, για το έτος 2020. Επιπλέον, παρουσιάζονται και συγκρίνονται τα αντίστοιχα στοιχεία της Χώρας για τα έτη 2015 έως 2020, ώστε να εντοπιστούν τάσεις και μεταβολές στην παραγωγική δραστηριότητα της Χώρας και να εκτιμηθεί η επίπτωση που είχαν τα περιοριστικά μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας, σε συγκεκριμένους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας. Έως τον Ιούλιο του 2023 δεν υπήρχε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2021.

4.1. Νομικές μονάδες, κύκλος εργασιών και απασχολούμενοι ανά 1Ψ κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στη Χώρα

4.1.1. Μητρώο Επιχειρήσεων 2020

Ο Πίνακας 28 περιλαμβάνει στοιχεία για τις νομικές μονάδες, τον κύκλο εργασιών και τους απασχολούμενους **ανά μονοψήφιο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας** συνοπτικά για το σύνολο της Χώρας, για το 2020. Στους κλάδους Ξ, Ο, Π, συμπεριλαμβάνεται το σύνολο σχεδόν του δημοσίου τομέα.

Συνολικά 1.393.614 παραγωγικές μονάδες καταγράφονται στο Στατιστικό Μητρώο του 2020 (1.427.124 το 2019), που δημιούργησαν συνολικό Κ.Ε. ύψους 280 δις ευρώ (315 δις το 2019) και απασχόλησαν 4.288.041 εργαζόμενους (μισθωτούς, αυτοαπασχολούμενους κ.ά.), έναντι 4.438.516 το 2019. **Ο μέσος Κ.Ε. ανά νομική μονάδα** ανέρχεται σε περίπου **201.000 ευρώ** (221.000 το 2019) και η **μέση απασχόληση σε 3,1 άτομα.**

Ο κλάδος Α «Γεωργία, Δασοκομία, Αλιεία» συγκεντρώνει τον **μεγαλύτερο αριθμό μονάδων** με διαφορά (**37,3%** του συνόλου), απασχολεί το **10,5% των εργαζομένων** (3η θέση), αλλά συντελεί μόλις στο **3% του συνολικού κύκλου εργασιών.** Ο κλάδος δεν επηρεάστηκε αρνητικά από την πανδημία.

Στη 2η θέση από πλευράς συνεισφοράς στον **κύκλο εργασιών** στη Χώρα με **19,2%** είναι ο **κλάδος Γ «Μεταποίηση», ο οποίος συγκεντρώνει το 4,1%** του αριθμού νομικών **μονάδων** και απασχολεί το **8,1% των εργαζομένων της Χώρας** (5η θέση). Ο κλάδος φαίνεται ότι επηρεάστηκε ελάχιστα από την πανδημία.

Πίνακας 28: Αριθμός νομικών μονάδων, κύκλος εργασιών και απασχολούμενοι ανά 1Ψ κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο σύνολο της Χώρας, 2020

Κωδ. NACE Αναθ.2	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ Περιγραφή	Αριθ. Νομικών Μονάδων	Κύκλος Εργασιών (000 ευρώ)	Αριθμός Απασχ/νων	Αριθ. Νομ. Μον. στο Σύνολο	Κ.Ε. στο Σύνολο	Αριθ. Απασχ. στο Σύνολο
Α	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	520.108	8.532.037	448.204	37,3%	3,0%	10,5%
Β	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	587	737.846	5.779	0,04%	0,3%	0,13%
Γ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	56.736	53.912.855	346.659	4,1%	19,2%	8,1%
Δ	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	9.700	13.834.835	30.829	0,7%	4,9%	0,7%
Ε	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ, ΕΠΕΞΕΡΓ. ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡ. ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡ. ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	1.972	1.372.268	15.863	0,1%	0,5%	0,4%
ΣΤ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	61.289	10.414.907	149.444	4,4%	3,7%	3,5%
Ζ	ΧΟΝΔΡ. & ΛΙΑΝ. ΕΜΠΟΡΙΟ-ΕΠΙΣΚ. ΜΗΧΑΝΟΚΙΝ. ΟΧΗΜ. & ΜΟΤΟΣΥΚΛ.	224.729	116.041.031	751.935	16,1%	41,4%	17,5%
Η	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	59.700	12.992.686	186.707	4,3%	4,6%	4,4%
Θ	ΔΡΑΣΤΗΡ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ & ΕΣΤΙΑΣΗΣ	104.957	7.046.265	532.195	7,5%	2,5%	12,4%
Ι	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	17.970	10.991.239	91.122	1,3%	3,9%	2,1%
Κ	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	16.827	17.717.380	81.182	1,2%	6,3%	1,9%
Λ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	11.646	1.857.592	22.704	0,8%	0,7%	0,5%
Μ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	140.889	9.705.952	258.179	10,1%	3,5%	6,0%
Ν	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	21.844	4.678.486	140.317	1,6%	1,7%	3,3%
Ξ	ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΑΜΥΝΑ- ΥΠΟΧΡΕΩΤ. ΚΟΙΝΩΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΗ	1.070	620.892	388.243	0,08%	0,22%	9,1%
Ο	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	22.073	1.064.895	344.523	1,6%	0,4%	8,0%
Π	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝ. ΜΕΡΙΜΝΑ	59.490	4.389.025	286.219	4,3%	1,6%	6,7%
Ρ	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	20.464	3.259.880	75.637	1,5%	1,2%	1,8%
Σ	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡ/ΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	39.082	1.185.486	117.352	2,8%	0,4%	2,7%
	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	2.481	81.205	14.948	0,2%	0,03%	0,3%
Γενικό Σύνολο		**1.393.614**	**280.436.760**	**4.288.041**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Ο **κλάδος ΣΤ «Κατασκευές»** συγκεντρώνει το **4,4% των μονάδων**, απασχολεί το **3,5% των εργαζομένων** και συντελεί στο **3,7%** του συνολικού **κύκλου εργασιών** (3,4% το 2019). Ο κλάδος

φαίνεται να επηρεάστηκε ελάχιστα από την πανδημία, εμφανίζοντας απώλειες μόλις 0,3 δις (από 10,7 δις το 2019 σε 10,4 δις το 2020).

Ο **κλάδος Ζ «Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο -Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων & Μοτοσυκλετών»** συγκεντρώνει το **16,1%** του αριθμού νομικών **μονάδων** (2η θέση), απασχολεί το **17,4% των εργαζομένων** (1η θέση) και είναι ο **κορυφαίος συντελεστής** από πλευράς **κύκλου εργασιών στη Χώρα με 41,4%** (39,7% το 2019). Ο κλάδος φαίνεται να ενισχύει το μερίδιο του στον Κ.Ε. της Χώρας, καθώς εμφανίζει σχετικά συγκρατημένες **απώλειες ύψους 9 δις** (από 125 δις το 2019 σε 116 δις το 2020), δηλαδή μείωση **-7%.**

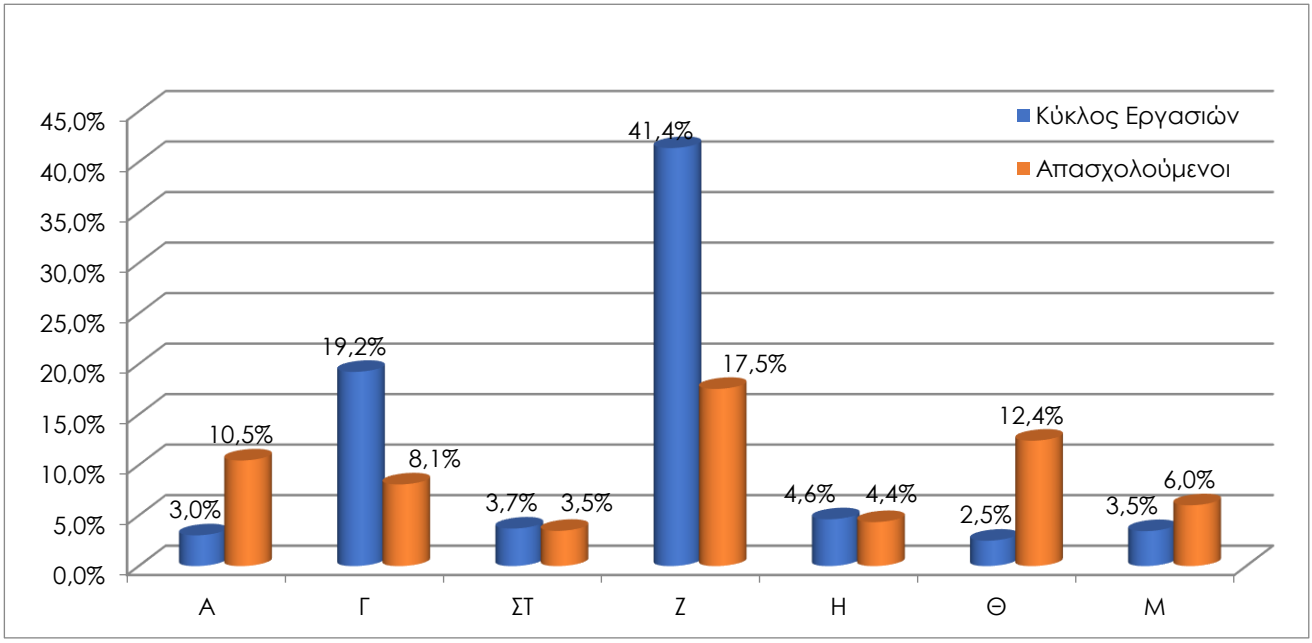
Ο **κλάδος Η «Μεταφορά και Αποθήκευση»** παρουσιάζει μια ισορροπία συνεισφοράς, αφού συγκεντρώνει το **4,3% των μονάδων**, απασχολεί το **4,4% των εργαζομένων** και συντελεί στο **4,6%** του συνολικού **κύκλου εργασιών,** έναντι 5,4% το 2019. Ο κλάδος εμφανίζει σημαντικές **απώλειες ύψους 3,9 δις** (από 16,9 δις το 2019 σε 13 δις το 2020), που μπορούν να αποδοθούν στην πανδημία.

Τις σημαντικότερες απώλειες, όπως ήταν αναμενόμενο, εμφανίζει ο **κλάδος Θ «Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος & Υπηρεσίες Εστίαση»,** που φαίνεται να συγκεντρώνει πλέον το 12,4% (14,8% το 2019) **των απασχολούμενων της Χώρας** (2η θέση), περιλαμβάνει το 7,5% των νομικών μονάδων (4η θέση), αλλά συνέβαλε μόλις στο 2,5% του Κ.Ε. της Χώρας (4,5% το 2019). Οι συνολικές **απώλειες** του κλάδου ξεπέρασαν το **50%** και ανήλθαν σε πάνω από **7 δις** (από 14,2 δις το 2019 σε 7 δις το 2020).

Τέλος, ο **κλάδος Μ «Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες»,** που συγκεντρώνει το **10,1%** των νομικών **μονάδων** (κυρίως αυτοαπασχολούμενοι), οι οποίες συμβάλουν στο **6% της απασχόλησης** και μόλις στο **3,5% του Κ.Ε. του συνόλου** (3,2% το 2019), δε φαίνεται να επηρεάστηκε ιδιαίτερα.

Στο Γράφημα 41 απεικονίζονται και συγκρίνονται **οι επτά σημαντικότεροι** μονοψήφιοι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας, από πλευράς συνεισφοράς τόσο στον συνολικό **κύκλο εργασιών**, όσο και σε **αριθμό απασχολούμενων** στο σύνολο της Χώρας.

Συνολικά, οι κλάδοι **Ζ «Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο -Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων & Μοτοσυκλετών»** (με 41,4%) και **Γ «Μεταποίηση»** (19,2%) συντελούν στο **60%** και πλέον του συνολικού **κύκλου εργασιών** των νομικών μονάδων της Χώρας, απασχολώντας μόλις το **1/4 των εργαζομένων** της Χώρας.

Γράφημα 41: Σημαντικότεροι κλάδοι στην Ελλάδα ως προς Κ.Ε. και Απασχολούμενους, 2020
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

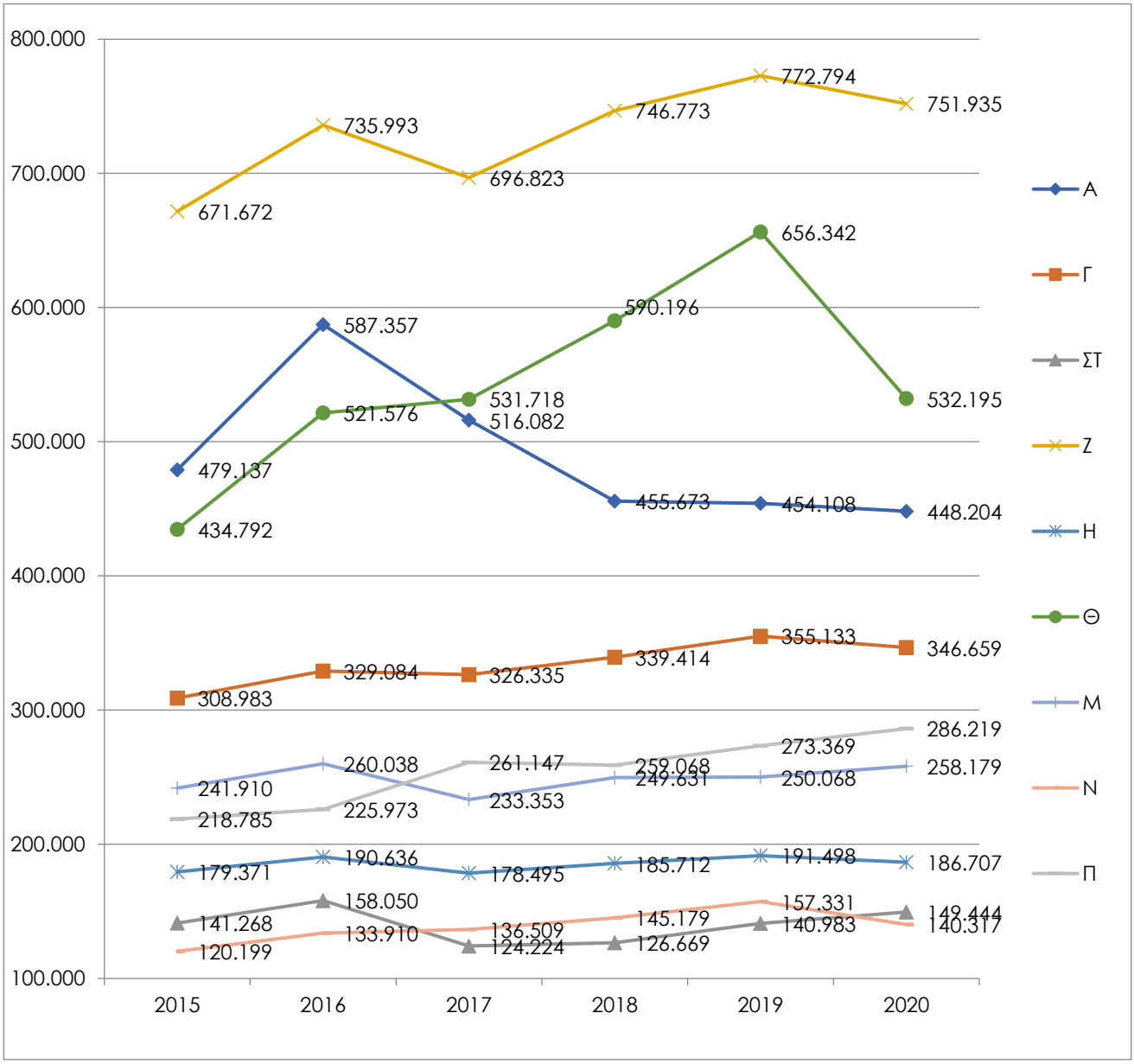
Στον Πίνακα 29 καταγράφονται οι απασχολούμενοι ανά 1Ψ κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο σύνολο της Χώρας, από το 2015 έως το 2020 και υπολογίζονται οι μεταβολές μεταξύ 2015-2019 και 2019-2020, ώστε να εντοπιστούν αξιοσημείωτες τάσεις και μεταβολές ανά κλάδο, αφενός κατά την περίοδο της «κανονικότητας», αφετέρου κατά το πρώτο έτος της πανδημίας.

Στο Γράφημα 42 αποτυπώνονται οι καμπύλες ανά 1Ψ κλάδο, για τα έτη 2015-2020, ενώ στο Γράφημα 43 αποτυπώνονται οι μεταβολές στην απασχόληση ανά 1Ψ κλάδο, αφενός μεταξύ 2014 και 2019, αφετέρου μεταξύ 2019 και 2020.

Ως προς την περίοδο **2015-2019**, παρατηρείται μια **σταδιακή αύξηση της απασχόλησης σε όλους σχεδόν τους 1Ψ κλάδους** οικονομικής δραστηριότητας, με εξαίρεση τους κλάδους **Α «Γεωργία, Δασοκομία, Αλιεία»** και **Κ «Χρηματοπιστωτικές και Ασφαλιστικές Δρστ/τες».** Κορυφαίοι σε αύξηση της απασχόλησης, οι κλάδοι **Θ «Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος & Υπηρεσίες Εστίασης» (+51%)**, **Ζ «Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο -Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων & Μοτοσυκλετών»** (+15,1%) και **Γ «Μεταποίηση»** (14,9%). Συνολικά, κατά την πενταετία 2015-2019, η απασχόληση αυξήθηκε κατά **26,1%** στη Χώρα, δηλαδή με **μέση ετήσια αύξηση 5,2%.**

Η παραπάνω τάση ανακόπηκε από την εμφάνιση της πανδημίας το 2020. Παρά τα οικονομικά μέτρα ενίσχυσης της απασχόλησης (διαθεσιμότητα, επιδότηση εργοδοτών και απασχόλησης κ.ά.) η απασχόληση μειώθηκε αισθητά σε κλάδους που αναγκάστηκαν να αναστείλουν τη λειτουργία τους για μεγάλο χρονικό διάστημα, με κυριότερο τον κλάδο **Θ «Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος & Υπηρεσίες Εστίασης»,** που κατέγραψε μείωση απασχόλησης κατά 18,9%, έχοντας απώλειες 124.000 θέσεων εργασίας,

Στον αντίποδα, ορισμένοι κλάδοι φαίνεται να ευνοήθηκαν από την πανδημία, όπως ο κλάδος **Π «Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα»**, με 4,7% αύξηση της απασχόλησης και ο κλάδος **ΣΤ «Κατασκευές»** με 6%.

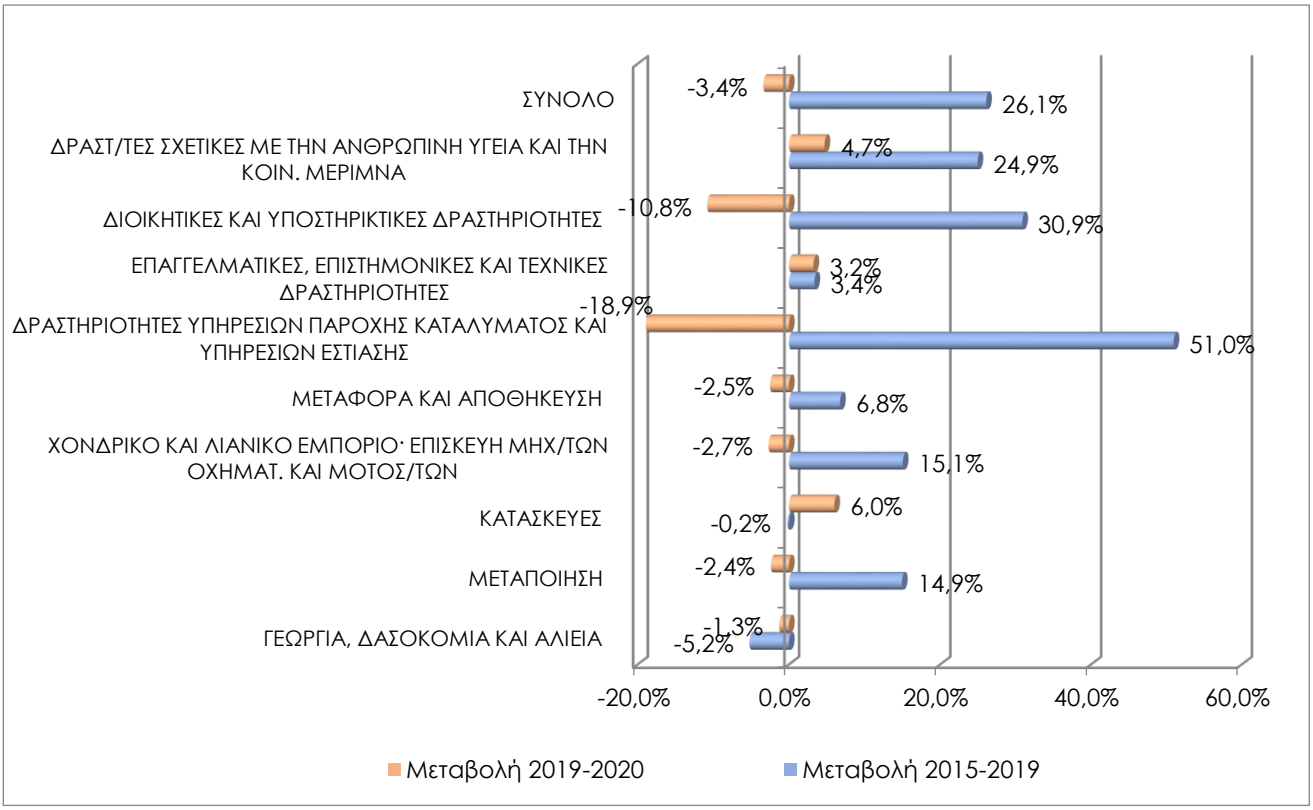

Γράφημα 42: Διακύμανση Απασχόλησης ανά Κλάδο, 2015-2020
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Πίνακας 29: Απασχολούμενοι ανά 1Ψ κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στη Χώρα

NACE Αναθ. 2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	Μεταβολή 2015-2019	Μεταβολή 2019-2020
Α	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	479.137	587.357	516.082	455.673	454.108	448.204	-5,2%	-1,3%
Β	ΟΡΥΧΕΙΑ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ	5.851	5.690	5.722	7.494	6.563	5.779	12,2%	-11,9%
Γ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	308.983	329.084	326.335	339.414	355.133	346.659	14,9%	-2,4%
Δ	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	30.463	32.736	31.846	31.385	30.980	30.829	1,7%	-0,5%
Ε	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞ. ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡ. ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ & ΔΡΑΣΤ. ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	16.807	17.046	17.113	17.388	16.012	15.863	-4,7%	-0,9%
ΣΤ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	141.268	158.050	124.224	126.669	140.983	149.444	-0,2%	6,0%
Ζ	ΧΟΝΔΡ. & ΛΙΑΝ. ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝ/ΤΩΝ ΟΧΗΜ. & ΜΟΤΟΣ/ΤΩΝ	671.672	735.993	696.823	746.773	772.794	751.935	15,1%	-2,7%
Η	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	179.371	190.636	178.495	185.712	191.498	186.707	6,8%	-2,5%
Θ	ΔΡΑΣΤ/ΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜ. &ΕΣΤΙΑΣΗΣ	434.792	521.576	531.718	590.196	656.342	532.195	51,0%	-18,9%
Ι	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	81.014	83.569	82.696	87.164	90.874	91.122	12,2%	0,3%
Κ	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ & ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	91.734	88.449	84.093	82.948	82.209	81.182	-10,4%	-1,2%
Λ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	15.156	17.450	18.116	19.532	22.644	22.704	49,4%	0,3%
Μ	ΕΠΑΓΓΕΛΜ/ΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜ/ΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤ/ΤΕΣ	241.910	260.038	233.353	249.631	250.068	258.179	3,4%	3,2%
Ν	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	120.199	133.910	136.509	145.179	157.331	140.317	30,9%	-10,8%
Ξ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	137.869	148.049	421.176	366.470	374.015	388.243	171,3%	3,8%
Ο	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	186.527	181.903	345.915	327.575	342.841	344.523	83,8%	0,5%
Π	ΔΡΑΣΤ/ΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝ. ΜΕΡΙΜΝΑ	218.785	225.973	261.147	259.068	273.369	286.219	24,9%	4,7%
Ρ	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	63.185	67.755	64.986	72.110	78.362	75.637	24,0%	-3,5%
Σ	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤ/ΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	93.496	99.930	91.617	99.203	111.748	117.352	19,5%	5,0%
Χωρίς NACE	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	1.722	2.182	10.233	33.451	30.642	14.948	1679,4%	-51,2%
Σύνολο		**3.519.941**	**3.887.376**	**4.178.199**	**4.243.035**	**4.438.516**	**4.288.041**	26,1%	-3,4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 43: Μεταβολές Απασχόλησης ανά 1Ψ κλάδο στη Χώρα
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

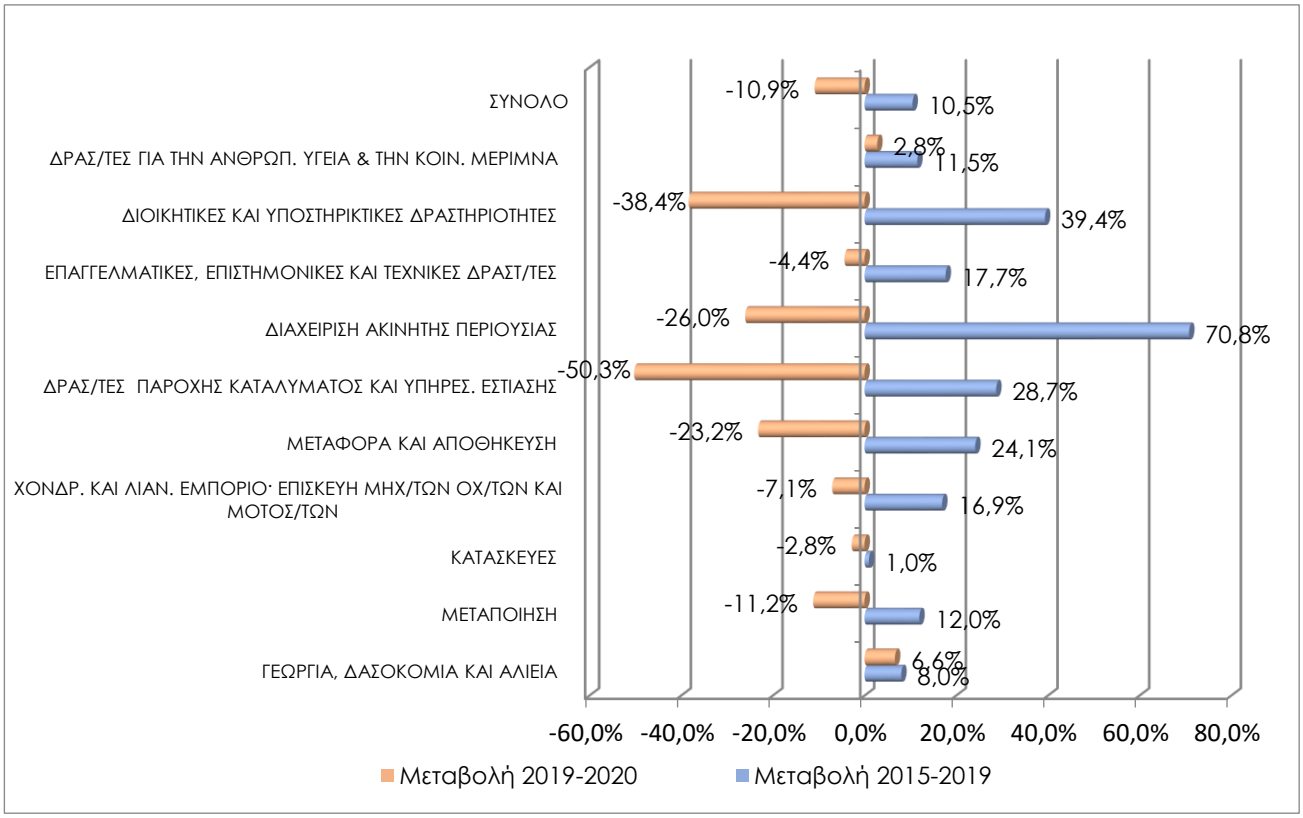
Στον Πίνακα 30 καταγράφεται ο Κύκλος Εργασιών ανά 1Ψ κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο σύνολο της Χώρας, από το 2015 έως το 2020, ώστε να εντοπιστούν αξιοσημείωτες τάσεις και μεταβολές ανά κλάδο και στο σύνολο της Χώρας. Γενικά, ο Κύκλος Εργασιών δεν ενδείκνυται πάντοτε για τη διερεύνηση τάσεων, λόγω του γεγονότος ότι συχνά επηρεάζεται από εξωγενείς παράγοντες (π.χ. ενεργειακό, πανδημίες, πληθωρισμός κ.ά.), αλλά και από προσωρινές επιδράσεις στην προσφορά και τη ζήτηση των προϊόντων για ενδοκλαδικούς λόγους. Σε κάθε περίπτωση, το Γράφημα 44 που απεικονίζει τις μεταβολές στον Κύκλο Εργασιών ανά 1Ψ κλάδο, αφενός μεταξύ 2015 και 2019, αφετέρου μεταξύ 2019 και 2020, οδηγεί σε ορισμένα σημαντικά συμπεράσματα.

Κατά την περίοδο **2015-2019**, ο κλάδος **Λ «Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας»**, αν και με μικρή συμμετοχή στον ετήσιο Κ.Ε. της Χώρας (0,7%), καταγράφει εντυπωσιακή αύξηση κατά 70,8%, αντικατοπτρίζοντας το έντονο αγοραστικό ενδιαφέρον ξένων και Ελλήνων επενδυτών για ακίνητα προς αξιοποίηση, αλλά και τη συνεχώς αυξανόμενη αξία των ακινήτων. Άλλοι τρεις κλάδοι που καταγράφουν πολύ σημαντικές αυξήσεις είναι οι **Ν «Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες»** (+39,4%), **Θ «Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος & Υπηρεσίες Εστίασης»** (+28,7%) και **Η «Μεταφορά και Αποθήκευση»** (+24,1%), πολύ πάνω από τη συνολική αύξηση της Χώρας(10,5%).

Πίνακας 30: Κύκλος Εργασιών ανά 1Ψ κλάδο στο σύνολο της Χώρας

NACE Αναθ. 2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (σε 000 ευρώ)							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	Μεταβολή 2015-2019	Μεταβολή 2019-2020
Α	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	7.407.841	7.786.514	7.668.998	7.979.918	8.001.298	8.532.037	8,0%	6,6%
Β	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	704.898	622.462	700.291	818.022	843.872	737.846	19,7%	-12,6%
Γ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	54.236.505	51.708.628	56.309.298	60.079.613	60.718.215	53.912.855	12,0%	-11,2%
Δ	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	19.777.166	18.457.506	21.641.813	15.218.076	14.154.312	13.834.835	-28,4%	-2,3%
Ε	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞ/ΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧ/ΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤ/ΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	1.519.107	1.585.154	1.756.777	1.589.009	1.534.099	1.372.268	1,0%	-10,5%
ΣΤ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	10.615.460	10.547.529	10.009.648	10.501.404	10.716.424	10.414.907	1,0%	-2,8%
Ζ	ΧΟΝΔΡ. & ΛΙΑΝ. ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧ/ΤΩΝ ΟΧ/ΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟ/ΤΩΝ	106.776.482	107.115.191	111.465.618	119.120.916	124.856.277	116.041.031	16,9%	-7,1%
Η	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	13.630.391	14.091.956	14.902.837	16.407.258	16.921.006	12.992.686	24,1%	-23,2%
Θ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	11.006.601	10.778.604	11.807.010	12.861.226	14.167.393	7.046.265	28,7%	-50,3%
Ι	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	9.824.357	9.695.999	9.855.714	10.780.423	11.003.283	10.991.239	12,0%	-0,1%
Κ	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	21.681.322	12.692.890	13.248.989	16.714.150	17.907.371	17.717.380	-17,4%	-1,1%
Λ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.470.469	1.506.419	1.461.351	1.808.453	2.511.613	1.857.592	70,8%	-26,0%
Μ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	8.624.597	8.026.229	8.563.601	9.338.828	10.150.009	9.705.952	17,7%	-4,4%
Ν	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5.447.043	5.699.912	6.232.240	6.913.180	7.590.905	4.678.486	39,4%	-38,4%
Ξ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	532.923	541.069	445.596	435.792	437.299	620.892	-17,9%	42,0%
Ο	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	1.167.418	1.024.884	1.140.472	1.094.627	1.160.173	1.064.895	-0,6%	-8,2%
Π	ΔΡΑΣΤ/ΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡ. ΥΓΕΙΑ & ΤΗΝ ΚΟΙΝ. ΜΕΡΙΜΝΑ	3.830.366	3.915.947	3.914.341	4.082.316	4.271.080	4.389.025	11,5%	2,8%
Ρ	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	5.444.775	5.399.165	5.848.373	3.744.983	6.310.856	3.259.880	15,9%	-48,3%
Σ	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤ/ΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1.199.453	1.213.495	1.219.651	1.282.250	1.380.291	1.185.486	15,1%	-14,1%
Χωρίς NACE	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	19.801	14.284	24.335	14.775	90.944	81.205	359,3%	-10,7%
Σύνολο		**284.916.974**	**272.423.838**	**288.216.952**	**300.785.219**	**314.726.720**	**280.436.761**	**10,5%**	**-10,9%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 44: Μεταβολές Κ.Ε. ανά 1Ψ κλάδο στη Χώρα
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Η παραπάνω τάση ανόδου του Κ.Ε. στους κυριότερους 1Ψ κλάδους ανακόπηκε από την εμφάνιση της πανδημίας το 2020. Ο κλάδος **Θ «Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος & Υπηρεσίες Εστίασης»** καταγράφει τη μεγαλύτερη συρρίκνωση Κ.Ε. (-50,3%) σε σύγκριση με το 2019, ακολουθούμενος από τους κλάδους **Ν «Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες»** (-38,4%), **Λ «Διαχείριση ακίνητης περιουσίας»**(-26%) και **Η «Μεταφορά και Αποθήκευση»** (-23,2%).

Στον αντίποδα, αυξήσεις στον Κ.Ε. εν μέσω πανδημίας εμφανίζουν οι κλάδοι **Α «Γεωργία, Δασοκομία, Αλιεία»** (+6,6%) και **Π «Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα»** (+2,8%).

Επομένως, μια πρώτη αποτίμηση των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομική δραστηριότητα της Χώρας για το 2020 δείχνει ότι οι επιχειρήσεις στο σύνολο τους απώλεσαν περίπου 11% του Κ.Ε. τους. Ρεκόρ απωλειών κατέγραψαν οι δραστηριοποιούμενες σε **«Καταλύματα και Εστίαση»** (-50%) και όσες **έχουν «Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες»** (-38%).

4.2. Πλήθος Εγγραφών Νέων Επιχειρήσεων ανά Κλάδο στη Χώρα

Όπως προαναφέρθηκε, δεν υπάρχουν μέχρι τώρα (Ιούλιος 2023) διαθέσιμα στοιχεία για τα έτη 2021 και 2022, από το «Μητρώο Επιχειρήσεων» της ΕΛΣΤΑΤ, σχετικά με τον Κύκλο Εργασιών και τον αριθμό απασχολούμενων ανά 1Ψ κλάδο οικονομικής δραστηριότητας. Παρόλα αυτά, ενδεικτικό στοιχείο για τις τάσεις κατά τα συγκεκριμένα έτη αποτελεί το «Πλήθος Εγγραφών Νέων Επιχειρήσεων» ανά Κλάδο στη Χώρα, που καταγράφεται από την ΕΛΣΤΑΤ, ανά τρίμηνο.

Ο αριθμός των υπαρχουσών νομικών μονάδων έως και το 2020, καθώς και οι νέες εγγραφές επιχειρήσεων κατά τα έτη 2021 και 2022 εμφανίζονται στον Πίνακα 31. Το άθροισμα των νέων εγγραφών της διετίας 2021-2022 συγκρίνεται με τις προϋπάρχουσες επιχειρήσεις, ώστε να εκτιμηθεί ο δυναμισμός 1Ψ κλάδων οικονομικής δραστηριότητας της Χώρας.

Όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα 45, το σύνολο των νέων εγγραφών για τη διετία 2021-2022 στη Χώρα ανήλθε στο 15,5% των υπαρχουσών κατά το 2020. Επομένως, **οι 1Ψ κλάδοι με ποσοστό εγγραφών επί των υπαρχουσών μεγαλύτερο του 15,5% κατατάσσονται μεταξύ των δυναμικών.**

Ο κλάδος **Λ «Διαχείριση ακίνητης περιουσίας»** με **εγγραφές διετίας που αγγίζουν το 82% των υπαρχουσών κατά το 2020,** αντικατοπτρίζει τη θεαματική αναθέρμανση της αγοράς ακινήτων, μετά από μια δεκαετία δραματικής ύφεσης.

Ο κλάδος **Δ «Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος, Φυσικού Αερίου, Ατμού και Κλιματισμού»**, **με εγγραφές διετίας ίσες με το 52,3% των υπαρχουσών,** αναπτύσσεται επίσης ραγδαία, λόγω των μεγάλων ανακατατάξεων στην αγορά ενέργειας και της αναζήτησης ήπιων εναλλακτικών μορφών, με στόχο και τη βαθμιαία απεξάρτηση από τις εισαγόμενες πηγές.

Ο κλάδος **Ι «Ενημέρωση και Επικοινωνία»**, με εγγραφές διετίας που αντιστοιχούν στο **46,5% των υπαρχουσών κατά το 2020,** αντικατοπτρίζει την έντονη διείσδυση των ηλεκτρονικών μέσων και των κοινωνικών δικτύων στην οικονομική δραστηριότητα της Χώρας.

Ο κλάδος **Ν «Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες»** με εγγραφές διετίας που αντιστοιχούν στο **30,4% των υπαρχουσών κατά το 2020,** επιβεβαιώνει τη συνεχή ανάπτυξη επιχειρήσεων εντάσεων εργασίας, που αναλαμβάνουν ως εργολάβοι την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών προς τρίτους (outsourcing), όπως καθαριότητα, συντήρηση και φύλαξη κτιρίων κ.ά..

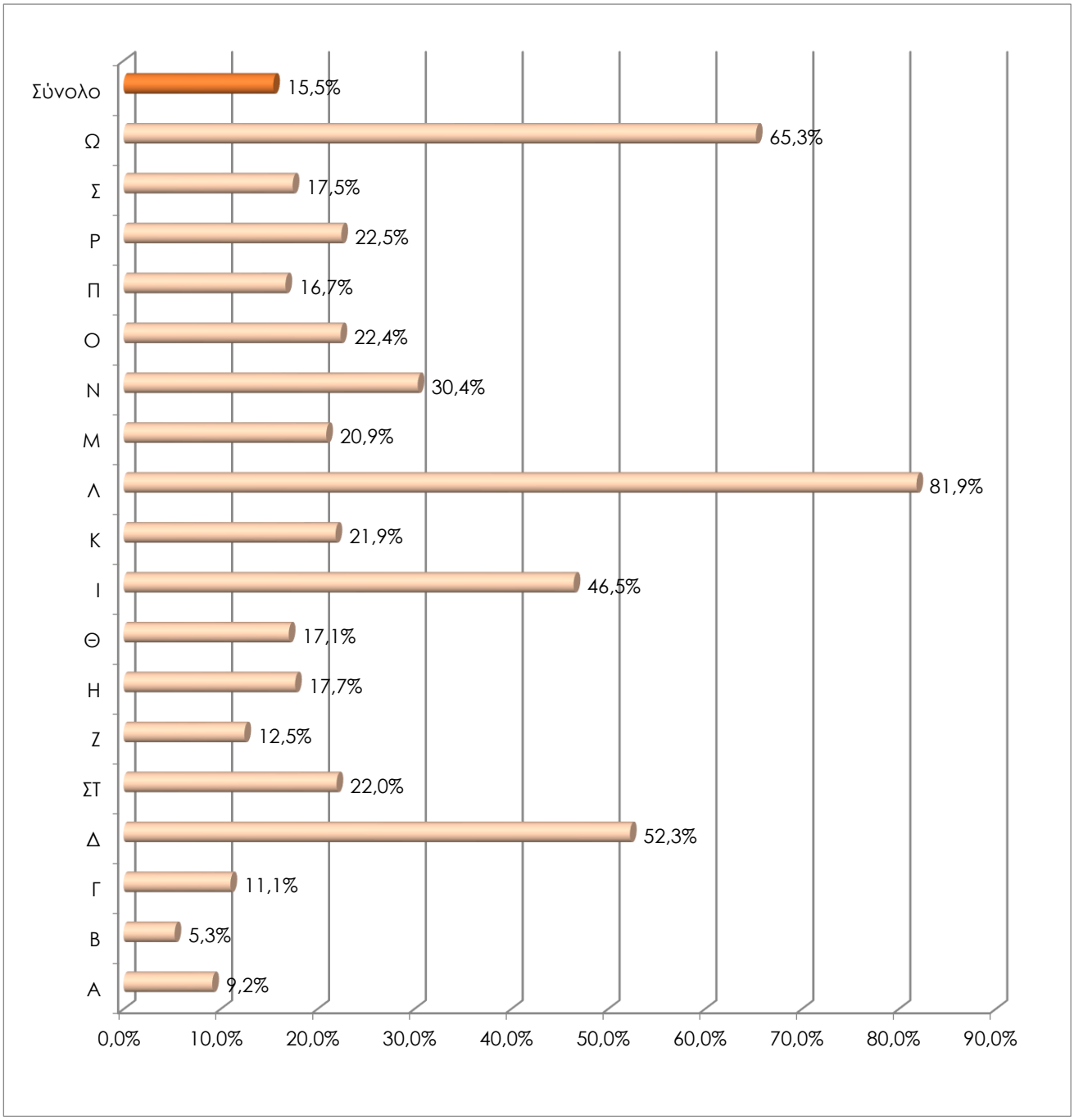
Πίνακας 31: Πλήθος Εγγραφών ανά 1Ψ κλάδο στη Χώρα, 2021-2022

Κωδικός NACE Αναθ. 2	Περιγραφή Οικονομικής Δραστηριότητας	Υπάρχ/σες το 2020	2021	2022	Σύνολο 2ετίας	Εγγραφές 2ετίας ως προς το 2020
Α	Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία [8]	520.108	30.423	17.285	47.708	9,2%
	(εκ των οποίων) Αγρότες Ειδικού Σκοπού		25.758	15.396	41.154	
Β	Ορυχεία και Λατομεία	587	19	12	31	5,3%
Γ	Μεταποίηση	56.736	3.025	3.245	6.270	11,1%
Δ	Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος, Φυσικού Αερίου, Ατμού και Κλιματισμού	9.700	2.933	2.140	5.073	52,3%
Ε	Παροχή Νερού, Επεξεργασία Λυμάτων, Διαχ. Αποβλήτων και Δραστ/τες Εξυγίαν.	1.972	*	190		
ΣΤ	Κατασκευές	61.289	6.843	6.643	13.486	22,0%
Ζ	Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, Επισκευή Μηχαν/των Οχημάτων και Μοτοσυκλετών	224.729	14.391	13.677	28.068	12,5%
Η	Μεταφορά και Αποθήκευση	59.700	3.852	6.731	10.583	17,7%
Θ	Δραστ/τες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Εστίασης	104.957	7.662	10.253	17.915	17,1%
Ι	Ενημέρωση και Επικοινωνία	17.970	3.907	4.446	8.353	46,5%
Κ	Χρηματοπιστωτικές και Ασφαλιστικές Δραστ/τες	16.827	1.689	1.996	3.685	21,9%
Λ	Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας	11.646	4.205	5.329	9.534	81,9%
Μ	Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστ/τες	140.889	14.488	15.019	29.507	20,9%
Ν	Διοικητικές και Υποστηρικτικές Δραστ/τες	21.844	2.897	3.740	6.637	30,4%
Ξ	Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα, Υποχρεωτική Κοιν. Ασφάλιση	1.070	*	226		
Ο	Εκπαίδευση	22.073	2.407	2.541	4.948	22,4%
Π	Δραστ/τες Σχετικές με την Ανθρώπινη Υγεία και την Κοιν. Μέριμνα	59.490	4.718	5.235	9.953	16,7%
Ρ	Τέχνες, Διασκέδαση και Ψυχαγωγία	20.464	2.116	2.488	4.604	22,5%
Σ	Άλλες Δραστηριότητες Παροχής Υπηρεσιών	39.082	3.151	3.678	6.829	17,5%
Ω	Άγνωστη Δραστηριότητα	2.481	929	691	1.620	65,3%
Γενικό Σύνολο		**1.393.614**	**109.961**	**105.565**	**215.526**	**15,5%**

** Τα στοιχεία δεν δημοσιοποιούνται για λόγους στατιστικής εμπιστευτικότητας αναφορικά με την προστασία της ταυτότητας των επιχειρήσεων.*

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

[8] Περιλαμβάνονται οι αγρότες που εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς (ΦΠΑ), δηλαδή όσοι εγγράφονται στο φορολογικό μητρώο αγροτών, έχοντας σωρευτικά λάβει επιδότηση κατώτερη των 5.000 ευρώ και έχοντας πραγματοποιήσει κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος πωλήσεις αγροτικών προϊόντων ίδιας παραγωγής και παροχές αγροτικών υπηρεσιών κατώτερης των 15.000 ευρώ προς οποιοδήποτε πρόσωπο

Γράφημα 45: Νέες εγγραφές επιχειρήσεων 2021-2022 ως προς τις υπάρχουσες το 2020, ανά 1Ψ κλάδο στη Χώρα
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

5. Παραγωγική Δραστηριότητα Επιχειρήσεων Ιδιωτικού Τομέα σε Χώρα και ΠΚΜ

Τα στοιχεία που ακολουθούν προέρχονται από επεξεργασία δεδομένων που συλλέγονται από το ΟΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, μέσω ηλεκτρονικής καταγραφής του συνόλου των επιχειρήσεων και των **εργαζομένων-μισθωτών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου**. Τα στοιχεία αυτά υποβλήθηκαν, ως «καταστάσεις προσωπικού», από 1η Οκτωβρίου έως 30η Νοεμβρίου κι επομένως αποτυπώνουν την κατάσταση που ισχυε κατά το **τελευταίο τρίμηνο του 2022.** Σημειώνεται ότι **δεν περιλαμβάνουν απασχολούμενους δημοσίου δικαίου** και είναι ταξινομημένα κατά **2ψήφιο κλάδο** οικονομικής δραστηριότητας.

5.1. Κατάταξη Επιχειρήσεων στη Χώρα με βάση τον αριθμό απασχολούμενων-μισθωτών

5.1.1. Μεταβολή 2017-2022

Στον Πίνακα 32 καταγράφεται η κατάταξη των επιχειρήσεων με τουλάχιστον έναν μισθωτό, με βάση τον αριθμό απασχολούμενων, τόσο για το 2017 όσο και για το 2022.

Όπως φαίνεται και στο Γράφημα 46 **για το 2022,** από το σύνολο των 294.892 επιχειρήσεων που υπέβαλαν «καταστάσεις προσωπικού», το 88,2% απασχολεί 1-10 εργαζόμενους και το 10,1% από 11-50. Δηλαδή συνολικά το 98,3% των επιχειρήσεων απασχολούν λιγότερο από 50 εργαζόμενους.

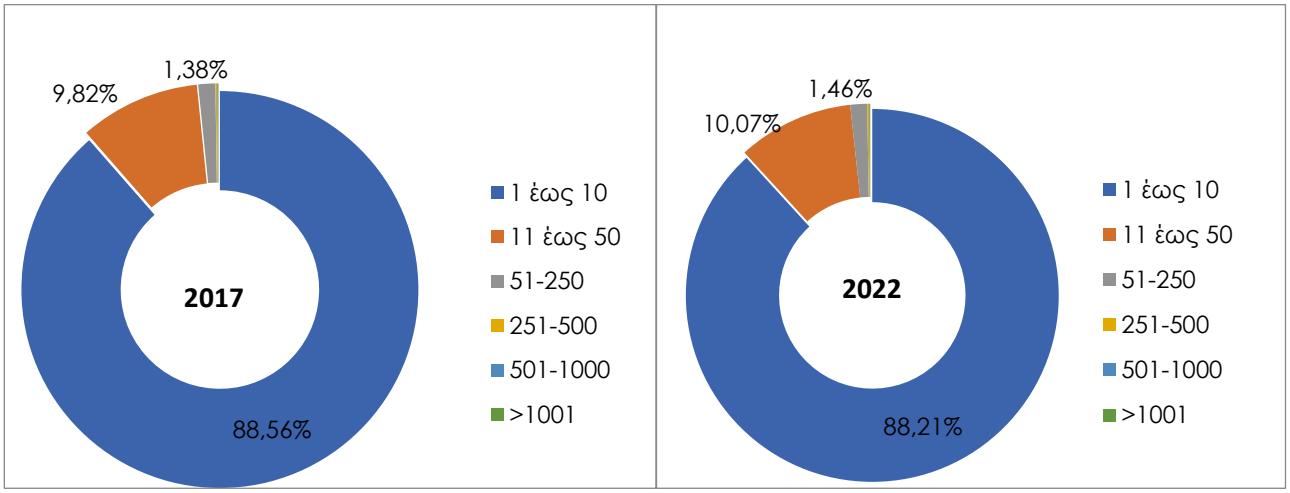
Κατά το **2017**, από το σύνολο των 247.236 επιχειρήσεων, το 88,6% απασχολούσε 1-10 εργαζόμενους και το 9,8% των επιχειρήσεων απασχολούσε από 11-50 εργαζόμενους (Γράφημα 46). Δηλαδή συνολικά το 98,4% των επιχειρήσεων απασχολούσε λιγότερο από 50 εργαζόμενους.

Παρατηρούμε ότι **το 2022 οι επιχειρήσεις αυξήθηκαν κατά 19,3%** σε σχέση με το 2017 (επιπλέον περίπου 48.000 επιχειρήσεις), το μεγαλύτερο μέρος των οποίων (41.000 περίπου) αφορούν σε μονάδες με 1-10 εργαζόμενους, ενώ σημαντική ενίσχυση παρουσιάζεται και στις κατηγορίες επιχειρήσεων 11-50 με επιπλέον 5.400 μονάδες και 51-250 με 875 επιπλέον μονάδες.

Πίνακας 32: Κατάταξη Επιχειρήσεων με βάση τον αριθμό απασχολούμενων εργαζομένων

Αριθμός Εργαζομένων	2017		2022		Μεταβολή 2017 - 2022
	Αριθμός Επιχειρήσεων	% στο σύνολο	Αριθμός Επιχειρήσεων	% στο σύνολο	
1 έως 10	218.961	88,56%	260.129	88,21%	18,8%
11 έως 50	24.274	9,82%	29.691	10,07%	22,3%
51-250	3.419	1,38%	4.294	1,46%	25,6%
251-500	329	0,13%	444	0,15%	35,0%
501-1000	155	0,06%	198	0,07%	27,7%
>1001	98	0,04%	136	0,05%	38,8%
Σύνολο	**247.236**	**100,00%**	**294.892**	**100,00%**	**19,3%**

Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 46: Κατανομή Επιχειρήσεων βάσει αριθμού απασχολούμενων, 2017 & 2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

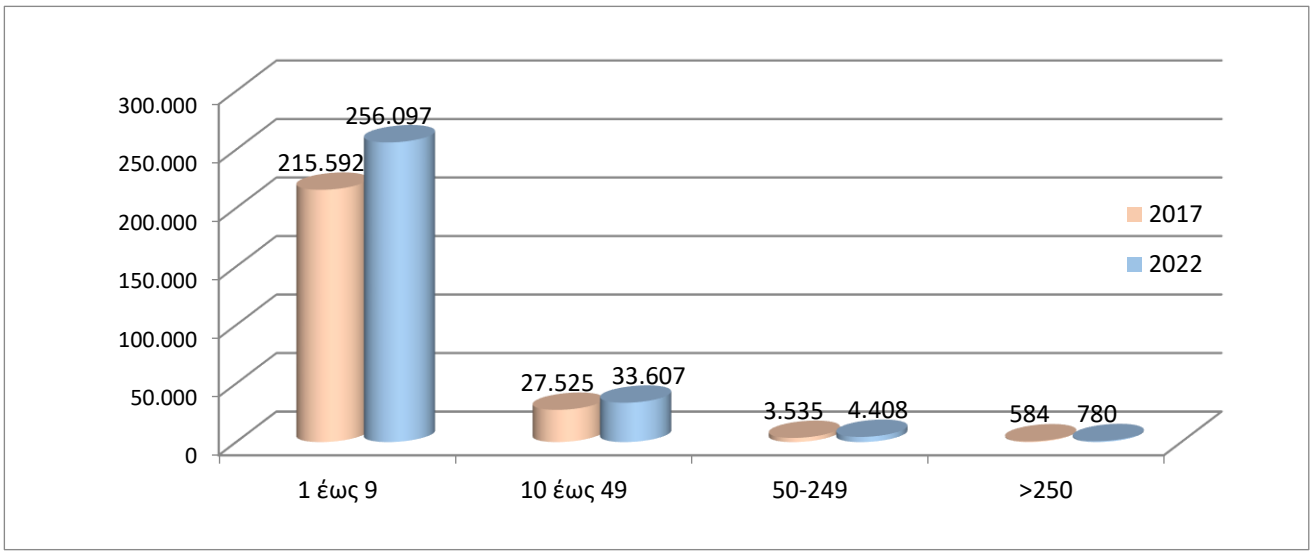
Στον Πίνακα 33 παρατηρούμε πως στις **294.892 ιδιωτικές επιχειρήσεις** που υπέβαλαν «καταστάσεις προσωπικού» το 2022, εργάζονται **2.361.342 μισθωτοί** με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, δηλαδή **8 εργαζόμενοι/επιχείρηση** κατά μέσο όρο (έναντι 7,7 το 2017). Οι επιχειρήσεις με **λιγότερους από 10 εργαζόμενους** η κάθε μία (περίπου 88%) απασχολούν συνολικά το **27,9% του συνόλου** των εργαζομένων ιδιωτικού δικαίου, ενώ οι επιχειρήσεις με **10 έως 49 εργαζόμενους**, απασχολούν το **26,9% του συνόλου.** Συνεπώς, **το 98,3% των επιχειρήσεων** (περίπου 290.000) **απασχολούν από 1 έως 49 εργαζομένους η κάθε μία και το σύνολο των απασχολουμένων σε αυτές ανέρχεται στο 54,8% του συνόλου** των εργαζομένων ιδιωτικού δικαίου. **Στο υπόλοιπο 1,7% των επιχειρήσεων** (5.188) **απασχολείται το 45,2% του συνόλου** των εργαζομένων ιδιωτικού δικαίου.

Πίνακας 33: Απασχολούμενο Προσωπικό ανά Μέγεθος Επιχειρήσεων

Επιχειρήσεις με Αριθμό Εργαζομένων	2017			2022			Μεταβολή Επιχ/σεων 2017-2022	Μεταβολή Εργ/νων 2017-2022
	Αριθμός Επιχ/σεων	Σύνολο Εργ/νων	% στο σύνολο Εργ/νων	Αριθμός Επιχ/σεων	Σύνολο Εργ/νων	% στο σύνολο εργ/νων		
1 έως 9	215.592	544.863	28,6%	256.097	658.453	27,9%	18,8%	20,8%
10 έως 49	27.525	518.182	27,2%	33.607	635.116	26,9%	22,1%	22,6%
50-249	3.535	350.694	18,4%	4.408	435.424	18,4%	24,7%	24,2%
>250	584	489.741	25,7%	780	632.349	26,8%	33,6%	29,1%
Σύνολο	**247.236**	**1.903.480**	**100,0%**	**294.892**	**2.361.342**	**100,0%**	**19,3%**	**24,1%**

Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

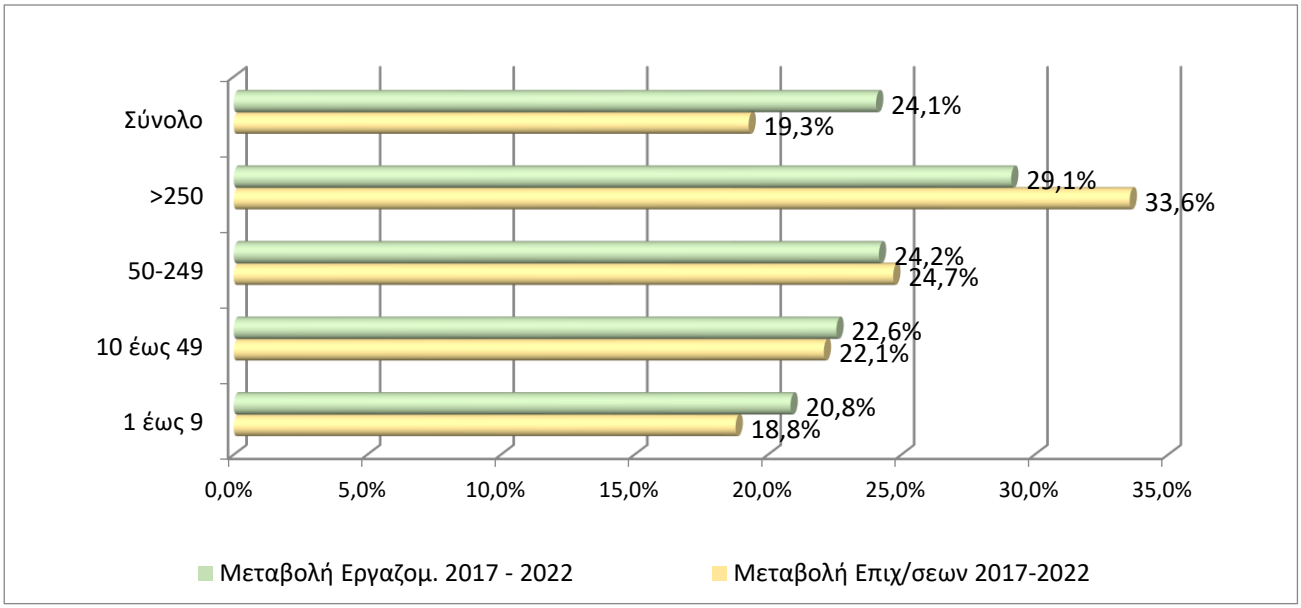
Στο Γράφημα 47 απεικονίζεται η εξέλιξη του αριθμού των επιχειρήσεων, ανά κατηγορία μεγέθους (ως προς τον αριθμό απασχολουμένων) για τα έτη 2017 και 2022.

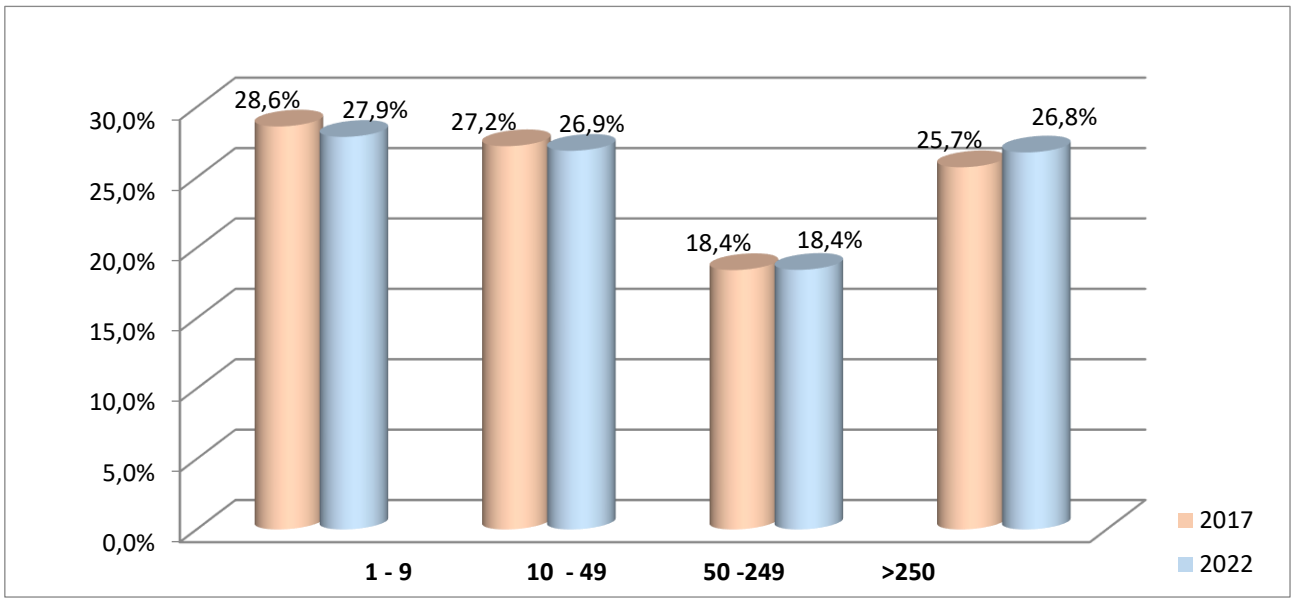
Γράφημα 47: Αριθμός μονάδων ανά κατηγορία μεγέθους, 2016-2021
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 48 απεικονίζονται και συγκρίνονται οι μεταβολές του αριθμού επιχειρήσεων και εργαζομένων, ανά κατηγορία μεγέθους επιχειρήσεων, μεταξύ του 2017 και 2022. **Συνολικά, παρατηρείται αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων κατά 19,3% και των εργαζομένων κατά 24,%, που σημαίνει μια μικρή έστω ενίσχυση των απασχολούμενων ανά επιχείρηση.** Αξιοσημείωτη είναι η αύξηση κατά 33,4% των επιχειρήσεων με >250 εργαζόμενους, οι οποίες

αύξησαν τους απασχολούμενους τους κατά 29,1%. Ως αποτέλεσμα (Γράφημα 49), ενίσχυσαν τη συμμετοχή τους στο σύνολο των απασχολούμενων στο 26,8% (25,7% το 2017), ενώ οι πολύ μικρές (1-9) κατέγραψαν μείωση (από 28,6% σε 27,9%) .

Γράφημα 48: Μεταβολή αριθμού επιχειρήσεων & εργαζομένων, 2017-2022[9]
Πηγή: Εργάνη / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 49: Απασχολούμενο προσωπικό βάσει μεγέθους επιχειρήσεων, 2017-2022[10]
Πηγή: Εργάνη / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

[9] Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του συνόλου των εργαζομένων του παραπάνω πίνακα και του συνόλου των εργαζομένων σε επόμενους πίνακες οφείλεται στο γεγονός ότι ορισμένοι εργαζόμενοι απασχολούνται σε περισσότερες από μία επιχειρήσεις.
[10] Βλ. σχόλιο 9

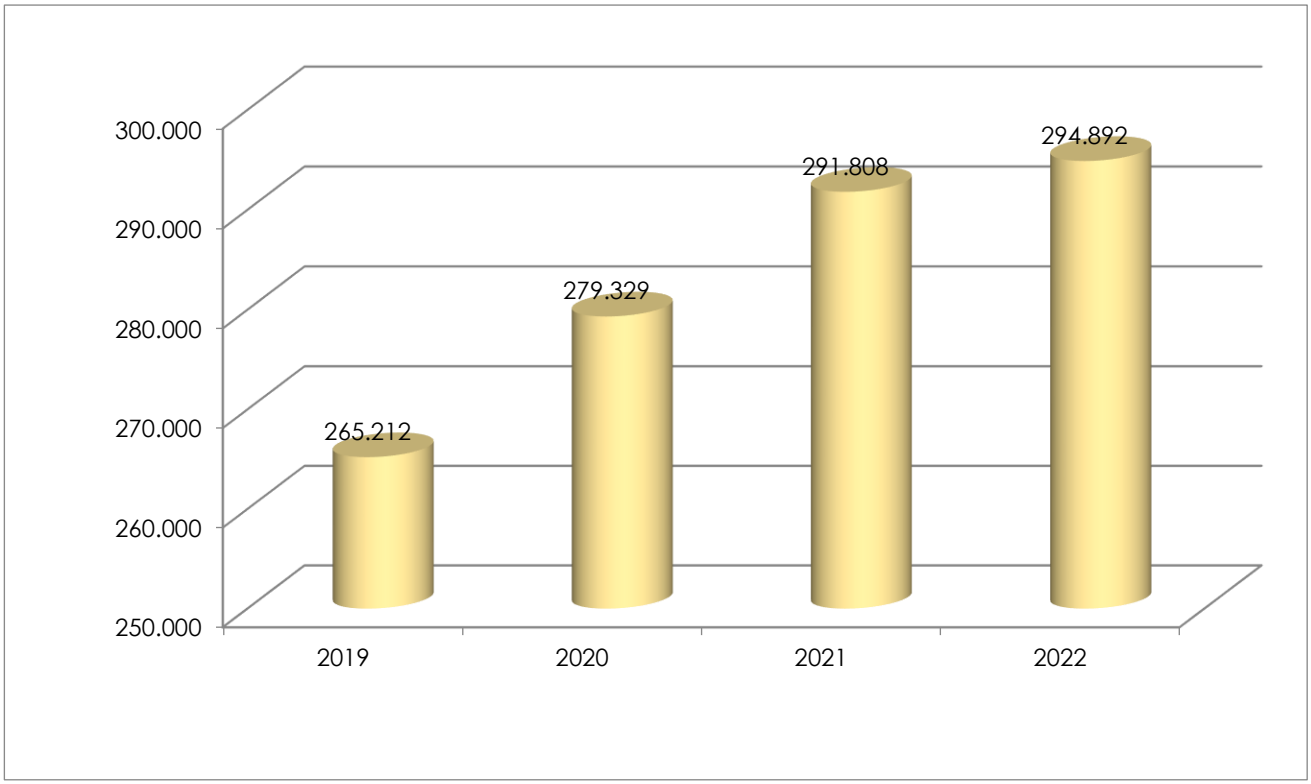
5.1.2. Μεταβολή 2019-2022

Στον Πίνακα 34 αποτυπώνεται η εξέλιξη του αριθμού επιχειρήσεων και των εργαζομένων, ανά κατηγορία μεγέθους επιχειρήσεων, κατά τη διάρκεια της περιόδου 2019-2022. Παρά την αναμφισβήτητη επίδραση των κυβερνητικών μέτρων για τον περιορισμό της πανδημίας στην οικονομική δραστηριότητα του 2020 και του 2021, παρατηρείται αξιοσημείωτη ανοδική τάση, τόσο στον αριθμό επιχειρήσεων, όσο και στον αριθμό εργαζομένων που απασχολούνται σε αυτές (Γραφήματα 50 και 51).

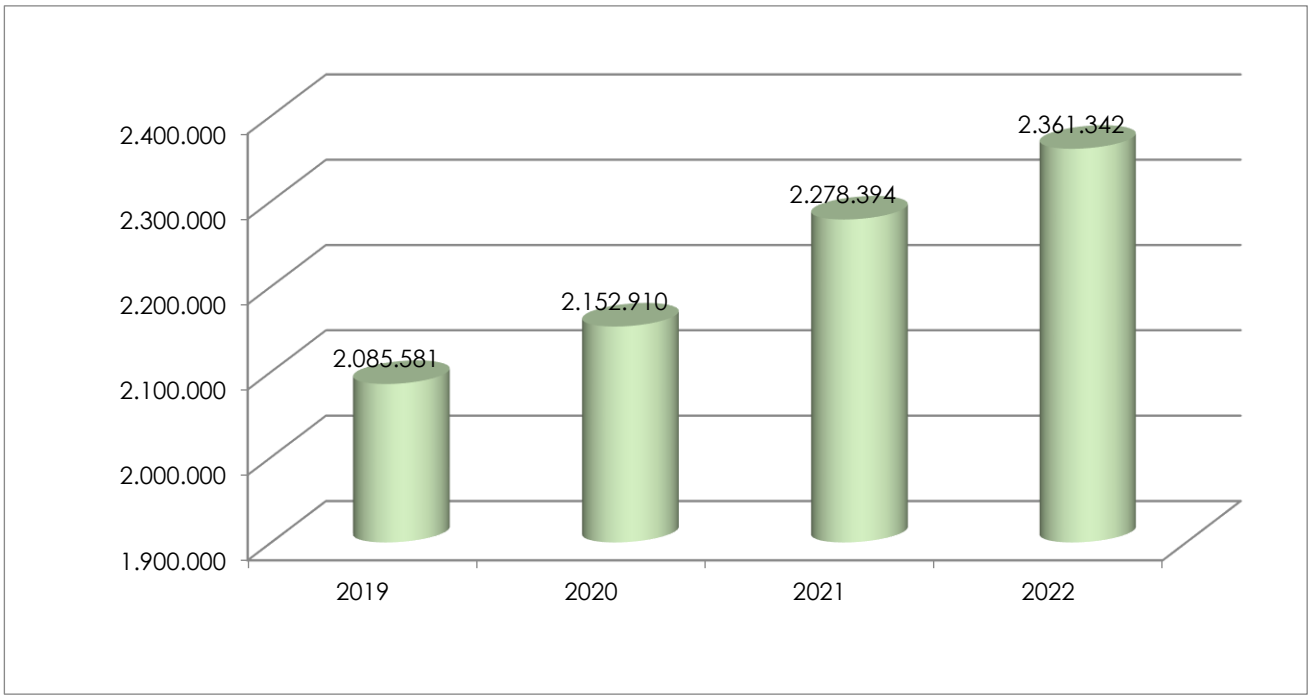
Πίνακας 34: Επιχειρήσεις και απασχολούμενοι, ανά μέγεθος επιχειρήσεων

Αριθμός Εργ/νων	2019		2020		2021		2022	
	Αριθμός Επιχειρ.	Σύνολο Εργ/νων	Αριθμός Επιχειρ.	Σύνολο Εργ/νων	Αριθμός Επιχειρ.	Σύνολο Εργ/νων	Αριθμός Επιχειρ.	Σύνολο Εργ/νων
1 - 9	229.943	591.533	243357	623110	253.595	655.669	256.097	658.453
10 - 49	30.776	582.039	31437	592762	33.361	628.091	33.607	635.116
50-249	3.851	378.418	3863	378785	4.131	404.674	4.408	435.424
>250	642	533.591	672	558253	721	589.960	780	632.349
Σύνολο	**265.212**	**2.085.581**	**279.329**	**2.152.910**	**291.808**	**2.278.394**	**294.892**	**2.361.342**

Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 50: Σύνολο Επιχειρήσεων στη Χώρα, 2019-2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 51: Σύνολο Εργαζομένων στη Χώρα, 2019-2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

5.2. Αριθμός Επιχειρήσεων και Εργαζομένων-μισθωτών στη Χώρα ανά 2ψήφιο Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας- Μεταβολή 2017-2022

5.2.1. Αριθμός Επιχειρήσεων στη Χώρα ανά 2ψήφιο Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας- Μεταβολή 2017-2022

Στον Πίνακα 35 αποτυπώνονται, για επιλεγμένους κλάδους, ο αριθμός επιχειρήσεων ανά 2Ψ κλάδο οικονομικής δραστηριότητας για το 2017 και για το 2022 (κατά φθίνουσα σειρά ως προς το 2022), η συμβολή του κάθε κλάδου στο σύνολο των επιχειρήσεων, καθώς και οι μεταβολές κατά την 5ετία 2017-2022.

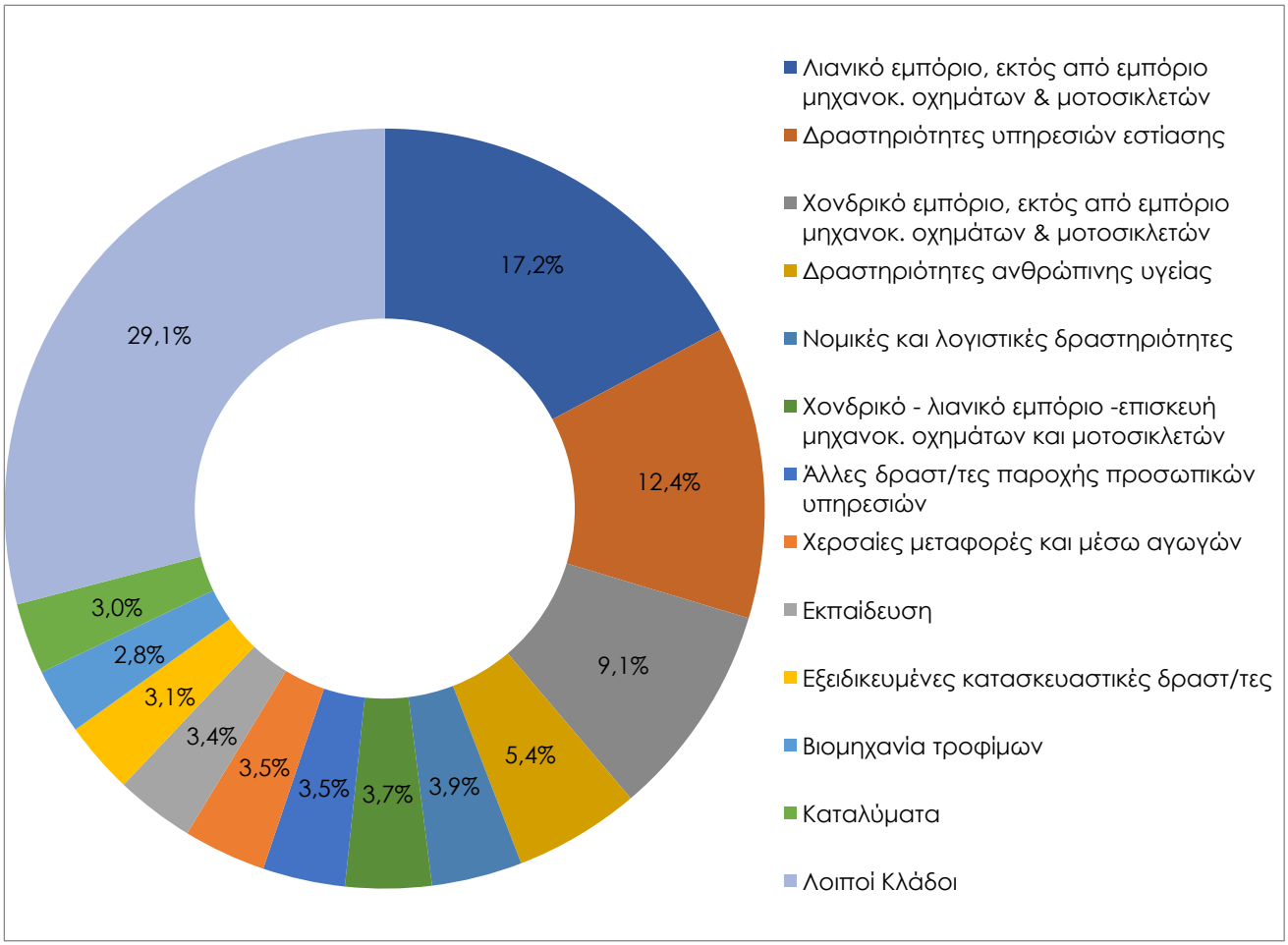
Παρατηρούμε ότι, τόσο κατά το 2017 όσο και το 2022, την **1η θέση** κατέχει το **«Λιανικό εμπόριο, εκτός από εμπόριο μηχανοκ. οχημάτων & μοτοσικλετών»**, τη **2η** θέση οι **«Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης» και την 3η θέση το «Χονδρικό εμπόριο, εκτός από εμπόριο μηχανοκ. οχημάτων & μοτοσικλετών».** Αξίζει να σημειωθεί ότι και οι τρείς καταγράφουν μερίδια που μειώνονται σταδιακά (από 40,8% συνολικά το 2017 σε 38,7% το 2022), καθώς άλλοι 2Ψ κλάδοι αναπτύσσονται δυναμικά, όπως θα καταδειχθεί παρακάτω.

Πίνακας 35: Αριθμός Επιχειρήσεων ανά 2ψήφιο κλάδο οικον. δραστηριότητας

	2017		2022		% Μεταβολή 2017-2022
Κλάδος	Επιχειρήσεις	% στο σύνολο	Επιχειρήσεις	% στο σύνολο	
Λιανικό εμπόριο, εκτός από εμπόριο μηχανοκ. οχημάτων & μοτοσικλετών	44.027	17,8%	50.761	17,2%	15,3%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	31.956	12,9%	36.691	12,4%	14,8%
Χονδρικό εμπόριο, εκτός από εμπόριο μηχανοκ. οχημάτων & μοτοσικλετών	24.930	10,1%	26.958	9,1%	8,1%
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	12.202	3,9%	15.802	5,4%	29,5%
Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	9.665	3,9%	11.370	3,9%	17,6%
Χονδρικό - λιανικό εμπόριο -επισκευή μηχανοκ. οχημάτων και μοτοσικλετών	9.331	3,8%	10.805	3,7%	15,8%
Χερσαίες μεταφορές και μέσω αγωγών	10.085	4,1%	10.388	3,5%	3,0%
Άλλες δραστ/τες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	8.347	3,4%	10.333	3,5%	23,8%
Εκπαίδευση	9.283	3,8%	9.888	3,4%	6,5%
Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστ/τες	5.916	2,4%	9.056	3,1%	53,1%
Καταλύματα	7.008	2,8%	8.925	3,0%	27,4%
Βιομηχανία τροφίμων	7.943	3,2%	8.226	2,8%	3,6%
Λοιποί Κλάδοι	66.543	26,9%	85.689	29,1%	28,8%
Σύνολο	**247.236**	**100,0%**	**294.892**	**100,0%**	**19,3%**

Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

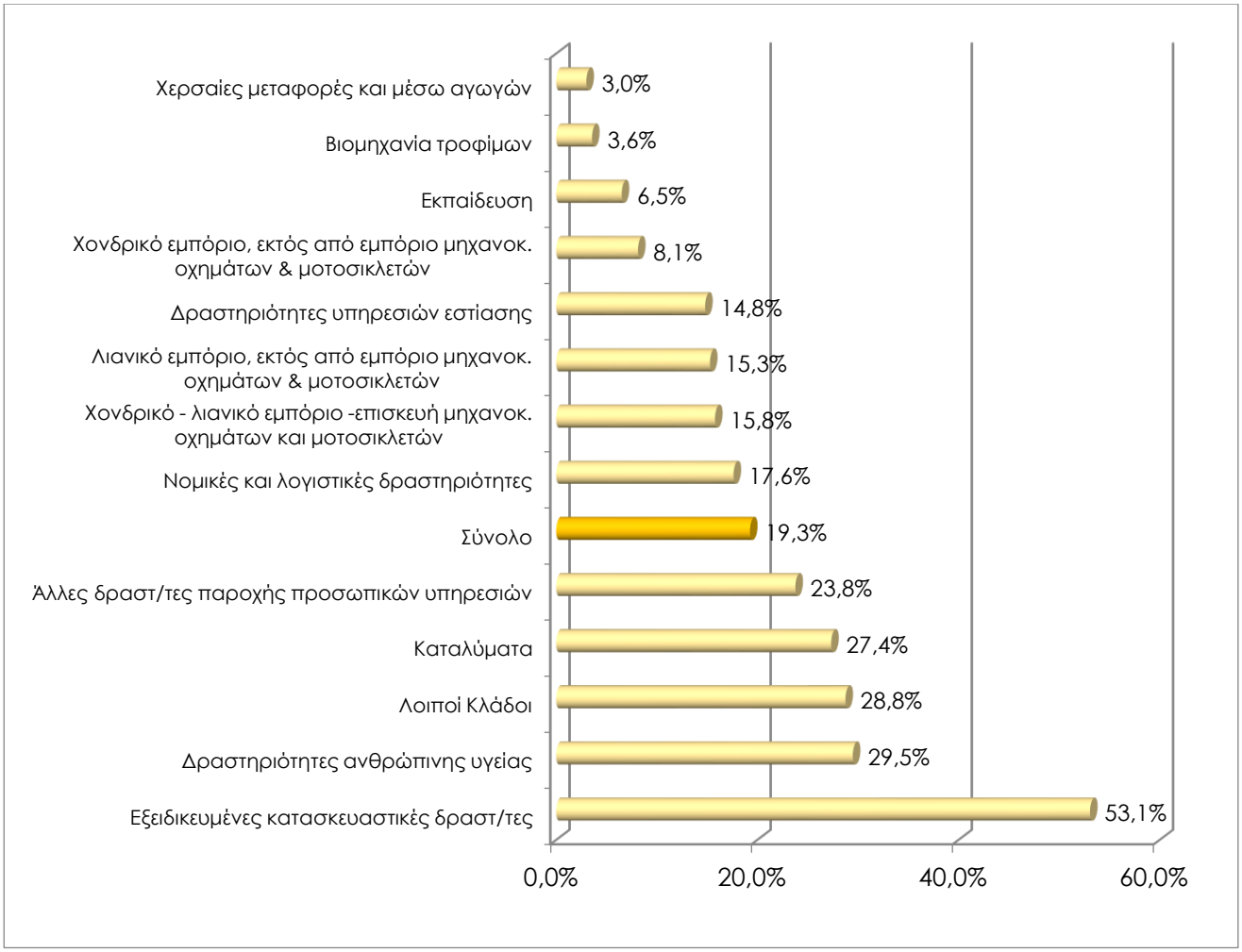
Η των 2Ψ κλάδων οικονομικής δραστηριότητας στο σύνολο των επιχειρήσεων της Χώρας, με τουλάχιστον έναν εργαζόμενο με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου, για το 2022 παρουσιάζεται παρακάτω στο Γράφημα 52.

Γράφημα 52: Κατανομή Επιχειρήσεων ανά Κλάδο στη Χώρα, 2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 53 που ακολουθεί απεικονίζεται, κατά φθίνουσα σειρά, και συγκρίνεται η μεταβολή του αριθμού επιχειρήσεων ανά κλάδο, μεταξύ 2017 και 2022. Με **συνολική θετική μεταβολή 19,3%,** τέσσερεις είναι οι κλάδοι με σημαντικά μεγαλύτερη μεταβολή κι επομένως τον **μεγαλύτερο δυναμισμό**, από πλευράς αριθμού επιχειρήσεων.

Στην **1η** θέση ο κλάδος **«Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστ/τες»**, με **53,1%** (από 5.916 σε 9.056 επιχειρήσεις) και ακολουθούν **«Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας»** με **29,5%** (από 12.202 σε 15.802 επιχειρήσεις), **«Καταλύματα»** με **27,4%** (7.008 σε 8.925 επιχειρήσεις) και **«Άλλες δραστ/τες παροχής προσωπικών υπηρεσιών»** με **23,8%** (από 8.347 σε 10.333 επιχειρήσεις). Σχετική στασιμότητα εμφανίζουν οι κλάδοι **«Χερσαίες μεταφορές…»**(3%) και **«Βιομηχανία τροφίμων»**(3,6%).

Γράφημα 53: Μεταβολή αριθμού επιχειρήσεων ανά κλάδο, 2017-2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

5.2.2. Αριθμός Εργαζομένων στη Χώρα ανά 2Ψ Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας- Μεταβολή 2017-2022

Στον Πίνακα 36 αποτυπώνονται, για επιλεγμένους κλάδους, ο αριθμός εργαζομένων ανά 2ψήφιο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας για το 2017 και το 2022, η συμβολή του κάθε κλάδου στο σύνολο των εργαζομένων, καθώς και οι μεταβολές κατά την 5ετία 2017-2022.

Πίνακας 36: Αριθμός Εργαζομένων ανά 2Ψ κλάδο οικον. δραστηριότητας

	2017		2022		% Μεταβολή 2017 - 2022
Κλάδος	Εργαζόμενοι	% στο σύνολο	Εργαζόμενοι	% στο σύνολο	
Λιανικό εμπόριο, εκτός από εμπόριο μηχανοκ. οχημάτων & μοτοσικλετών	249.351	13,3%	302.552	13,0%	21,3%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	201.714	10,8%	241.731	10,4%	19,8%
Χονδρικό εμπόριο, εκτός από εμπόριο μηχανοκ. οχημάτων & μοτοσικλετών	189.835	10,1%	218.779	9,4%	15,2%
Εκπαίδευση	81.072	4,3%	106.575	4,6%	31,5%
Βιομηχανία τροφίμων	89.172	4,8%	100.048	4,3%	12,2%
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	61.156	4,8%	96.470	4,2%	57,7%
Καταλύματα	66.054	3,5%	91.829	4,0%	39,0%
Δημ. Διοίκηση & Άμυνα - Υποχρ. Κοινων. Ασφάλιση	47.532	2,5%	70.084	3,0%	47,4%
Χερσαίες μεταφορές και μέσω αγωγών	43.209	2,3%	49.845	2,1%	15,4%
Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δρασ/τες	40.838	2,2%	49.043	2,1%	20,1%
Δραστ/τες κεντρικών γραφείων· δραστ/τες παροχής συμβουλών διαχείρισης	26.056	1,4%	43.216	1,9%	65,9%
Χονδρικό - λιανικό εμπόριο -επισκευή μηχανοκ. οχημάτων και μοτοσικλετών	33.472	1,8%	40.786	1,8%	21,9%
Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	27.951	1,5%	37.973	1,6%	35,9%
Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστ/τες	22.229	1,2%	35.969	1,6%	61,8%
Λοιποί Κλάδοι	690.936	36,9%	835.652	36,0%	20,9%
Σύνολο	**1.870.577**	**100,0%**	**2.320.552**	**100,0%**	**24,1%**

Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Παρατηρούμε ότι κατά το **2017**, την **1η θέση** κατέχει το **«Λιανικό εμπόριο, εκτός από εμπόριο μηχανοκ. οχημάτων & μοτοσικλετών»** με 13,3% του συνόλου των απασχολουμένων, τη **2η θέση** οι **«Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης»** με 10,8% και την **3η** το **«Χονδρικό εμπόριο, εκτός από εμπόριο μηχανοκ. οχημάτων & μοτοσικλετών»** με 10,1%. **Οι τρείς αυτοί κλάδοι** συγκέντρωσαν το **34,2% των εργαζομένων-μισθωτών** του ιδιωτικού τομέα κατά το **2017.**

Κατά το **2022,** η κατάσταση δεν άλλαξε, ως προς τη σειρά των τριών πρώτων κλάδων, αλλά όλοι απώλεσαν μερίδιο και κυρίως ο κλάδος **«Χονδρικό εμπόριο, εκτός από εμπόριο μηχανοκ.**

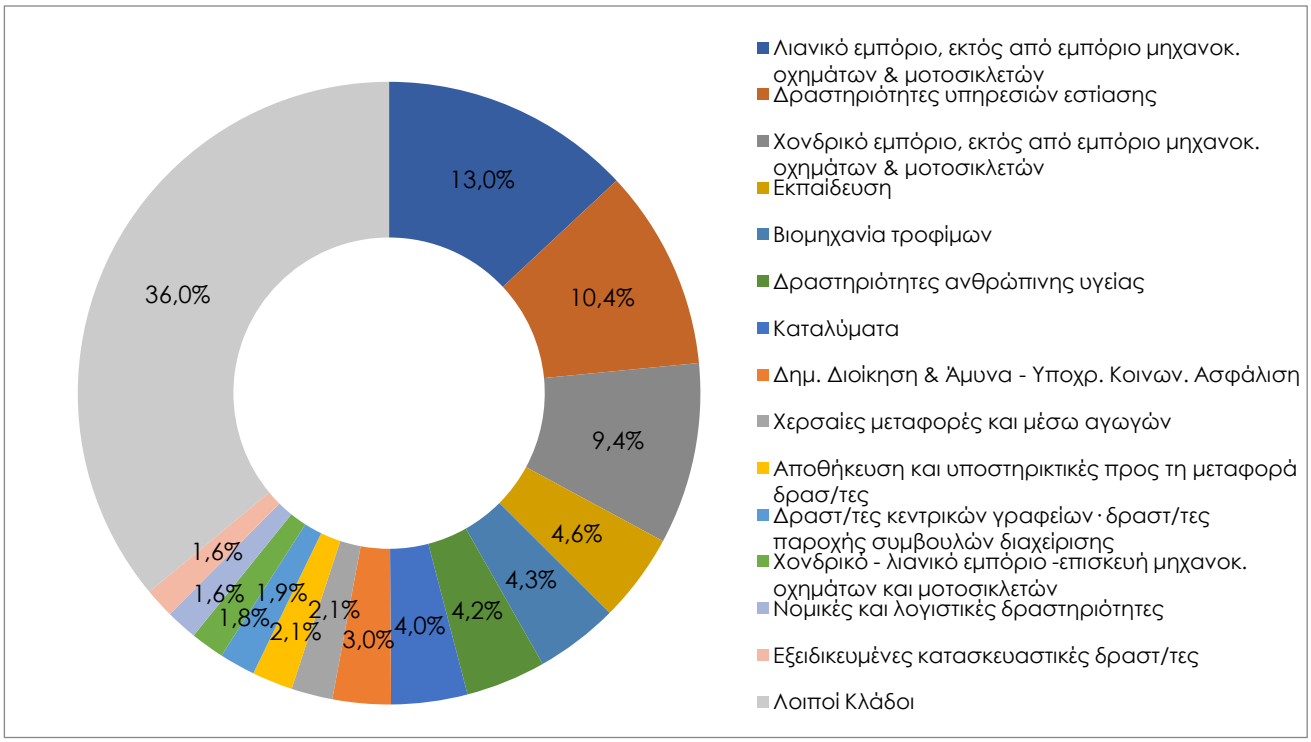
οχημάτων & μοτοσικλετών», που η συμβολή του μειώθηκε στο 9,4% του συνόλου. **Οι τρείς αυτοί κλάδοι** συγκέντρωσαν το **32,8% των μισθωτών** του ιδιωτικού τομέα κατά το **2022**, όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 54, που περιλαμβάνει τη συμβολή των 2Ψ κλάδων οικονομικής δραστηριότητας στο σύνολο των απασχολουμένων με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου, για το 2022.

Οι σημαντικότερες διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται μεταξύ 2017 και 2022 είναι αφενός η **αύξηση** της συμβολής των κλάδων «**Δραστ/τες κεντρικών γραφείων δραστ/τες παροχής συμβουλών διαχείρισης»** (από1,4% σε 1,9%), **«Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας»** (από 3,3% σε 4,2%), **«Καταλύματα»** (από 3,5% σε 4%) και «**Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστ/τες»** (από 1,2% σε 1,6%).

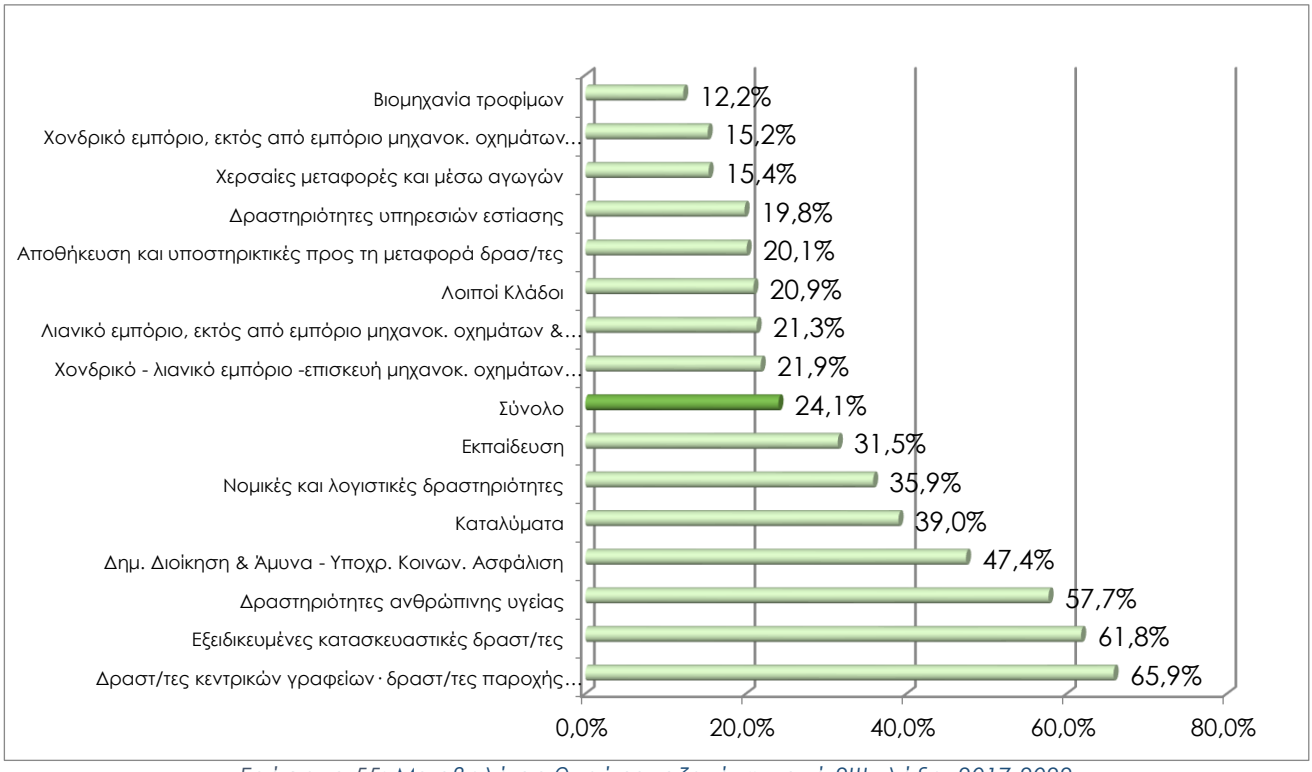
Στο Γράφημα 55 απεικονίζεται, κατά φθίνουσα σειρά, και συγκρίνεται η μεταβολή του αριθμού των εργαζομένων ανά διψήφιο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, μεταξύ 2017 και 2022. Δεδομένου ότι η **συνολική μεταβολή ανέρχεται σε 24,1%,** οι επτά κλάδοι με μεγαλύτερη θετική μεταβολή από αυτήν εμφανίζουν το **μεγαλύτερο δυναμισμό** από πλευράς δημιουργίας απασχόλησης. Στην πενταετία 2017-2022 προστέθηκαν περίπου 450.000 νέοι μισθωτοί, ενώ **τη μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση** και επομένως τον **μεγαλύτερο δυναμισμό, από πλευράς δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας,** εμφανίζουν κατά σειρά οι κλάδοι:

- *«Δραστ/τες κεντρικών γραφείων δραστ/τες παροχής συμβουλών διαχείρισης» με 66%* (επιπλέον 17.000 απασχολούμενοι),
- *«Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστ/τες»* με 62% (επιπλέον 14.000 περίπου απασχολούμενοι),
- *«Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας»* με 58% (35.000 και πλέον απασχολούμενοι),
- «Καταλύματα» με 39% (26.000 περίπου επιπλέον απασχολούμενοι).

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την ίδια 5ετία, το *«Λιανικό εμπόριο εκτός»* προσέφερε επιπλέον 53.000 μισθωτούς (μεταβολή 21,3%) και το *«Χονδρικό εμπόριο εκτός…»* επιπλέον 29.000 μισθωτούς (μεταβολή 15,2%).

Γράφημα 54: Κατανομή εργαζομένων ανά 2Ψ Κλάδο στη Χώρα, 2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 55: Μεταβολή αριθμού εργαζομένων ανά 2Ψ κλάδο, 2017-2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

5.2.3. Συνολική συμβολή 2Ψ κλάδων στη Χώρα

Στον Πίνακα 37 αποτυπώνεται η συμβολή των σημαντικότερων 2Ψ κλάδων σε επιχειρήσεις και εργαζόμενους στη Χώρα για το 2022, ώστε να αποτυπωθεί η σχετική βαρύτητα τους στην οικονομική δραστηριότητα της.

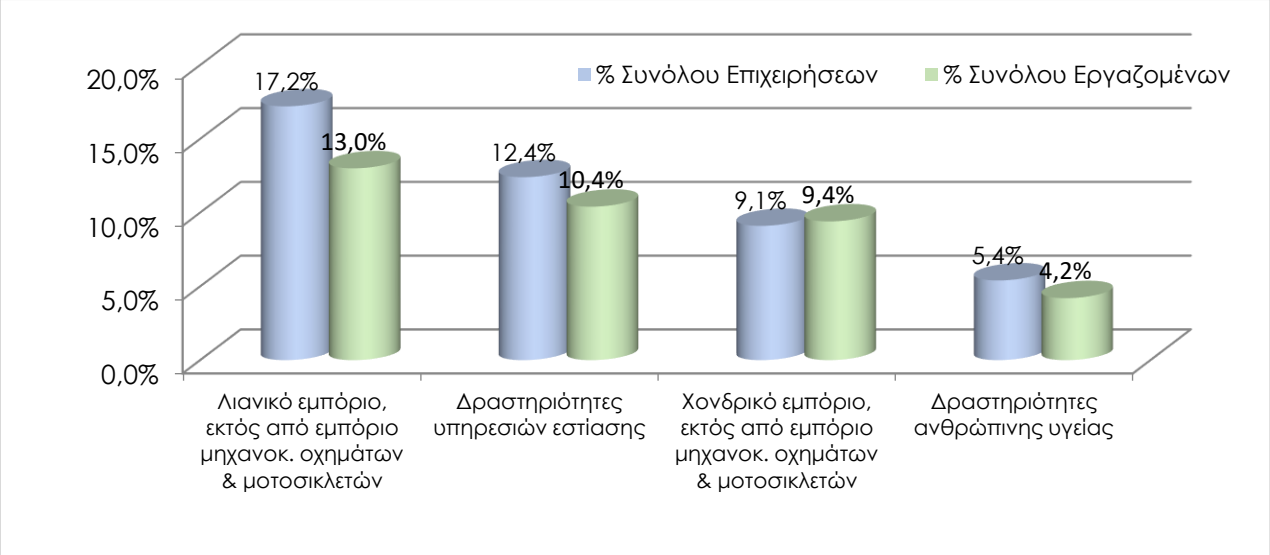
Στο Γράφημα 56 παρουσιάζεται η συμβολή των τεσσάρων πιο σημαντικών από αυτές, από πλευράς βαρύτητας 2Ψ κλάδων, στον αριθμό επιχειρήσεων (με τουλάχιστον 1 εργαζόμενο) και στους εργαζόμενους-μισθωτούς της Χώρας. Στην 1η θέση ο κλάδος *«Λιανικό Εμπόριο εκτός…»* συγκεντρώνει το 17,2% των συγκεκριμένων επιχειρήσεων και απασχολεί το 13% των μισθωτών και ακολουθεί ο κλάδος «*Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης»* με το 12,4% των επιχειρήσεων και 10,4% των μισθωτών.

Πίνακας 37: Συμβολή 2Ψ κλάδων σε επιχειρήσεις και εργαζόμενους στη Χώρα, 2022

Κλάδος 2Ψ	**2022**	
	% Συνόλου Επιχειρήσεων	**% Συνόλου Εργαζομένων**
Λιανικό εμπόριο, εκτός από εμπόριο μηχανοκ. οχημάτων & μοτοσικλετών	17,2%	13,0%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	12,4%	10,4%
Χονδρικό εμπόριο, εκτός από εμπόριο μηχανοκ. οχημάτων & μοτοσικλετών	9,1%	9,4%
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	5,4%	4,2%
Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	3,9%	1,6%
Χονδρικό - λιανικό εμπόριο -επισκευή μηχανοκ. οχημάτων και μοτοσικλετών	3,7%	1,8%
Άλλες δραστ/τες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	3,5%	1,3%
Χερσαίες μεταφορές & μεταφορές μέσω αγωγών	3,5%	2,1%
Εκπαίδευση	3,4%	4,6%
Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστ/τες	3,1%	1,6%
Βιομηχανία τροφίμων	2,8%	4,3%
Καταλύματα	3,0%	4,0%
Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	1,2%	2,1%
Σύνολο	**72,2%**	**60,4%**

Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Συνολικά κατά το 2022, οι τέσσερεις αυτοί 2Ψ κλάδοι συγκεντρώνουν το 44,1% των επιχειρήσεων με τουλάχιστον 1 μισθωτό και το 37% των μισθωτών που εργάζονται στις παραπάνω επιχειρήσεις της Χώρας.

Γράφημα 56: Συμβολή 2Ψ κλάδων σε επιχειρήσεις και εργαζόμενους στη Χώρα, 2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

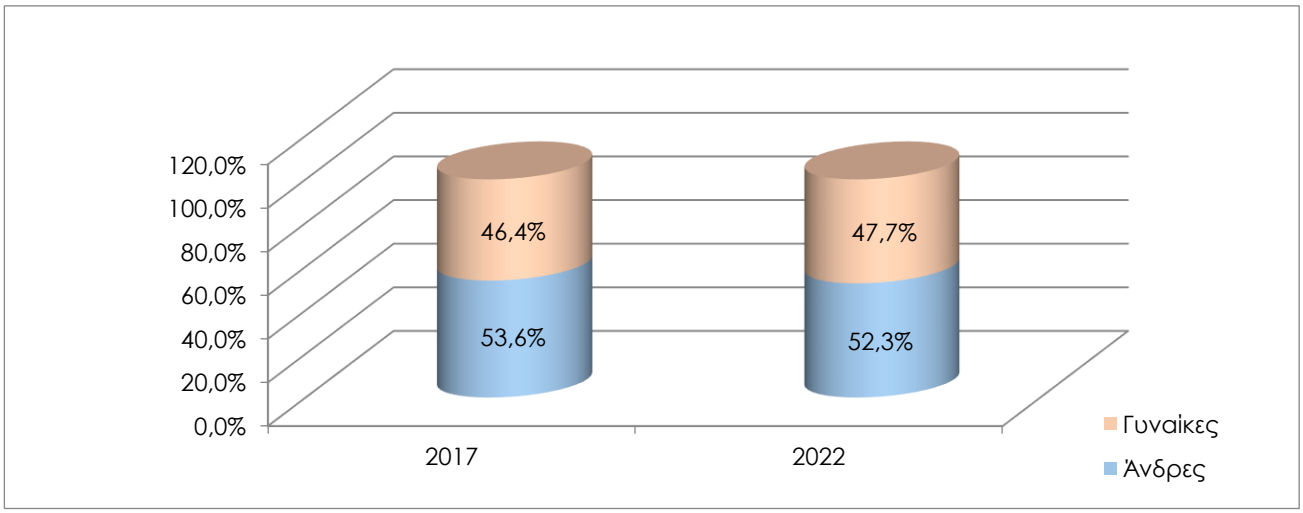
5.3. Εργαζόμενοι-μισθωτοί ανά Φύλο στη Χώρα

Στον Πίνακα 38 καταγράφονται οι εργαζόμενοι-μισθωτοί, ανά φύλο στη Χώρα, για το 2017 και 2022, καθώς και η μεταβολή στο σύνολο της πενταετίας. Με **συνολική αύξηση** του αριθμού των εργαζομένων κατά **23,3%** (πλέον των 425.000 νέων εργαζόμενων) κατά τη διάρκεια της πενταετίας, παρατηρείται **αύξηση 26,7% στις γυναίκες μισθωτούς.** Ως αποτέλεσμα, όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 57, η συμμετοχή τους στο σύνολο της μισθωτής απασχόλησης, από **46,4% το 2017**, ανήλθε σε **47,7% το 2022**.

Πίνακας 38: Εργαζόμενοι-μισθωτοί στη Χώρα ανά Φύλο, 2017-2022

Φύλο	2017		2022		% Μεταβολή 2017 - 2022
	Εργαζόμενοι	% στο σύνολο	Εργαζόμενοι	% στο σύνολο	
Άνδρες	977.898	53,6%	1.177.211	52,3%	20,4%
Γυναίκες	846.539	46,4%	1.072.388	47,7%	26,7%
Σύνολο	**1.824.437**	**100,0%**	**2.249.599**	**100,0%**	**23,3%**

Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 57: Εργαζόμενοι-μισθωτοί ανά Φύλο στη Χώρα, 2017-2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

5.4. Εργαζόμενοι-μισθωτοί ανά Ηλικία στη Χώρα

Στον Πίνακα 39 αποτυπώνεται ο αριθμός εργαζομένων ανά ομάδες ηλικιών και τα αντίστοιχα μερίδια τους για τα έτη 2017 και 2022, ώστε να καταγραφούν κρίσιμες τάσεις στην αγορά εργασίας.

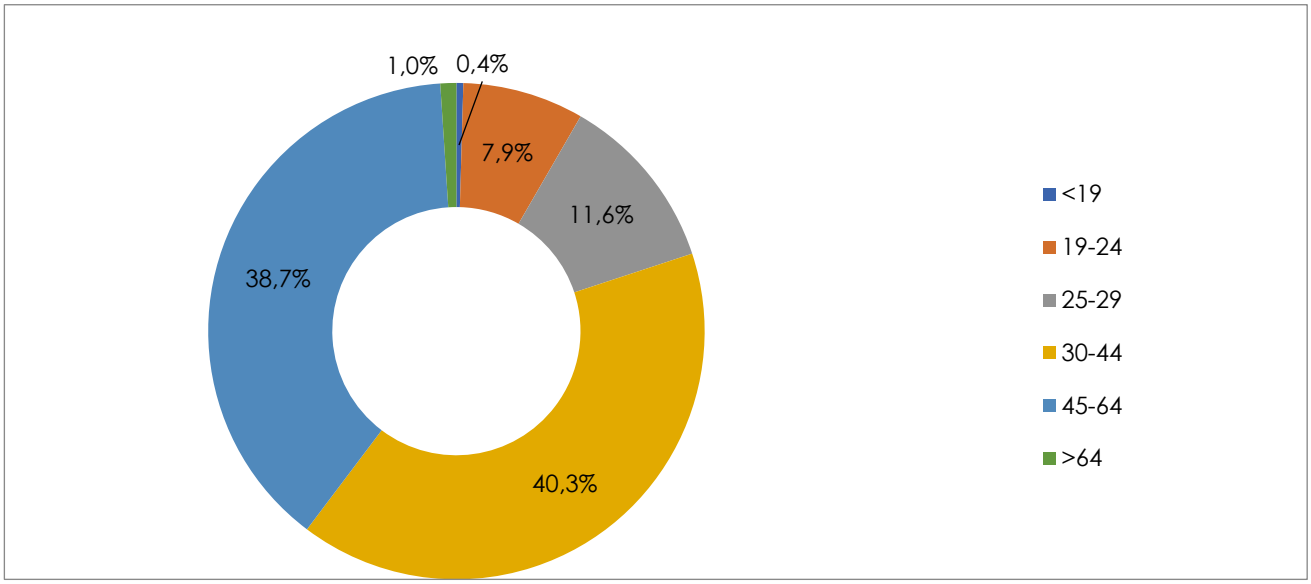
Πίνακας 39: Εργαζόμενοι μισθωτοί στη Χώρα ανά Ηλικία, 2017-2022

Εύρος ηλικιών	2017		2022		Διαφορά Εργαζομένων 2017-2022	Μεταβολή
	Αριθμός Εργαζομένων	% στο σύνολο	Αριθμός Εργαζομένων	% στο σύνολο		
<19	5.088	0,3%	10.054	0,4%	4.966	97,6%
19-24	139.762	7,7%	177.768	7,9%	38.006	27,2%
25-29	232.103	12,7%	260.835	11,6%	28.732	12,4%
30-44	851.295	46,7%	907.518	40,3%	56.223	6,6%
45-64	587.070	32,2%	870.068	38,7%	282.998	48,2%
>64	9.119	0,5%	23.356	1,0%	14.237	156,1%
Σύνολο	**1.824.437**	**100,0%**	**2.249.599**	**100,0%**	**425.162**	**23,3%**

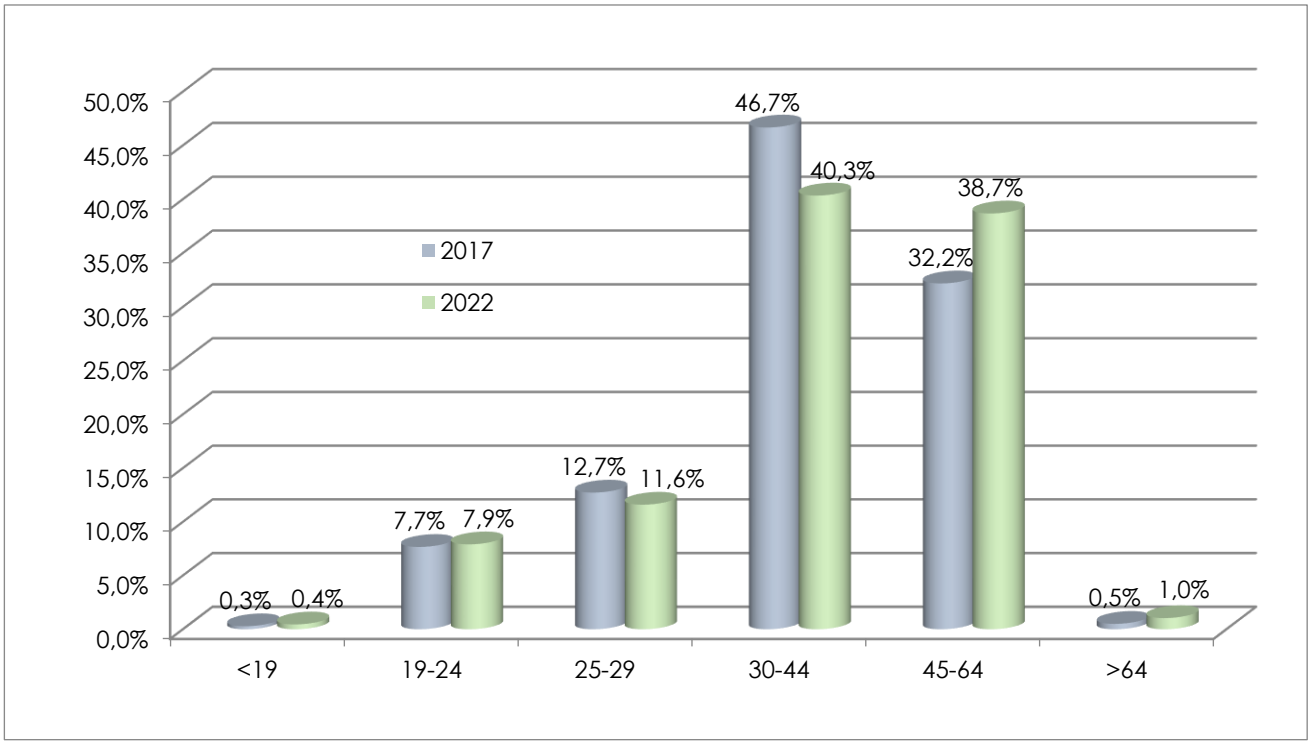
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Όπως απεικονίζεται παρακάτω στο Γράφημα 58, η ομάδα ηλικιών 30-44 με 40,3% και 45-64 με 38,7% είναι οι πολυπληθέστερες σε μισθωτούς. Όπως επίσης αποτυπώνεται στο Γράφημα 59 που ακολουθεί, **η σημαντική αύξηση της απασχόλησης μισθωτής εργασίας την πενταετία 2017-2022 (425.162 νέοι εργαζόμενοι), ευνόησε κυρίως την ομάδα ηλικιών 45-64 αφού προστέθηκαν σε αυτή 283.000 εργαζόμενοι, δηλαδή αύξηση 48,2%.** Σημαντική είναι επίσης και

η αύξηση κατά 14.237 άτομα (από 9.119 το 2017 σε 23.356 το 2022) των μισθωτών ηλικίας >64 ετών (αύξηση 156%), καθώς μεγάλο μέρος αυτών συχνά αναζητεί εργασία για τη συμπλήρωση των συντάξιμων ετών τους.

Γράφημα 58: Μερίδια εργαζόμενων μισθωτών ανά εύρος ηλικιών στη Χώρα, 2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 59: Μερίδια εργαζόμενων μισθωτών ανά εύρος ηλικιών στη Χώρα, 2017-2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

5.5. Εργαζόμενοι-μισθωτοί ανά εβδομαδιαία διάρκεια απασχόλησης στη Χώρα

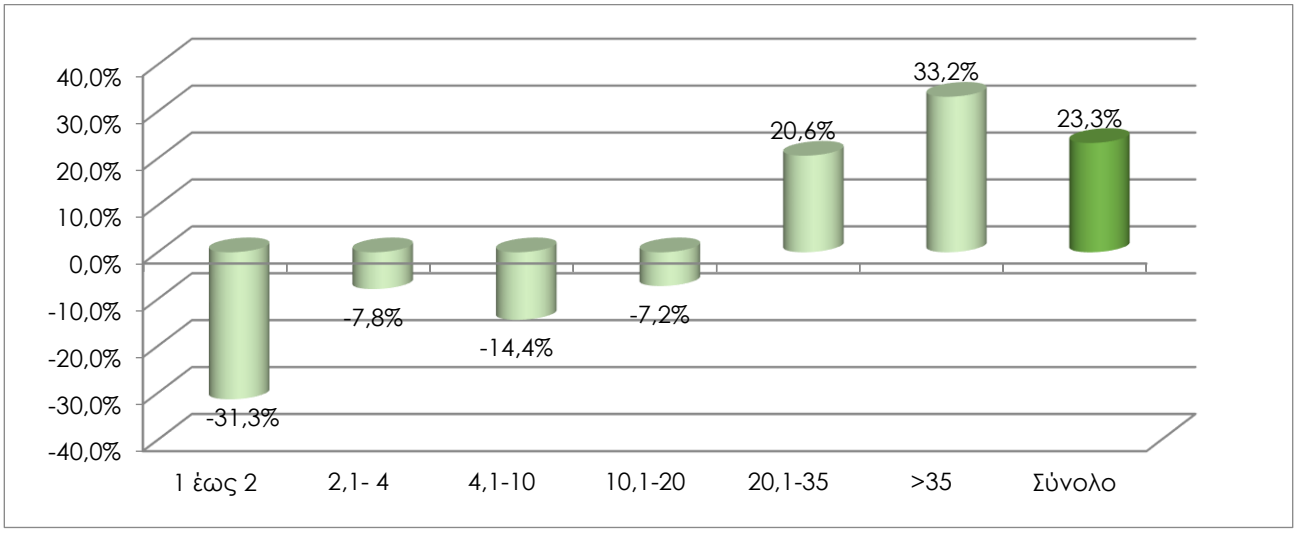
Στον Πίνακα 40 καταγράφεται και συγκρίνεται ο αριθμός εργαζομένων-μισθωτών, ανά εβδομαδιαία διάρκεια απασχόλησης, για το 2017 και το 2022. Συνοπτικά, για το 2022, πάνω από **7 στους 10** εργαζόμενους (73,9%) απασχολούνται σε **πλήρες ωράριο** (>35 ώρες), ενώ το **11,7%** με μερική απασχόληση **21-35 ωρών**. Μόνο **1,5 στους 10** εργάζονται **20 ώρες και λιγότερο**.

Πίνακας 40: Αριθμός εργαζομένων ανά εβδομαδιαία διάρκεια απασχόλησης

	2017			2022			% Μεταβολή 2017-2022
Ώρες ανά εβδομάδα	Αριθμός Εργαζομένων	% στο σύνολο	% Αθροιστικά	Αριθμός Εργαζομένων	% στο σύνολο	% Αθροιστικά	
1 έως 2	9.877	0,5%	0,8%	6.782	0,3%	0,6%	-31,3%
2,1- 4	24.967	1,4%	2,1%	23.010	1,0%	1,6%	-7,8%
4,1-10	76.972	4,2%	6,3%	65.885	2,9%	4,5%	-14,4%
10,1-20	245.672	13,5%	19,8%	228.005	10,1%	14,6%	-7,2%
20,1-35	218.302	12,0%	31,8%	263.262	11,7%	26,3%	20,6%
>35	1.248.647	68,4%	**100,0%**	1.662.655	73,9%	**100%**	33,2%
Σύνολο	**1.824.437**	**100%**		**2.249.599**	**100%**		**23,3%**

Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

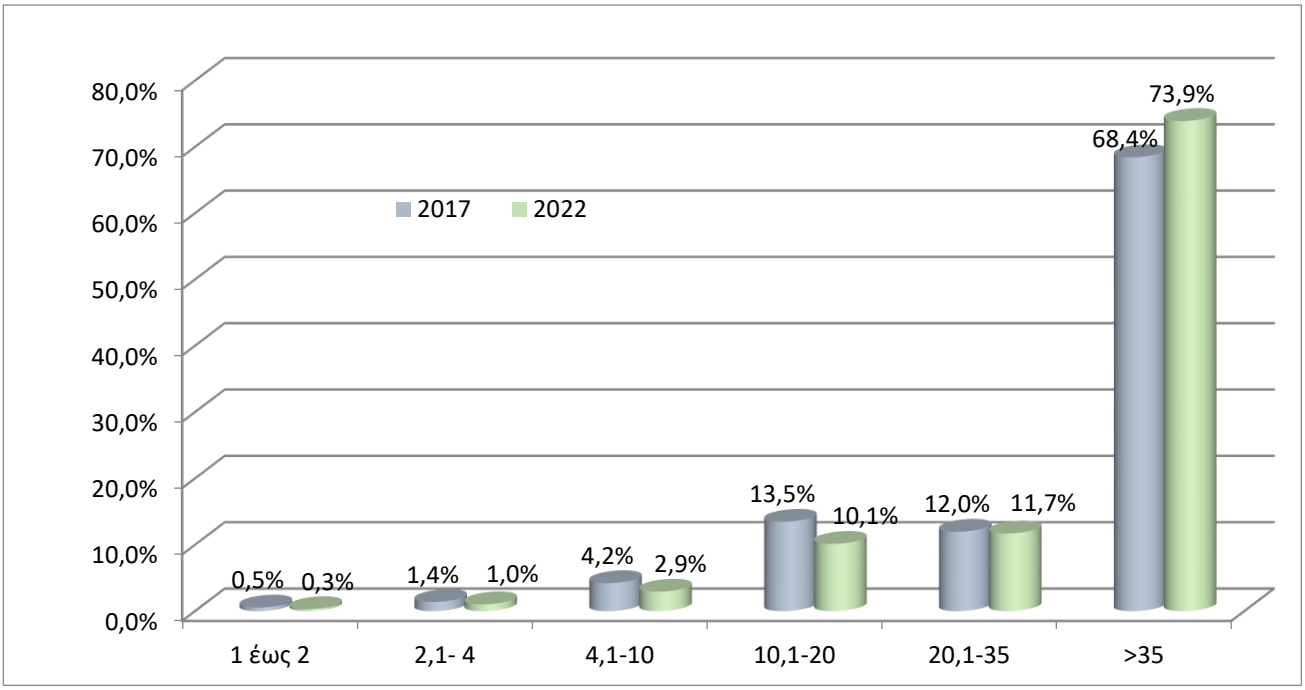
Η μεταβολή της εβδομαδιαίας διάρκειας απασχόλησης των εργαζομένων μεταξύ 2017 και 2022 φαίνεται στο παρακάτω Γράφημα 60.

Γράφημα 60: Μεταβολή εβδομαδιαίας διάρκειας απασχόλησης εργαζομένων 2017-2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Με δεδομένο ότι ενώ καταγράφεται **αύξηση των απασχολούμενων κατά 23,3%**, παρατηρείται ακόμη μεγαλύτερη αύξηση στους **πλήρως απασχολούμενους (33,2%)**, ενώ στους απασχολούμενους με 20,1-35 ώρες η αύξηση περιορίζεται στο 20,6% και στις υπόλοιπες κατηγορίες καταγράφεται αισθητή μείωση, συμπεραίνεται ότι διαμορφώνεται μια έντονη τάση για ενίσχυση της πλήρους απασχόλησης κατά τα επόμενα χρόνια. Είναι χαρακτηριστικό ότι **μεταξύ 2017 και 2022 προστέθηκαν περίπου 425.000 επιπλέον εργαζόμενοι, ενώ οι πλήρους απασχόλησης (>35 ώρες) αυξήθηκαν κατά 414.000 περίπου.**

Στο Γράφημα 61 απεικονίζονται τα μερίδια εργαζομένων, ανά εβδομαδιαία διάρκεια απασχόλησης, για το 2017 και 2022 αντίστοιχα. Η **σταδιακή ενίσχυση της πλήρους απασχόλησης** αποτυπώνεται καθαρά, αφού **από το 68,4% του 2017 καλύπτει πλέον το 73,9% των μισθωτών** ιδιωτικού δικαίου, ενώ οι απασχολούμενοι με **10-20 ώρες /εβδομάδα** από το **13,5% το 2017** υποχωρούν στο **10,1% το 2022.**

Γράφημα 61: Μερίδιο μισθωτών ανά εβδομαδιαία διάρκεια απασχόλησης 2017-2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

5.6. Εργαζόμενοι-μισθωτοί ανά εύρος μισθού στη Χώρα

Στον Πίνακα 41 καταγράφεται ο αριθμός των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα ανά εύρος μισθού στη Χώρα, για τα έτη 2017 και 2022, καθώς και τα μερίδια κάθε μισθολογικής κατηγορίας, τα οποία αποτυπώνονται και συγκρίνονται στο Γράφημα 62.

Η μεγάλη μείωση του αριθμού μισθωτών (-77.000 άτομα περίπου) στην κατηγορία <500 ευρώ, παρά την αύξηση του συνόλου των μισθωτών κατά 425.162 άτομα αντικατοπτρίζει τη σημαντική μείωση των μερικώς απασχολουμένων κατά την 5ετία 2017-2022, όπως καταγράφηκε στην υποενότητα 5.5., με αποτέλεσμα το μερίδιο της να υποχωρεί στο 15% το 2022 (22,7% το 2017).

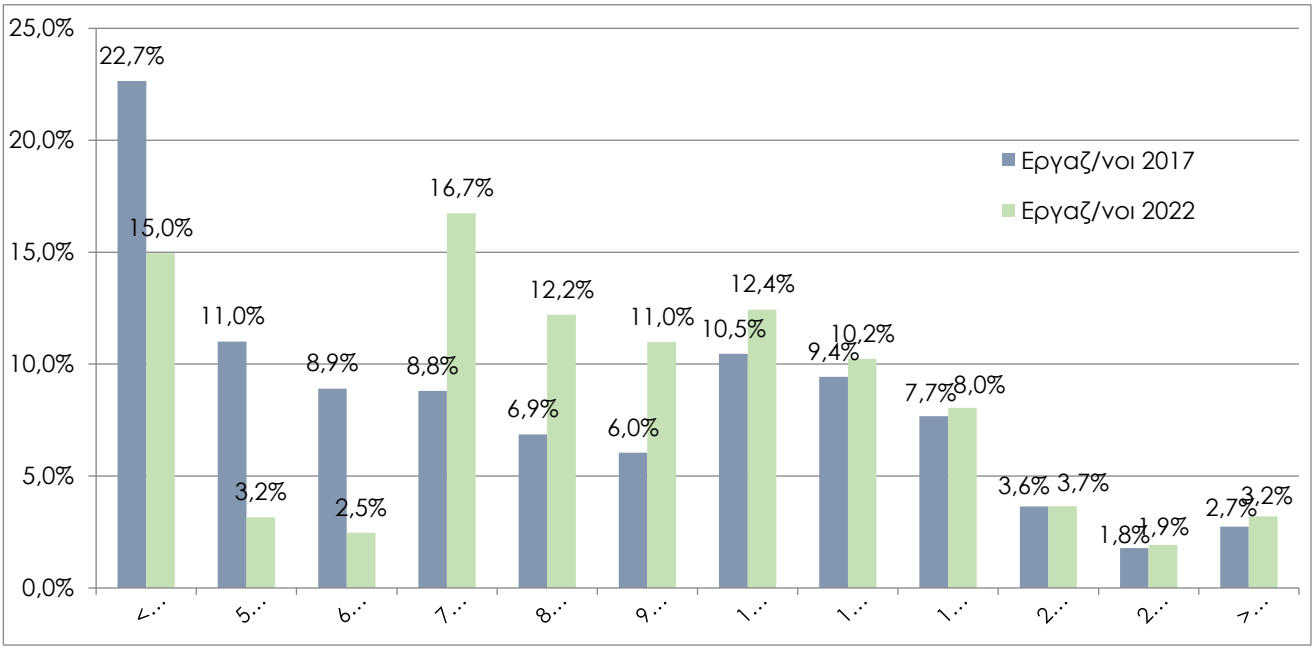
Ακόμη εντυπωσιακότερη είναι η συρρίκνωση των μισθωτών των κατηγοριών 501-600 ευρώ (το μερίδιο της υποχωρεί στο 3,2% το 2022 από 11% το 2017) και 601-700 ευρώ (υποχωρεί στο 2,5% το 2022 από 8,9 το 2017), προφανώς και λόγω της αύξησης του κατώτατου μισθού κατά το 2022.

Στον αντίποδα, οι κατηγορίες 701-800, 801-900, 901-1.000 καταγράφουν υπερδιπλασιασμό σε αριθμό μισθωτών και αντίστοιχη αύξηση του μεριδίου τους στο σύνολο των μισθωτών της Χώρας, μεταξύ 2017 και 2022.

Πίνακας 41: Αριθμός εργαζομένων ανά εύρος μισθού στη Χώρα, 2017-2022

Εύρος Μηνιαίου Μισθού	Εργαζ/νοι 2017	Στο σύνολο	Εργαζ/νοι 2022	Στο σύνολο	Διαφορά Εργ/νων 2017-2022
<500	413.285	22,7%	336.400	15,0%	-76.885
501-600	200.759	11,0%	71.068	3,2%	-129.691
601-700	162.510	8,9%	55.382	2,5%	-107.128
701-800	160.715	8,8%	376.542	16,7%	215.827
801-900	125.167	6,9%	274.468	12,2%	149.301
901-1.000	110.175	6,0%	247.272	11,0%	137.097
1.001-1.200	190.928	10,5%	279.887	12,4%	88.959
1201-1.500	172.076	9,4%	230.253	10,2%	58.177
1.501-2.000	139.954	7,7%	180.945	8,0%	40.991
2.001-2.500	66.302	3,6%	82.164	3,7%	15.862
2.501-3.000	32.518	1,8%	43.207	1,9%	10.689
>3.000	50.048	2,7%	72.011	3,2%	21.963
Σύνολο	**1.824.437**	**100,0%**	**2.249.599**	**100,0%**	**425.162**

Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 62: Αριθμός εργαζομένων ανά εύρος μισθού στη Χώρα, 2017-2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

5.7. Αριθμός Επιχειρήσεων & Παραρτημάτων και Αριθμός Εργαζομένων ανά Περιφέρεια

Στην υποενότητα αυτή παρουσιάζεται και συγκρίνεται η σχετική συμβολή των 13 Περιφερειών της Χώρας, αφενός στον αριθμό Επιχειρήσεων & Παραρτημάτων, αφετέρου στο σύνολο των απασχολουμένων ιδιωτικού δικαίου της Χώρας, για το 2022. Επίσης καταγράφεται και σχολιάζεται η μεταβολή της συμβολής αυτής μεταξύ των ετών 2017 και 2022.

Στον Πίνακα 42 και στο Γράφημα 63 καταγράφεται και απεικονίζεται αντίστοιχα ο απόλυτος αριθμός επιχειρήσεων & παραρτημάτων και εργαζομένων, καθώς και το μερίδιο της κάθε Περιφέρειας στο σύνολο της Χώρας, για το 2022. Συνοπτικά παρατηρούμε ότι:

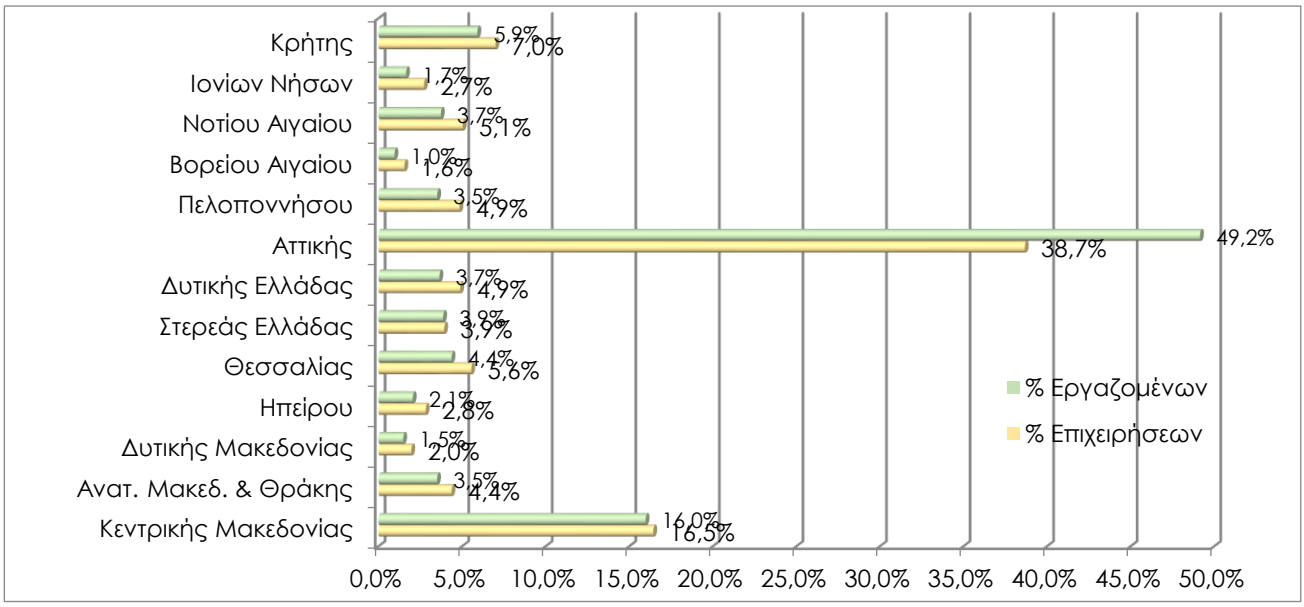
Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας συγκεντρώνει **56.862 επιχειρήσεις και παραρτήματα** επιχειρήσεων, στις οποίες απασχολούνται συνολικά **361.721 εργαζόμενοι** και βρίσκεται στη 2η θέση, μετά την περιφέρεια Αττικής. Αθροίζει **το 16,5% των επιχειρήσεων** της Χώρας, στις οποίες απασχολείται **το 16% των εργαζομένων** της Χώρας, ενώ στην **περιφέρεια Αττικής** συγκεντρώνεται το **38,7% των επιχειρήσεων** της Χώρας και απασχολείται το **49,2% των εργαζομένων** της Χώρας.

Η Αττική είναι η μόνη Περιφέρεια της οποίας το μερίδιο απασχολούμενων είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο του αριθμού επιχειρήσεων, ενώ η **Στερεά Ελλάδα** εμφανίζει **απόλυτη ισορροπία** (3,9% συμβολή και στις δύο παραμέτρους).

Πίνακας 42: Αριθμός Επιχειρήσεων & Παραρ/των ανά Περιφέρεια και Αριθμός Εργαζομένων 2022

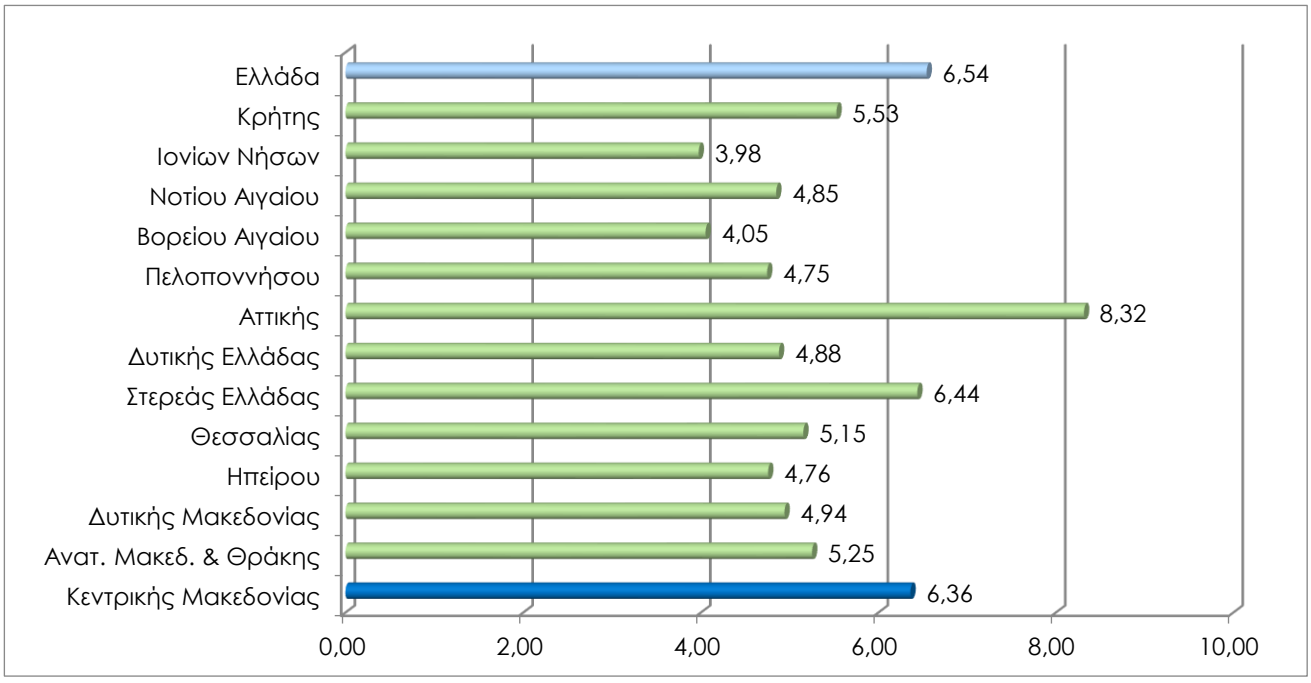
Περιφέρεια	Αριθμός Επιχειρ.& Παραρτ.	Ποσοστό στη Χώρα	Αριθμός Εργαζομ./ Περιφέρεια	Ποσοστό στη Χώρα	Μέσος αριθμός εργαζομ./ επιχείρηση (3)/(1)
	1	2	3	4	5
Κεντρικής Μακεδονίας	56.862	16,5%	361.721	16,0%	6,36
Ανατ. Μακεδ. & Θράκης	15.154	4,4%	79.600	3,5%	5,25
Δυτικής Μακεδονίας	6.828	2,0%	33.744	1,5%	4,94
Ηπείρου	9.811	2,8%	46.677	2,1%	4,76
Θεσσαλίας	19.236	5,6%	99.144	4,4%	5,15
Στερεάς Ελλάδας	13.632	3,9%	87.775	3,9%	6,44
Δυτικής Ελλάδας	16.964	4,9%	82.771	3,7%	4,88
Αττικής	133.694	38,7%	1.112.024	49,2%	8,32
Πελοποννήσου	16.802	4,9%	79.751	3,5%	4,75
Βορείου Αιγαίου	5.402	1,6%	21.897	1,0%	4,05
Νοτίου Αιγαίου	17.460	5,1%	84.660	3,7%	4,85
Ιονίων Νήσων	9.464	2,7%	37.631	1,7%	3,98
Κρήτης	24.257	7,0%	134.076	5,9%	5,53
Ελλάδα	**345.566**	**100,0%**	**2.261.471**	**100,0%**	**6,54**

Πηγή: Εργάνη/Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 63: Συμβολή Περιφερειών σε επιχειρήσεις και εργαζόμενους στο σύνολο Χώρας, 2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Οι παραπάνω χαρακτηριστικές διαφορές αποτυπώνονται καλύτερα στο Γράφημα 64, όπου ο **μέσος αριθμός εργαζομένων ανά επιχείρηση** για την **Περιφέρειας Αττικής είναι 8,32** (έναντι 6,54 της Χώρας), για την **Στερεά Ελλάδα 6,44** και για την **Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας** είναι **6,36.**

Γράφημα 64: Μέσος αριθμός εργαζομένων ανά επιχείρηση, 2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στον Πίνακα 43 καταγράφεται και συγκρίνεται το μερίδιο της κάθε Περιφέρειας ως προς τον αριθμό απασχολουμένων, για το 2017 και το 2022, στο σύνολο της Χώρας. Παρατηρούμε ότι το μερίδιο της **ΠΚΜ**, στους απασχολούμενους-μισθωτούς ιδιωτικού δικαίου της Χώρας, αυξήθηκε ελάχιστα, από το **15,8% το 2017**, στο **16% το 2022.**

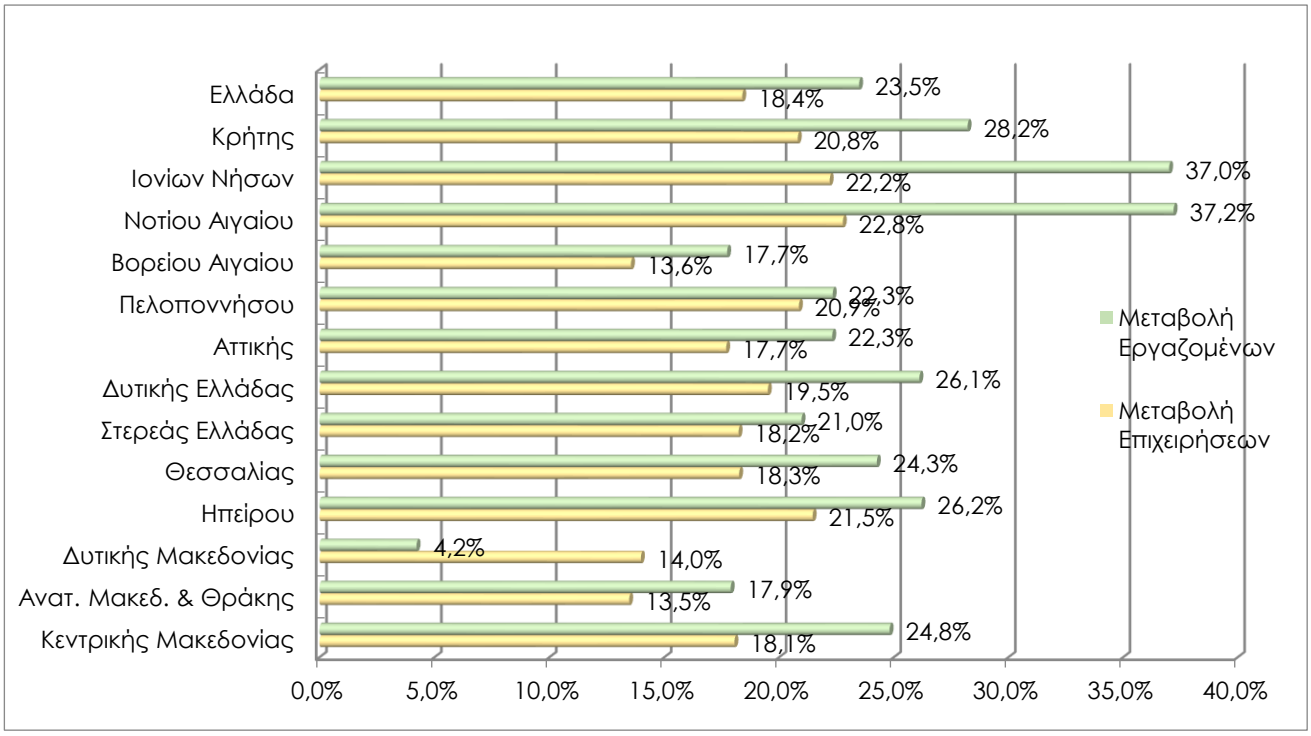
Οι μεταβολές στον απόλυτο αριθμό επιχειρήσεων και εργαζομένων μεταξύ του 2017 και 2022, στις 13 Περιφέρειες της Χώρας παρουσιάζονται στο Γράφημα 65 που ακολουθεί. Η ΠΚΜ ενισχύει ελάχιστα τη θέση της, ως προς την αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων, σε σύγκριση με την αντίστοιχη της Χώρας. Αξιοσημείωτη είναι η **πολύ μεγάλη** μεταβολή στον αριθμό εργαζομένων στις «τουριστικές» περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+37,2%), Ιονίων Νήσων (+37%), που αντικατοπτρίζει την εξαιρετικά καλή τουριστική κίνηση του 2022.

Στον αντίποδα, η **πολύ μικρή θετική μεταβολή των εργαζομένων στη Δυτική Μακεδονία (+4,2%),** λόγω της βαθμιαίας μείωσης της παραγωγικής δραστηριότητας των λιγνιτικών μονάδων της περιοχής, στο πλαίσιο των ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Πίνακας 43: Μεταβολή Αριθμού Επιχειρήσεων και Εργαζομένων/ Περιφέρεια 2017-2022

Περιφέρεια	2017			2022			% Μεταβολή Επιχ/σεων 2017-2022	% Μεταβολή Εργ/νων 2017-2022
	Αριθμός Επιχειρ. & Παραρτ.	Εργ/νοι	% στο σύνολο εργ/νων	Αριθμός Επιχειρ. & Παραρτ.	Εργ/νοι	% στο σύνολο εργ/νων		
Κεντρικής Μακεδονίας	48.163	289.785	15,8%	56.862	361.721	16,0%	18,1%	24,8%
Ανατ. Μακεδ. & Θράκης	13.354	67.516	3,7%	15.154	79.600	3,5%	13,5%	17,9%
Δυτικής Μακεδονίας	5.990	32.376	1,8%	6.828	33.744	1,5%	14,0%	4,2%
Ηπείρου	8.077	36.983	2,0%	9.811	46.677	2,1%	21,5%	26,2%
Θεσσαλίας	16.265	79.783	4,4%	19.236	99.144	4,4%	18,3%	24,3%
Στερεάς Ελλάδας	11.529	72.551	4,0%	13.632	87.775	3,9%	18,2%	21,0%
Δυτικής Ελλάδας	14.194	65.627	3,6%	16.964	82.771	3,7%	19,5%	26,1%
Αττικής	113.587	909.098	49,6%	133.694	1.112.024	49,2%	17,7%	22,3%
Πελοποννήσου	13.901	65.186	3,6%	16.802	79.751	3,5%	20,9%	22,3%
Βορείου Αιγαίου	4.757	18.597	1,0%	5.402	21.897	1,0%	13,6%	17,7%
Νοτίου Αιγαίου	14.220	61.702	3,4%	17.460	84.660	3,7%	22,8%	37,2%
Ιονίων Νήσων	7.744	27.465	1,5%	9.464	37.631	1,7%	22,2%	37,0%
Κρήτης	20.077	104.562	5,7%	24.257	134.076	5,9%	20,8%	28,2%
Ελλάδα	**291.858**	**1.831.231**	**100,0%**	**345.566**	**2.261.471**	**100,0%**	**18,4%**	**23,5%**

Πηγή: Εργάνη /Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 65: Μεταβολή Αριθμού Επιχειρήσεων & Εργαζομένων 2017-2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

5.8. Αριθμός Επιχειρήσεων & Παραρτημάτων και Αριθμός Εργαζομένων ανά Περιφερειακή Ενότητα της ΠΚΜ

Στην υποενότητα αυτή παρουσιάζεται και συγκρίνεται η σχετική συμβολή των 7 Περιφερειακών Ενοτήτων, αφενός στον αριθμό Επιχειρήσεων & Παραρτημάτων, αφετέρου στο σύνολο των απασχολουμένων ιδιωτικού δικαίου της ΠΚΜ, για το 2022. Επίσης καταγράφεται και σχολιάζεται η μεταβολή της συμβολής αυτής μεταξύ των ετών 2017 και 2022. Αναλύοντας τα στοιχεία του Πίνακα 44 και παρατηρώντας το Γράφημα 66, εξάγονται ορισμένα σημαντικά συμπεράσματα.

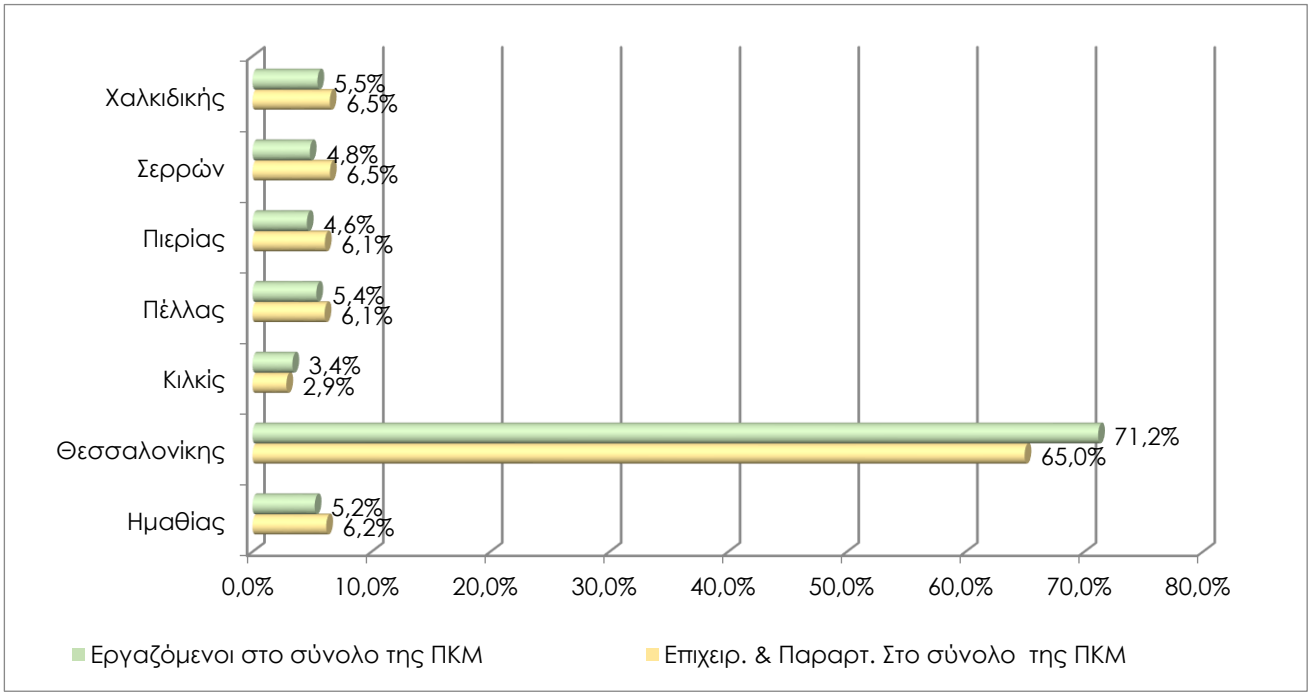
Από το σύνολο των 57.315 επιχειρήσεων και παραρτημάτων που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και απασχολούν τουλάχιστον 1 εργαζόμενο, **το 65%** συγκεντρώνεται στην **Π.Ε. Θεσσαλονίκης**, απασχολώντας το **71,2% του συνόλου των εργαζομένων** στην ΠΚΜ. Η **Π.Ε. Κιλκίς είναι η μόνη από τις υπόλοιπες έξι** της οποίας **η συμβολή στον αριθμό εργαζομένων (3,4%) στην ΠΚΜ επίσης υπερέχει της συμβολής στον αριθμό επιχειρήσεων (2,9%).**

Οι υπόλοιπες πέντε Π.Ε. εμφανίζουν σχετική ισορροπία συνεισφέροντας από 4,6% έως 5,5% στη συνολική απασχόληση της ΠΚΜ (Γράφημα 67).

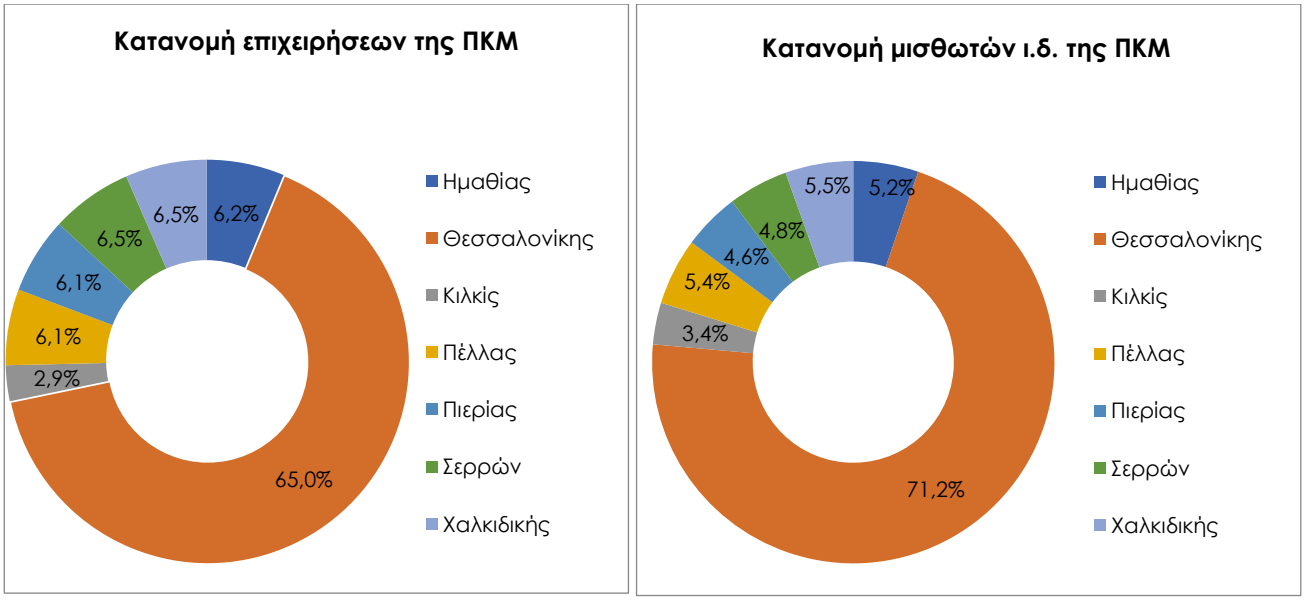
Πίνακας 44: Αριθμός Επιχειρήσεων & Παραρτημάτων και Αριθμός Εργαζομένων ανά Π..Ε. της ΠΚΜ, 2022

Περιφερειακή Ενότητα	Αριθμός Επιχειρ. & Παραρτ.	Επιχειρ. & Παραρτ. στο σύνολο της ΠΚΜ	Αριθμός Εργ/νων	Εργαζόμενοι στο σύνολο της ΠΚΜ	Μέσος αριθμός εργαζομ. ανά επιχ/ση
	1	2	3	4	5=3/1
Ημαθίας	3.556	6,2%	19.056	5,2%	5,4
Θεσσαλονίκης	37.246	65,0%	259.205	71,2%	7,0
Κιλκίς	1.635	2,9%	12.226	3,4%	7,5
Πέλλας	3.477	6,1%	19.556	5,4%	5,6
Πιερίας	3.490	6,1%	16.656	4,6%	4,8
Σερρών	3.734	6,5%	17.556	4,8%	4,7
Χαλκιδικής	3.724	6,5%	19.893	5,5%	5,3
Σύνολο ΠΚΜ	**57.315**	**100,0%**	**364.148**	**100,0%**	**6,4**

Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

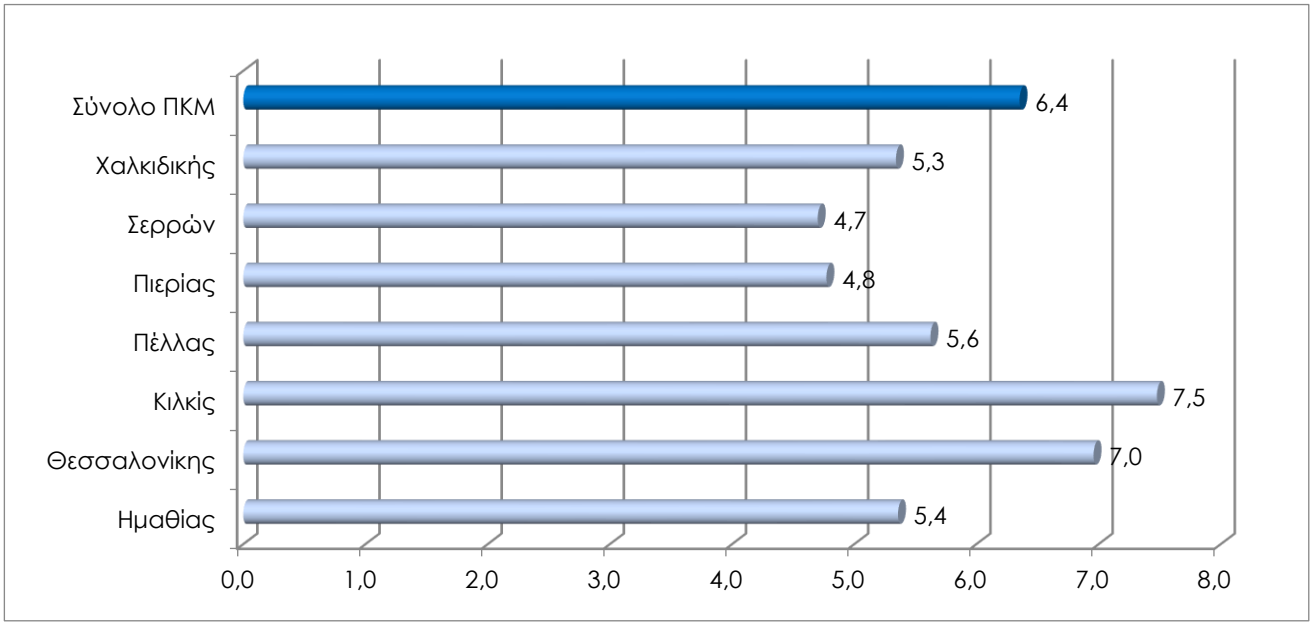

Γράφημα 66: Κατανομή Επιχειρήσεων και Εργαζομένων ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 67: Κατανομή Επιχειρήσεων και Εργαζομένων ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2022

Οι παραπάνω παρατηρήσεις εξηγούνται περαιτέρω από το Γράφημα 68, όπου απεικονίζεται ο μέσος αριθμός εργαζομένων ανά επιχείρηση για το 2022, για κάθε Π.Ε. της ΠΚΜ.

Γράφημα 68: Μέσος αριθμός εργαζομένων ανά επιχείρηση, 2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Η Π.Ε. **Κιλκίς**, εμφανίζει τον **υψηλότερο μέσο αριθμό εργαζομένων ανά επιχείρηση (7,5)**, ξεπερνώντας την **Π.Ε. Θεσσαλονίκης (7)**, προφανώς λόγω των μεγάλων βιομηχανιών που δραστηριοποιούνται στη βιομηχανική περιοχή της. Οι δύο αυτές Π.Ε. είναι οι μόνες με μέσο αριθμό εργαζομένων μεγαλύτερο αυτού της **ΠΚΜ (6,4)**. Οι **Π.Ε. Σερρών (4,7)**, **Πιερίας (4,8)**

συγκεντρώνουν τις **μικρότερες επιχειρήσεις**, ως προς τον αριθμό εργαζομένων ιδιωτικού δικαίου.

Στον Πίνακα 45 καταγράφεται και συγκρίνεται το μερίδιο της κάθε Π.Ε., ως προς τον αριθμό απασχολουμένων, για το 2017 και το 2022 στο σύνολο της ΠΚΜ, καθώς επίσης και οι μεταβολές των μεριδίων τόσο στο σύνολο των επιχειρήσεων, όσο και στο σύνολο των εργαζομένων της ΠΚΜ.

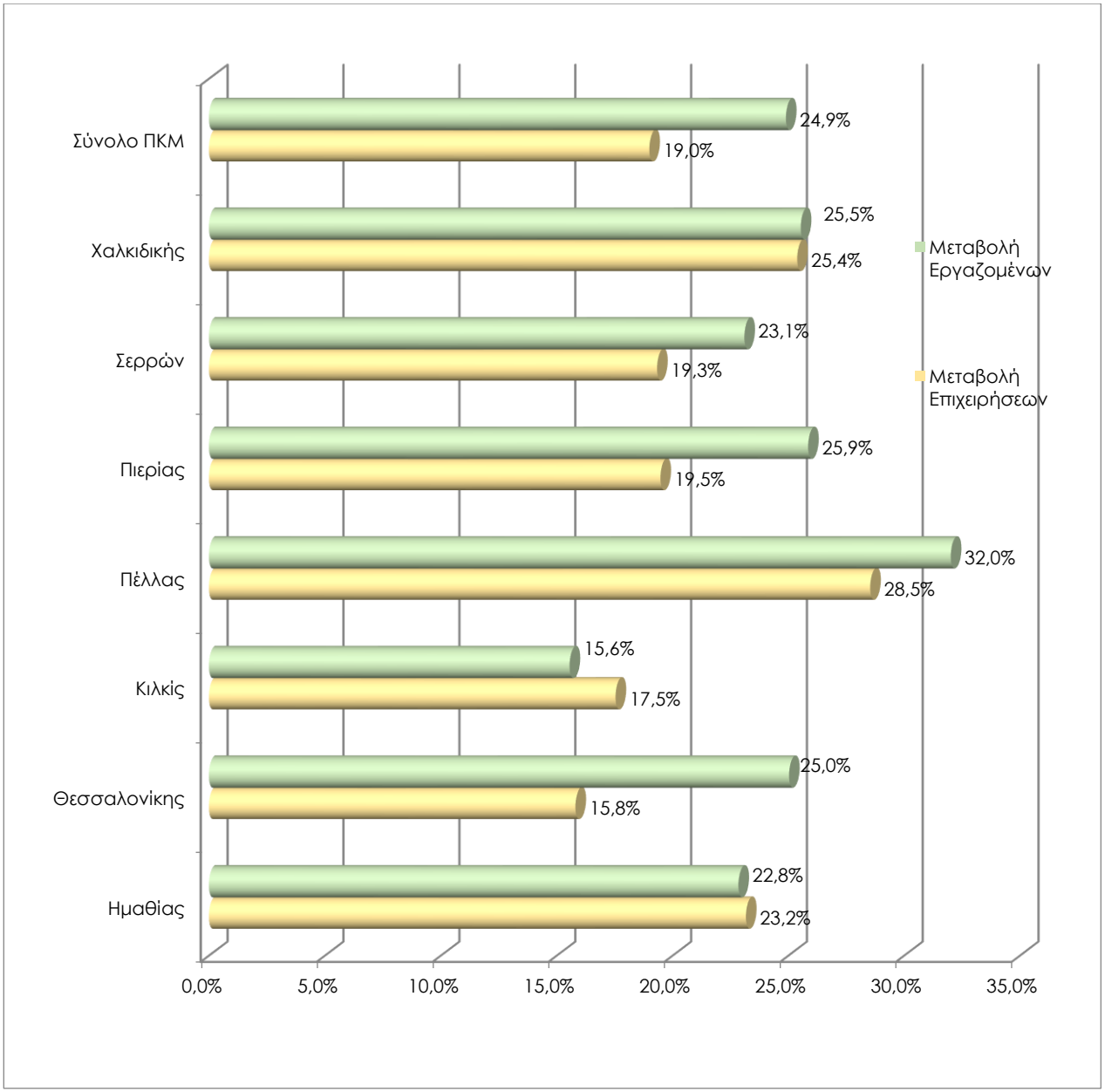
Μεταξύ 2017 και 2022 **προστέθηκαν πάνω από 9.000 επιχειρήσεις και περίπου 73.000 εργαζόμενοι στην ΠΚΜ**, όμως συγκριτικά **πιο ευνοημένη Π.Ε. είναι η Πέλλα**, που αύξησε αισθητά το μερίδιο της στο σύνολο εργαζομένων της ΠΚΜ **από 5,1% το 2017 σε 5,4% το 2022**.

Οι παραπάνω παρατηρήσεις εξηγούνται καλύτερα από τα στοιχεία του Γραφήματος 69 που απεικονίζει το ποσοστό της μεταβολής, τόσο του αριθμού επιχειρήσεων, όσο και του αριθμού εργαζομένων ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, μεταξύ του 2017 και του 2022. Η **Π.Ε. Πέλλας εμφανίζει σημαντική αύξηση** σε σύγκριση με τις υπόλοιπες Π.Ε. και στις δύο παραμέτρους, αφού ο **αριθμός εργαζομένων ενισχύεται κατά 32% και ο αριθμός επιχειρήσεων κατά 28,5%.** Στον αντίποδα, η **Π.Ε. Κιλκίς με τη μικρότερη θετική μεταβολή** (15,6% και 17,5%), όταν οι αντίστοιχες μεταβολές για το σύνολο της ΠΚΜ είναι 24,9% και 19% αντίστοιχα.

Πίνακας 45: Επιχειρήσεις και Εργαζόμενοι ανά Περιφέρεια 2017 & 2022

Περιφερειακή Ενότητα	2017			2022			Μεταβολή Επιχειρ. 2017-2022	Μεταβολή Εργ/νων 2017-2022
	Αριθμός Επιχειρ. & Παραρτ.	Σύνολο Εργ/νων	% στο σύνολο Εργ/νων	Αριθμός Επιχειρ. & Παραρτ.	Σύνολο Εργ/νων	% στο σύνολο Εργ/νων		
Ημαθίας	2.887	15.512	5,3%	3.556	19.056	5,2%	23,2%	22,8%
Θεσσαλονίκης	32.161	207.307	71,1%	37.246	259.205	71,2%	15,8%	25,0%
Κιλκίς	1.391	10.580	3,6%	1.635	12.226	3,4%	17,5%	15,6%
Πέλλας	2.705	14.813	5,1%	3.477	19.556	5,4%	28,5%	32,0%
Πιερίας	2.921	13.234	4,5%	3.490	16.656	4,6%	19,5%	25,9%
Σερρών	3.129	14.261	4,9%	3.734	17.556	4,8%	19,3%	23,1%
Χαλκιδικής	2.970	15.846	5,4%	3.724	19.893	5,5%	25,4%	25,5%
Σύνολο ΠΚΜ	**48.164**	**291.553**	**100,0%**	**57.315**	**364.148**	**100,0%**	**19,0%**	**24,9%**

Πηγή: Εργάνη /Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 69: Μεταβολή αριθμού Επιχειρήσεων & Εργαζομένων, 2017-2022
Πηγή: Εργάνη/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: Η ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στο Κεφάλαιο που ακολουθεί παρουσιάζονται, αναλύονται και σχολιάζονται στοιχεία και **τάσεις για την απασχόληση και την ανεργία**, τόσο για την Ελλάδα όσο και για την ΠΚΜ, σύμφωνα με βάσεις δεδομένων αλλά και επεξεργασμένα στοιχεία, αφενός από την «Έρευνα Εργατικού Δυναμικού» της ΕΛΣΤΑΤ, αφετέρου από το διοικητικό μητρώο εγγεγραμμένων ανέργων της ΔΥΠΑ (ΟΑΕΔ).

Επίσης, παρουσιάζονται οι **τάσεις της μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα** και ο **δυναμισμός των επαγγελμάτων** για το **2022**, καθώς και το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης για το α΄ τετράμηνο του 2023. σύμφωνα με δεδομένα που αντλήθηκαν, αφενός από το ΟΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, αφετέρου από τη διαδραστική πλατφόρμα του Εθνικού ΜΔΑΑΕ του ΕΙΕΑΔ.

Τέλος, αποτυπώνονται τα σημαντικότερα συμπεράσματα της **«4ης Ετήσιας Έρευνας Πεδίου Εργοδοτών»** στην ΠΚΜ, που είχε ως στόχο τη διερεύνηση κρίσιμων στοιχείων της αγοράς εργασίας στην Περιφέρεια και την καταγραφή τάσεων, αναντιστοιχιών και προκλήσεων προς αντιμετώπιση.

6. Εργατικό Δυναμικό, Απασχολούμενοι, και Άνεργοι σε Ελλάδα και ΠΚΜ

6.1. Εξέλιξη Εργατικού Δυναμικού, Απασχολούμενων και Ανέργων, ανά Φύλο, στη Χώρα

Στον Πίνακα 46 που ακολουθεί αποτυπώνεται η εξέλιξη του πληθυσμού, του εργατικού δυναμικού, των απασχολούμενων και των ανέργων, συνολικά **και ανά φύλο**, για όλη τη Χώρα από το 2017-2022, καθώς και οι μεταβολές που παρατηρούνται στα παραπάνω μεγέθη κατά την πενταετία. Σημειώνουμε ότι:

Ως **«Πληθυσμός 15+»** θεωρούνται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, σύμφωνα με τις στατιστικές εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ, έως και το 2022 (πριν τα οριστικά αποτελέσματα της επίσημης απογραφής).

Ως **«Απασχολούμενοι»** θεωρούνται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω που την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μία ώρα με σκοπό την αμοιβή ή ως μη αμειβόμενοι βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν απουσιάζοντας προσωρινά από την εργασία τους.

Ως **«Άνεργοι»** θεωρούνται τα άτομα ηλικίας 15 - 74 ετών που δε χαρακτηρίστηκαν ως «απασχολούμενοι», ήταν άμεσα διαθέσιμοι για εργασία και είτε αναζητούσαν ενεργά εργασία τις τελευταίες τέσσερεις εβδομάδες είτε έχουν βρει μία εργασία που θα αναλάβουν μέσα στους επόμενους τρεις μήνες.

Ως **«Εργατικό Δυναμικό»** ή **«οικονομικά ενεργός πληθυσμός»** θεωρούνται οι *«Απασχολούμενοι»* και οι *«Άνεργοι»*.

Ως «**Οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός»** θεωρούνται τα άτομα που δεν χαρακτηρίζονται *«Απασχολούμενοι»* ή *«Άνεργοι»*.

Όπως παρατηρούμε στον Πίνακα 46, **ο πληθυσμός 15 ετών και άνω** μειώνεται συνεχώς την τελευταία πενταετία, μια τάση που ξεκίνησε στα μέσα της προηγούμενης δεκαετίας, με αποτέλεσμα **η μεταβολή μεταξύ 2017 και 2022 να είναι -1,4%,** περίπου ισομερώς και για τα δύο φύλα.

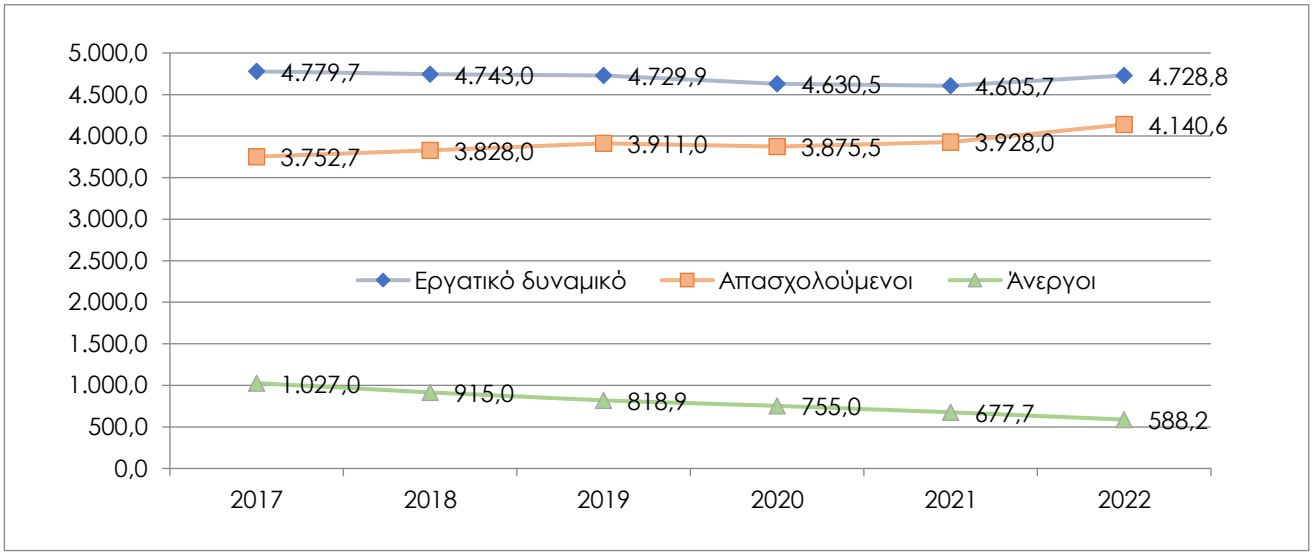
Πίνακας 46: Πληθυσμός ηλικίας 15+, κατά κατάσταση απασχόλησης και φύλο, 2017 – 2022 (σε 000)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ποσοστό 2022	Μεταβολή 2017-2022
Πληθυσμός 15+	**9.176,9**	**9.140,1**	**9.103,5**	**9.079,0**	**9.065,4**	**9.050,2**	**100%**	**-1,4%**
Άρρενες	4.424,4	4.405,8	4.386,9	4.374,6	4.370,9	4.368,2	48,3%	-1,3%
Θήλεις	4.752,6	4.734,4	4.716,7	4.704,4	4.694,5	4.681,9	51,7%	-1,5%
Εργατικό δυναμικό	**4.779,7**	**4.743,0**	**4.729,9**	**4.630,5**	**4.605,7**	**4.728,8**	**100,0%**	**-1,1%**
Άρρενες	2.653,5	2.644,7	2.634,8	2.583,4	2.561,0	2.637,0	55,8%	-0,6%
Θήλεις	2.126,2	2.098,3	2.095,2	2.047,0	2.044,6	2.091,8	44,2%	-1,6%
Απασχολούμενοι	**3.752,7**	**3.828,0**	**3.911,0**	**3.875,5**	**3.928,0**	**4.140,6**	**100,0%**	**10,3%**
Άρρενες	2.180,7	2.238,2	2.266,3	2.233,6	2.270,2	2.392,2	57,8%	9,7%
Θήλεις	1.571,9	1.589,8	1.644,7	1.641,9	1.657,8	1.748,4	42,2%	11,2%
Άνεργοι	**1.027,0**	**915,0**	**818,9**	**755,0**	**677,7**	**588,2**	**100,0%**	**-42,7%**
Άρρενες	472,8	406,5	368,4	349,9	290,8	244,8	41,6%	-48,2%
Θήλεις	554,3	508,5	450,5	405,1	386,8	343,4	58,4%	-38,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

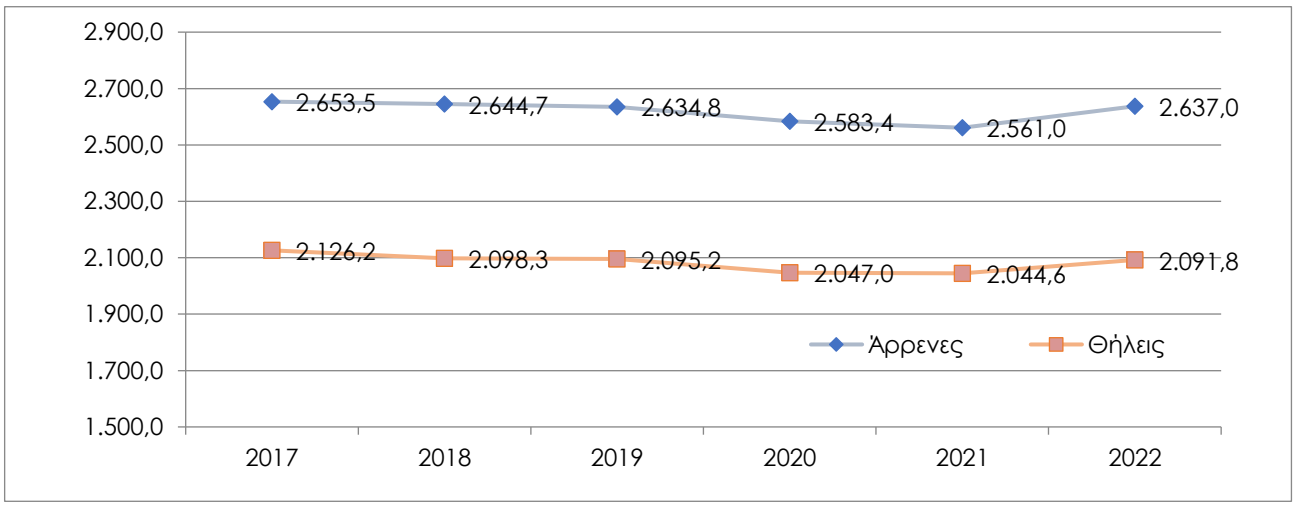
Στο Γράφημα 70 γίνεται αποτύπωση της εξέλιξης της κατάστασης απασχόλησης κατά την πενταετία 2017-2022. Είναι εμφανές ότι το «**Εργατικό δυναμικό»** της Χώρας μειώνεται σταθερά κάθε χρόνο, με **συνολική μείωση πενταετίας περίπου 50.000 ατόμων** (από 4,78 εκ. σε 4,73 εκ.), κυρίως λόγω της συνεχούς μείωσης του πληθυσμού, που καταγράφηκε στην Ενότητα 1 του παρόντος. Αντιθέτως, οι **«Απασχολούμενοι»** αυξάνονται σταθερά και σημαντικά από 3,75 εκ.

το 2017 σε 4,14 εκ. το 2022, με **συνολική αύξηση πενταετίας 390.000 εργαζόμενων.** Κατά συνέπεια, παρατηρείται σταθερή αποκλιμάκωση του αριθμού **«Ανέργων»,** που **μειώθηκαν κατά περίπου 440.000 άτομα,** μεταξύ 2017 και 2022.

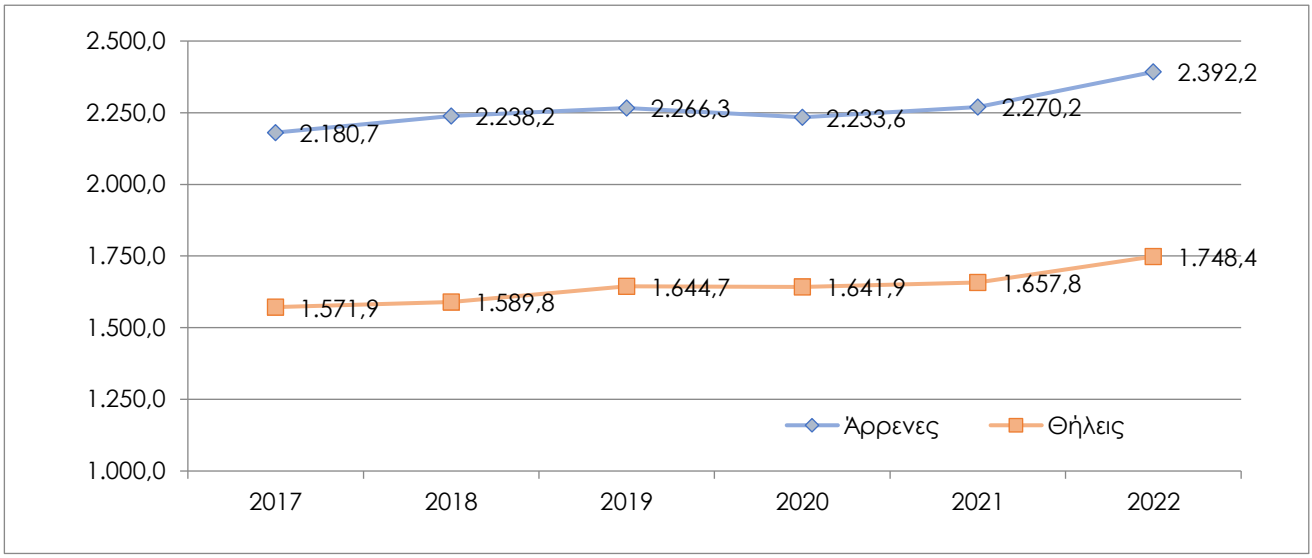
Γράφημα 70: Εξέλιξη κατάστασης απασχόλησης στη Χώρα, 2017-2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στα παρακάτω Γραφήματα αποτυπώνεται η εξέλιξη της κατάστασης απασχόλησης **ανά φύλο**, κατά την πενταετία 2017-2022. Ενώ το **εργατικό δυναμικό** της Χώρας συνεχώς μειώνεται κάθε χρόνο, **η διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών αυξάνεται, έστω ελάχιστα** (από 527 χιλ. το 2017 σε 545 χιλ. το 2022), όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 71, αφού με συνολική μείωση του εργατικού δυναμικού κατά -1,1% στο διάστημα 2017-2022, η μείωση του αριθμού των γυναικών στο εργατικό δυναμικό της Χώρας καταγράφηκε στο -1,6%.

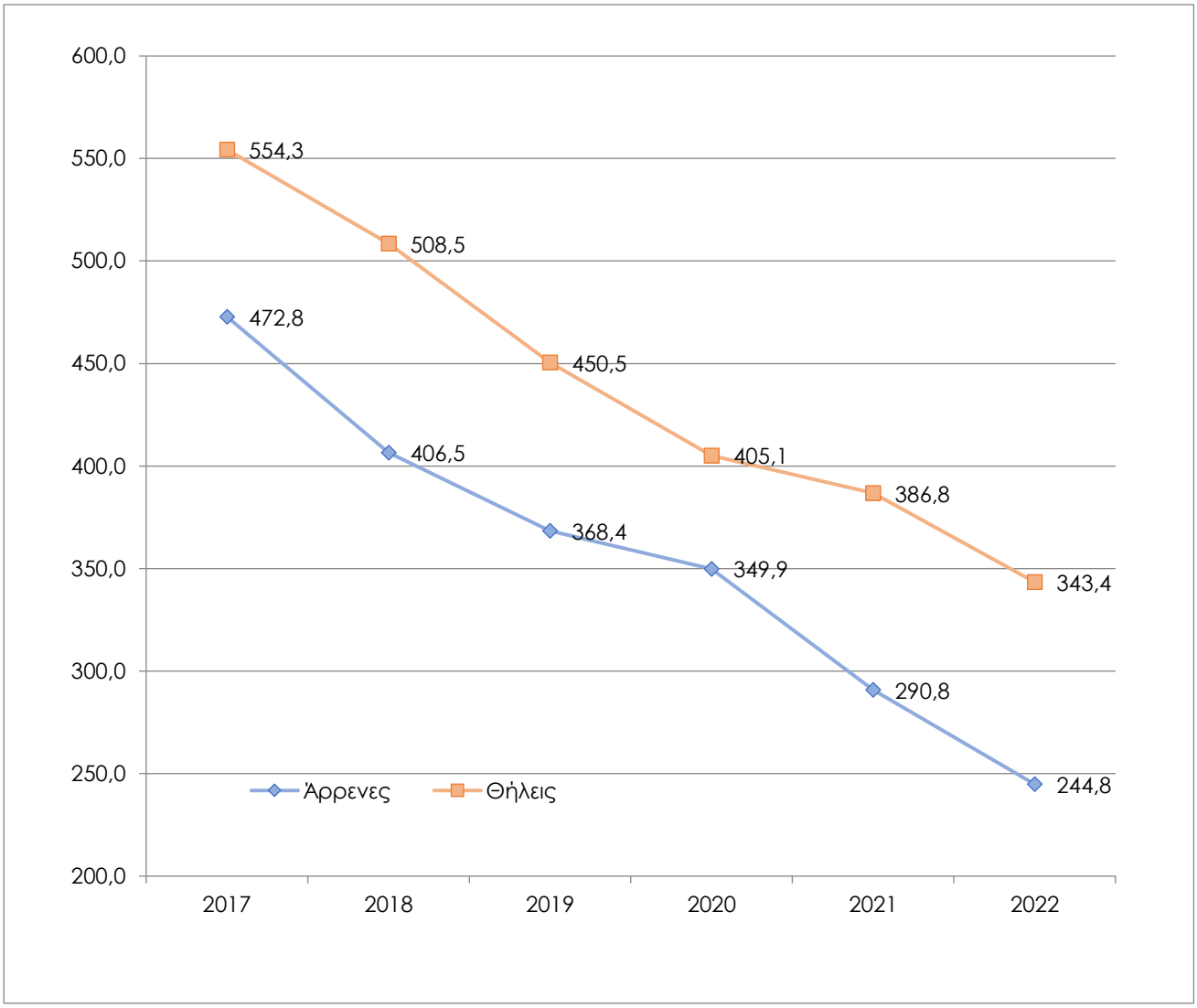
Γράφημα 71: Εξέλιξη Εργατικού Δυναμικού ανά Φύλο, 2017-2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 72 αντίστοιχα, αποτυπώνεται η εξέλιξη του αριθμού **«απασχολουμένων»** ανά φύλο στη Χώρα. **Οι απασχολούμενοι συνεχώς αυξάνονται κάθε χρόνο** συνολικά και ανά φύλο, με εξαίρεση το 2020 (προφανώς λόγω των περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας). Η συνολική αύξηση πενταετίας κατά 388.000 απασχολούμενους (+10,3%) δεν φαίνεται να ευνόησε τις γυναίκες, παρά τη σχετικά μεγαλύτερη αύξηση που παρουσίασαν (+11,2%) έναντι των ανδρών (+9,7%), αφού η διαφορά **μεταξύ ανδρών και γυναικών σε απόλυτους αριθμούς αυξήθηκε** από 609 χιλ. το 2017, σε 644 χιλ. το 2022. **Συνεπώς, η σταδιακή αύξηση της απασχόλησης στην Ελλάδα από το 2017 και μετά φαίνεται να ευνόησε περισσότερο επαγγέλματα που απευθύνονται κυρίως σε άνδρες απασχολούμενους.**

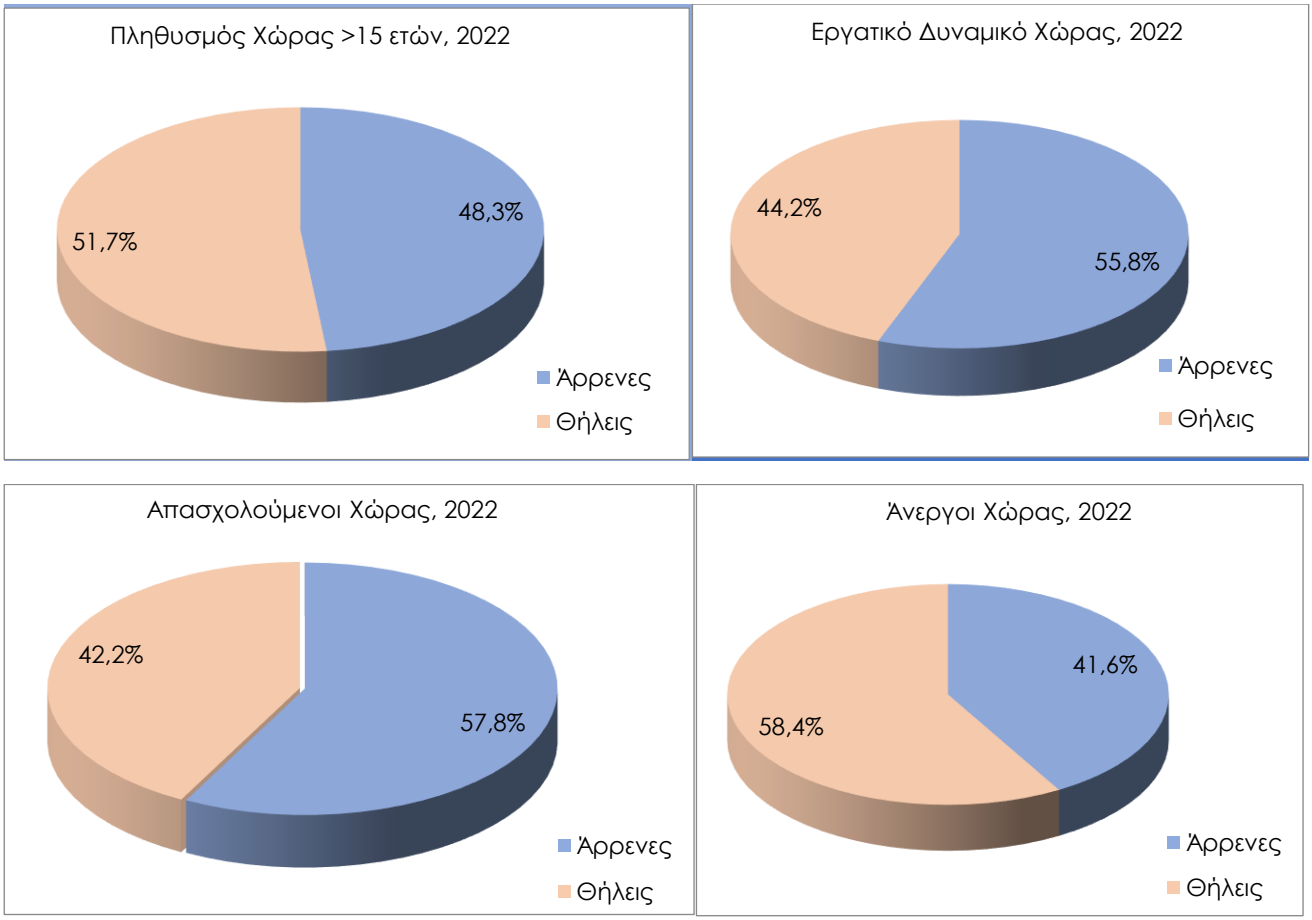
Γράφημα 72: Εξέλιξη Απασχολούμενων ανά Φύλο, 2017-2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 73 αποτυπώνεται η εξέλιξη του αριθμού **«ανέργων»** ανά φύλο στη Χώρα. **Οι άνεργοι συνεχώς μειώνονται κάθε χρόνο** συνολικά και ανά φύλο, με συνολική μείωση κατά **439.000 άτομα μεταξύ 2017 και 2022.** Η σημαντική αυτή μείωση (-42,7%) δεν φαίνεται να ευνόησε τις **γυναίκες (-38%) έναντι των ανδρών (-48,2%),** με αποτέλεσμα **η διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών ανέργων να διευρύνεται,** από 82 χιλ. το 2017, σε 99 χιλ. το 2022. Συνεπώς επιβεβαιώνεται το συμπέρασμα ότι η σταδιακή αύξηση της απασχόλησης στην Ελλάδα από το 2017 και μετά οφείλεται σε κλάδους στους οποίους απασχολούνται κυρίως άνδρες, όπως οι κλάδοι του τομέα της μεταποίησης, στον οποίο η γυναικεία απασχόληση είναι μικρότερη του 22% (Ενότητα 6.2).

Γράφημα 73: Εξέλιξη Ανέργων ανά Φύλο, 2017-2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο παρακάτω σύμπλεγμα Γραφημάτων 74 απεικονίζονται **τα μερίδια ανδρών και γυναικών** στις παραπάνω τέσσερεις παραμέτρους **για το 2022.** Οι **γυναίκες**, αν και αποτελούν την πλειοψηφία του **πληθυσμού 15+ με 51,7%**, συμμετέχουν μόνο κατά **44,2% στο «εργατικό δυναμικό»** της Χώρας και το μερίδιο τους στους **«απασχολούμενους»** είναι μόλις **42,2%.** Ως αποτέλεσμα, οι γυναίκες αποτελούν το **58,4%** του συνόλου των **ανέργων** για το 2022.

Γράφημα 74: Πληθυσμός& Κατάσταση Απασχόλησης ανά φύλο
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ /Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

6.2. Εξέλιξη Απασχολούμενων ανά τομέα και φύλο στη Χώρα

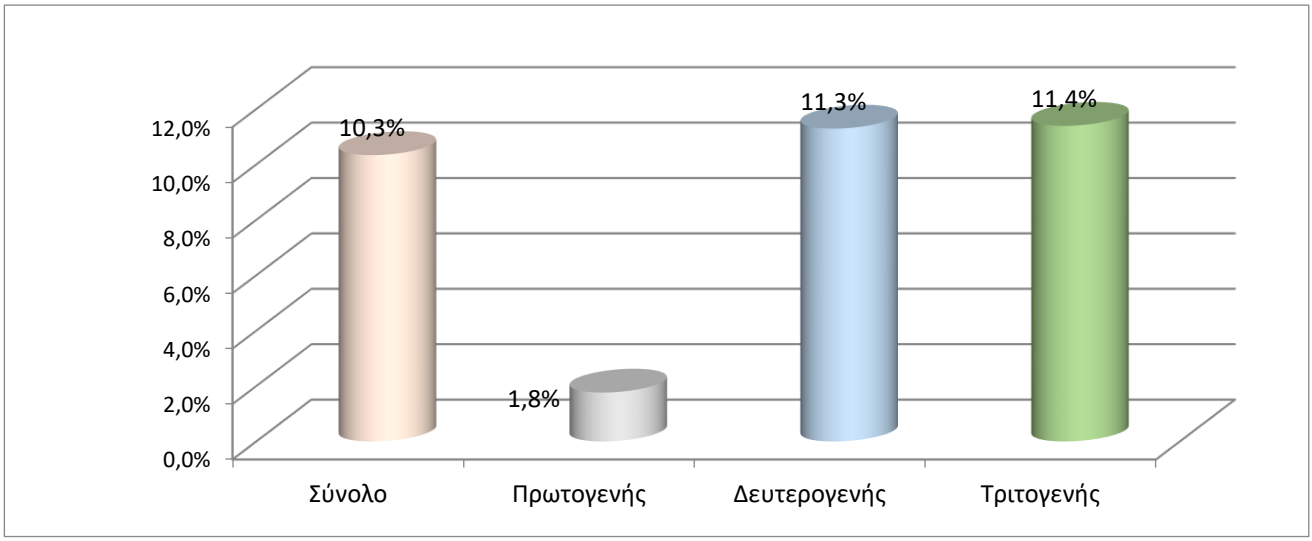
Στον Πίνακα 47 αναλύεται η εξέλιξη των απασχολούμενων **κατά τομέα δραστηριότητας** και **φύλο** στη Χώρα, από το 2017 έως το 2022. Όπως καταγράφηκε και σε προηγούμενη παράγραφο, **οι απασχολούμενοι συνεχώς αυξάνονται κάθε χρόνο** συνολικά και ανά φύλο, με συνολική αύξηση πενταετίας περίπου 388.000 ατόμων (+10,3%).

Πίνακας 47: Απασχολούμενοι ηλικίας 15+, ανά τομέα δραστηριότητας και φύλο, 2016– 2021 (σε 000)

Απασχολούμενοι	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Μερίδιο	Μεταβολή 2017-2022
Σύνολο	**3.752,7**	**3.828,0**	**3.911,0**	**3.875,5**	**3.928,0**	**4.140,60**	**100%**	**10,3%**
Άρρενες	2.180,7	2.238,2	2.266,3	2.233,6	2.270,2	2.392,20	57,8%	9,7%
Θήλεις	1.571,9	1.589,8	1.644,7	1.641,9	1.657,8	1.748,40	42,2%	11,2%
Πρωτογενής	**453,4**	**469,6**	**453,6**	**412,0**	**446,0**	**461,4**	**100%**	**1,8%**
Άρρενες	272,7	283,0	279,0	252,4	276,2	290,9	63,0%	6,7%
Θήλεις	180,6	186,6	174,6	159,6	169,8	170,5	37,0%	-5,6%
Δευτερογενής	**578,2**	**583,7**	**599,9**	**581,5**	**600,1**	**643,5**	**100%**	**11,3%**
Άρρενες	449,3	460,3	470,6	454,3	461,0	506,8	78,8%	12,8%
Θήλεις	128,9	123,4	129,3	127,1	139,1	136,7	21,2%	6,1%
Τριτογενής	**2.721,1**	**2.774,7**	**2.857,5**	**2.882,1**	**2.880,9**	**3.031,10**	**100%**	**11,4%**
Άρρενες	1.458,7	1.494,9	1.516,7	1.526,8	1.532,4	1.591,10	52,5%	9,1%
Θήλεις	1.262,4	1.279,8	1.340,8	1.355,2	1.348,5	1.439,90	47,5%	14,1%

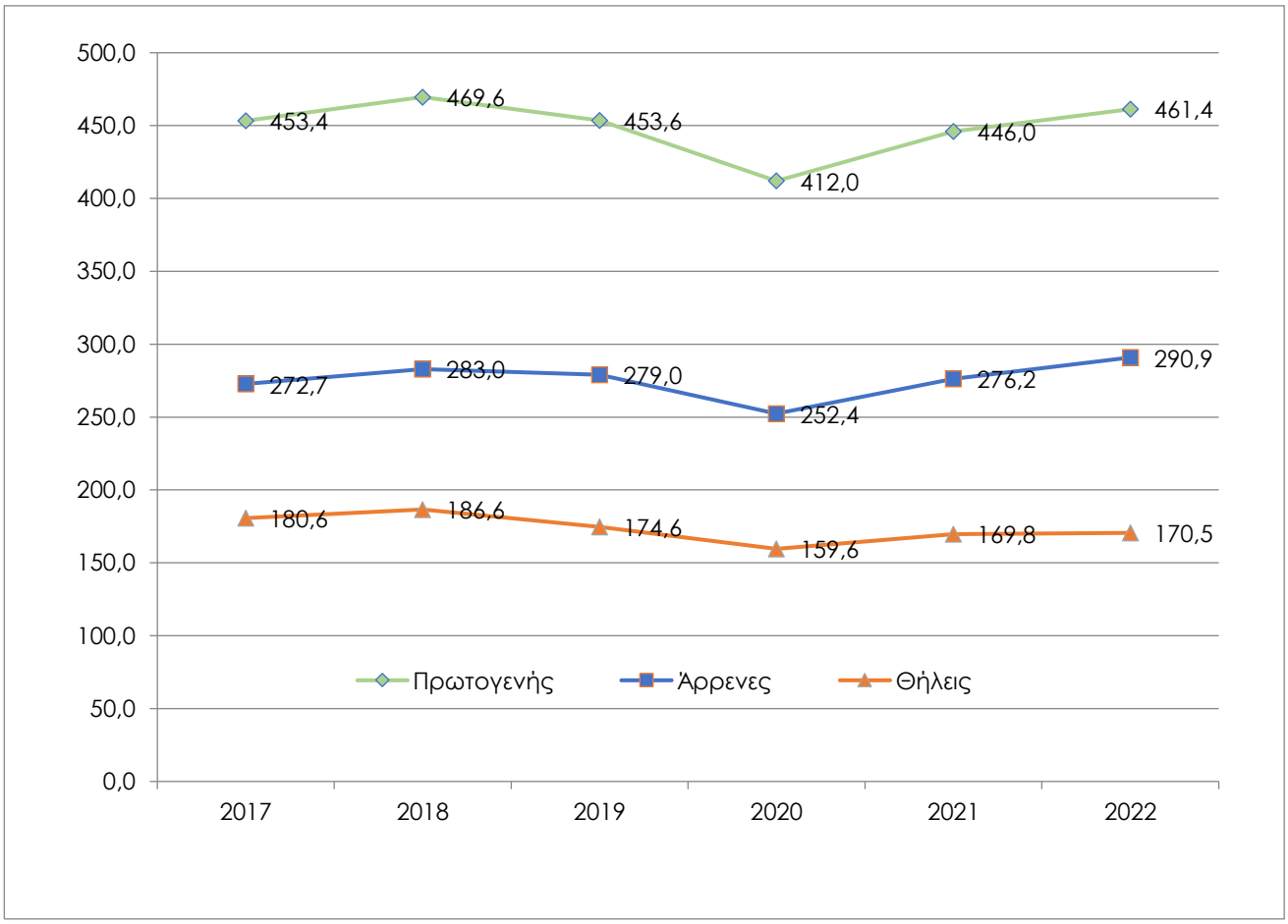
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Ο πρωτογενής τομέας καταγράφει ελάχιστη αύξηση στο σύνολο των απασχολούμενων κατά 1,8%, σε αντίθεση με τη σημαντική αύξηση, τόσο του δευτερογενή τομέα (+11,3%), όσο και του τριτογενή (+11,4%) (Γράφημα 75).

Γράφημα 75: Μεταβολή Απασχολούμενων ανά τομέα δραστηριότητας, 2017-2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 76 αποτυπώνεται η εξέλιξη των απασχολούμενων ανά φύλο στον **α΄γενή τομέα** της Χώρας για την τελευταία εξαετία. Παρατηρούμε ότι, με εξαίρεση τη μείωση που παρατηρείται κατά το 2020 (λόγω της πανδημίας, που προφανώς εμπόδισε τη μετάκληση αλλοδαπών εργατών γης), **η απασχόληση διατηρείται σχετικά σταθερή** κατά το διάστημα 2017-2022. Ταυτόχρονα η διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών διευρύνεται, από 92 χιλ. το 2017 σε 120 χιλ. το 2022, αφού η απασχόληση των γυναικών μειώθηκε κατά -5,6% (έναντι αύξησης 6,7% των ανδρών), μεταξύ 2017 και 2022.

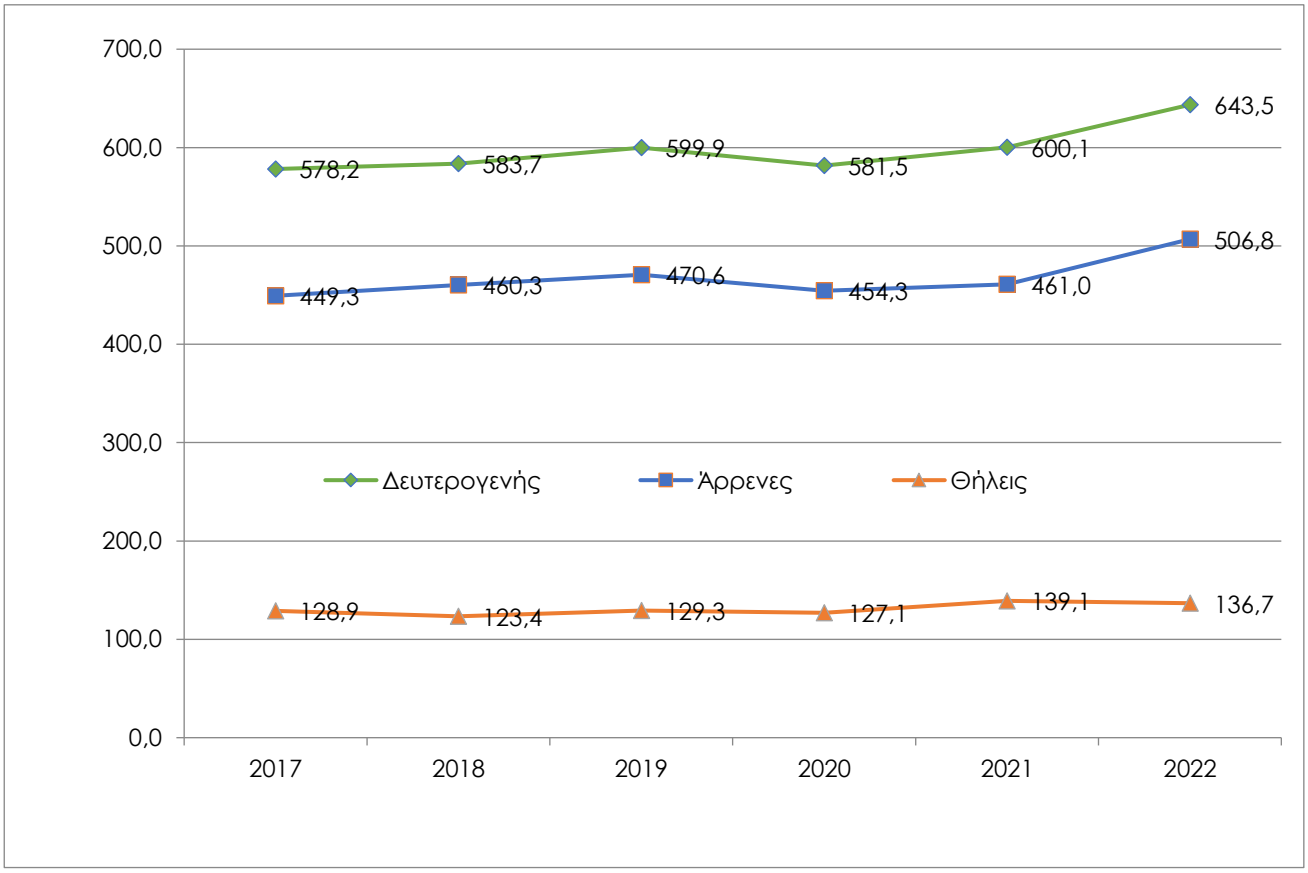

Γράφημα 76: Απασχολούμενοι ανά φύλο στον α΄ γενή τομέα
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Για το 2022, το μερίδιο των **απασχολούμενων γυναικών στον α΄γενή τομέα** περιορίζεται στο **37%** (Γράφημα 79).

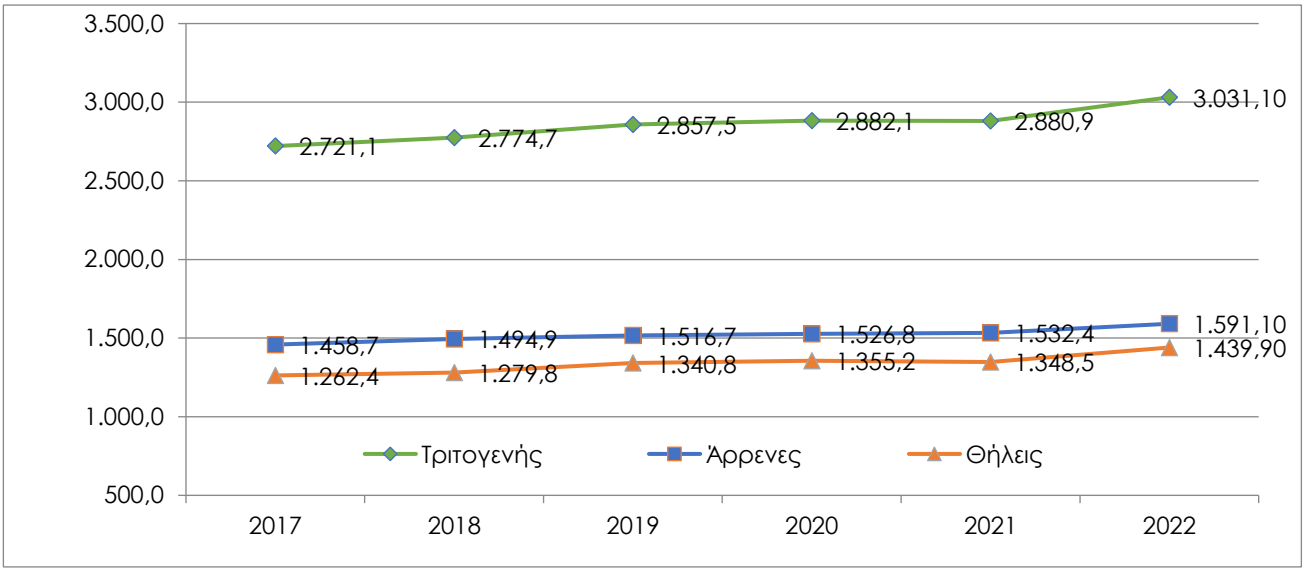
Στο Γράφημα 77 αποτυπώνεται η εξέλιξη των απασχολούμενων ανά φύλο στον **β΄γενή τομέα** της Χώρας για το χρονικό διάστημα 2017 - 2022. **Η συνολική αύξηση πενταετίας ανέρχεται στα 65.000 άτομα** (από 578 χιλ. το 2017 σε 643 χιλ. το 2022), όμως ταυτόχρονα **η διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών διευρύνεται** (από 320 χιλ. το 2017 σε 370 χιλ. το 2022). Στον **β΄ γενή τομέα** για **το 2022** το μερίδιο των απασχολούμενων ανδρών ανέρχεται στο **78,8%** (Γράφημα 79), δηλαδή οι **8 στους 10 απασχολούμενοι στον β΄γενή τομέα της Χώρας είναι άνδρες.**

Γράφημα 77: Απασχολούμενοι ανά φύλο στον β΄γενή τομέα

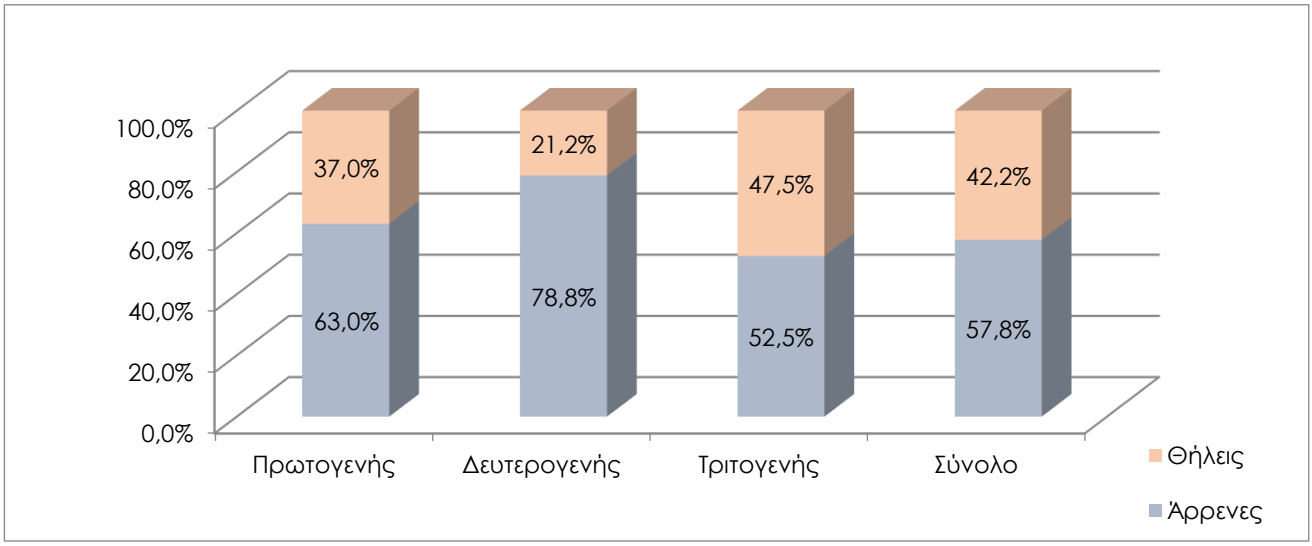
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο παρακάτω Γράφημα 78 αποτυπώνεται η εξέλιξη των απασχολούμενων ανά φύλο στον **γ΄γενή τομέα** της Χώρας για την τελευταία εξαετία. Οι απασχολούμενοι αυξάνονται κάθε χρόνο συνολικά και ανά φύλο, ακόμη και κατά τη διάρκεια του 2020, **με συνολική αύξηση πενταετίας περίπου 310.000 ατόμων** (από 2.721 χιλ. το 2017 σε 3.031 χιλ. το 2022),**ενώ η διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών μειώνεται αισθητά** (από 196 χιλ. το 2017 σε 151χιλ. το 2022), αφού παρατηρείται αύξηση των απασχολούμενων γυναικών κατά 14,1%, έναντι 9,1% των ανδρών.

Γράφημα 78: Απασχολούμενοι στον γ΄γενή τομέα
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 79 απεικονίζονται και συγκρίνονται, ανά τομέα, τα μερίδια των απασχολουμένων ανά φύλο. **Ο γ΄ γενής τομέας είναι ο μόνος στον οποίο η γυναικεία απασχόληση υπερτερεί (47,5%) της μέσης απασχόλησης των γυναικών στο σύνολο των επιχειρήσεων (42,2%),** ενώ στον **β΄ γενή τομέα**, το μερίδιο ανέρχεται μόλις στο **21,2%.** Δεδομένου ότι και το ήδη χαμηλότερο μερίδιο τους στον **α΄γενή τομέα (37%)** συνεχώς συρρικνώνεται τα τελευταία χρόνια, γίνεται αντιληπτή η κρισιμότητα του γ΄γενή τομέα για την ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών και τη μείωση του χάσματος μεταξύ των δύο φύλων.

Γράφημα 79: Απασχολούμενοι ανά τομέα και φύλο, 2022
Πηγή ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

6.3. Εξέλιξη Κατάστασης Απασχόλησης στην ΠΚΜ και στη Χώρα

Στον Πίνακα 48 παρουσιάζεται η κατάσταση απασχόλησης της ΠΚΜ με την αντίστοιχη της Χώρας, για την εξαετία 2017-2022 και εξάγονται ορισμένα κρίσιμα συμπεράσματα. Σημειώνεται ότι το 2020, λόγω των περιοριστικών μέτρων κατά της πανδημίας, δεν θεωρείται «αξιόπιστο» για συγκρίσεις και για εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων, ως προς τις τάσεις και τις προοπτικές της απασχόλησης.

Πίνακας 48: Κατάσταση Απασχόλησης σε Ελλάδα και ΠΚΜ 2017-2022

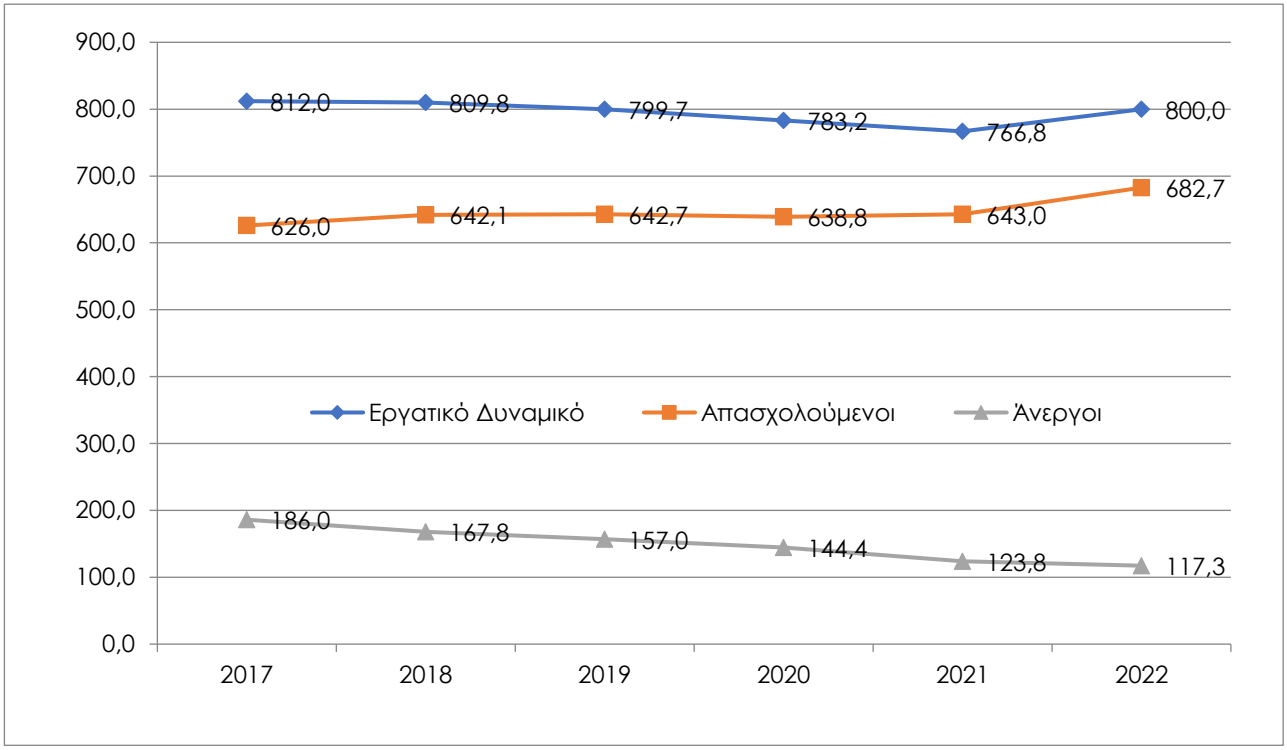
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Διαφορά 2017-2022	Μεταβολή 2017-2022
Ελλάδα								
Εργατικό Δυναμικό	4.779,7	4.743,0	4.729,9	4.630,5	4.605,7	4.728,8	-50,9	-1,1%
Απασχολούμενοι	3.752,7	3.828,0	3.911,0	3.875,5	3.928,0	4.140,6	387,9	10,3%
Άνεργοι	1.027,0	915,0	818,9	755,0	677,7	588,2	-438,8	-42,7%
Ποσοστό Ανεργίας	21,5%	19,3%	17,3%	16,3%	14,7%	12,4%	-9,1%	-42,3%
ΠΚΜ								
Εργατικό Δυναμικό	812,0	809,8	799,7	783,2	766,8	800,0	-12,0	-1,5%
Απασχολούμενοι	626,0	642,1	642,7	638,8	643,0	682,7	56,7	9,1%
Άνεργοι	186,0	167,8	157,0	144,4	123,8	117,3	-68,7	-36,9%
Ποσοστό Ανεργίας	22,9%	20,7%	19,6%	18,4%	16,1%	14,7%	-8,2%	-35,8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Κατά τη διάρκεια της πενταετίας, παρατηρείται μια **τάση μικρής μείωσης του «εργατικού δυναμικού» της ΠΚΜ** (από 812 χιλ. σε 800 χιλ.), με ταυτόχρονη συνεχή **αύξηση των «απασχολούμενων»** (από 626 χιλ. σε 683 χιλ.), που είχε ως αποτέλεσμα τη **σταθερή και τελικά σημαντική μείωση του αριθμού των «ανέργων»,** από 186 χιλ. το 2017 σε 117 χιλ. το 2022 (Γράφημα 80).

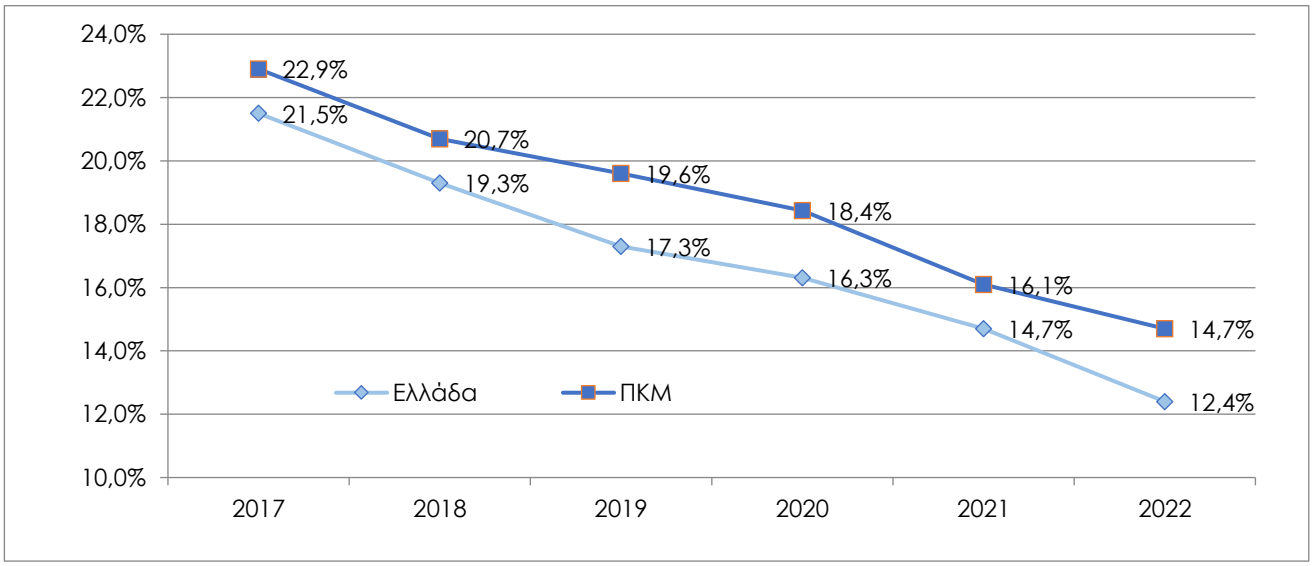
Συγκρίνοντας τις τάσεις στην απασχόληση στην ΠΚΜ και στο σύνολο της Χώρας, διαπιστώνεται ότι:

- Το **«εργατικό δυναμικό» της ΠΚΜ** μειώθηκε, μεταξύ 2017 και 2022, κατά -12 χιλ. άτομα που αντιστοιχεί σε **μεταβολή -1,5%,** πολύ κοντά στο -1,1% της Χώρας.
- Οι **«απασχολούμενοι» στην ΠΚΜ** αυξήθηκαν κατά 57 χιλ. άτομα, που αντιστοιχούν σε **μεταβολή +9,1%,** υστερώντας ελάχιστα έναντι του +10,3% της Χώρας.
- Οι **«άνεργοι» στην ΠΚΜ** μειώθηκαν κατά -69 χιλ. άτομα, που αντιστοιχούν σε **μεταβολή -37%,** μικρότερη από το -42,7% της Χώρας.

Γράφημα 80: Εξέλιξη Κατάστασης Απασχόλησης στην ΠΚΜ, 2017-2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Συνολικά, η ΠΚΜ φαίνεται να βελτιώνει τους δείκτες απασχόλησης με σχετικά χαμηλότερους ρυθμούς ως προς το σύνολο της Χώρας, με αποτέλεσμα **η ανεργία το 2022** να ανέρχεται στο **14,7%**, έναντι 12,4% της Χώρας, **με τη διαφορά τους να βρίσκεται στο 2,3%** (Γράφημα 81).

Γράφημα 81: Εξέλιξη δείκτη ανεργίας σε Χώρα και ΠΚΜ, 2017-2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

6.4. Εξέλιξη ανεργίας ανά φύλο και για νέους 15-29 ετών στη Χώρα

Στον Πίνακα 49 καταγράφεται η εξέλιξη του δείκτη ανεργίας για το σύνολο του ενεργού πληθυσμού ανά φύλο και για άτομα ηλικίας 15 - 29 ετών στη Χώρα, για τα έτη 2011 έως 2022.

Πίνακας 49: Εξέλιξη δείκτη ανεργίας ανά φύλο και για άτομα ηλικίας 15 - 29 ετών

Έτος	% Ανεργία	% Ανεργία Ανδρών	% Ανεργία Γυναικών	% Ανεργία 15-29 ετών
2011	17,9	17,1	21,5	34,8
2012	24,4	21,5	28,2	43,7
2013	27,5	24,5	31,3	48,7
2014	26,5	23,6	30,2	45,0
2015	24,9	21,7	28,9	41,3
2016	23,5	19,9	28,1	38,4
2017	21,5	17,8	26,1	35,6
2018	19,3	15,4	24,2	32,3
2019	17,3	14	21,5	28,9
2020	16,3	13,5	19,8	29,8
2021	14,7	11,4	18,9	28,4
2022	12,4	9,3	16,4	24,3

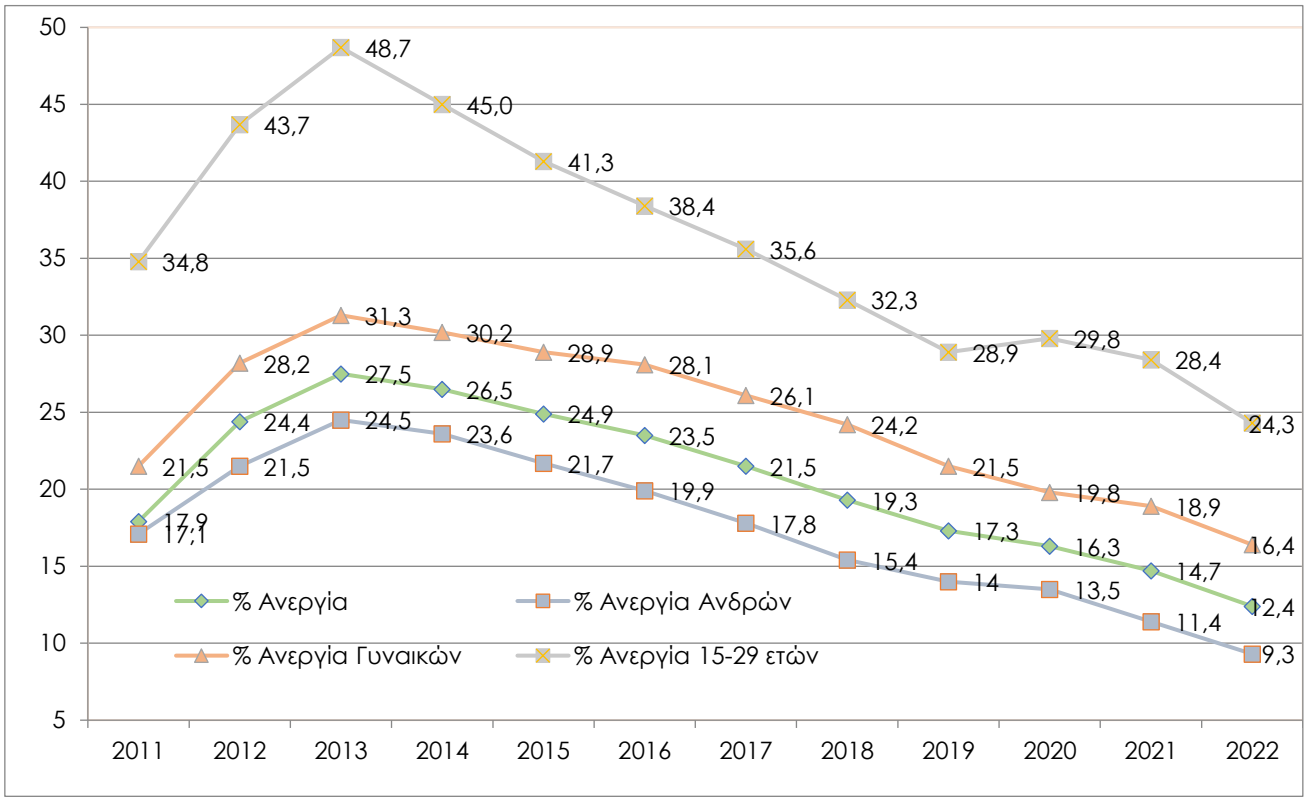
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Όπως απεικονίζεται και στο Γράφημα 82, ο δείκτης ανεργίας έφτασε στη **μέγιστη ιστορικά τιμή του το 2013 με 27,5%** (άνδρες 24,5% και γυναίκες 31,3%), ενώ περίπου **1 στους 2 (48,7%) νέοι**

15-29 ετών ήταν άνεργοι. Από το 2014 και μετά αποκλιμακώνεται σταθερά, ακόμη και κατά τη διάρκεια της πανδημίας, στο σύνολο και ανά φύλο (με μόνη εξαίρεση τους ηλικίας 15-29 ετών για το 2020), με αποτέλεσμα να έχει υποχωρήσει σημαντικά στο **12,4% το 2022** (άνδρες 9,3% και γυναίκες 16,4%) και στο **24,3% για τους νέους 15-29 ετών.**

Συγκρίνοντας τις καμπύλες του Γραφήματος 82 παρατηρείται μια σχετικά μεγαλύτερη αποκλιμάκωση της ανεργίας στους άνδρες σε σχέση με τις γυναίκες, με αποτέλεσμα να διατηρείται **η ψαλίδα της διαφοράς του δείκτη ανεργίας μεταξύ των δύο φύλων στο 7,1% το 2022,** αν και ήταν μόλις 4,4% το 2011.

Για τους νέους **15-29 ετών, η αποκλιμάκωση είναι ταχύτερη από το 2013 και μετά**, με μόνη εξαίρεση το 2020, μια χρονιά έντονων περιοριστικών μέτρων στον κλάδο εστίασης, ο οποίος συγκεντρώνει απασχολούμενους αυτής της ηλικίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2022, που ήταν μια εξαιρετική χρονιά για τον τουριστικό κλάδο της Χώρας, η ανεργία των νέων υποχώρησε στο 24,3%, δηλαδή κατά 50% σε σύγκριση με την ανεργία του 2013.

Γράφημα 82: Εξέλιξη δείκτη ανεργίας στους νέους και ανά φύλο, 2011-2021
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

6.5. Χαρακτηριστικά κύριας Απασχόλησης σε Ελλάδα και ΠΚΜ

Στην υποενότητα αυτή παρουσιάζονται σημαντικά χαρακτηριστικά της κύριας απασχόλησης των εργαζομένων για το 2022, όπως προκύπτουν από την ετήσια Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, τόσο για το σύνολο της Χώρας όσο και για την ΠΚΜ και συγκρίνονται μεταξύ τους.

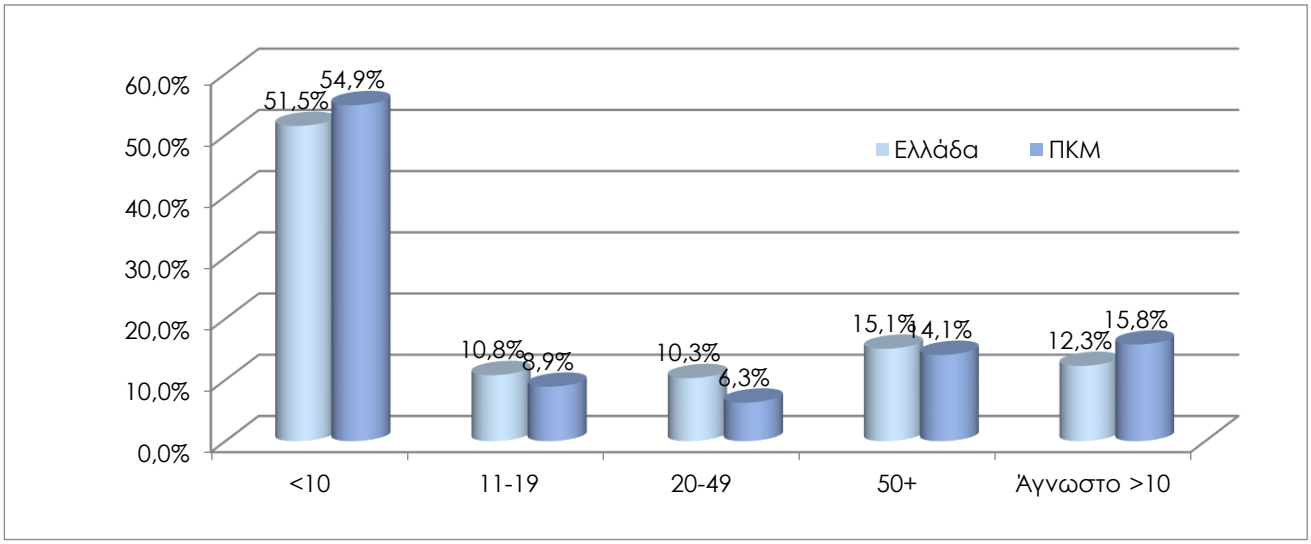
6.5.1. Απασχολούμενοι ανά μέγεθος επιχείρησης

Στον Πίνακα 50 αποτυπώνεται το μερίδιο των απασχολουμένων στην Ελλάδα και την ΠΚΜ, ανά μέγεθος επιχείρησης, σύμφωνα με τον αριθμό απασχολουμένων. Στο Γράφημα 83 που ακολουθεί φαίνεται πως πάνω από 1 στους 2 εργαζόμενους απασχολούνται σε πολύ μικρές επιχειρήσεις (<10 άτομα), με την ΠΚΜ να καταγράφει μεγαλύτερο μερίδιο (54,9%) σε σύγκριση με την Ελλάδα (51,5%),

Πίνακας 50: Απασχολούμενοι ανά μέγεθος επιχείρησης, 2022

Εργαζόμενοι στην τοπική μονάδα	Ελλάδα	ΠΚΜ
<10	51,5%	54,9%
11-19	10,8%	8,9%
20-49	10,3%	6,3%
50+	15,1%	14,1%
Άγνωστο >10	12,3%	15,8%
Σύνολο Απασχολούμενων	**4.140,60**	**682,7**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 83: Απασχολούμενοι ανά μέγεθος επιχείρησης, 2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

6.5.2. Απασχολούμενοι ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

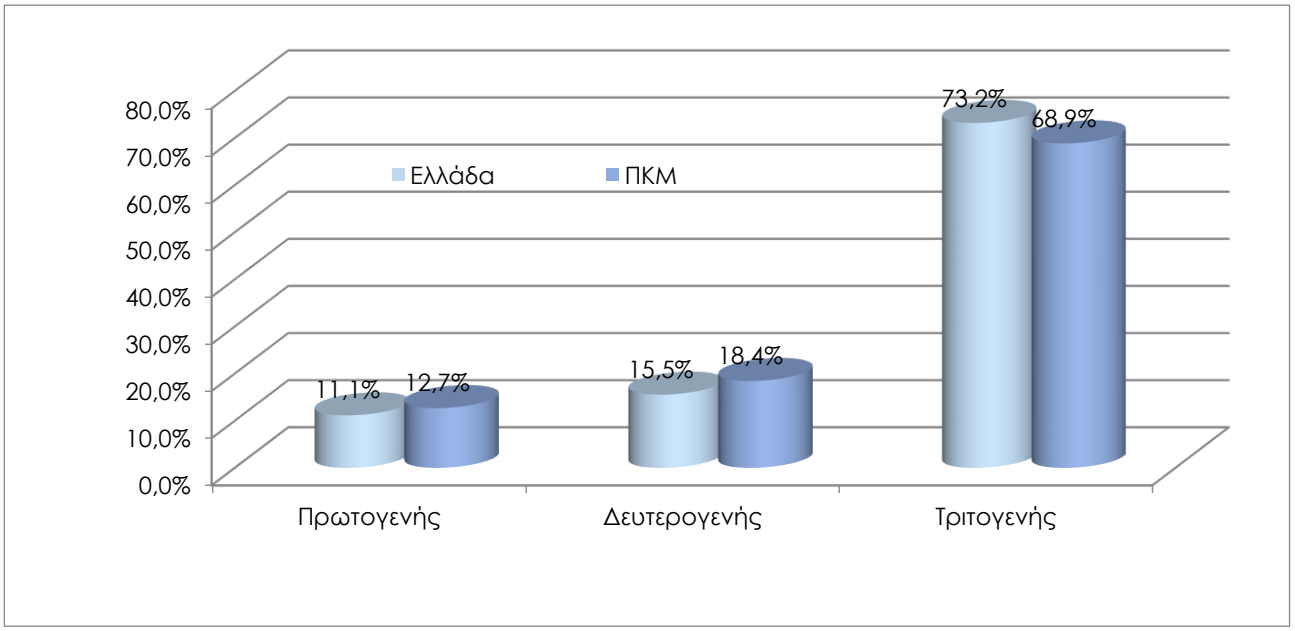
Στον Πίνακα 51 καταγράφονται οι απασχολούμενοι ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας σε Ελλάδα και ΠΚΜ, για το 2022. Σχεδόν **3 στους 4 εργαζόμενους της Χώρας απασχολούνται στον τριτογενή τομέα.**

Σύμφωνα με το Γράφημα 84, η ΠΚΜ υπερτερεί ως προς την απασχόληση στον δευτερογενή τομέα (18,4% των απασχολουμένων) έναντι της Χώρας (15,5%) και υστερεί ως προς τον τριτογενή τομέα (68,9% έναντι 73,2%).

Πίνακας 51: Απασχολούμενοι ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, 2022

Τομέας	Ελλάδα		ΠΚΜ	
Πρωτογενής	461,4	11,1%	86,5	12,7%
Δευτερογενής	643,5	15,5%	125,8	18,4%
Τριτογενής	3031,1	73,2%	470,1	68,9%
Δεν απάντησε	4,6	0,1%	0,4	0,1%
Σύνολο Απασχολούμενων	**4140,6**	**100,0%**	**682,7**	**100,0%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 84: Απασχολούμενοι ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, 2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

6.5.3. Απασχολούμενοι ανά τύπο επαγγέλματος

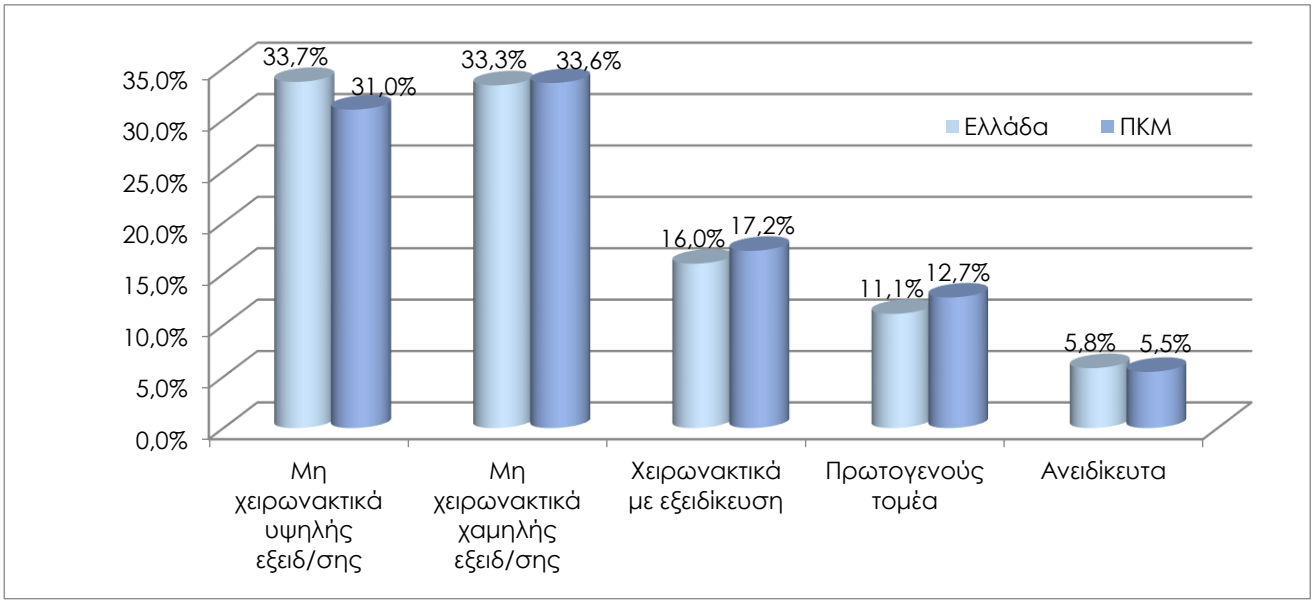
Στον Πίνακα 52 καταγράφονται οι απασχολούμενοι ανά τύπο επαγγέλματος σε Ελλάδα και ΠΚΜ, για το 2022. Οι **2 στους 3 απασχολούμενοι στη Χώρα** ασκούν **επαγγέλματα «Μη χειρωνακτικά υψηλής και χαμηλής εξειδίκευσης»**, ενώ μόλις 5,8% ασκούν ανειδίκευτη εργασία.

Με βάση το Γράφημα 85, η ΠΚΜ φαίνεται να συγκεντρώνει μικρότερο αριθμό απασχολούμενων σε «μη χειρωνακτικά υψηλής εξειδίκευσης» (31%) σε σύγκριση με τη Χώρα (33,7%) και να υπερτερεί τόσο στα «χειρωνακτικά με εξειδίκευση» (17,2% έναντι 16%), όσο και στα «επαγγέλματα πρωτογενούς τομέα» (12,7% έναντι 11,1%).

Πίνακας 52: Απασχολούμενοι ανά τύπο επαγγέλματος, 2022

Τύπος Επαγγέλματος	Ελλάδα		ΠΚΜ	
Μη χειρωνακτικά υψηλής εξειδ/σης	1.394,40	33,7%	211,5	31,0%
Μη χειρωνακτικά χαμηλής εξειδ/σης	1.380,70	33,3%	229,2	33,6%
Χειρωνακτικά με εξειδίκευση	662,1	16,0%	117,7	17,2%
Πρωτογενούς τομέα	460,1	11,1%	86,7	12,7%
Ανειδίκευτα	241,4	5,8%	37,3	5,5%
Σύνολο Απασχολούμενων	**4.140,60**	**100,0%**	**682,7**	**100,0%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 85: Απασχολούμενοι ανά τύπο επαγγέλματος, 2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

6.5.4. Απασχολούμενοι ανά τύπο απασχόλησης

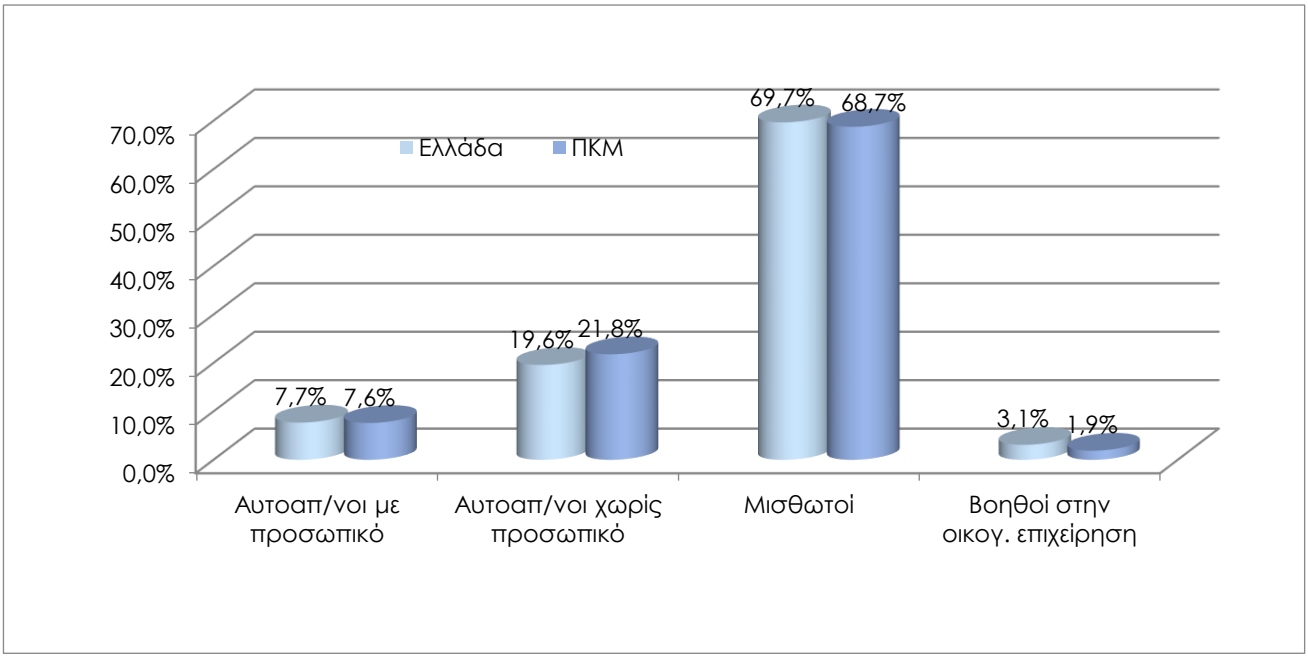
Στον Πίνακα 53 καταγράφονται οι απασχολούμενοι ανά τύπο απασχόλησης σε Ελλάδα και ΠΚΜ, για το 2022. Οι **7 στους 10 απασχολούμενοι στη Χώρα** είναι **μισθωτοί**, ενώ οι **2 στους 3 αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό.**

Στο Γράφημα 86 φαίνεται πως η ΠΚΜ υπερτερεί σε «αυτοαπασχολούμενους χωρίς προσωπικό» με 21,8% έναντι 19,6% της Χώρας και υστερεί ελάχιστα σε «μισθωτούς» (68,7% έναντι 69,7%).

Πίνακας 53: Απασχολούμενοι ανά τύπο απασχόλησης, 2022

Τύπος Απασχόλησης	Ελλάδα		ΠΚΜ	
Αυτοαπ/νοι με προσωπικό	318	7,7%	51,9	7,6%
Αυτοαπ/νοι χωρίς προσωπικό	810,5	19,6%	148,7	21,8%
Μισθωτοί	2.884,20	69,7%	469,3	68,7%
Βοηθοί στην οικογ. επιχείρηση	127,9	3,1%	12,8	1,9%
Σύνολο Απασχολούμενων	**4.140,60**	**100%**	**682,7**	**100,0%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 86: Απασχολούμενοι ανά τύπο απασχόλησης, 2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

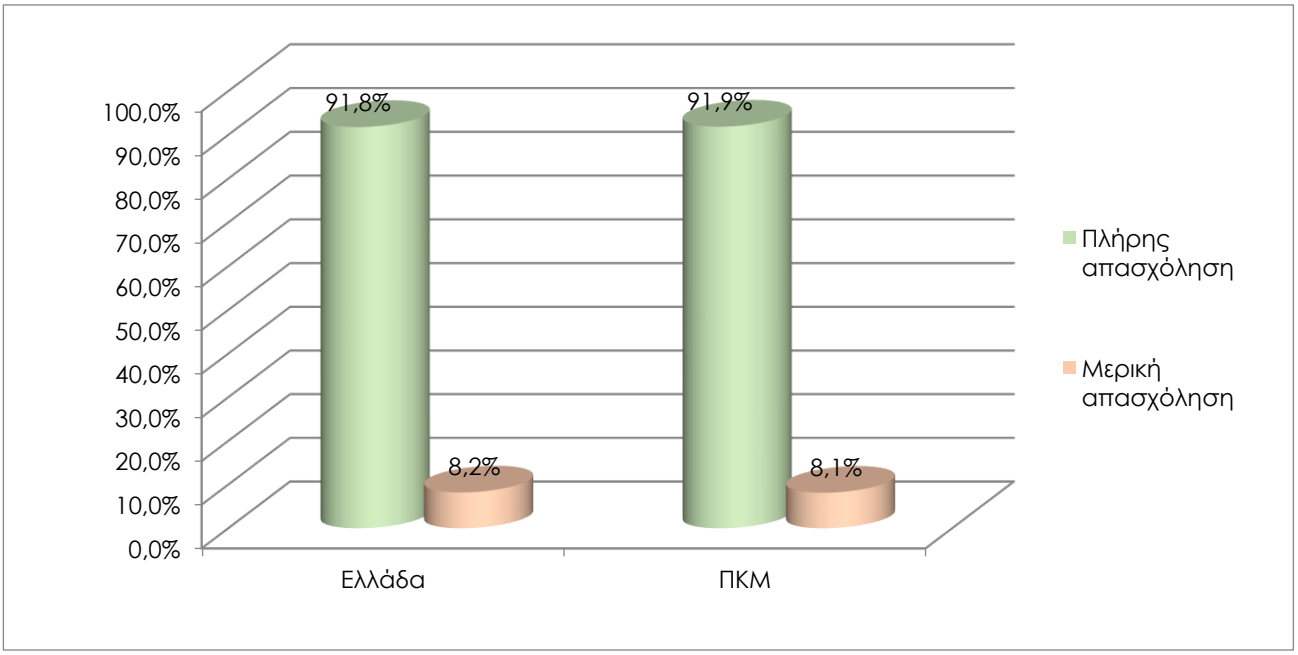
6.5.5. Απασχολούμενοι ανά τύπο σύμβασης

Στον Πίνακα 54 καταγράφονται οι απασχολούμενοι ανά τύπο σύμβασης σε Ελλάδα και ΠΚΜ, για το 2022. **Το 92% των απασχολούμενων στη Χώρα και στην ΠΚΜ είναι «πλήρους απασχόλησης»**, με συνεχώς ανερχόμενη τάση κατά τα τελευταία δύο χρόνια (Γράφημα 87).

Πίνακας 54: Απασχολούμενοι ανά τύπο σύμβασης, 2022

Τύπος Σύμβασης	Ελλάδα		ΠΚΜ	
Πλήρης απασχόληση	3.801,00	91,8%	627,3	91,9%
Μερική απασχόληση	339,7	8,2%	55,5	8,1%
Σύνολο Απασχολούμενων	**4.140,60**	**100,0%**	**682,7**	**100%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 87: Απασχολούμενοι ανά τύπο σύμβασης, 2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

7. Η Εγγεγραμμένη Ανεργία σε Ελλάδα και ΠΚΜ

Στην προηγούμενη Ενότητα παρουσιάστηκαν και αναλύθηκαν στοιχεία και **τάσεις για την απασχόληση και την ανεργία**, σύμφωνα με βάσεις δεδομένων αλλά και επεξεργασμένα στοιχεία, από την «Έρευνα Εργατικού Δυναμικού» της ΕΛΣΤΑΤ, που διεξάγεται με κοινή μεθοδολογία σε όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε., όπως αυτή ορίζεται από τη Eurostat[11].

Στην Ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζονται επιλεγμένα στοιχεία σχετικά με την «**εγγεγραμμένη»** [12] ανεργία για την Ελλάδα, την ΠΚΜ και τις Περιφερειακές Ενότητες της, σύμφωνα με τις βάσεις δεδομένων της ΔΥΠΑ, για τον Απρίλιο του 2023. Επιπλέον, αποτυπώνεται και συγκρίνεται ο **«δείκτης επιβάρυνσης»** της εγγεγραμμένης ανεργίας στον μόνιμο πληθυσμό, για τις Περιφέρειες της Χώρας και τις Π.Ε. της ΠΚΜ και τέλος επιχειρείται μια κριτική θεώρηση των μεγεθών της «στατιστικής ανεργίας», που παρουσιάστηκε στην Ενότητα 6 και της «εγγεγραμμένης ανεργίας».

7.1. Εγγεγραμμένη Ανεργία ανά διάρκεια και ανά Περιφέρεια της Χώρας

Στον Πίνακα 55, καταγράφεται η εγγεγραμμένη ανεργία ανά διάρκεια και ανά Περιφέρεια της Χώρας, όπως αποτυπώνονταν στις 30 Απριλίου του 2023, στο Μητρώο της ΔΥΠΑ. Όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα 88, στην Αττική καταγράφεται το 1/3 των εγγεγραμμένων ανέργων της Χώρας και στην ΠΚΜ το 19,6% αυτών.

[11] Η δειγματοληπτική Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) και τα αποτελέσματά της διαφέρουν από τα διοικητικά μητρώα **της «εγγεγραμμένης ανεργίας»** της ΔΥΠΑ (ΟΑΕΔ). Η ΕΕΔ διεξάγεται στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση τους κανονισμούς 577/1998, 1897/2000, 1991/2002, 2257/2003 και 1372/2007 οι οποίοι ορίζουν τις έννοιες του «απασχολούμενου», του «ανέργου» και του «μη ενεργού», καθώς και τα κοινά πρότυπα και τις μεθόδους σε όλα τα Κράτη. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η **συγκρισιμότητα των εκτιμήσεων** της ανεργίας μεταξύ τους διαχρονικά, αλλά και μεταξύ κρατών, καθώς οι εν λόγω ορισμοί είναι οι μοναδικοί επίσημοι ορισμοί που χρησιμοποιούνται παγκοσμίως. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα που χρησιμοποιεί η ΕΛΣΤΑΤ, **«άνεργοι»** χαρακτηρίζονται τα άτομα τα οποία (α) δεν εργάζονται, (β) είναι άμεσα διαθέσιμα να αναλάβουν εργασία και (γ) αναζητούσαν ενεργά εργασία τις τελευταίες τέσσερεις εβδομάδες, δεδομένα που διαπιστώνονται με μία σειρά ειδικών ερωτημάτων στο ερωτηματολόγιο της Έρευνας.

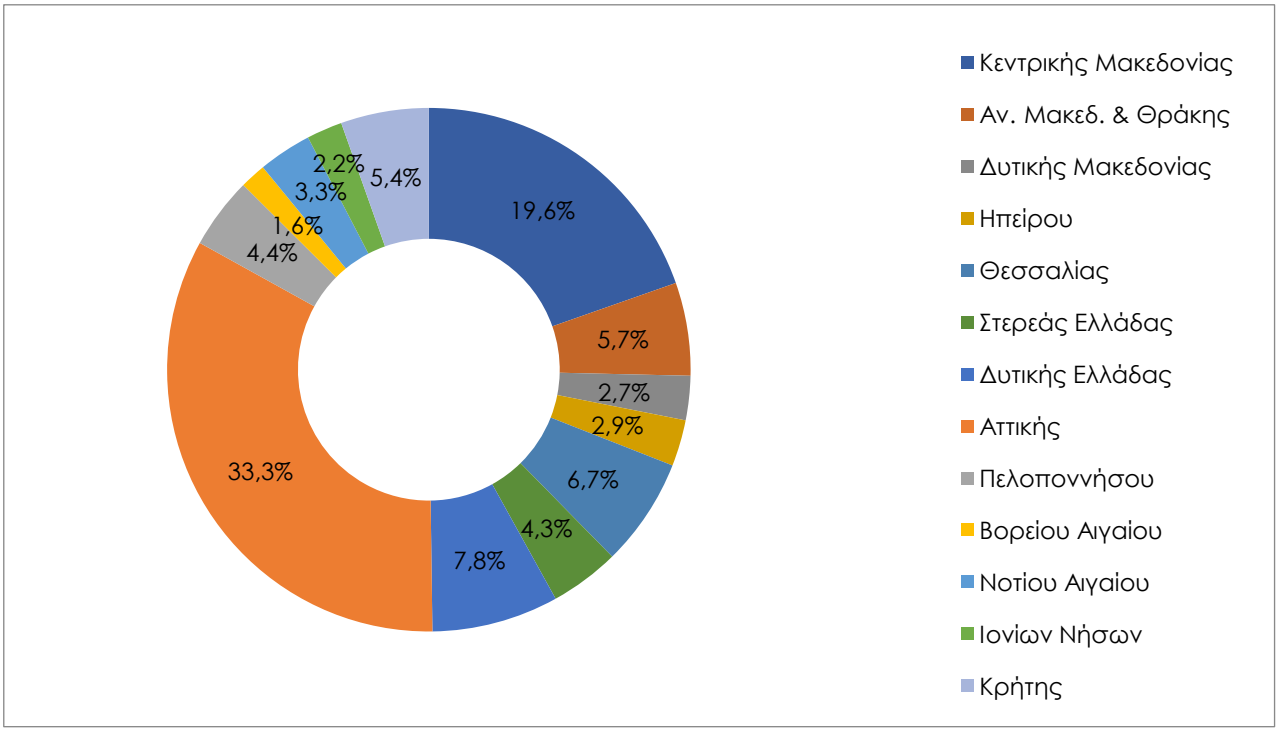
Τα **διοικητικά μητρώα** χρησιμοποιούν διαφορετικούς ορισμούς, ενώ τα κριτήρια ένταξης ή μη (και κατά άμεση συνέπεια, ο αριθμός των εγγεγραμμένων σε αυτά τα μητρώα) μεταβάλλονται διαχρονικά καθώς επηρεάζονται από αποφάσεις, σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Πολιτείας, στο πλαίσιο άσκησης οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής απασχόλησης. Στο **διοικητικό μητρώο της ΔΥΠΑ** η «ενεργή αναζήτηση» και η «διαθεσιμότητα» για εργασία δηλώνεται κατά την εγγραφή και δεν επικαιροποιείται. Επιπλέον, τα άτομα τα οποία εργάζονται χωρίς ασφάλιση ή εργάστηκαν σε πρόχειρες ή ευκαιριακές εργασίες, που καταγράφονται ως «απασχολούμενοι» στην ΕΕΔ της ΕΛΣΤΑΤ, πιθανότατα παραμένουν εγγεγραμμένοι Ως άνεργοι στο διοικητικό μητρώο του ΟΑΕΔ. Το ίδιο ισχύει και για τα άτομα που δεν εργάζονται και ταυτόχρονα δεν αναζητούν εργασία ή δεν είναι άμεσα διαθέσιμα να αναλάβουν εργασία, τα οποία καταγράφονται ως «μη ενεργοί» (και εκτός εργατικού δυναμικού) στην ΕΕΔ της ΕΛΣΤΑΤ, αλλά είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο της ΔΥΠΑ για να παραμείνουν δικαιούχοι διαφόρων προνομίων (π.χ. κοινωνικά προγράμματα, κοινωνικά τιμολόγια, μειωμένα τέλη και εισιτήρια, επιδόματα κλπ).

[12] Βλ. υποσημείωση 11

Πίνακας 55: Εγγεγραμμένοι Άνεργοι ανά Περιφέρεια, Απρίλιος 2023

Περιφέρεια	Διάρκεια <12 μήνες	Μερίδιο στο σύνολο	Διάρκεια 12+ μήνες	Μερίδιο στο σύνολο	Σύνολο Εγγεγ/μένων Απρίλ. 2023	Μερίδιο στη Χώρα
Κεντρικής Μακεδονίας	78.948	43,6%	102.258	56,4%	181.206	19,6%
Αν. Μακεδ. & Θράκης	23.742	44,8%	29.304	55,2%	53.046	5,7%
Δυτικής Μακεδονίας	11.024	43,7%	14.199	56,3%	25.223	2,7%
Ηπείρου	12.686	48,1%	13.706	51,9%	26.392	2,9%
Θεσσαλίας	26.833	43,4%	34.962	56,6%	61.795	6,7%
Στερεάς Ελλάδας	17.514	44,1%	22.180	55,9%	39.694	4,3%
Δυτικής Ελλάδας	29.731	41,1%	42.579	58,9%	72.310	7,8%
Αττικής	125.237	40,8%	181.887	59,2%	307.124	33,3%
Πελοποννήσου	20.093	49,3%	20.700	50,7%	40.793	4,4%
Βορείου Αιγαίου	7.493	50,4%	7.361	49,6%	14.854	1,6%
Νοτίου Αιγαίου	22.885	75,3%	7.510	24,7%	30.395	3,3%
Ιονίων Νήσων	15.634	76,9%	4.706	23,1%	20.340	2,2%
Κρήτης	32.144	64,1%	18.035	35,9%	50.179	5,4%
Ελλάδα	**423.964**	**45,9%**	**499.387**	**54,1%**	**923.351**	**100,0%**

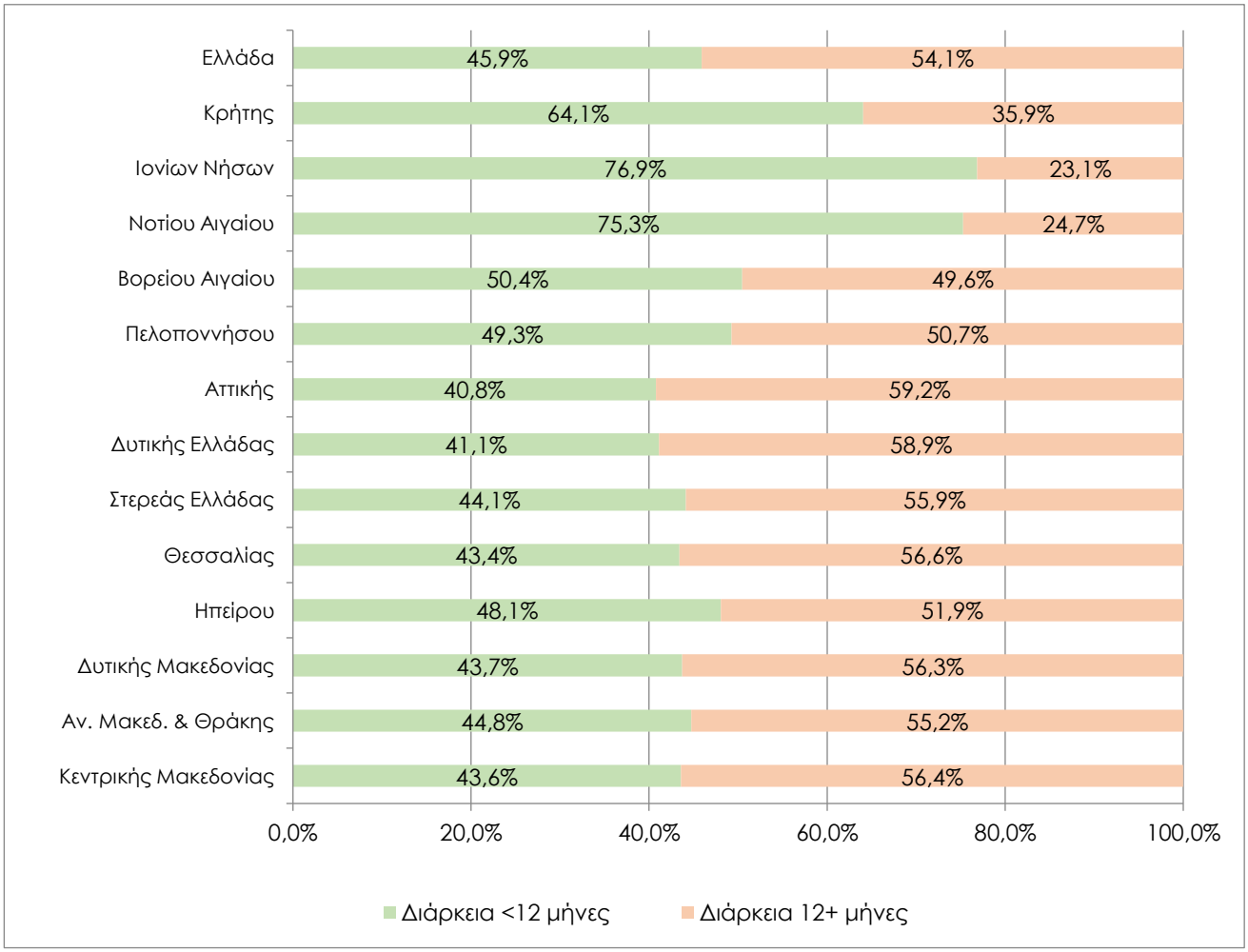
Πηγή: ΔΥΠΑ/Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 88: Μερίδιο Εγγεγ/νων ανέργων ανά Περιφέρεια στη Χώρα, Απρίλιος 2023
Πηγή: ΔΥΠΑ/Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 89 αποτυπώνεται το μερίδιο των Εγγεγραμμένων ανέργων ανά διάρκεια και Περιφέρεια στη Χώρα (Απρίλιος 2023) και οι συγκρίσεις καταλήγουν σε αξιοσημείωτα συμπεράσματα. Οι άνεργοι με διάρκεια εγγραφής <12 μήνες στο σύνολο της Χώρας ανέρχονται στο 45,9% (54,1% οι 12+ μήνες), με την ΠΚΜ να καταγράφει σχετικά χαμηλότερο ποσοστό στην <12 μήνες, δηλαδή 43,6%. Το μεγαλύτερο ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας καταγράφεται στις Περιφέρειες Αττικής (59,2%) και Δυτικής Ελλάδας (58,9%), έναντι 54,1% της Χώρας.

Αξιοσημείωτο είναι το εξαιρετικά χαμηλό ποσοστό των εγγεγραμμένων ανέργων για >12 μήνες, στις «τουριστικές» Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (23,1%) και Νοτίου Αιγαίου (24,7%), καθώς και το σχετικά χαμηλό της Κρήτης (35,9%), ενδεικτικό της θετικής επίδρασης που έχει η μεγάλη διάρκεια της τουριστικής περιόδου σε αυτές τις Περιφέρεις, στην τοπική (και όχι μόνο) απασχόληση (Γράφημα 89).

Γράφημα 89: Μερίδιο Εγγεγ/νων ανέργων ανά διάρκεια και Περιφέρεια στη Χώρα, Απρίλιος 2023
Πηγή: ΔΥΠΑ/Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

7.2. Η επιβάρυνση της ανεργίας στις Περιφέρειες της Χώρας και στις Π.Ε. της ΠΚΜ

Ο δείκτης επιβάρυνσης από την ανεργία επιχειρεί να αποτυπώσει τις διαφορές στα χαρακτηριστικά της απασχόλησης μεταξύ διαφόρων χωρικών ενοτήτων, οι οποίες δεν μπορούν να εντοπιστούν μόνο με το ποσοστό ανεργίας, που υπολογίζεται με βάση το σύνολο των αναζητούντων εργασία. **Ο δείκτης επιβάρυνσης** υπολογίζεται διαιρώντας τον αριθμό εγγεγραμμένων ανέργων μιας χωρικής ενότητας με το σύνολο του πληθυσμού της και ανάγοντας το αποτέλεσμα στο 100.

7.2.1. Η επιβάρυνση της ανεργίας στις Περιφέρειες της Χώρας

Στον Πίνακα 56 αποτυπώνεται ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων στις Περιφέρειες της Χώρας σύμφωνα με τη ΔΥΠΑ, καθώς και ο πληθυσμός τους σύμφωνα με τα οριστικά αποτελέσματα της απογραφής της ΕΛΣΤΑΤ για το 2021.

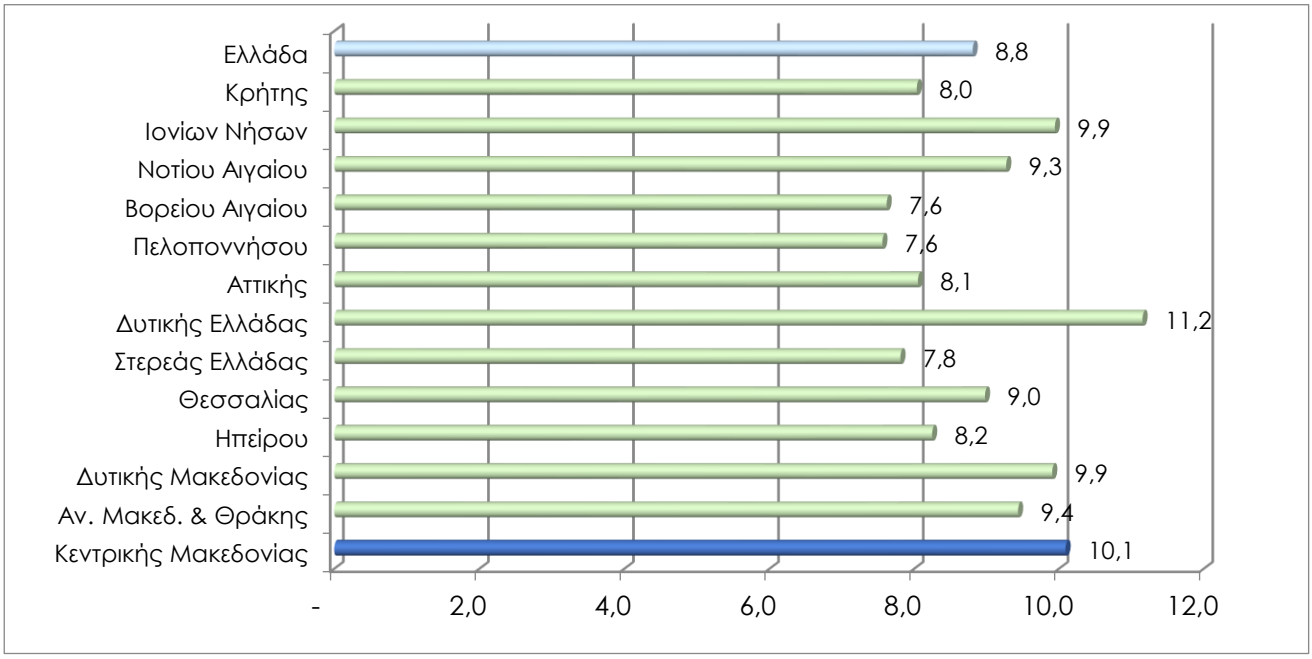
Πίνακας 56: Δείκτης Επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού των Περιφερειών, 2023

Περιφέρεια	Εγγεγραμμένοι άνεργοι Απρίλιος 2023	Μόνιμος Πληθυσμός 2021	Δείκτης επιβάρυνσης
Κεντρικής Μακεδονίας	181.206	1.795.669	10,1
Αν. Μακεδ. & Θράκης	53.046	562.201	9,4
Δυτικής Μακεδονίας	25.223	254.595	9,9
Ηπείρου	26.392	319.991	8,2
Θεσσαλίας	61.795	688.255	9,0
Στερεάς Ελλάδας	39.694	508.254	7,8
Δυτικής Ελλάδας	72.310	648.220	11,2
Αττικής	307.124	3.814.064	8,1
Πελοποννήσου	40.793	539.535	7,6
Βορείου Αιγαίου	14.854	194.943	7,6
Νοτίου Αιγαίου	30.395	327.820	9,3
Ιονίων Νήσων	20.340	204.532	9,9
Κρήτης	50.179	624.408	8,0
Ελλάδα	**923.351**	**10.482.487**	**8,8**

Πηγές: ΔΥΠΑ, ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 90, με μέσο **δείκτη επιβάρυνσης για τη Χώρα 8,8, η ΠΚΜ έχει τη 2η μεγαλύτερη επιβάρυνση με 10,1,** με μόνη τη **Δυτική Ελλάδα** σε δυσμενέστερη θέση(11,2).

Δεδομένου ότι ο δείκτης υπολογίστηκε με βάση τους εγγεγραμμένους ανέργους την 30/04 του τρέχοντος έτους, δηλαδή πριν το ξεκίνημα της τουριστικής περιόδου, οι «τουριστικές» Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (9,9) και Νοτίου Αιγαίου (9,3) εμφανίζουν δείκτη επιβάρυνσης υψηλότερο από τον αντίστοιχο της Χώρας. Η χαμηλότερη επιβάρυνση καταγράφεται στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (7,6) και Πελοποννήσου (7,6).

Γράφημα 90: Δείκτης επιβάρυνσης της ανεργίας στις Περιφέρειες της Χώρας, 2023
Πηγές: ΔΥΠΑ, ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

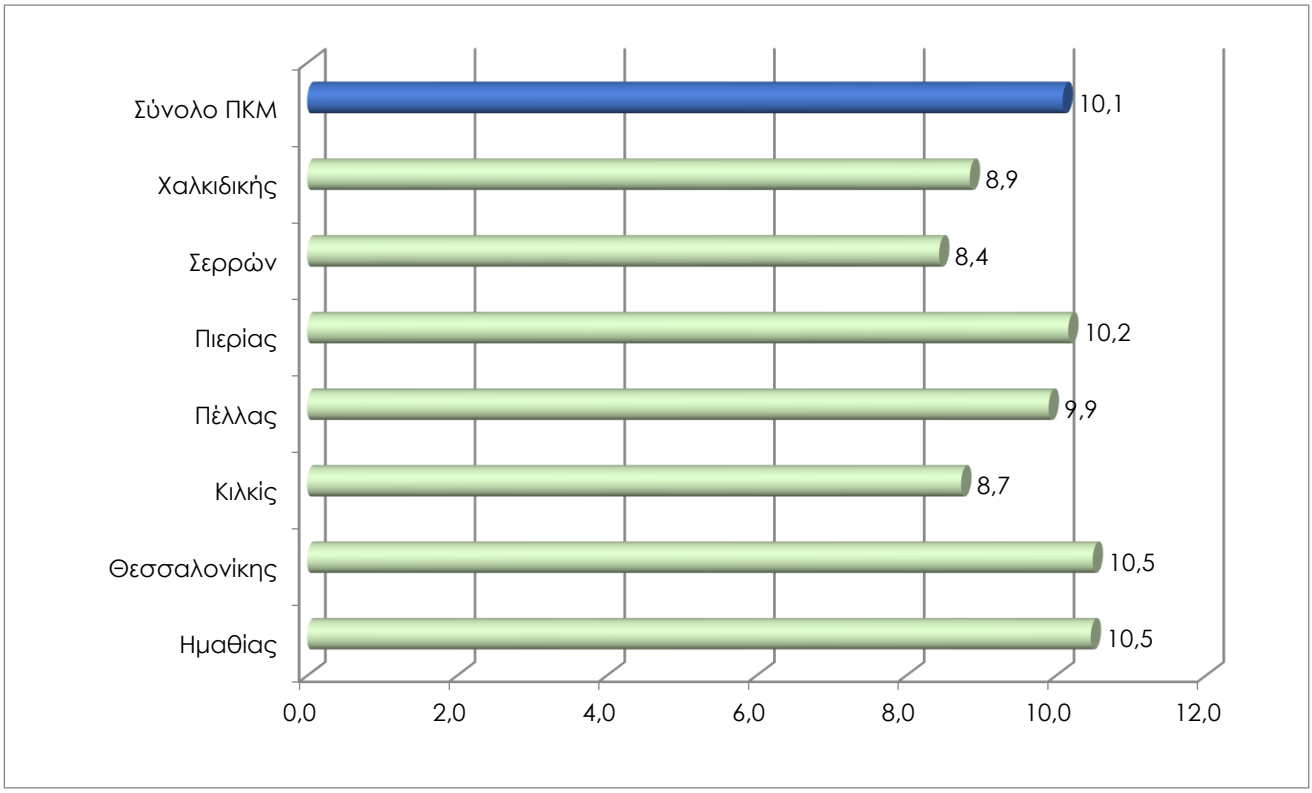
7.2.2. Η επιβάρυνση της ανεργίας στις Π.Ε. της ΠΚΜ

Στον Πίνακα 57 αποτυπώνεται ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων στις Π.Ε. της ΠΚΜ, σύμφωνα με τη ΔΥΠΑ (Απρίλιος 2023), καθώς και ο πληθυσμός τους σύμφωνα με τα οριστικά αποτελέσματα της απογραφής της ΕΛΣΤΑΤ για το 2021. Στο Γράφημα 91 φαίνεται πως **η Π.Ε. Θεσσαλονίκης έχει τη μεγαλύτερη επιβάρυνση (10,5),** ανεβάζοντας λόγω του μεγέθους της (63,3% των εγγεγραμμένων ανέργων) τον **δείκτη επιβάρυνσης της ΠΚΜ στο 10,1.** Τη **μικρότερη επιβάρυνση** εμφανίζουν οι Π.Ε. Σερρών (8,4), Κιλκίς (8,7) και Χαλκιδικής (8,9).

Πίνακας 57: Δείκτης Επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού των Π.Ε. της ΠΚΜ, 2023

Περιφερειακή Ενότητα	Εγγεγρ/νοι Απρίλ. 2023	Μόνιμος Πληθυσμός 2021	Δείκτης Επιβάρυνσης
Ημαθίας	13.712	131.001	10,5
Θεσσαλονίκης	114.680	1.092.919	10,5
Κιλκίς	6.157	70.477	8,7
Πέλλας	12.554	126.740	9,9
Πιερίας	12.137	119.384	10,2
Σερρών	12.775	151.317	8,4
Χαλκιδικής	9.191	103.831	8,9
Σύνολο ΠΚΜ	**181.206**	**1.795.669**	**10,1**

Πηγές: ΔΥΠΑ, ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 91: Δείκτης επιβάρυνσης της ανεργίας στις Π.Ε. της ΠΚΜ, 2023
Πηγές: ΔΥΠΑ, ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

7.3. Μεταβολή Εγγεγραμμένων Ανέργων ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2023

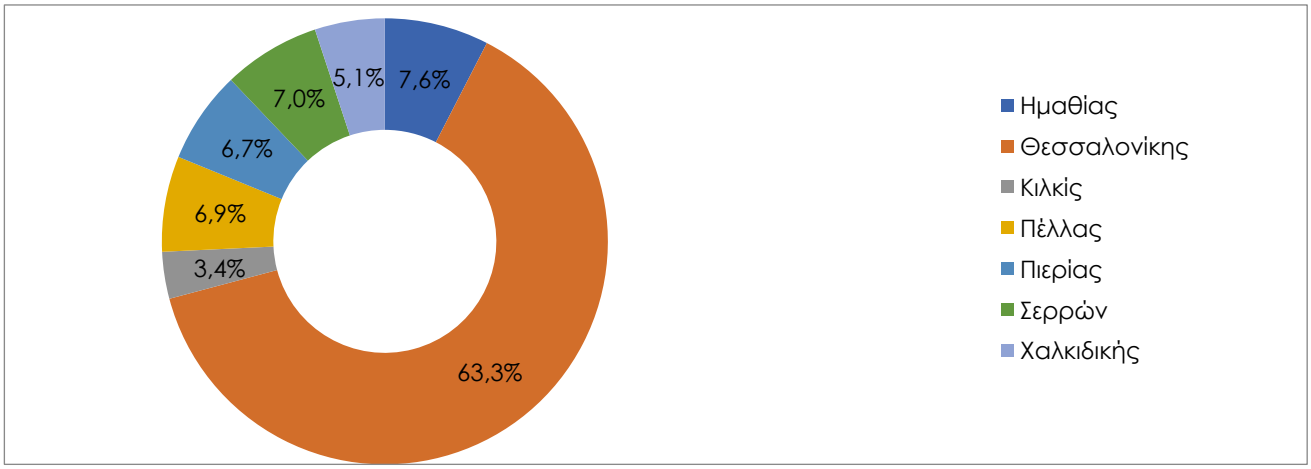
Στον Πίνακα 58 καταγράφονται οι εγγεγραμμένοι άνεργοι του Μητρώου της ΔΥΠΑ, για κάθε Π.Ε. της ΠΚΜ, κατά τον μήνα Απρίλιο, για τα έτη 2019-2023, ώστε να αναλυθούν οι τάσεις της τελευταίας πενταετίας.

Πίνακας 58: Μεταβολή Εγγεγ/νων Ανέργων ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2023

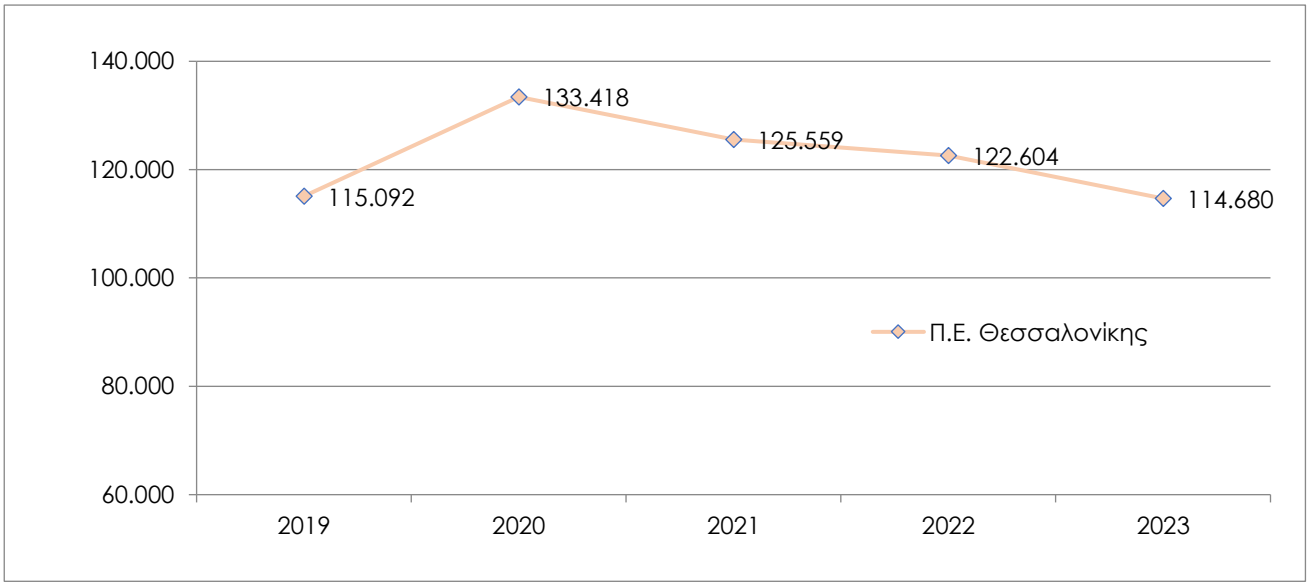
Περιφερειακή Ενότητα	Εγγεγρ/νοι Απρίλ. 2019	Εγγεγρ/νοι Απρίλ. 2020	Εγγεγρ/νοι Απρίλ. 2021	Εγγεγρ/νοι Απρίλ. 2022	Εγγεγρ/νοι Απρίλ. 2023	Μερίδιο στην ΠΚΜ
Ημαθίας	12.163	14.519	14.009	14.444	13.712	7,6%
Θεσσαλονίκης	115.092	133.418	125.559	122.604	114.680	63,3%
Κιλκίς	6.838	7.627	6.924	6.598	6.157	3,4%
Πέλλας	12.434	14.646	13.698	13.428	12.554	6,9%
Πιερίας	11.607	14.409	13.153	13.024	12.137	6,7%
Σερρών	12.493	14.801	13.868	13.647	12.775	7,0%
Χαλκιδικής	7.325	14.016	13.058	10.471	9.191	5,1%
Σύνολο ΠΚΜ	**177.952**	**213.436**	**200.269**	**194.216**	**181.206**	**100,0%**

Πηγές: ΔΥΠΑ, ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Κατ' αρχάς, όπως φαίνεται στο Γράφημα 92, στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης καταγράφεται το 63,3% των εγγεγραμμένων ανέργων της ΠΚΜ. Στο Γράφημα 93 αναλύεται η εξέλιξη των οι εγγεγραμμένων άνεργων της Π.Ε. Θεσσαλονίκης, οι οποίοι παραμένουν στο επίπεδο αυτών του 2019, αφού πρώτα αυξήθηκαν σημαντικά κατά τη διάρκεια της πανδημίας (2020-2021). Το **παράδοξο** του σταθερού αριθμού εγγεγραμμένων ανέργων, σε μια περίοδο σημαντικής αύξησης της απασχόλησης στη Χώρα και στην ΠΚΜ, επιχειρείται να εξηγηθεί στην υποενότητα που ακολουθεί.

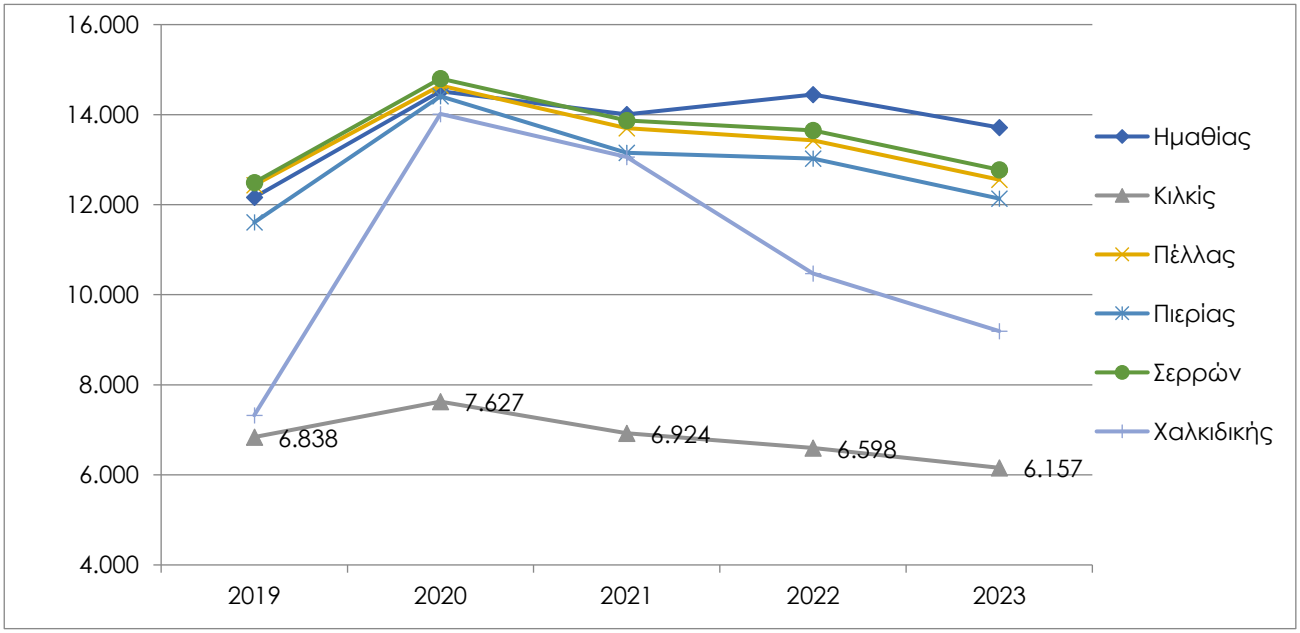

Γράφημα 92: Μερίδιο εγγεγρ/νων ανέργων ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, Απρίλιος 2023
Πηγές: ΔΥΠΑ, ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 93: Εξέλιξη εγγεγρ/νων ανέργων στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης, Απρίλιος 2019-2023
Πηγές: ΔΥΠΑ, ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στο Γράφημα 94 που ακολουθεί καταγράφονται οι τάσεις στους εγγεγραμμένους ανέργους ανά Π.Ε. της ΠΚΜ (πλην Θεσσαλονίκης), μεταξύ 2019-2023. Διαπιστώνεται ότι στις 5 από τις 6 Π.Ε. της ΠΚΜ, ο αριθμός εγγεγραμμένων του 2023 είναι υψηλότερος του αντίστοιχου του 2019, με μοναδική εξαίρεση την Π.Ε. Κιλκίς

Γράφημα 94: Εξέλιξη εγγεγρ/νων ανέργων στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης, Απρίλιος 2019-2023
Πηγές: ΔΥΠΑ, ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

7.4. Κριτική θεώρηση «Στατιστικής» και «Εγγεγραμμένης» Ανεργίας στη Χώρα

Όπως εξηγήθηκε αναλυτικά στην υποενότητα 7.1, η εκτιμώμενη ανεργία μέσω της μηνιαίας ΕΕΔ της ΕΛΣΤΑΤ, που υλοποιείται βάσει διεθνών επιστημονικών προτύπων, δεν θα πρέπει να συγχέεται ή και να συγκρίνεται με τις εγγραφές ενός διοικητικού μητρώου (ΔΥΠΑ), αφού έχουν διαφορετικούς στόχους και μεθοδολογία. Παρόλα αυτά, η αποτύπωση της εξέλιξης των δύο αυτών μεγεθών και η ανάλυση τους οδηγούν σε ορισμένα χρήσιμα συμπεράσματα.

Στον Πίνακα 59 και στο Γράφημα 95 αποτυπώνεται η εξέλιξη των δύο μεγεθών για την περίοδο 2016-2023[13]. Είναι χαρακτηριστικό ότι η καμπύλη που παρουσιάζει την εξέλιξη της «στατιστικής ανεργίας» (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ) έχει σταθερή φθίνουσα πορεία κατά την περίοδο 2016-2023, τάση αναμενόμενη λόγω της

Αντίθετα, η «εγγεγραμμένη ανεργία» (Μητρώο ΔΥΠΑ), που πριν το 2018 υπολείπονταν της «στατιστικής», από το 2020 και μετά εκτοξεύεται σε ασυνήθιστα υψηλά μεγέθη, με ρεκόρ εγγεγραμμένων ανέργων το 2020 (1.124,5 άτομα). Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ το 2016 οι «εγγεγραμμένοι άνεργοι» (ΔΥΠΑ) υστερούσαν κατά 300.000 περίπου των «εκτιμώμενων ανέργων» (ΕΛΣΤΑΤ), τον Απρίλιο του 2023, εμφανίζονται κατά 400.000 και πλέον περισσότεροι από τους τελευταίους.

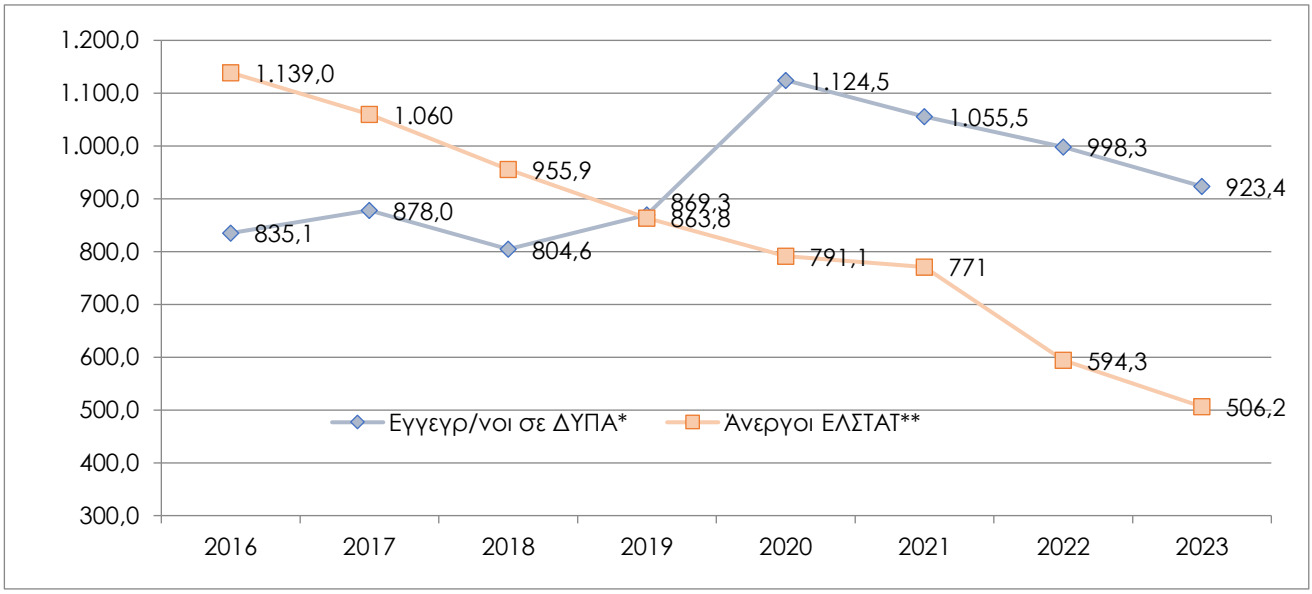
Πίνακας 59: Εξέλιξη «Εγγεγραμμένης» και «Στατιστικής» Ανεργίας στη Χώρα 2016-2023

Απρίλιος	Εγγεγρ/νοι σε ΔΥΠΑ*	Μεταβολή	Άνεργοι ΕΛΣΤΑΤ**	Μεταβολή
2016	835,1		1.139,0	
2017	878,0	5,1%	1.060	-6,9%
2018	804,6	-8,4%	955,9	-9,8%
2019	869,3	8,0%	863,8	-9,6%
2020	1.124,5	29,4%	791,1	-8,4%
2021	1.055,5	-6,1%	771	-2,5%
2022	998,3	-5,4%	594,3	-22,9%
2023	923,4	-7,5%	506,2	-14,8%

Πηγές: ΔΥΠΑ, ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

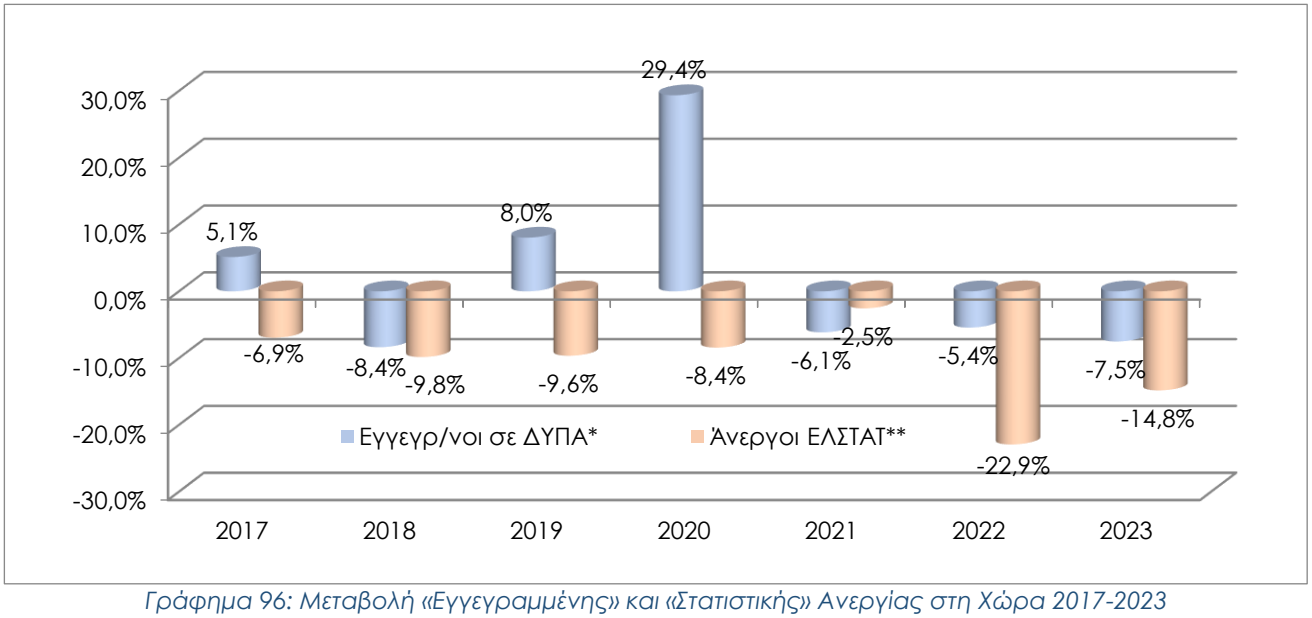
*Αναζητούντες Εργασία
**Εποχικά προσαρμοσμένα αποτελέσματα

[13] Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ αφορούν στις 30 Απριλίου 2016-2023, ενώ τα στοιχεία της ΔΥΠΑ αφορούν στις 31 Μαΐου 2016-2018 και 30 Απριλίου 2019-2023

Γράφημα 95: Εξέλιξη «Εγγεγραμμένης» και «Στατιστικής» Ανεργίας στη Χώρα 2016-2023
Πηγές: ΔΥΠΑ, ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Το παράδοξο αυτό αποτυπώνεται ανάγλυφα στο Γράφημα 96 που δείχνει τις μεταβολές των δύο συγκεκριμένων μεγεθών μεταξύ 2017-2023. Κατά το πρώτο έτος της πανδημίας οι εγγεγραμμένοι άνεργοι αυξήθηκαν κατά 29,4%, όπως ήταν αναμενόμενο λόγω των περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της ανεργίας, όμως παρά την επιστροφή στην κανονικότητα από το 2022 και μετά, ο αριθμός τους παραμένει σε υψηλά επίπεδα, σε αντίθεση με τη σημαντική μείωση (-22,9% το 2022 και -14,8% το 2023) της «στατιστικής ανεργίας» (ΕΛΣΤΑΤ).

Γράφημα 96: Μεταβολή «Εγγεγραμμένης» και «Στατιστικής» Ανεργίας στη Χώρα 2017-2023
Πηγές: ΔΥΠΑ, ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

8. Κενές Θέσεις Εργασίας στην Ελλάδα

Η ΕΛΣΤΑΤ διενεργεί ανά τρίμηνο δειγματοληπτική έρευνα καταγράφοντας τον αριθμό των κενών[14] θέσεων (πλήρους ή μερικής μισθωτής απασχόλησης) στο σύνολο της οικονομίας, πλην του πρωτογενή τομέα. Η έρευνα αφορά στις «κενές θέσεις» εργασίας στο άμεσο μέλλον, δηλαδή στις **κενές θέσεις που θα πρέπει να καλυφθούν σε διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών μηνών** και στους τομείς οικονομικής δραστηριότητας Β έως Σ της ΣΤΑΚΟΔ 08 (NACE Αναθ. 2). Η ημερομηνία καταγραφής των κενών θέσεων εργασίας είναι η 1η μέρα του 3ου μήνα κάθε ημερολογιακού τριμήνου και το δείγμα αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν τουλάχιστον 3 μισθωτούς.

Στον Πίνακα 60 και στο Γράφημα 97 που ακολουθούν αποτυπώνεται ιστορικά το σύνολο των κενών θέσεων εργασίας στη Χώρα, από το 2009 έως το 2022. Ξεκινώντας από την πολύ υψηλή τιμή των 182.752 κενών θέσεων του 2009 παρατηρούμε **δραματική πτώση κατά -45% το 2010** (-101 χιλ. θέσεις) και **συρρίκνωση στις 51,7 χιλ. το 2012,** προφανώς λόγω των περιοριστικών μέτρων του πρώτου και δεύτερου μνημονίου. Από το 2014 και μετά ο αριθμός των κενών θέσεων σταθεροποιείται στις 47.000-53.000 ετησίως, ενώ το ιστορικά χαμηλό του 2020 (32.278 θέσεις) δεν ερμηνεύεται ως τάση, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών που ίσχυσαν στην αγορά εργασίας εξαιτίας της πανδημίας. Οι κενές θέσεις εργασίας επανέρχονται στο συνηθισμένο επίπεδο με την επιστροφή στην 'κανονικότητα' το 2021 (48.704), **για να αυξηθούν δραματικά κατά 82,9% το 2022** (89.100), αντανακλώντας τη δυσκολία εύρεσης εργαζομένων σε κλάδους όπως η εστίαση, τα τουριστικά καταλύματα, οι κατασκευές κ.ά..

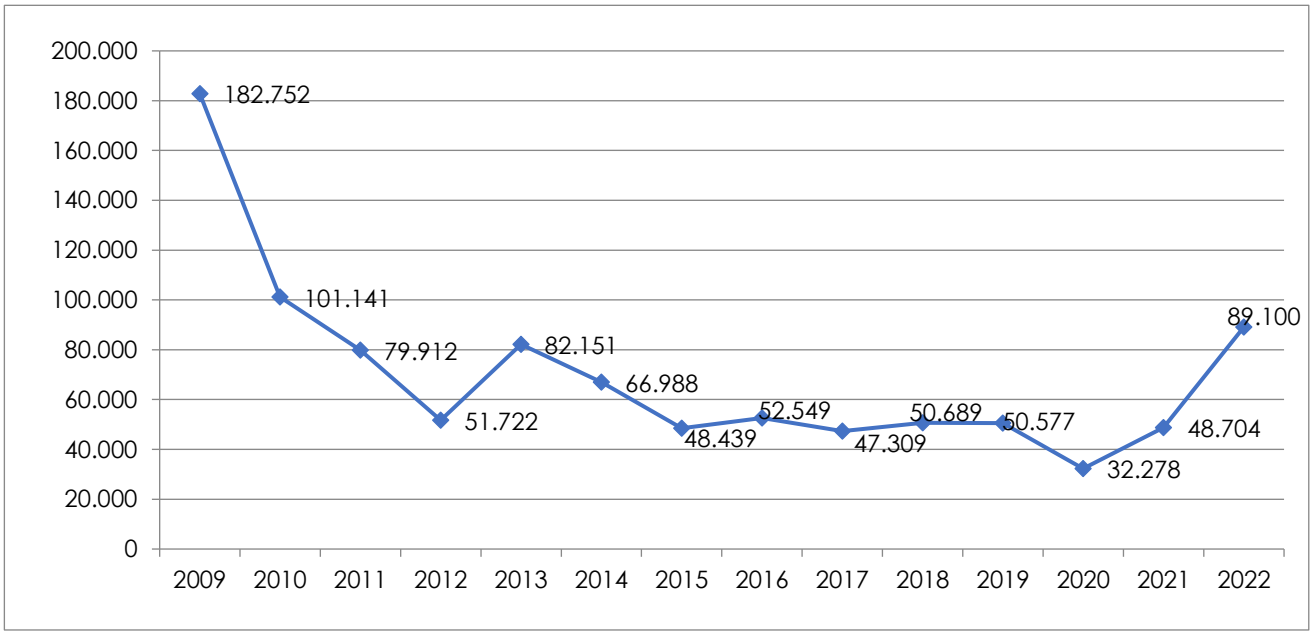
Είναι χαρακτηριστικό ότι, σύμφωνα με έρευνα που διενήργησε το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ), στην αιχμή της θερινής σεζόν του 2022 καταγράφηκαν 60.225 ελλείψεις θέσεων, από τις 262.981 θέσεις εργασίας που προβλέπονται βάσει οργανογράμματος στα ξενοδοχεία. Δηλαδή, το ποσοστό έλλειψης ανήλθε σε 23%, που σημαίνει ότι σχεδόν 1 στις 4 θέσεις δεν καλύφθηκαν, κυρίως στις ειδικότητες καμαριέρες (>7.000 θέσεις), σερβιτόροι και βοηθοί σερβιτόροι (>9.000 θέσεις), υπεύθυνοι υποδοχής και βοηθοί (5.000 θέσεις).

[14] Κενή Θέση Εργασίας θεωρείται μια νέο δημιουργηθείσα θέση, μια ήδη κενή θέση ή μια θέση που πρόκειται να κενωθεί σύντομα, για την οποία ο εργοδότης έχει προβεί πρόσφατα σε δραστικές ενέργειες για να βρεθεί κατάλληλος υποψήφιος, εκτός της επιχείρησης, και η οποία είναι διαθέσιμη είτε άμεσα είτε στο άμεσο/εγγύς μέλλον. Σημειώνεται ότι οι Κενές Θέσεις Εργασίας αφορούν μόνο στους μισθωτούς

Πίνακας 60: Ετήσια διακύμανση κενών θέσεων εργασίας 2009-2022

Έτος	Σύνολο κενών θέσεων	Μεταβολή
2009	182.752	
2010	101.141	-44,7%
2011	79.912	-21,0%
2012	51.722	-35,3%
2013	82.151	58,8%
2014	66.988	-18,5%
2015	48.439	-27,7%
2016	52.549	8,5%
2017	47.309	-10,0%
2018	50.689	7,1%
2019	50.577	-0,2%
2020	32.278	-36,2%
2021	48.704	50,9%
2022	89.100	82,9%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

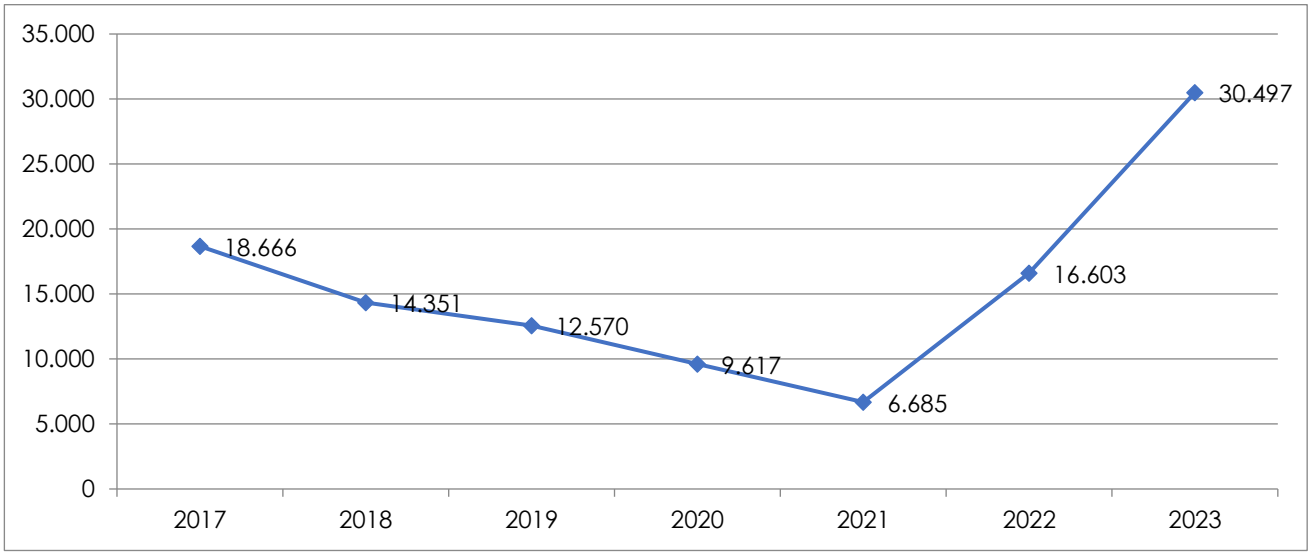
Γράφημα 97: Εξέλιξη κενών θέσεων εργασίας στη Χώρα, 2009-2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Οι κενές θέσεις εργασίας στη Χώρα, **ανά τρίμηνο**, για τα έτη 2017-2023 (οι κενές θέσεις για το β' 3μηνο του 2023 θα ανακοινωθούν στις 14/09/23) παρουσιάζονται στον Πίνακα 61 που παρατίθεται παρακάτω. Διαπιστώνεται ότι, τόσο κατά το 2021 όσο και κατά το 2022,οι κενές θέσεις του α΄ 3μήνου ήταν αρκετά λιγότερες από τις αντίστοιχες των υπόλοιπων 3μήνων. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την αύξηση των κενών θέσεων του α΄ 3μήνου 2023 κατά 84% σε σύγκριση με το αντίστοιχο του 2022 (Γράφημα 98), αλλά και η συνεχιζόμενη δημιουργία νέων θέσεων μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, προοιωνίζονται μια χρονιά με ακόμη μεγαλύτερες ελλείψεις σε νευραλγικούς κλάδους της οικονομίας.

Πίνακας 61: Κενές Θέσεις Εργασίας σε Ελλάδα 2009-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Α΄ 3μηνο	18.666	14.351	12.570	9.617	6.685	16.603	30.497
Β΄ 3μηνο	14.630	14.466	14.343	5.594	12.181	27.246	
Γ΄ 3μηνο	11.188	13.584	12.897	9.685	15.125	24.324	
Δ΄ 3μηνο	2.825	8.288	10.767	7.382	14.713	20.927	
Σύνολο	**47.309**	**50.689**	**50.577**	**32.278**	**48.704**	**89.100**	

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 98: Κενές θέσεις ανά 3μηνο στη Χώρα, 2017-2022
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στην Ενότητα 11, όπου παρουσιάζονται τα σημαντικότερα ευρήματα της **4ης Έρευνας Πεδίου Εργοδοτών στην ΠΚΜ,** επιχειρείται μια πρώτη αποτύπωση των κενών θέσεων εργασίας στις Π.Ε. της ΠΚΜ για το 2023 και καταγράφονται περαιτέρω ποιοτικά στοιχεία σχετικά με τους λόγους δημιουργίας τους.

9. Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε Χώρα, ΠΚΜ και Π.Ε. της ΠΚΜ το 2022

Στην ενότητα που ακολουθεί αποτυπώνεται η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για το 2022, στη μισθωτή απασχόληση του ιδιωτικού τομέα, καθώς και τα δυναμικά επαγγέλματα στη Χώρα, την ΠΚΜ και τις Περιφερειακές Ενότητες της που, ως «Τακτικές Εκθέσεις Κατάστασης Μισθωτής Απασχόλησης», συντάσσει ο ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ και αποστέλλει σε επιλεγμένους αξιωματούχους της περιοχής ευθύνης της ΠΚΜ. Τα στοιχεία αυτά αντλούνται από το Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων.

9.1. Μισθωτή Απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα στη Χώρα

9.1.1. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα στη Χώρα, κατά το 2022.

Σύμφωνα με στοιχεία που αντλήθηκαν από το ΟΠΣ «ΕΡΓΑΝΗ», που καταγράφει με ηλεκτρονικό τρόπο τις ροές μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας, στον Πίνακα 62 αποτυπώνεται το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης για το 2022 και συγκρίνεται με τα αντίστοιχα των τριών προηγούμενων ετών.

Στο διάστημα αυτό δημιουργήθηκαν **72.847 νέες θέσεις εργασίας** (ν.θ.ε.), που προέκυψαν από 2.911.305 προσλήψεις και 2.838.458 αποχωρήσεις/απολύσεις, έναντι ισοζυγίου 133.082 ν.θ.ε. κατά το 2021. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι προσλήψεις και απολύσεις του 2022 ξεπέρασαν τις αντίστοιχες του «κανονικού» 2019 (Γράφημα 99), γεγονός που οφείλεται στην εντυπωσιακή ανάκαμψη του τουρισμού, που δημιουργεί θέσεις εργασίας σε εποχιακά επαγγέλματα, κυρίως στους κλάδους καταλύματα, εστίαση και εμπόριο.

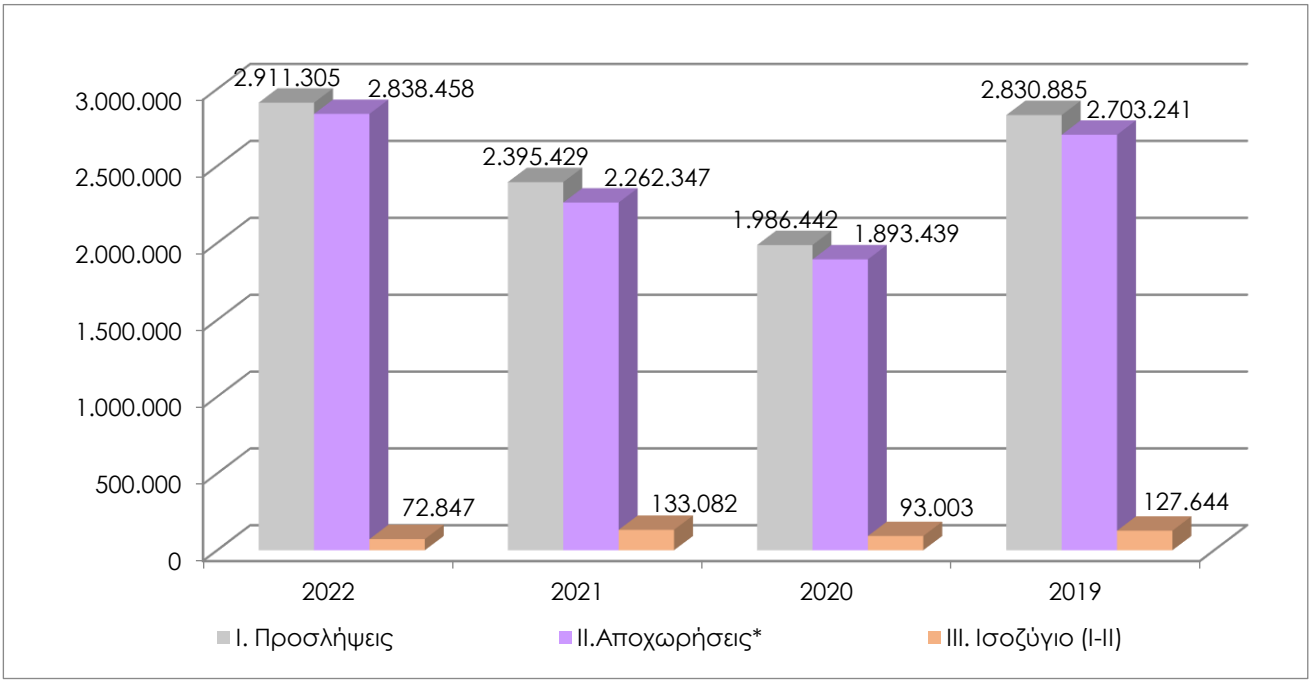
Πίνακας 62: Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, 2019-2022

	2022	**2021**	**2020**	**2019**
I. Προσλήψεις	2.911.305	2.395.429	1.986.442	2.830.885
II.Αποχωρήσεις*	2.838.458	2.262.347	1.893.439	2.703.241
III. Ισοζύγιο (I-II)	**72.847**	**133.082**	**93.003**	**127.644**
Διαφορά από προηγούμενο έτος	-60.235	40.079	-34.641	

* Περιλαμβάνονται λήξεις συμβάσεων, οικειοθελείς αποχωρήσεις και απολύσεις

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

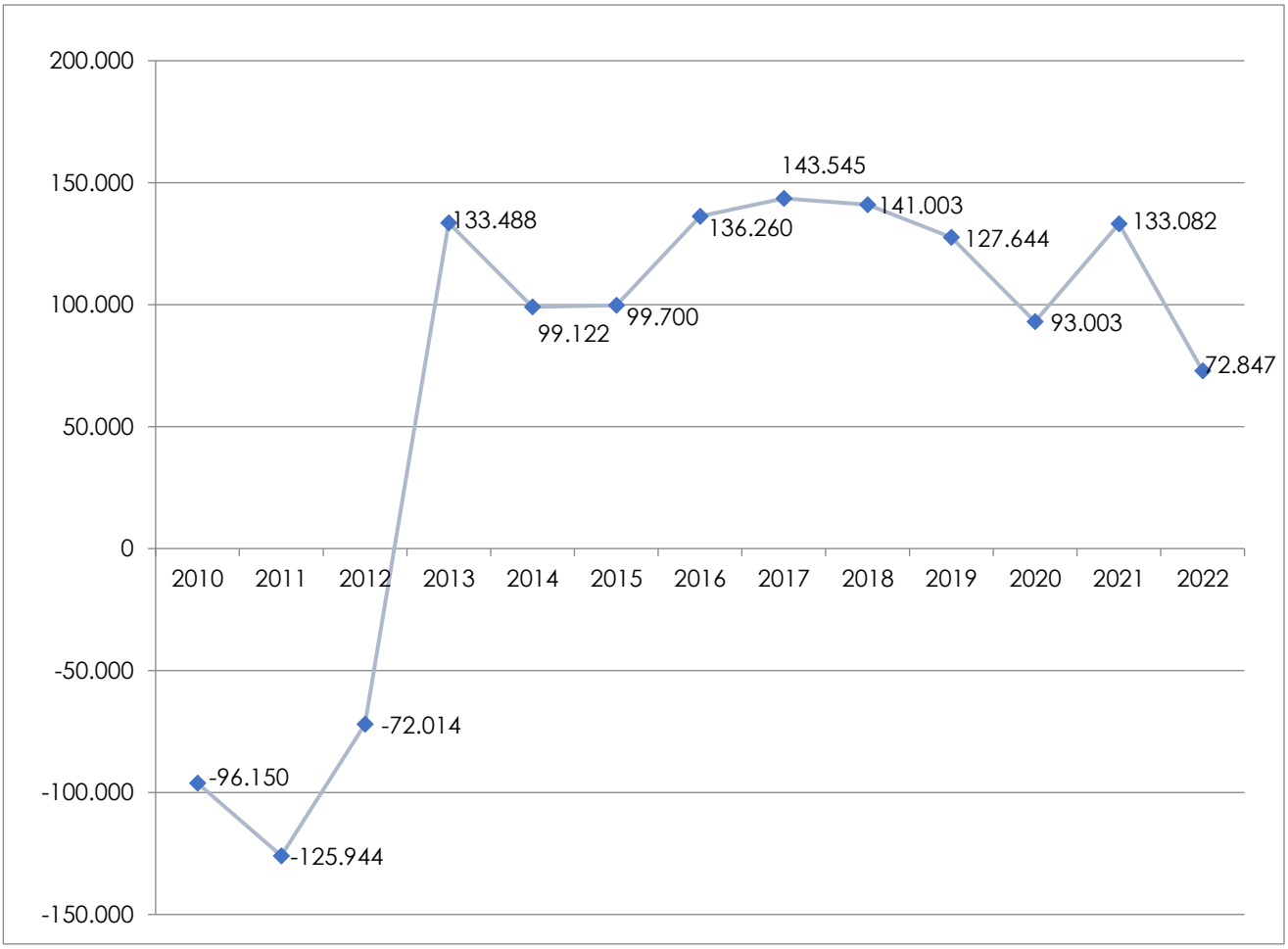
Στο Γράφημα 99 απεικονίζονται οι προσλήψεις, οι απολύσεις και τα ισοζύγια ν.θ.ε. για την τετραετία 2019-2022. Παρατηρείται μια σταθερή δημιουργία μεγάλου αριθμού ν.θ.ε. καθ' όλη τη διάρκεια της τετραετίας, οι οποίες προστίθενται στις αντίστοιχες των προηγούμενων ετών, οδηγώντας σε συνεχή αποκλιμάκωση της ανεργίας, η οποία τον Δεκέμβριο του 2022 καταγράφηκε στο 11,6 % (ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 01/02/23).

Γράφημα 99: Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, 2019-2022
Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

9.1.2. Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα στη Χώρα 2010-2022

Στο Γράφημα 100 απεικονίζεται το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, από το 2010 έως το 2022. Είναι φανερό ότι, για δέκα συνεχόμενα χρόνια (2013-2022), δημιουργούνται κατά μέσο όρο περίπου 120.000 ν.θ.ε./έτος, μόνιμες και εποχιακές, πλήρους, μερικής ή εκ περιτροπής.

Γράφημα 100: Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης 2010-2022
Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ, Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

9.1.3. Προσλήψεις ανά είδος σύμβασης εργασίας στη Χώρα κατά το 2022 - Σύγκριση με προηγούμενα χρόνια

Η ανάλυση των προσλήψεων του ιδιωτικού τομέα, ανά είδος σύμβασης εργασίας κατά το 2022 και η σύγκριση τους με τις αντίστοιχες των 2021, 2020 και 2019, οδηγούν σε ορισμένα χρήσιμα συμπεράσματα.

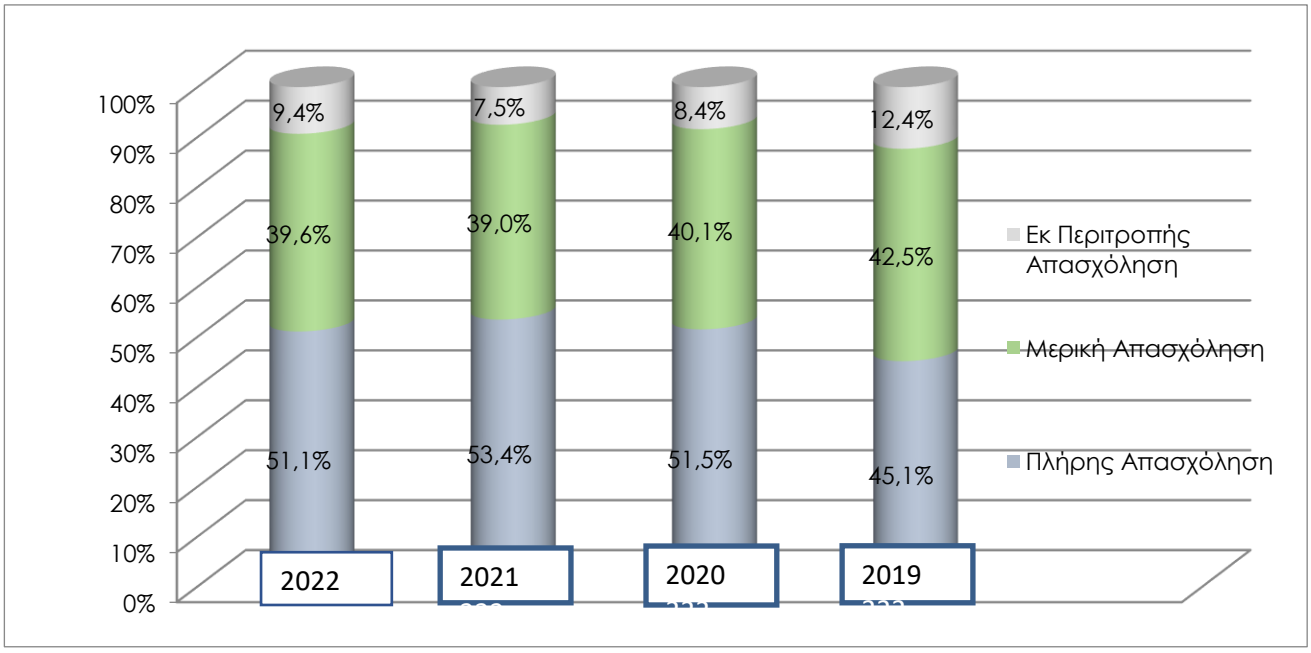
Όπως καταγράφεται στον Πίνακα 63, **από τις περίπου 516.000 περισσότερες προσλήψεις του 2022**, σε σύγκριση με το αντίστοιχο του 2021, **οι 206.000 περίπου ήταν πλήρους απασχόλησης**, οι **218.000 μερικής απασχόλησης** και οι περίπου **92.000 εκ περιτροπής απασχόλησης.** Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως στην εντυπωσιακή ανάκαμψη του τουρισμού κατά το 2022, που ως γνωστόν δημιουργεί αυξημένο αριθμό θέσεων εργασίας μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης.

Πίνακας 63: Προσλήψεις ανά είδος σύμβασης εργασίας, 2019-2022

Περίοδος	Πλήρης Απασχόληση	Μερική Απασχόληση	Εκ Περιτροπής Απασχόληση	Σύνολο Προσλήψεων
2022	1.486.631	1.152.426	272.248	**2.911.305**
Μερίδιο	51,1%	39,6%	9,4%	100,0%
2021	1.280.211	934.526	180.692	**2.395.429**
Μερίδιο	53,4%	39,0%	7,5%	100,0%
2020	1.022.789	796.342	167.311	**1.986.442**
Μερίδιο	51,5%	40,1%	8,4%	100,0%
2019	1.277.396	1.203.794	349.695	**2.830.885**
Μερίδιο	45,1%	42,5%	12,4%	100,0%

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ

Ως αποτέλεσμα (Γράφημα 101), το ποσοστό των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα με **πλήρη απασχόληση**, ως προς το σύνολο των προσλήψεων του 2022, δείχνει να υποχωρεί στο **51,1%** (έναντι 53,4% του 2021), αλλά παραμένει σημαντικά υψηλότερα του αντίστοιχου του 2019 (45,1%).

Πηγή: Γράφημα 101: Προσλήψεις ανά είδος σύμβασης εργασίας, 2019-2021
Πηγή ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

9.1.4. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης ανά Φύλο στη Χώρα κατά το 2022

Στον Πίνακα 64 αποτυπώνεται το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης του ιδιωτικού τομέα ανά φύλο στη Χώρα, κατά το 2022. Παρατηρούμε ότι από το σύνολο των 72.847 ν.θ.ε. που δημιουργήθηκαν κατά το 2022, οι 38.071 κατελήφθησαν από γυναίκες. Ως αποτέλεσμα, το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης του ιδιωτικού τομέα ανά φύλο για το σύνολο του 2022 διαμορφώθηκε (Γράφημα 102) σε **52,3% μερίδιο για τις γυναίκες** (52,8% το 2021) και **47,7% για τους άνδρες** (47,2% το 2021). Δεδομένου ότι οι γυναίκες συμμετέχουν κατά 44,2% στο Εργατικό Δυναμικό της Χώρας για το 2022 (Γράφημα 103), η σημαντική ενίσχυση του μεριδίου της γυναικείας απασχόλησης στις ν.θ.ε. που δημιουργήθηκαν τα τελευταία δύο χρόνια, σηματοδοτεί μια αξιοσημείωτη αποκλιμάκωση του υψηλού ποσοστού της «γυναικείας» ανεργίας, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο των ανδρών.

Πίνακας 64: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης ανά Φύλο στη Χώρα, κατά το 2022

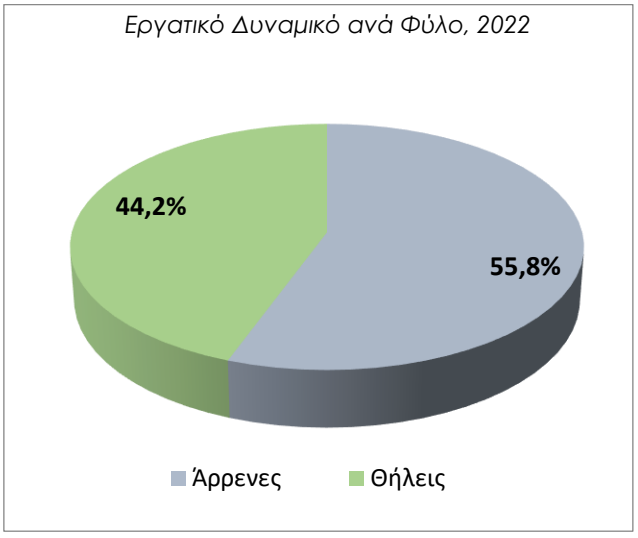
Φύλο	2022		2021	
	ν.θ.ε.	%	ν.θ.ε.	%
Άρρενες	34776	47,7%	62842	47,2%
Θήλεις	38071	52,3%	70240	52,8%
Σύνολο	72847	100,0%	133082	100,0%

Πηγή ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 102: Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης ανά Φύλο

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 103: Εργατικό Δυναμικό ανά Φύλο, 2022 2022

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

9.1.5. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης ανά Ηλικιακή Ομάδα στη Χώρα κατά το 2022

Στον Πίνακα 65 αποτυπώνονται τα μερίδια συγκεκριμένων ηλικιακών ομάδων (ταξινόμηση ΕΡΓΑΝΗ) στο ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης του ιδιωτικού τομέα στη Χώρα, κατά το 2022 και συγκρίνονται με τα αντίστοιχα του 2021.

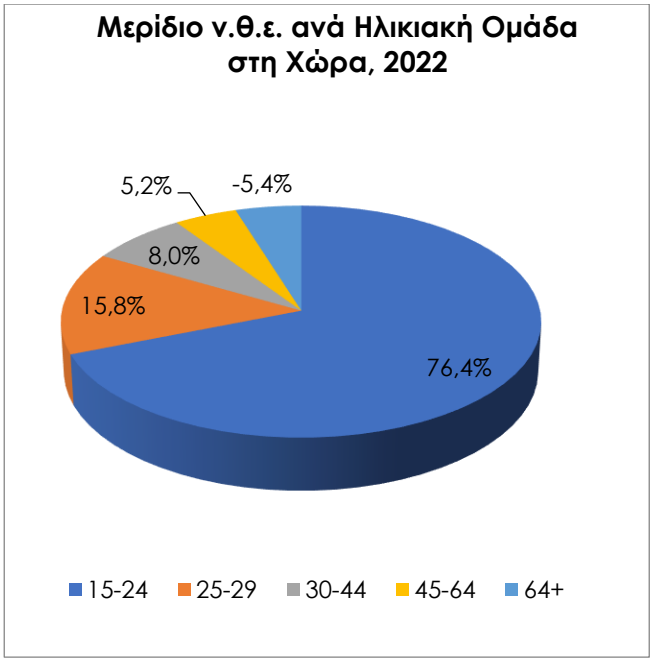
Πίνακας 65: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης ανά Ηλικιακή Ομάδα στη Χώρα, 2022-2021.

Ηλικιακή Ομάδα	2022		2021	
	ν.θ.ε.	**%**	**ν.θ.ε.**	**%**
15-24	55668	76,4%	66281	49,8%
25-29	11515	15,8%	27391	20,6%
30-44	5813	8,0%	27918	21,0%
45-64	3758	5,2%	14667	11,0%
64+	-3907	-5,4%	-3175	-2,4%
Σύνολο	**72847**	**100,0%**	**133082**	**100,0%**

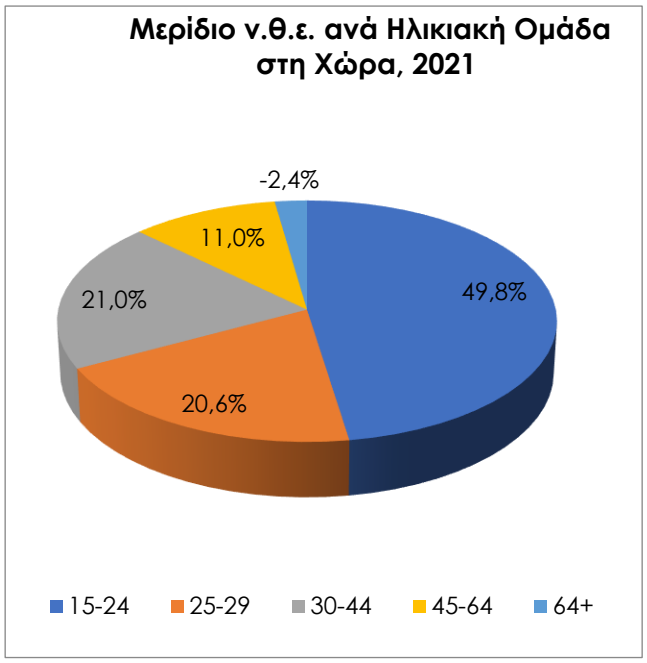
Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Σύμφωνα με το Γράφημα 104 φαίνεται πως στην ηλικιακή ομάδα 15-24 δημιουργήθηκαν πάνω από τα 3/4 των ν.θ.ε. του 2022 (76,4%), με την ομάδα 30-44 να ακολουθεί με μερίδιο 15,8%. Δηλαδή, συνολικά **πάνω από 9 στις 10 ν.θ.ε. που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2022 κατελήφθησαν από εργαζόμενες/ους 15-29 ετών.**

Στο Γράφημα 105 παρουσιάζονται τα μερίδια, ανά ηλικιακή ομάδα, των ν.θ.ε. που δημιουργήθηκαν κατά το 2021. Το 1/2 των ν.θ.ε. αφορούσαν σε εργαζόμενες/ους της ηλικιακής ομάδας 15-24 και το 20,6% της αντίστοιχης 25-29 ετών. Συγκρίνοντας τα μερίδια των δύο ετών, το πολύ μεγάλο μερίδιο της ομάδας 15-24 του 2022 (76,4%) έναντι του 2021 (49,8%) αντικατοπτρίζει την εντυπωσιακή ανάκαμψη του τουριστικού τομέα (καταλύματα, εστίαση), που δημιουργεί αυξημένο αριθμό θέσεων εποχιακής απασχόλησης (σερβιτόροι, μπάρμαν, υπάλληλοι υποδοχής, πωλητές κ.ά.), στην πλειοψηφία τους καλυπτόμενες από νέες και νέους.

Γράφημα 104: Μερίδιο ν.θ.ε. ανα Ηλικιακή Χώρα, 2022

Γράφημα 105: Μερίδιο ν.θ.ε. ανά Ηλικιακή Ομάδα στη Ομάδα στη Χώρα, 2021

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

9.1.6. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφέρεια.

Στον Πίνακα 66 αποτυπώνεται το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφέρεια, για την τετραετία 2019-2022. Παρά την υποχώρηση των ν.θ.ε. στις 72.487 κατά το 2022 (έναντι 133.082 το 2021) στη Χώρα, **όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν θετικό ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης.** Όμως **στις τέσσερεις «τουριστικές» Περιφέρειες** Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων και Κρήτης **δημιουργήθηκαν περισσότερες ν.θ.ε. σε σύγκριση με το 2021.** Σταθερότητα στη δημιουργία ν.θ.ε. εμφανίζει η Δυτική Μακεδονία, προφανώς λόγω της επανενεργοποίησης των μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Στην ΠΚΜ δημιουργήθηκε το 17,8% των ν.θ.ε. της Χώρας (63,5% στην Αττική), μερίδιο που αντιστοιχεί απόλυτα στη συμμετοχή της Περιφέρειας στη συνολική απασχόληση της Χώρας. Συγκρίνοντας επίσης τις επιδόσεις του 2022 με αυτές του 2021, ο δείκτης για την ΠΚΜ είναι 0,52, ταυτιζόμενος με τον αντίστοιχο της Χώρας.

Πίνακας 66: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφέρεια- Σύγκριση 2019-2022

Περιφέρεια	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**% στο σύνολο**	**Δείκτης 2022/2021**
Κεντρικής Μακεδονίας	19316	12509	24916	12976	17,8%	0,52
Ανατ. Μακεδ. & Θράκης	3808	4257	3809	658	0,9%	0,17
Δυτικής Μακεδονίας	118	-447	888	810	1,1%	0,91
Ηπείρου	4333	2476	3983	1107	1,5%	0,28
Θεσσαλίας	5630	3459	7677	1051	1,4%	0,14
Στερεάς Ελλάδας	5232	3954	5791	2925	4,0%	0,51
Δυτικής Ελλάδας	5803	6652	4840	263	0,4%	0,05
Αττικής	64257	37743	76789	46280	63,5%	0,60
Πελοποννήσου	4611	4940	3488	1762	2,4%	0,51
Βορείου Αιγαίου	1038	1304	70	122	0,2%	1,74
Νοτίου Αιγαίου	2629	6902	-1997	912	1,3%	N/A
Ιονίων Νήσων	2513	2636	865	1043	1,4%	1,21
Κρήτης	8356	6618	1963	2938	4,0%	1,50
Ελλάδα	**127644**	**93003**	**133082**	**72847**	**100,0%**	**0,55**

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

9.2. Ισοζύγιο Ροών Μισθωτής Απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα στην ΠΚΜ

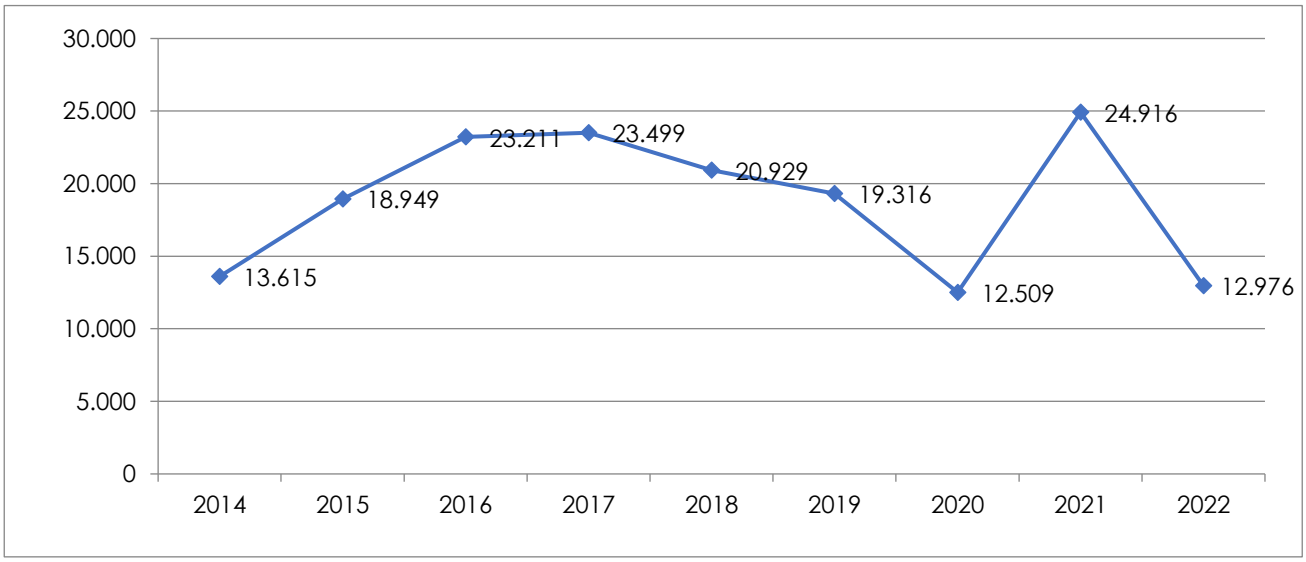
9.2.1. Ισοζύγιο Ροών Μισθωτής Απασχόλησης στην ΠΚΜ 2014-22

Στον Πίνακα 67 και στο Γράφημα 106 αναλύεται ιστορικά το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα της ΠΚΜ, από το 2014 έως το 2022. Κάθε χρόνο δημιουργούνται ανελλιπώς ν.θ.ε., με το σύνολο τους να αγγίζει τις 170.000 (μ.ό. 19.000/έτος), συμπεριλαμβάνοντας μόνιμες και εποχικές, πλήρους μερικής και εκ περιτροπής θέσεις απασχόλησης.

Πίνακας 67: Νέες Θέσεις μισθωτής απασχόλησης στην ΠΚΜ 2014-2020

Έτος	Νέες θέσεις εργασίας
2014	13.615
2015	18.949
2016	23.211
2017	23.499
2018	20.929
2019	19.316
2020	12.509
2021	24.916
2022	12.976

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 106: Νέες Θέσεις μισθωτής απασχόλησης στην ΠΚΜ, 2014-2020
Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

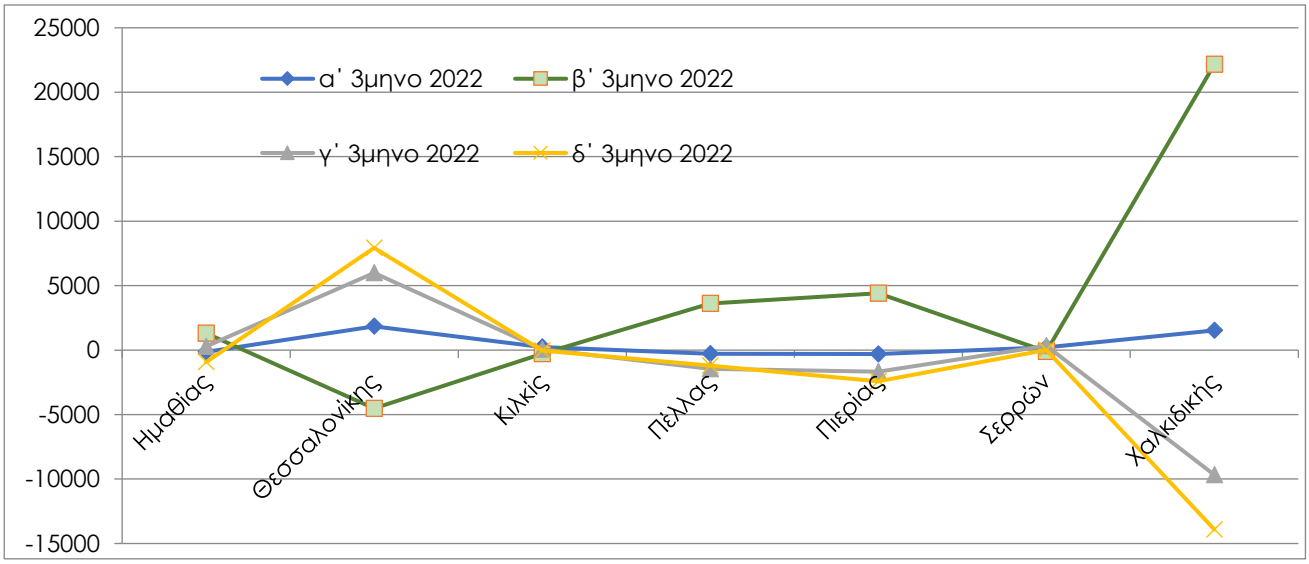
9.2.2. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ - 3μηνα 2022

Στον παρακάτω Πίνακα 68 αποτυπώνεται το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφερειακή Ενότητα της ΠΚΜ, ξεχωριστά για τα τέσσερα 3μηνα του 2022. Όπως απεικονίζεται και στο Γράφημα 107, οι Π.Ε. **Χαλκιδικής** (κυρίως), **Πιερίας** και **Πέλλας**, ως κατεξοχήν τουριστικοί προορισμοί, εμφανίζουν πολύ μεγάλη αύξηση στο θετικό ισοζύγιο ν.θ.ε. του β' 3μήνου, ενώ στα γ' και δ' 3μηνα εμφανίζουν αρνητικό ισοζύγιο, λόγω της εποχικότητας των τουριστικών επαγγελμάτων. Αντιθέτως, η **Π.Ε. Θεσσαλονίκης** έχει ως κορυφαία τα γ' και δ' τρίμηνα, με μόνο το β' 3μηνο να εμφανίζει αρνητικό ισοζύγιο.

Πίνακας 68: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, ανά 3μηνο 2022

Περιφερειακή Ενότητα	α΄ 3μηνο 2022	β΄ 3μηνο 2022	γ΄ 3μηνο 2022	δ΄ 3μηνο 2022	Σύνολο
Ημαθίας	-137	1294	279	-935	501
Θεσσαλονίκης	1.841	-4520	5.988	7931	11.240
Κιλκίς	245	-293	73	-24	1
Πέλλας	-274	3611	-1.447	-1196	694
Πιερίας	-304	4403	-1.687	-2408	4
Σερρών	203	-104	328	13	440
Χαλκιδικής	1.527	22159	-9.677	-13913	96
Σύνολο ΠΚΜ	**3101**	**26550**	**-6.143**	**-10532**	**12.976**

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ / Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 107: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, ανά 3μηνο 2022
Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

9.2.3. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ – Σύγκριση τετραετίας 2019-2022.

Στον Πίνακα 69 και στο Γράφημα 108 αποτυπώνεται το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφερειακή Ενότητα της ΠΚΜ, για την τετραετία 2019-2022, ώστε να αναλυθούν οι τάσεις και να διερευνηθούν οι προοπτικές της απασχόλησης στην ΠΚΜ και τις 7 Π.Ε. της.

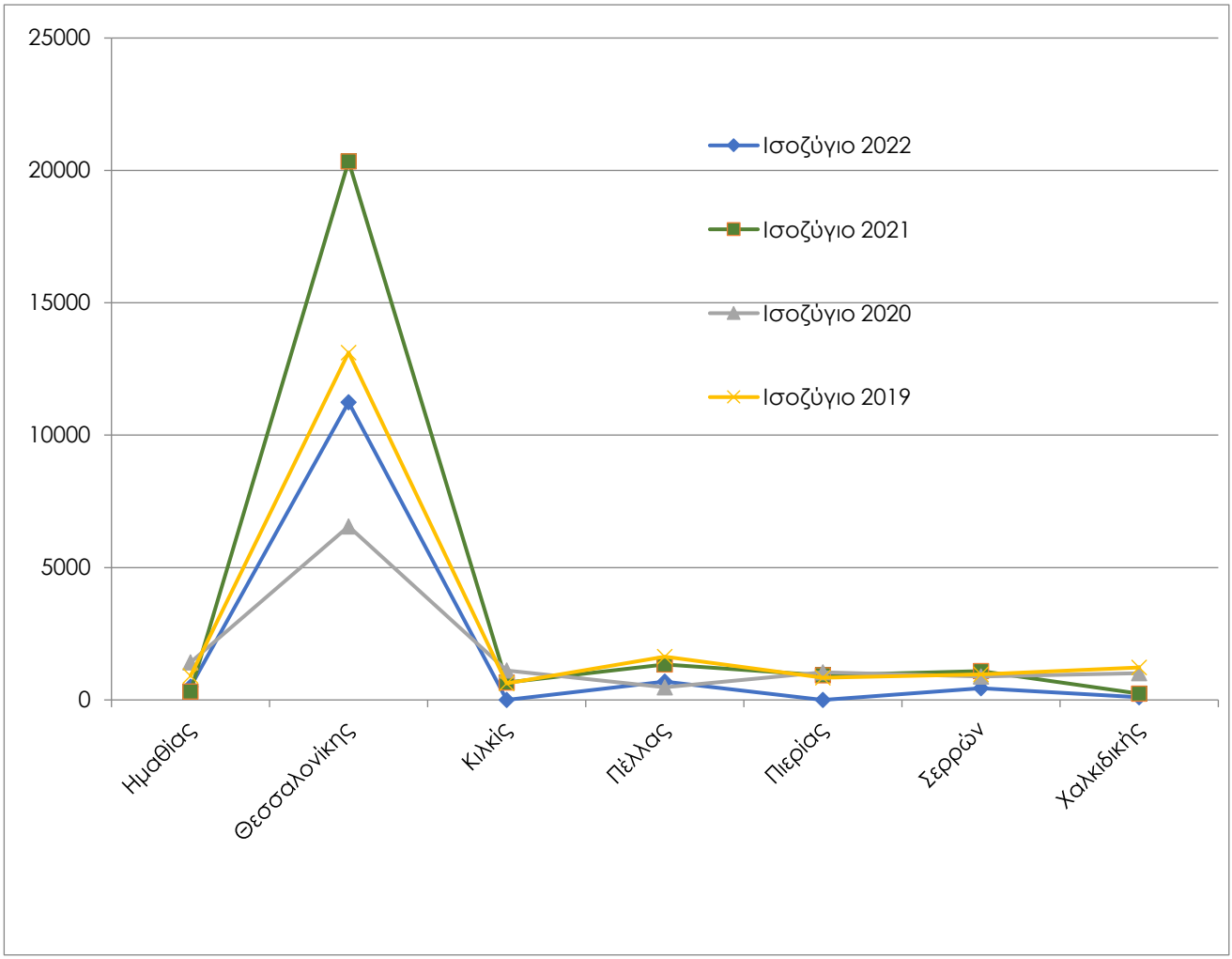
Πίνακας 69: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, 2019-2022

Περιφερειακή Ενότητα	Ισοζύγιο 2019	Ισοζύγιο 2020	Ισοζύγιο 2021	Ισοζύγιο 2022
Ημαθίας	907	1.421	317	501
Θεσσαλονίκης	13.121	6.556	20.343	11.240
Κιλκίς	624	1107	653	1
Πέλλας	1.631	477	1.343	694
Πιερίας	836	1.047	932	4
Σερρών	968	890	1.091	440
Χαλκιδικής	1.229	1.011	237	96
Σύνολο ΠΚΜ	**19.316**	**12.509**	**24.916**	12976

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Αξιοσημείωτο είναι ότι σε όλες τις Π.Ε της ΠΚΜ δημιουργούνται ν.θ.ε. κάθε χρόνο (θετικό ισοζύγιο), καθ' όλη τη διάρκεια της τετραετίας (Γράφημα 108). Ως προς το 2022, που παρατηρείται επιβράδυνση στη δημιουργία ν.θ.ε. σε όλες τις Π.Ε. πλην της Ημαθίας, εντύπωση προκαλεί η **σχεδόν μηδενική δημιουργία ν.θ.ε. στις Π.Ε. Χαλκιδικής και Πιερίας**, σε μια χρονιά με εντυπωσιακή αύξηση των τουριστικών ροών στη Χώρα. Το γεγονός αυτό πιθανότατα εξηγείται, αφενός από τη **σχετική συρρίκνωση των οδικών αφίξεων** (σε αντίθεση με τις αεροπορικές), στον οποίο κυρίως στηρίζονται οι συγκεκριμένες Π.Ε., αφετέρου στην αυξανόμενη δυσκολία εξεύρεσης εργαζομένων, που οδήγησε σε πολλές **κενές θέσεις εργασίας στον τουριστικό κλάδο,** κατά το 2022. Ως αποτέλεσμα, **το 87%** (11.240) **των ν.θ.ε.** που δημιουργήθηκαν στην ΠΚΜ, **οφείλονται στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης.**

Είναι χαρακτηριστικό ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκέντρωσε στο τέλος της τουριστικής σεζόν (15/10 έως 15/11) το **Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ),** από τις συνολικά περίπου 263.000 προβλεπόμενες στο οργανόγραμμα των ξενοδοχείων **δεν καλύφθηκαν 60.225 θέσεις εργασίας το 2022**, που ισοδυναμούν με **23% του συνόλου** (53.249 κενές θέσεις **το 2021).**

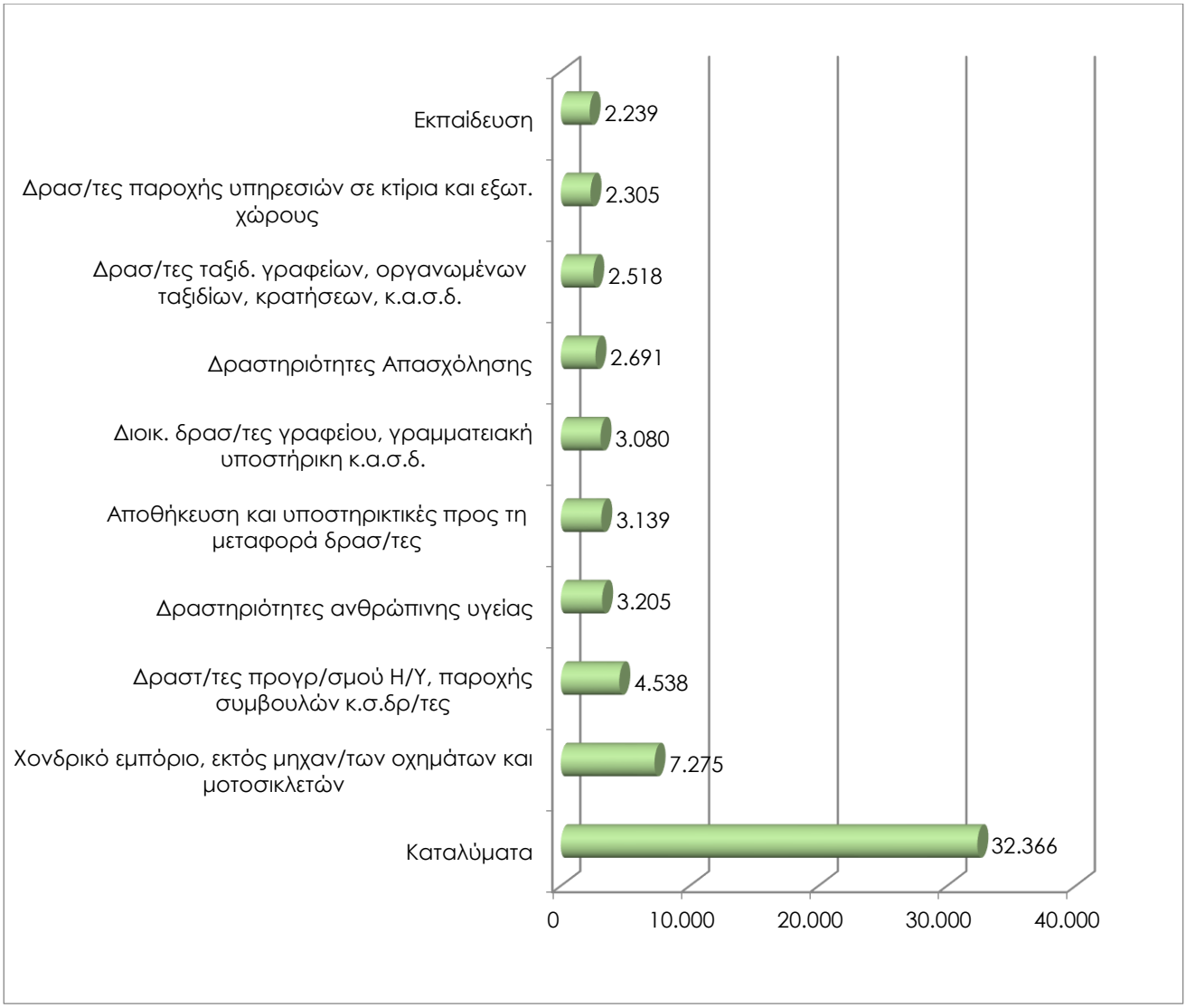

Γράφημα 108: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ -ΚΜ

9.3. Δυναμικοί Κλάδοι και Επαγγέλματα, 2022

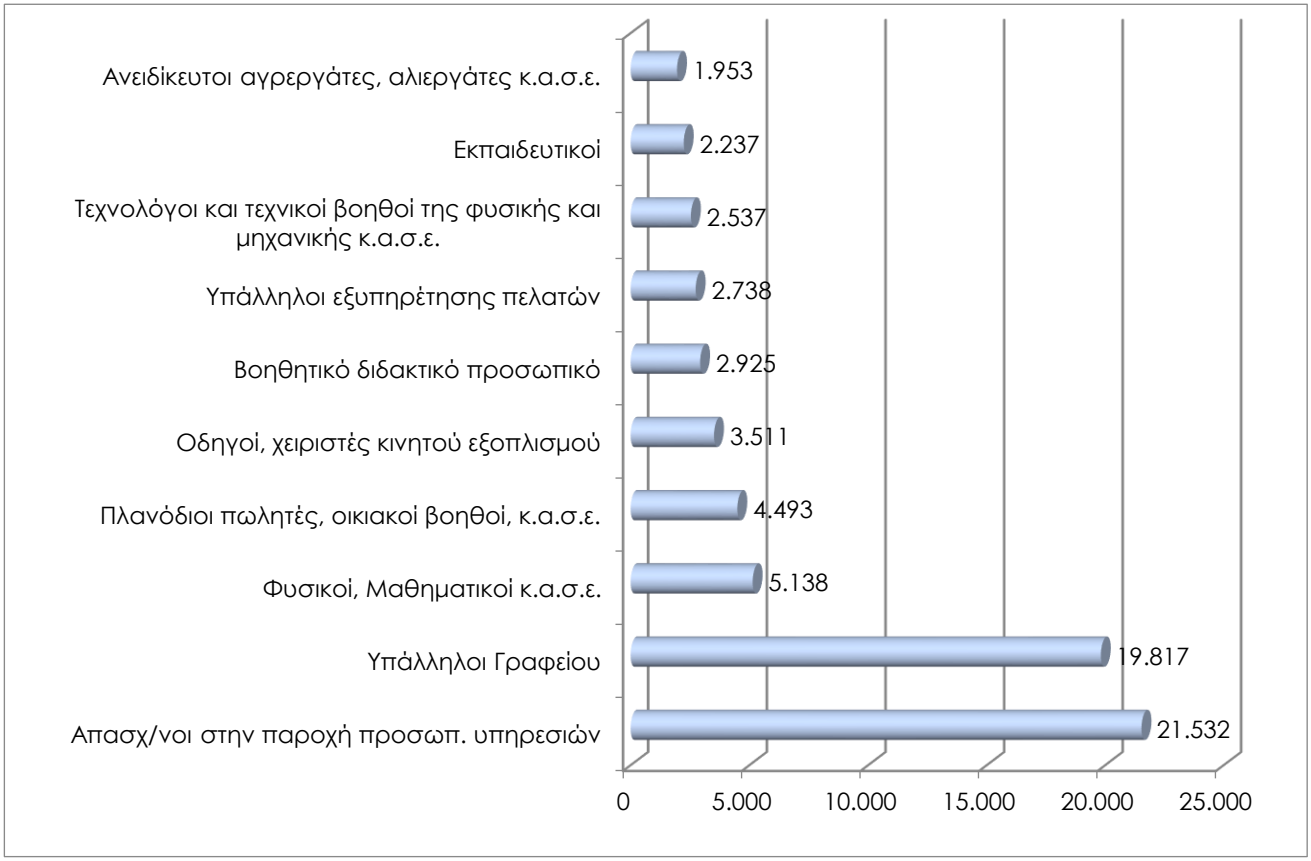
9.3.1. Δυναμικοί Κλάδοι και Επαγγέλματα στη Χώρα

Στο Γράφημα 109 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι δέκα δυναμικότεροι κλάδοι (2D) της οικονομίας της Χώρας, ως προς τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας κατά το 2022. Ο **πιο δυναμικός κλάδος** με διαφορά ήταν ο **«Καταλύματα»** με 32.366 ν.θ.ε. και στη 2η θέση ο **«Χονδρικό εμπόριο, εκτός μηχαν/των οχημάτων και μοτοσικλετών»**, με 7.275 ν.θ.ε..

Γράφημα 109: Δυναμικοί Κλάδοι 2D και ν.θ.ε. στην Ελλάδα, 2022
Πηγή: ΜΔΑΑΕ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Τα παραπάνω διαμόρφωσαν τις τάσεις και στα Επαγγέλματα (2D), που αποτυπώνονται στο Γράφημα 110. **Το πιο δυναμικό επάγγελμα** από πλευράς δημιουργίας ν.θ.ε. στη Χώρα κατά τον 2022, ήταν με διαφορά το **«Απασχ/νοι στην παροχή προσωπ. Υπηρεσιών»,** που περιλαμβάνει σερβιτόρους, μαγείρους κ.ά., με 21.532 ν.θ.ε. και στη 2η θέση το **«Υπάλληλοι Γραφείου»,** με 19.817 ν.θ.ε..

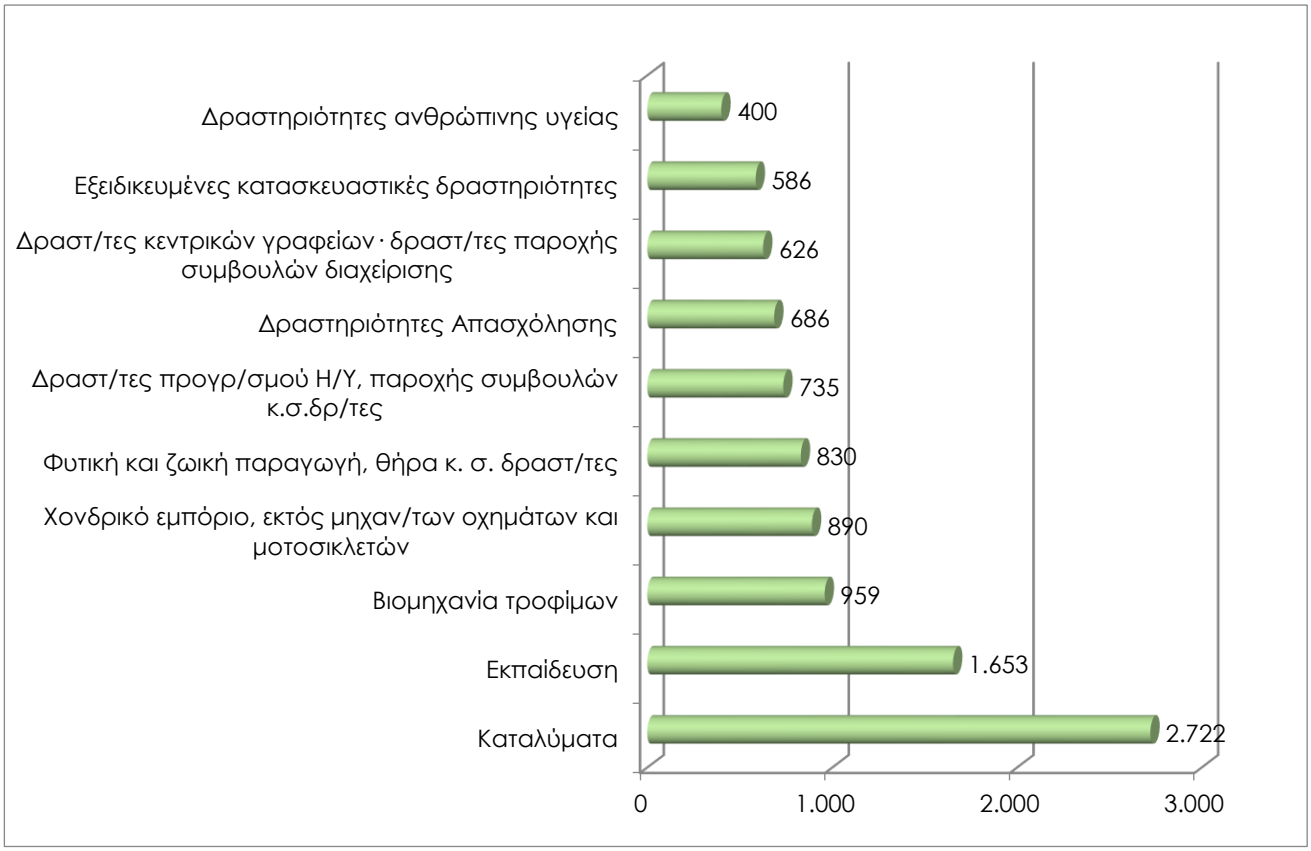

Γράφημα 110: Δυναμικά Επαγγέλματα 2D και ν.θ.ε. στην Ελλάδα, 2022
Πηγή: ΜΔΑΑΕ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

9.3.2. Δυναμικοί Κλάδοι και Επαγγέλματα στην ΠΚΜ

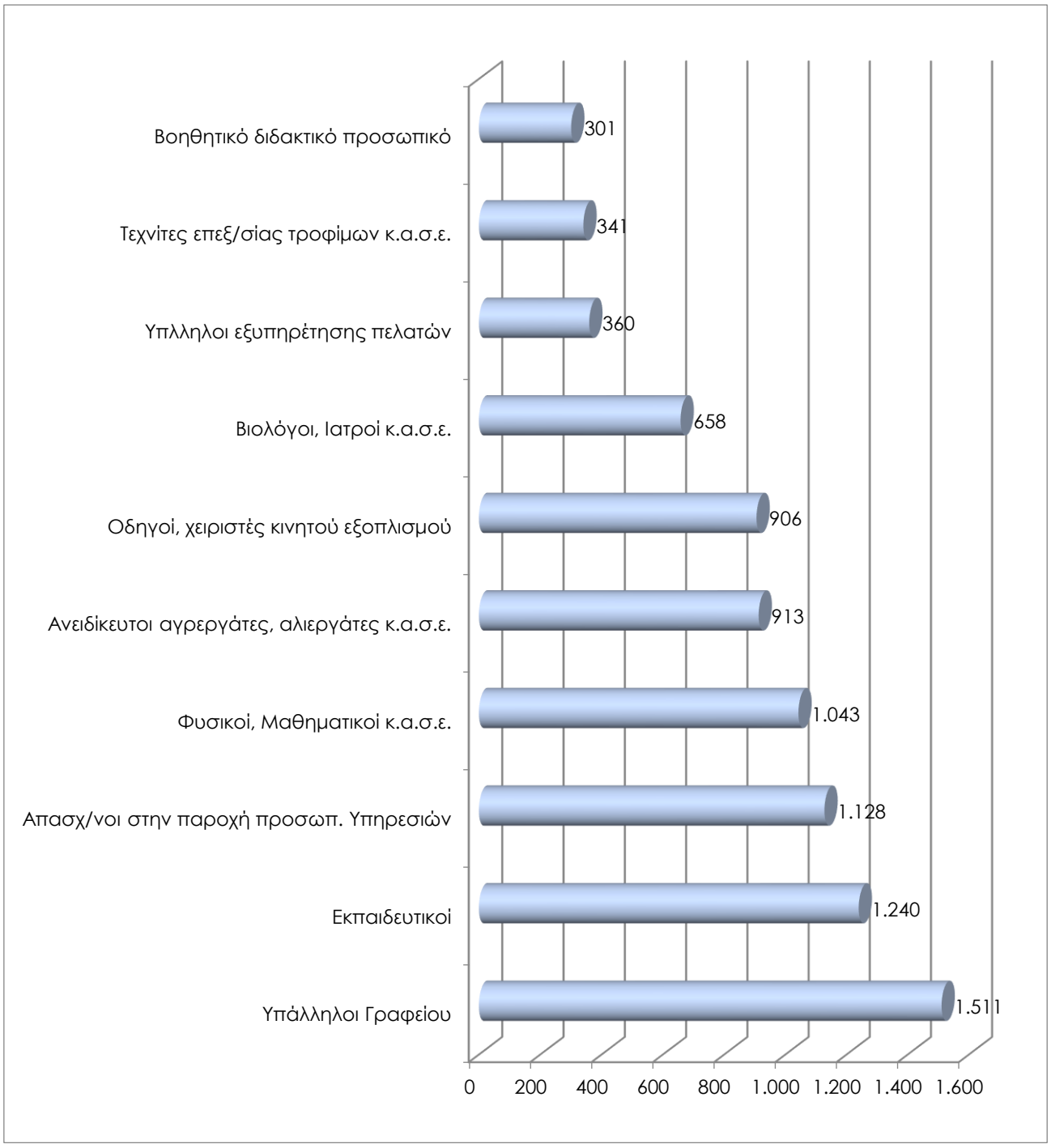
Στο Γράφημα 111 που ακολουθεί απεικονίζονται οι δέκα δυναμικότεροι κλάδοι (2D) της οικονομίας στην **Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας**, ως προς τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας κατά το 2022. Ο **πιο δυναμικός κλάδος** με διαφορά ήταν και στην ΠΚΜ ο **«Καταλύματα»** με 2.722 ν.θ.ε. και στη 2η θέση ο **«Εκπαίδευση»,** με 1.653 ν.θ.ε..

Αξιοσημείωτη είναι η 3η θέση του κλάδου **«Βιομηχανία Τροφίμων»,** με 959 ν.θ.ε. για το 2022, που επιβεβαιώνει την εντεινόμενη εξειδίκευση της ΠΚΜ.

Γράφημα 111: Δυναμικοί Κλάδοι 2D και ν.θ.ε. στην ΠΚΜ, 2022
Πηγή: ΜΔΑΑΕ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Τα παραπάνω διαμόρφωσαν τις τάσεις και στα Επαγγέλματα (2D), που αποτυπώνονται στο Γράφημα 112. **Το πιο δυναμικό επάγγελμα** από πλευράς δημιουργίας ν.θ.ε. στην ΠΚΜ κατά τον 2022, ήταν με διαφορά το **«Υπάλληλοι Γραφείου»** , με 1.511 ν.θ.ε. ,στη 2η θέση το **«Εκπαιδευτικοί»** με 1.240 ν.θ.ε. και στην 3η θέση το **«Απασχ/νοι στην παροχή προσωπ. Υπηρεσιών»** (που περιλαμβάνει σερβιτόρους, μαγείρους κ.ά.), με 1.128 ν.θ.ε..

Γράφημα 112: Δυναμικά Επαγγέλματα 2D και ν.θ.ε. στην ΠΚΜ, 2022
Πηγή: ΜΔΑΑΕ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

10. Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε Χώρα, ΠΚΜ και Π.Ε. της ΠΚΜ κατά το α΄ τετράμηνο του 2023

Στην Ενότητα αυτή παρουσιάζεται το **ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα** στην Ελλάδα, την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και τις Π.Ε. της για το **χρονικό διάστημα Ιανουάριος – Απρίλιος 2023** και συγκρίνεται με το αντίστοιχο παρελθόντων ετών, σύμφωνα με στοιχεία που αντλήθηκαν από το Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων.

10.1. Μισθωτή Απασχόληση ιδιωτικού τομέα στη Χώρα

10.1.1. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα στη Χώρα, Ιανουάριος-Απρίλιος 2023.

Σύμφωνα με στοιχεία που αντλήθηκαν από το «ΕΡΓΑΝΗ», που καταγράφει με ηλεκτρονικό τρόπο τις ροές μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας, στον Πίνακα 70 αποτυπώνεται το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης για το **4μηνο** Ιανουάριος-Απρίλιος 2023 και συγκρίνεται με τα αντίστοιχα των τεσσάρων προηγουμένων ετών.

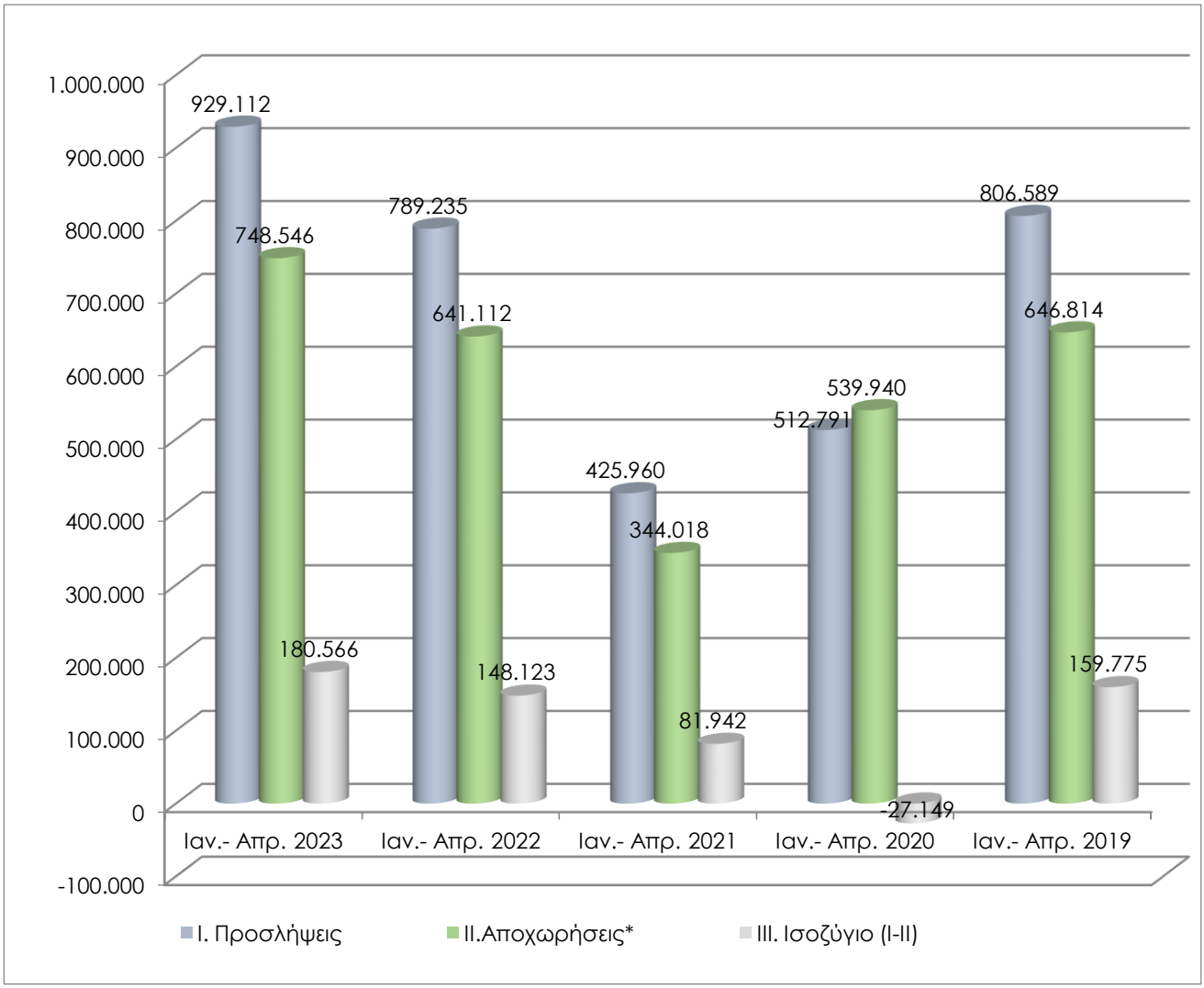
Κατά το διάστημα αυτό δημιουργήθηκαν 180.566 νέες θέσεις εργασίας (ν.θ.ε.), που προέκυψαν από 929.112 προσλήψεις και 748.546 αποχωρήσεις, έναντι 148.123 ν.θ.ε., κατά το αντίστοιχο 4μηνο του 2022. Η επίδοση αυτή είναι **με διαφορά η καλύτερη της 5ετίας** (Γράφημα 113) και βασίζεται στον πολύ μεγάλο αριθμό προσλήψεων και απολύσεων, συγκριτικά με προηγούμενες χρονιές, γεγονός που καταδεικνύει την έντονη κινητικότητα των εργαζομένων μεταξύ κλάδων με εποχικότητα, όπως η εστίαση, τα καταλύματα και το εμπόριο.

Πίνακας 70: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα

Ροές	Ιαν.- Απρ. 2023	Ιαν.- Απρ. 2022	Ιαν.- Απρ. 2021	Ιαν.- Απρ. 2020	Ιαν.- Απρ. 2019
I. Προσλήψεις	929.112	789.235	425.960	512.791	806.589
II.Αποχωρήσεις*	748.546	641.112	344.018	539.940	646.814
III. Ισοζύγιο (I-II)	**180.566**	**148.123**	**81.942**	**-27.149**	**159.775**
Διαφορά από προηγούμενο έτος	32.443	66181	109.091	-186.924	

* Περιλαμβάνονται λήξεις συμβάσεων, οικειοθελείς αποχωρήσεις και απολύσεις

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 113: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα
Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

10.1.2. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα στη Χώρα – Ιανουάριος - Απρίλιος 2010 - 2023.

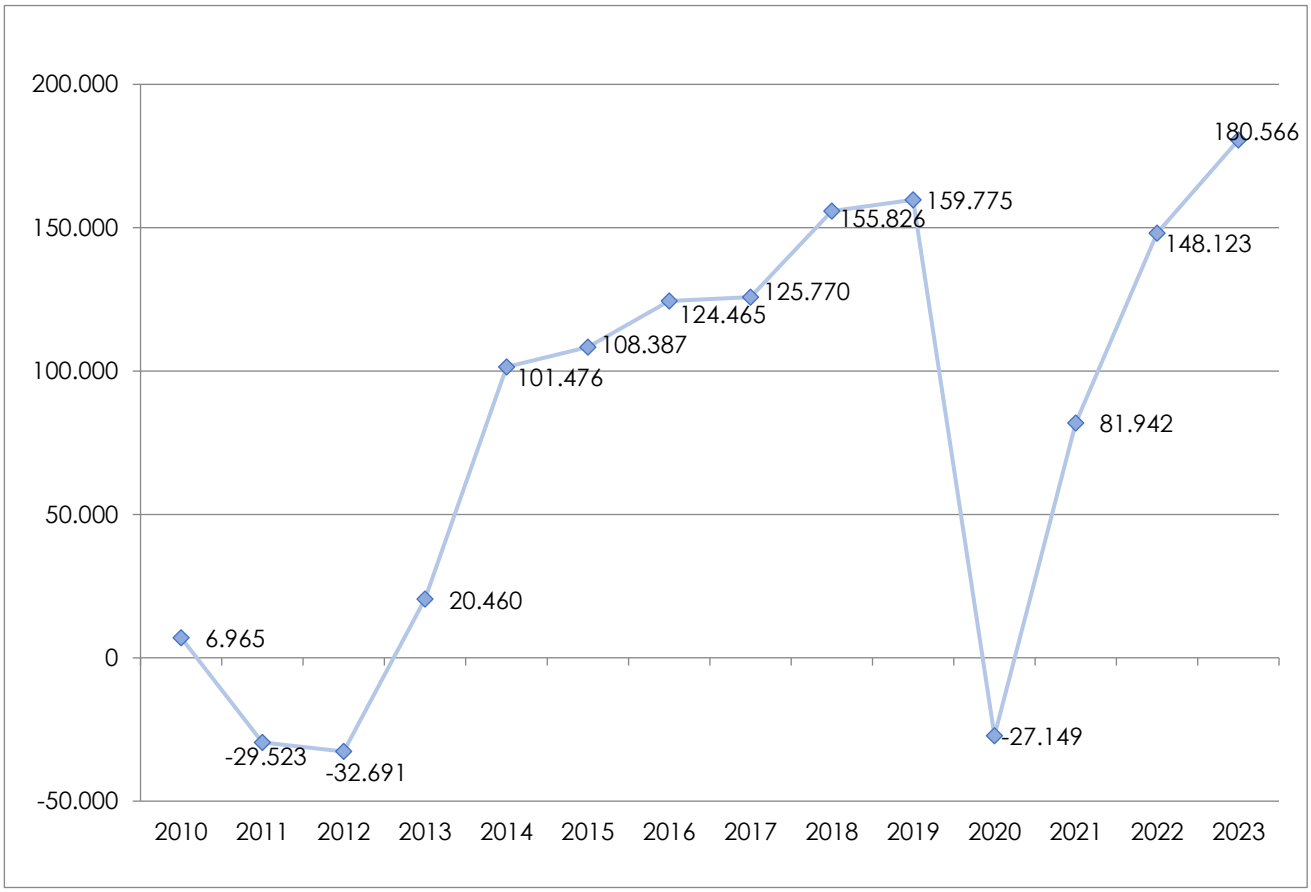
Όπως καταγράφεται στον Πίνακα 71 και απεικονίζεται στο Γράφημα 114, η επίδοση του 4μήνου Ιανουάριος-Απρίλιος 2023 του τρέχοντος έτους, είναι η κορυφαία με διαφορά από το 2010 και μετά, πολύ πάνω από τις υψηλές επιδόσεις των ετών 2018 και 2019.

Σημειώνεται ότι οι ν.θ.ε. του τρέχοντος έτους, δημιουργούνται σε μια χρονική περίοδο που ο δείκτης ανεργίας αποκλιμακώνεται σταθερά (11,2% τον φετινό Απρίλιο), μειώνοντας το διαθέσιμο εργατικό δυναμικό και καθιστώντας ολοένα και δυσκολότερη την άμεση κάλυψη των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται στη Χώρα.

Πίνακας 71: Ιστορικό Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης 2010-2023

Έτος	Ισοζύγιο ροών Ιανουάριος-Απρίλιος
2010	6.965
2011	-29.523
2012	-32.691
2013	20.460
2014	101.476
2015	108.387
2016	124.465
2017	125.770
2018	155.826
2019	159.775
2020	-27.149
2021	81.942
2022	148.123
2023	180.566

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 114: Ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης 2010-2023
Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

10.1.3. Προσλήψεις ανά είδος σύμβασης εργασίας στη Χώρα, Ιανουάριος-Απρίλιος 2023

Η ανάλυση των προσλήψεων του ιδιωτικού τομέα, ανά είδος σύμβασης εργασίας κατά το **4μηνο** Ιανουάριος-Απρίλιος 2023 και η σύγκριση τους με τα αντίστοιχα χρονικά διαστήματα της προηγούμενης τριετίας, οδηγούν σε ορισμένες σημαντικές διαπιστώσεις.

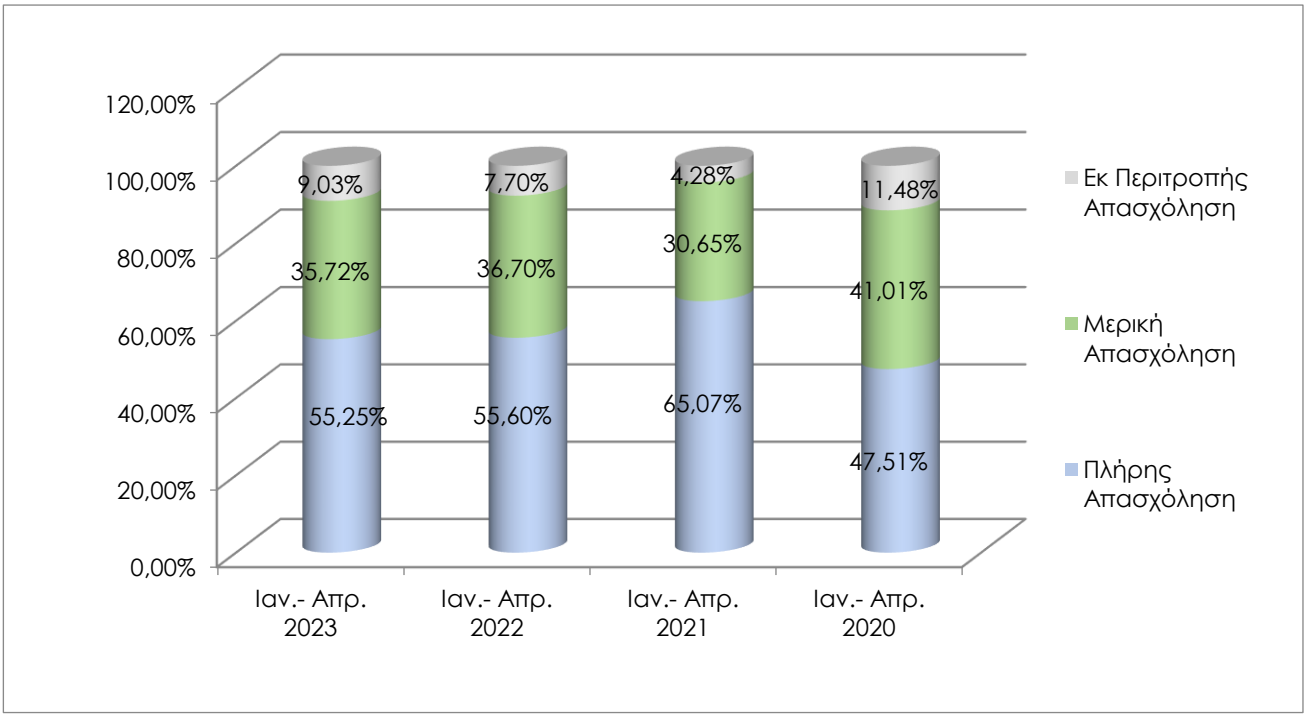
Όπως καταγράφεται στον Πίνακα 72, από τις περίπου 438.000 περισσότερες προσλήψεις του 4μήνου 2023, σε σύγκριση με το 2022, οι 240.000 περίπου ήταν πλήρους απασχόλησης, οι 151.000 περίπου ήταν μερικής απασχόλησης και οι 46.000 περίπου ήταν εκ περιτροπής απασχόληση. Ως αποτέλεσμα (Γράφημα 115), το ποσοστό των προσλήψεων πλήρους απασχόλησης διατηρείται στο 55,25% του συνόλου (55,6% την αντίστοιχη περυσινή περίοδο), έναντι 35,72% της μερικής και 9,03% της εκ περιτροπής απασχόλησης, κάτι αναμενόμενο, καθώς οι θέσεις μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης συναντώνται κυρίως σε κλάδους όπως τα καταλύματα, η εστίαση και η ψυχαγωγία, που φέτος προχώρησαν σε προσλήψεις από τον Απρίλιο.

Τα ποσοστά ανά είδος σύμβασης που παρατηρήθηκαν κατά τα έτη 2020 και 2021, δεν συνιστούν συγκρίσιμα μεγέθη, καθώς διαμορφώθηκαν είτε σε συνθήκες πολύμηνων lock down είτε μέσω υψηλών κρατικών επιχορηγήσεων για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας.

Πίνακας 72: Προσλήψεις ανά είδος σύμβασης εργασίας στη Χώρα

Περίοδος	Πλήρης Απασχόληση	Μερική Απασχόληση	Εκ Περιτροπής Απασχόληση	Σύνολο Προσλήψεων
Ιαν.- Απρ. 2023	513.343	331.841	83.928	929.112
Μερίδιο	55,25%	35,72%	9,03%	100,00%
Ιαν.- Απρ. 2022	273.072	180.456	37.789	491.317
Μερίδιο	55,60%	36,70%	7,70%	100,00%
Ιαν.- Απρ. 2021	194.960	91.814	12.824	299.598
Μερίδιο	65,07%	30,65%	4,28%	100%
Ιαν.- Απρ. 2020	220.572	190.386	53.278	464.236
Μερίδιο	47,51%	41,01%	11,48%	100%

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 115: Προσλήψεις ανά είδος σύμβασης εργασίας στη Χώρα
Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

10.2. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφέρεια.

Στον Πίνακα 73 και στο Γράφημα 116 αποτυπώνεται το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφέρεια, για το **4μηνο** Ιανουάριος-Απρίλιος 2023 και συγκρίνεται με τα αντίστοιχα των ετών 2022 και 2021.

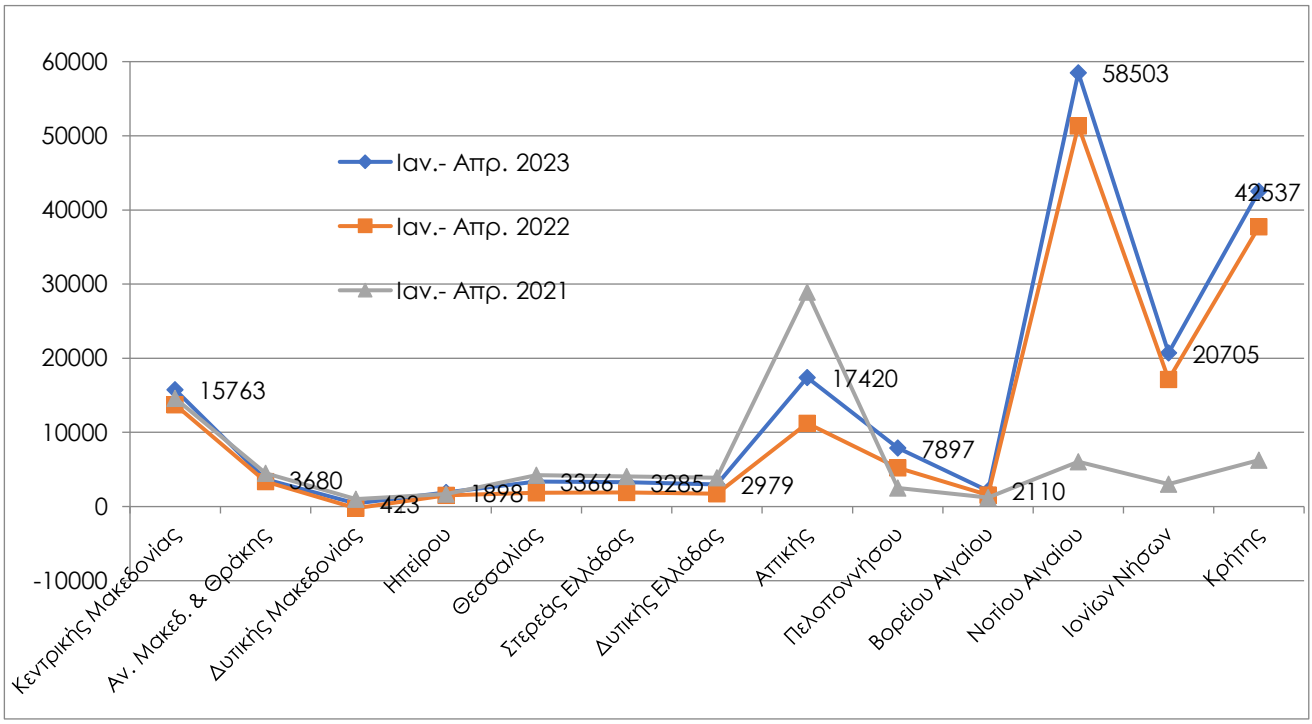
Οι 13 Περιφέρειες της Χώρας εμφανίζουν θετικό ισοζύγιο, ενώ η **Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, με 15.763 ν.θ.ε.**, βρίσκεται στην **5η θέση** για το 2023. Οι **«τουριστικές»** Περιφέρειες **Νοτίου Αιγαίου** με 58.503, **Κρήτης** με 42.537 και **Ιονίων Νήσων** με 20.705, συνεισφέρουν συνολικά περίπου 122.000 ν.θ.ε., δηλαδή **2 στις 3 ν.θ.ε.** του 4μήνου Ιανουάριος-Απρίλιος 2023. Είναι άλλωστε χαρακτηριστικό, ότι οι 124.365 από τις 180.566 ν.θ.ε. του 4μήνου δημιουργήθηκαν κατά τον Απρίλιο.

Τα παραπάνω καταδεικνύουν ότι η φετινή χρονιά θα ξεπεράσει κάθε προηγούμενο, όχι μόνο ως προς τον αριθμό των διανυκτερεύσεων και το ύψος των εισπράξεων από τον τουρισμό, αλλά και ως προς την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

Πίνακας 73: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφέρεια

Περιφέρεια	Ιαν.- Απρ. 2023	Ιαν.- Απρ. 2022	Ιαν.- Απρ. 2021
Κεντρικής Μακεδονίας	15763	13732	14592
Ανατ. Μακεδ. & Θράκης	3680	3374	4501
Δυτικής Μακεδονίας	423	-223	1009
Ηπείρου	1898	1526	1676
Θεσσαλίας	3366	1868	4216
Στερεάς Ελλάδας	3285	1896	4050
Δυτικής Ελλάδας	2979	1731	3892
Αττικής	17420	11210	28943
Πελοποννήσου	7897	5215	2503
Βορείου Αιγαίου	2110	1543	1197
Νοτίου Αιγαίου	58503	51338	6047
Ιονίων Νήσων	20705	17163	3030
Κρήτης	42537	37750	6286
Σύνολο	**180566**	**148123**	**81942**

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 116: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Περιφέρεια
Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

10.3. Μισθωτή Απασχόληση ιδιωτικού τομέα στην ΠΚΜ

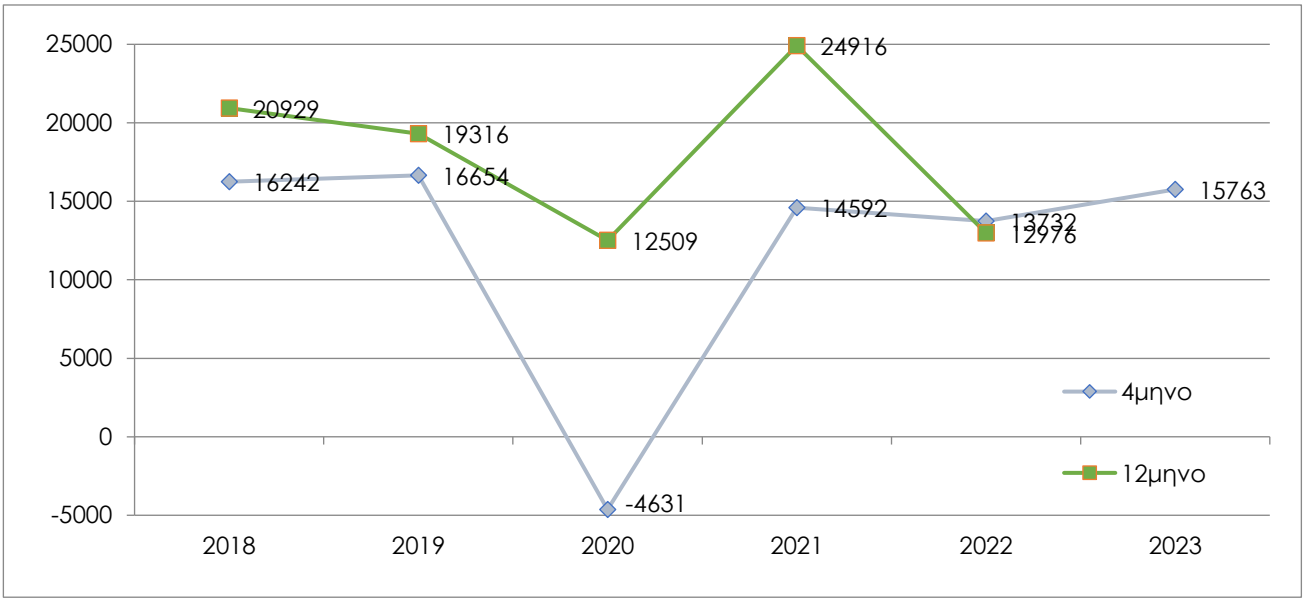
10.3.1. Ισοζύγιο Ροών Μισθωτής Απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα στην ΠΚΜ, Ιανουάριος-Απρίλιος 2018 – 2023

Στον Πίνακα 74 και στο Γράφημα 117 αποτυπώνεται και συγκρίνεται το Ισοζύγιο Ροών Μισθωτής Απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα στην ΠΚΜ, για το 4μηνο Ιανουάριος-Απρίλιος 2018 – 2023. Είναι φανερό ότι από το 2018 έως και το 2021 υπήρχε η τάση, το ισοζύγιο του πρώτου 4μήνου όλων των ετών να είναι χαμηλότερο του αντίστοιχου του 12μήνου. Όμως **το 2022 η παραπάνω τάση διακόπηκε**, καθώς η χρονιά ολοκληρώθηκε με χαμηλότερο ισοζύγιο από αυτό του 4μήνου και απομένει να αποδειχθεί στο τέλος της τρέχουσας χρονιάς αν θα διατηρηθεί η ίδια δυναμική.

Πίνακας 74: Ισοζύγιο Ροών Μισθωτής Απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα στην ΠΚΜ

Έτος	4μηνο	12μηνο
2018	16242	20929
2019	16654	19316
2020	-4631	12509
2021	14592	24916
2022	13732	12976
2023	15763	

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 117: Ισοζύγιο Ροών Μισθωτής Απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα στην ΠΚΜ
Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

10.3.2. Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, Ιανουάριος-Απρίλιος 2019-2023.

Στον παρακάτω Πίνακα 75 και στο Γράφημα 118 αποτυπώνεται το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα **ανά Περιφερειακή Ενότητα της ΠΚΜ**, για το 4μηνο Ιανουάριος-Απρίλιος 2023 και γίνεται η σύγκριση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα των τεσσάρων προηγούμενων ετών.

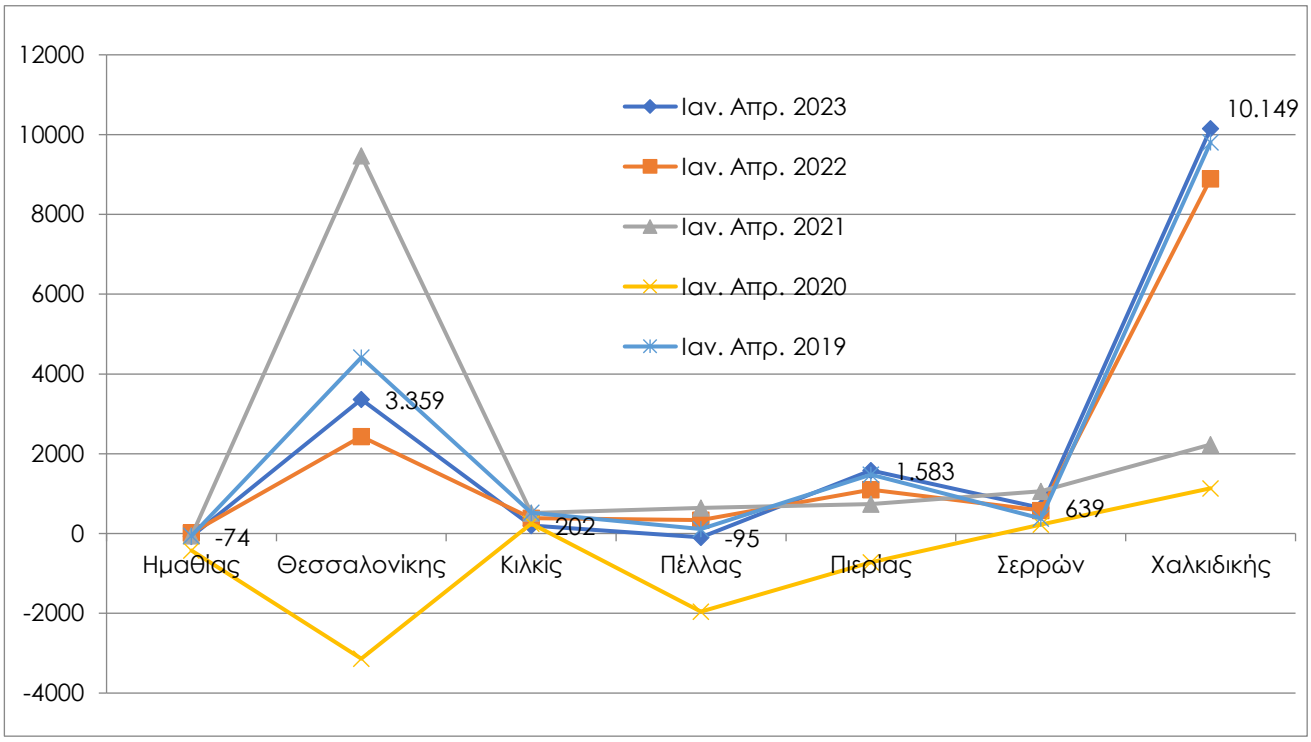
Η ΠΚΜ καταγράφει το 4μηνο 2023 **την υψηλότερη επίδοση των τελευταίων τριών ετών** και λίγο χαμηλότερη από την αντίστοιχη του 2019. Οι Π.Ε. Ημαθίας (-74) και Πέλλας (-95) εμφανίζουν αρνητικό ισοζύγιο ν.θ.ε. για το τετράμηνο του 2023, ενώ **η Π.Ε. Χαλκιδικής** (10.149) **δημιουργεί τις 2 στις 3 νέες θέσεις εργασίας της ΠΚΜ.**

Σημειώνεται ότι οι ν.θ.ε. του τρέχοντος έτους, δημιουργούνται σε μια χρονική περίοδο που ο δείκτης ανεργίας αποκλιμακώνεται σταθερά (11,2% τον φετινό Απρίλιο στη Χώρα), καθιστώντας ολοένα και δυσκολότερη την άμεση κάλυψη των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται στην ΠΚΜ.

Πίνακας 75: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, Ιανουάριος-Απρίλιος

Περιφερειακή Ενότητα	Ιαν- Απρ. 2023	Ιαν-Απρ. 2022	Ιαν- Απρ. 2021	Ιαν- Απρ. 2020	Ιαν- Απρ. 2019
Ημαθίας	-74	15	-60	-424	-59
Θεσσαλονίκης	3.359	2.431	9.471	-3.138	4.415
Κιλκίς	202	382	517	250	523
Πέλλας	-95	338	643	-1.955	111
Πιερίας	1.583	1.097	735	-725	1.478
Σερρών	639	576	1.058	227	380
Χαλκιδικής	10.149	8.893	2.228	1.134	9.806
Σύνολο ΠΚΜ	**15763**	**13.732**	**14.592**	**-4.631**	**16654**

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Γράφημα 118: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στον Πίνακα 76 παρατηρείται πως **όλες οι Π.Ε. της ΠΚΜ εμφανίζουν θετικό ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης τον Απρίλιο**, με την Π.Ε. Χαλκιδικής να συνεισφέρει πάνω από το 70% των ν.θ.ε. της ΠΚΜ. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι **2 στις 3 ν.θ.ε. του 4μήνου 2023 δημιουργήθηκαν τον Απρίλιο**, κυρίως λόγω των πολυάριθμων προσλήψεων στους κλάδους «Εστίαση» και «Καταλύματα».

Πίνακας 76: Ισοζύγιο Ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, Απρίλιος

Περιφερειακή Ενότητα	Απρίλιος 2023
Ημαθίας	301
Θεσσαλονίκης	514
Κιλκίς	33
Πέλλας	284
Πιερίας	1.733
Σερρών	274
Χαλκιδικής	7.283
Σύνολο ΠΚΜ	**10422**

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ/ Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

11. 4η Ετήσια Έρευνα Πεδίου Εργοδοτών στην ΠΚΜ, 2023

Το Παραδοτέο **Π.4: «4η Ετήσια Έρευνα Πεδίου»** αποτελεί την τελευταία μιας σειράς τεσσάρων ερευνών πεδίου, που διεξήχθησαν κατά τη διάρκεια του Έργου. Η έρευνα αυτή γίνεται σε ετήσια βάση και αποσκοπεί στη συλλογή ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, με στόχο τη διερεύνηση κρίσιμων στοιχείων της αγοράς εργασίας στην Περιφέρεια και την καταγραφή τάσεων, αναντιστοιχιών και προκλήσεων. Η έρευνα είχε ως βασικούς στόχους:

- Την αποτύπωση της **υφιστάμενης κατάστασης** στο απασχολούμενο ανθρώπινο δυναμικό στον ιδιωτικό τομέα της ΠΚΜ.
- Την καταγραφή της **τρέχουσας ζήτησης και των μελλοντικών προοπτικών ανάπτυξης σε επαγγέλματα και κλάδους.**
- Τη διερεύνηση **ζητούμενων επαγγελματικών δεξιοτήτων** και δεξιοτήτων **που λείπουν ή χρειάζονται βελτίωση**, μέσω προγραμμάτων δια βίου μάθησης κ.ά. (οριζόντιες δεξιότητες κατά ESCO).

11.1. Η ταυτότητα της Έρευνας – Το προφίλ των επιχειρήσεων

Η 4η Έρευνα Πεδίου στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ σχεδιάστηκε με επιστημονικά έγκυρη μεθοδολογία και διεξήχθη σε συνεργασία με εταιρία-τακτικό μέλος του ΣΕΔΕΑ, που τηρεί τους Κανόνες Δεοντολογίας της ESOMAR για τις δημοσκοπήσεις και την έρευνα αγοράς. Η έρευνα διεξήχθη μέσω τηλεφωνικών συνεντεύξεων **(CATI – Computer Assisted Telephone Interviewing)** και βάσει δομημένου ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, προσαρμοσμένου στο λογισμικό **Survey Monkey**.

Ως μονάδες δειγματοληψίας επιλέχθηκαν οι επιχειρήσεις, που διατηρούν έδρα ή παράρτημα στην ΠΚΜ, με τουλάχιστον έναν εργαζόμενο (εξαρτημένη σχέση εργασίας ή σύμβαση παροχής υπηρεσιών σε άτομο που απασχολείται σε έως τρεις εργοδότες) πλην του εργοδότη. Για την τηλεφωνική συνέντευξη κλήθηκαν οι ιδιοκτήτες ή διευθυντικά στελέχη των επιχειρήσεων, ώστε να είναι σε θέση να απαντήσουν στις εξειδικευμένες ερωτήσεις.

Το δείγμα των 629 επιχειρήσεων με τουλάχιστον 1 εργαζόμενο (πλην του ιδιοκτήτη), που τελικά συμμετείχαν στην έρευνα, συνιστούν κάλυψη περίπου 1,25% του συνολικού πληθυσμού των επιχειρήσεων της ΠΚΜ, ενώ το μέγιστο σφάλμα δειγματοληψίας εκτιμάται σε ±4,0%. Η διεξαγωγή της έρευνας πεδίου (fieldwork) διήρκησε από **20 Φεβρουαρίου έως 15 Μαΐου.**

Κατά την επεξεργασία των στοιχείων έγινε ομαδοποίηση των διψήφιων κλάδων σε **τέσσερεις τομείς οικονομικής δραστηριότητας**. Ως αποτέλεσμα, οι «**Υπηρεσίες»** συμμετέχουν κατά 43% στο δείγμα, το **«Εμπόριο»** 46% και η **«Μεταποίηση»** 13% (κάποιες επιχειρήσεις δήλωσαν πλέον του ενός τομέα δραστηριότητας). Οι **«Λοιπές»** με 9%, περιλαμβάνουν κυρίως επιχειρήσεις του κατασκευαστικού κλάδου. Το χαμηλό 1% του «Α΄– γενή» (ενσωματώνεται στις «Λοιπές»), αντανακλά τη μικρή συμμετοχή του κλάδου στη δημιουργία μισθωτής απασχόλησης.

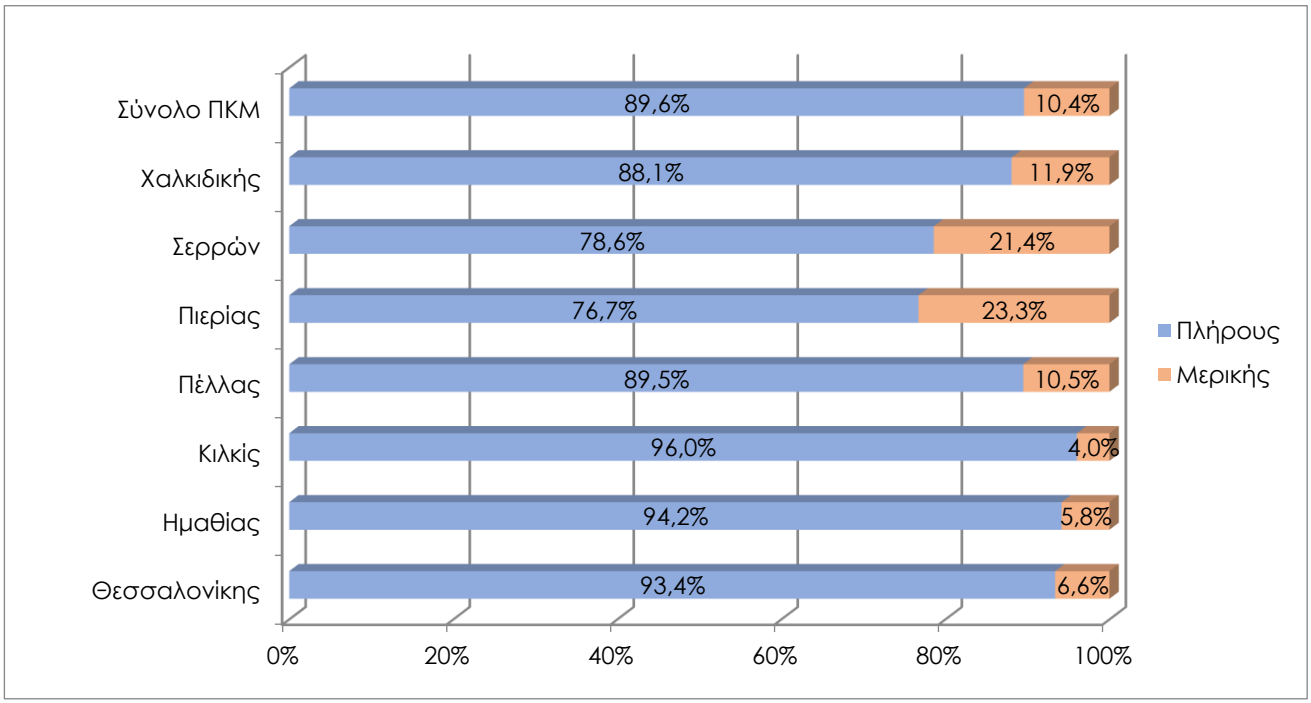
Ως προς τη **γεωγραφική διασπορά** του δείγματος, η Π.Ε. Θεσσαλονίκης συμμετέχει κατά 66% στο δείγμα των 629 επιχειρήσεων, η Π.Ε. Σερρών με 7%, άλλες τέσσερεις Π.Ε. συμμετέχουν με 6% η κάθε μία και η Π.Ε. Κιλκίς με 3%.

Το 72% των επιχειρήσεων του δείγματος ανήκουν στις **«πολύ μικρές»** επιχειρήσεις (1-9 εργαζόμενους) **και το 22%** ανήκουν στις **«μικρές»** επιχειρήσεις, απασχολώντας 10-49 εργαζόμενους. Μόνον **το 6%,** που απασχολεί (50+ εργαζόμενους) ανήκουν στις **«μεσαίες»** και **«μεγάλες»** επιχειρήσεις.

Ακολουθεί η συνοπτική παρουσίαση επιλεγμένων ευρημάτων της έρευνας, που καταγράφουν τάσεις και προοπτικές για την απασχόληση της ΠΚΜ και των Π.Ε. της.

11.2. Είδος απασχόλησης εργαζομένων στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ

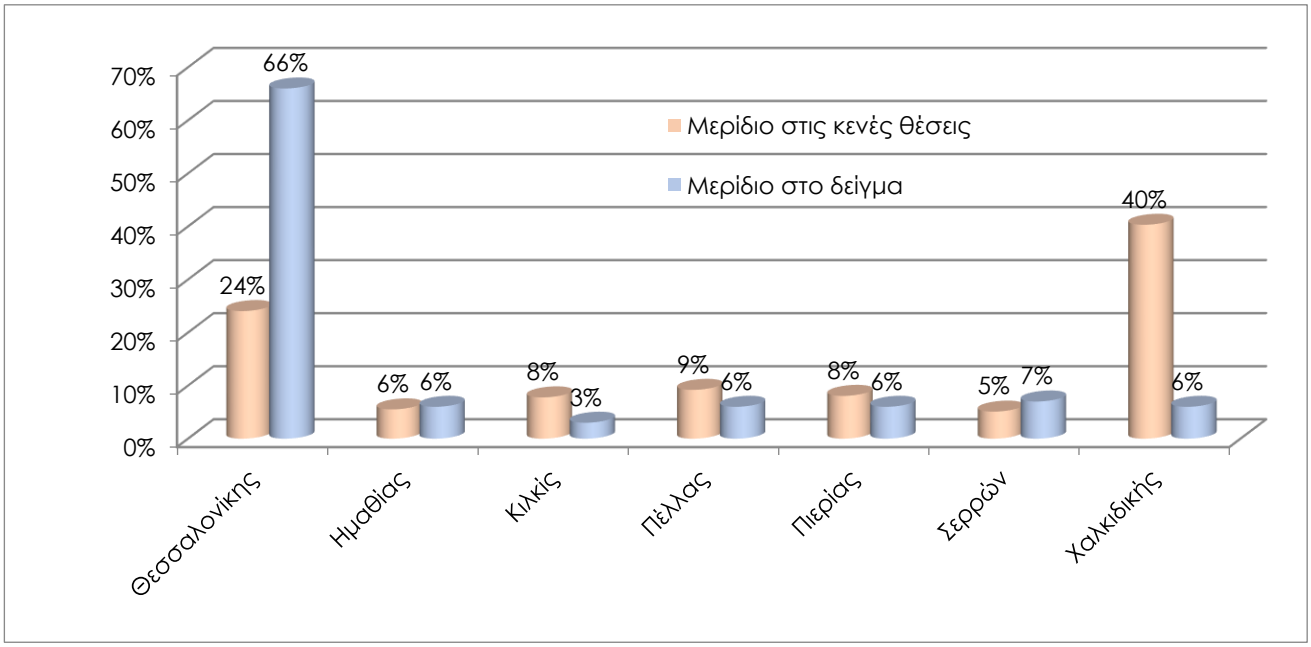
Στο σύνολο των 629 επιχειρήσεων του πληθυσμού, το **89,6% των απασχολουμένων είναι πλήρους απασχόλησης** και το 10,4% μερικής απασχόλησης. Στο Γράφημα 119 απεικονίζεται το είδος απασχόλησης ανά Π.Ε. της ΠΚΜ, με τις Π.Ε. Πιερίας (23,3%) και Σερρών (21,4%) να καταγράφουν το μεγαλύτερο μερίδιο απασχολούμενων με μερική απασχόληση στον πληθυσμό του δείγματος.

Γράφημα 119: Είδος Απασχόλησης ανά Π.Ε. της ΠΚΜ
Πηγή -Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

11.3. Μεταβολές στις θέσεις εργασίας στην ΠΚΜ

Το **29% των 629 επιχειρήσεων δήλωσαν κενές θέσεις** στην επιχείρησή τους. Στο Γράφημα 120 απεικονίζεται για κάθε Π.Ε. της ΠΚΜ, αφενός το μερίδιο στις επιχειρήσεις του δείγματος, αφετέρου το μερίδιο στις δηλωθείσες κενές θέσεις εργασίας. Οι αναλογικά περισσότερες κενές θέσεις εργασίας εμφανίζονται στις Π.Ε. Χαλκιδικής (40%), αν και συμμετέχει με μόλις 6% στο δείγμα και Κιλκίς (8%) που συμμετέχει με 3% στο δείγμα. Στον αντίποδα, η Π.Ε. Θεσσαλονίκης που συγκεντρώνει το 24% των κενών θέσεων εργασίας, αν και συμμετέχει κατά 66% στο δείγμα.

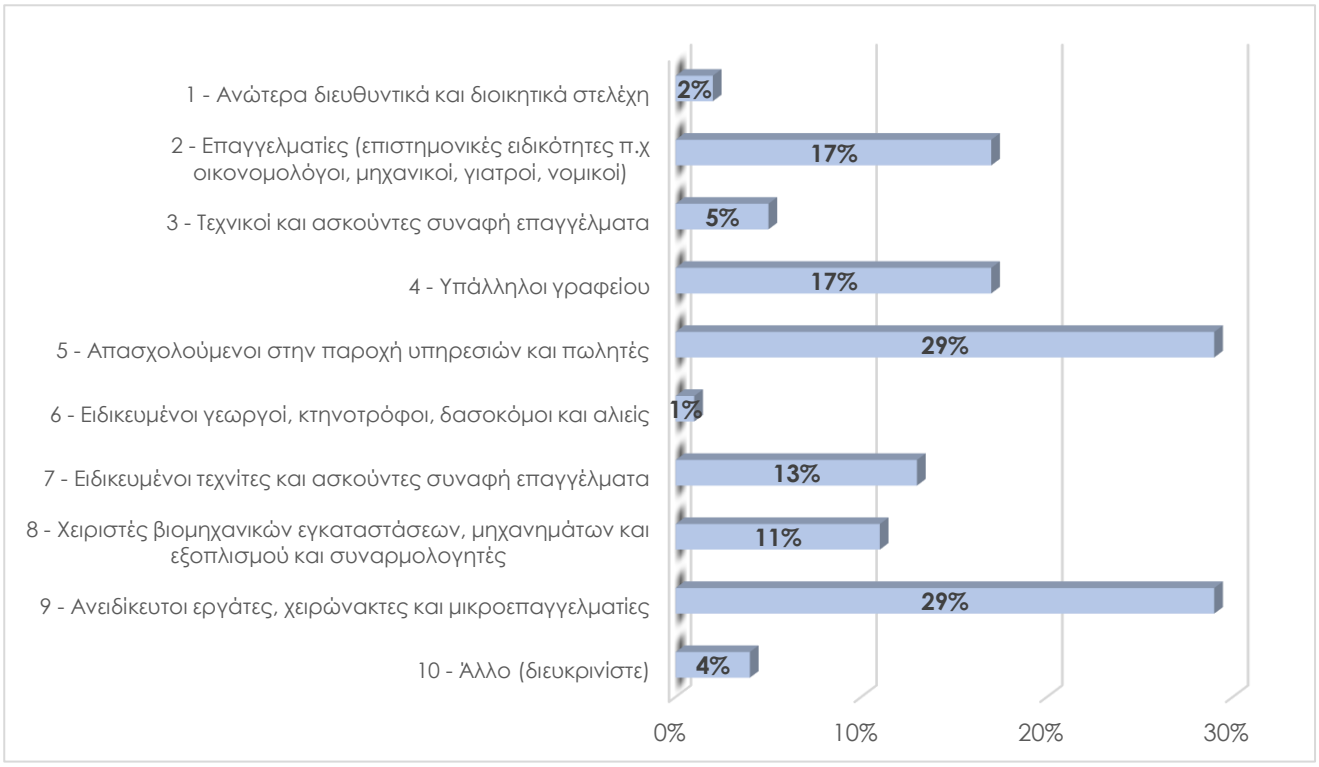

Γράφημα 120: Μερίδιο στις κενές θέσεις ανά Π.Ε. της ΠΚΜ
Πηγή -Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

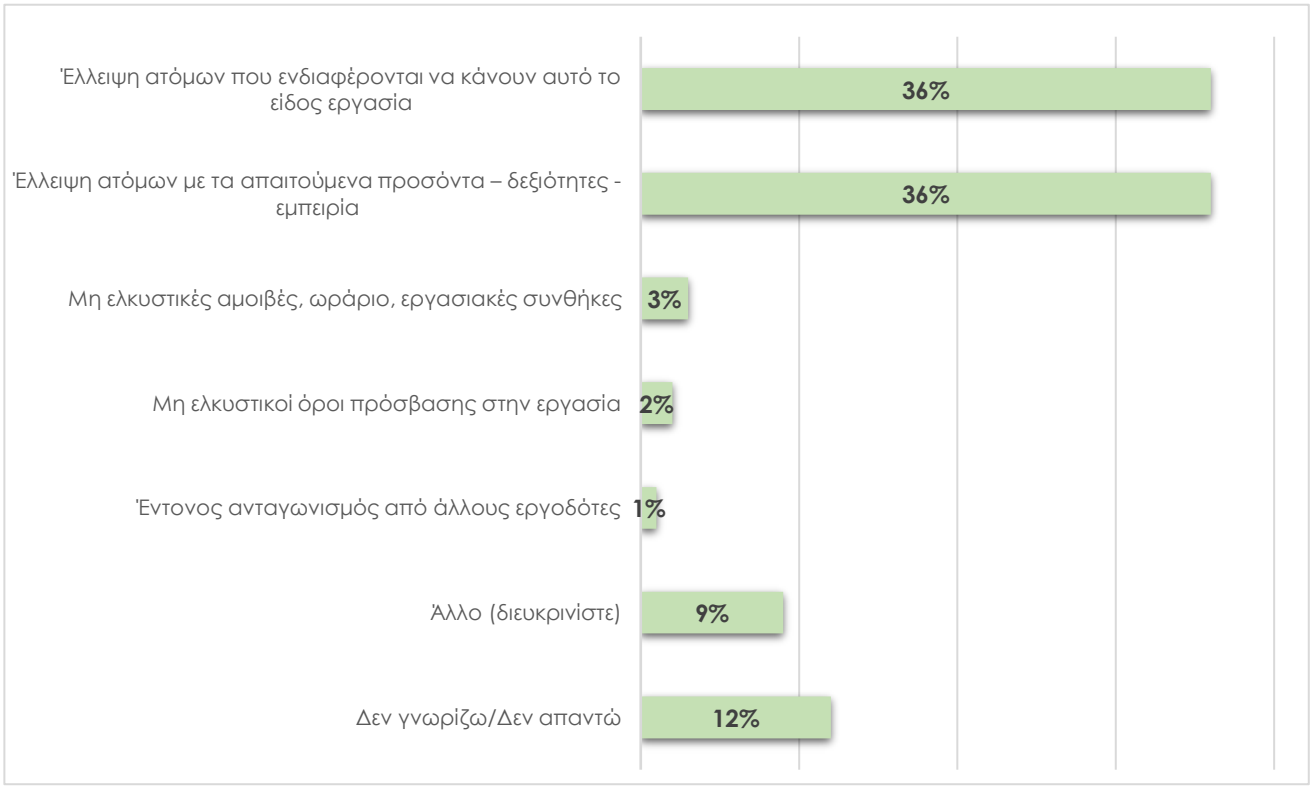
Όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα 121, οι **3 στις 10** κενές θέσεις είναι στους απασχολούμενους στην ***«Παροχή υπηρεσιών και πωλητές»,*** και άλλες **3 στις 10** στους ***«Ανειδίκευτους εργάτες, χειρώνακτες κλπ.».***

Ως **κυριότερες αιτίες** που οι θέσεις παραμένουν κενές αναφέρθηκαν (Γράφημα 122), αφενός η *«Έλλειψη ατόμων με τα απαιτούμενα προσόντα – δεξιότητες – εμπειρία»* (36% των απαντήσεων), αφετέρου η *«Έλλειψη ατόμων που ενδιαφέρονται να κάνουν αυτό*[15] *το είδος εργασίας»* (36% των απαντήσεων). Οι αιτίες αυτές είναι κυρίαρχες και στις προηγούμενες έρευνες πεδίου του Μηχανισμού, αλλά θα πρέπει να σημειωθεί ότι στη δεύτερη αιτία προφανώς εμπεριέχεται και η διάσταση των χαμηλών αμοιβών που επικρατούν σε ορισμένα επαγγέλματα, όπως τουλάχιστον δηλώνουν οι αναζητούντες δουλειά, στην 1η έρευνα πεδίου (Απρίλιος 2021).

[15] Η περιγραφή - επιλογή «… *αυτό το είδος εργασίας*…» αναφέρεται στην ζητούμενη από τις επιχειρήσεις ειδικότητα και εργασιακό περιεχόμενο

Γράφημα 121: Κενές θέσεις ανά Επάγγελμα (1Ψ), ΠΚΜ
Πηγή -Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

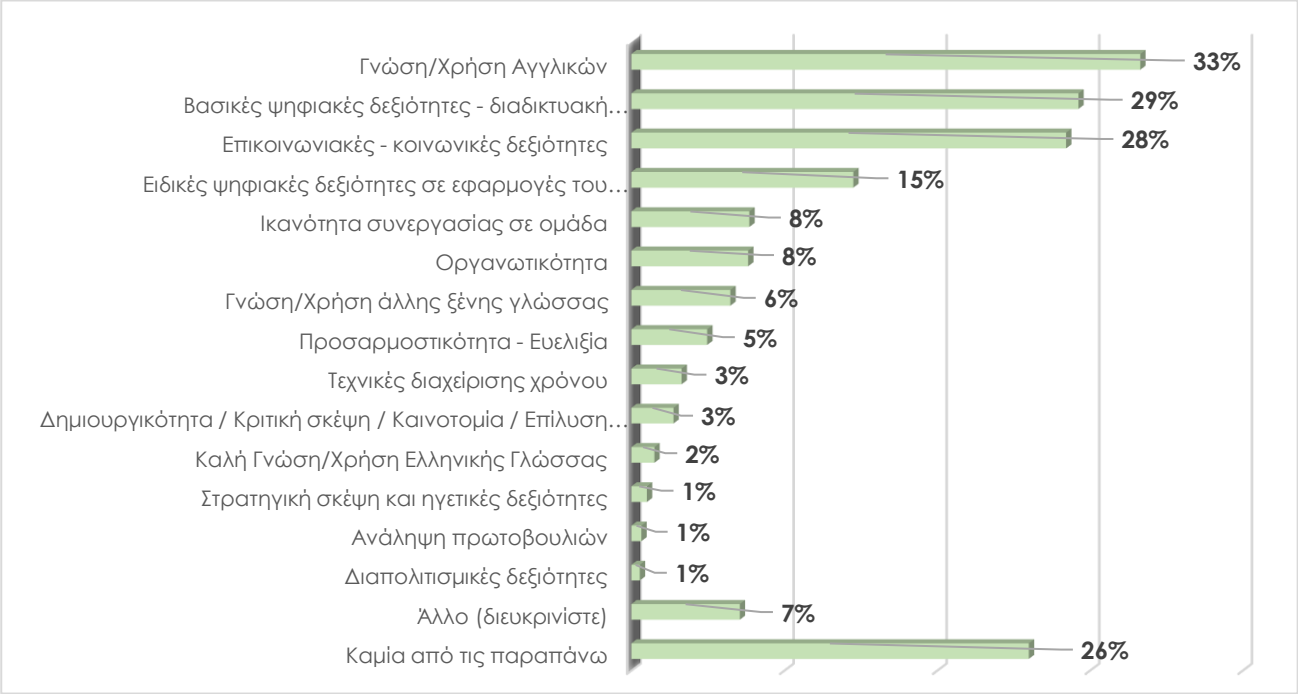

Γράφημα 122: Λόγοι μη πλήρωσης κενών θέσεων εργασίας, ΠΚΜ
Πηγή -Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

Στην ερώτηση σχετικά με τις πιθανές **θέσεις εργασίας που εκτιμούν ότι θα κενωθούν κατά το επόμενο εξάμηνο** λόγω συνταξιοδότησης/αποχώρησης ή λόγω επέκτασης δραστηριοτήτων, το **10% των 629 επιχειρήσεων** εκτιμούν ότι θα κενωθούν θέσεις λόγω αποχωρήσεων/συνταξιοδοτήσεων, ενώ **το 37% εκτιμούν** ότι το επόμενο 6μηνο **θα δημιουργηθούν ν.θ.ε.** λόγω επέκτασης των δραστηριοτήτων τους. Από τις τελευταίες, το **89% θα καλύψουν όλες και το 5% τις περισσότερες** από τις παραπάνω **κενές θέσεις**, ενώ στην ερώτηση περί **πιθανών απολύσεων, οι 9 στις 10 επιχειρήσεις (87%),** ανεξαρτήτως τομέα δραστηριότητας, **δεν σκοπεύουν να απολύσουν προσωπικό** κατά το επόμενο εξάμηνο.

11.4. Ζητούμενες επαγγελματικές γνώσεις/ικανότητες/ δεξιότητες

Ένας ακόμη στόχος της Έρευνας ήταν η διερεύνηση των **ζητούμενων γνώσεων, επαγγελματικών δεξιοτήτων** και **ικανοτήτων** που απαιτούνται από τους εργαζόμενους και υποψήφιους εργαζόμενους για την καλύτερη λειτουργία των επιχειρήσεων στην ΠΚΜ. Οι ερωτώμενοι είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν περισσότερες από μία απαντήσεις από καθορισμένη λίστα προσαρμοσμένων δεξιοτήτων που τους έδιναν οι ερευνητές. Όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 123, η *«Γνώση/ χρήση Αγγλικών»* (33%) και η *«Γνώση βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων»* (29%) αποτελούν τις βασικότερες ζητούμενες δεξιότητες στην ΠΚΜ και ακολουθούν οι *«Επικοινωνιακές δεξιότητες»* (24%). Σημειώνεται ότι ένα 26% των ερωτώμενων δεν αναγνώρισε στις προτεινόμενες δεξιότητες κάποια ως απαιτούμενη για την επιχείρησή του, χωρίς ταυτόχρονα να προσδιορίζει σαφώς κάποια άλλη.

Γράφημα 123: Ζητούμενες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες, ΠΚΜ
Πηγή -Επεξεργασία: ΠΜΔΑΑΕ-ΚΜ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΚΜ

12. Επιλεγμένα Δημογραφικά και Οικονομικά Στοιχεία

Σύμφωνα με τα οριστικά αποτελέσματα της πρόσφατης Απογραφής του 2021 (17.03.23), το σύνολο του μόνιμου πληθυσμού ανέρχεται σε 10.482.487 κατοίκους, έχοντας μειωθεί κατά 3,1% ή 334 χιλ. κατοίκους, ως προς το 2011. Η **Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας** είναι μακράν η δεύτερη μεγαλύτερη σε πληθυσμό στη Χώρα, με 1.795.669 κατοίκους(86 χιλ. λιγότερους από το 2011), που αντιστοιχεί στο **17,1%** (17,4% το 2011) **του συνόλου της Χώρας**, έχοντας συρρικνωθεί κατά **-4,6%.** Η **Αττική** συγκεντρώνει το **36,4%** του συνολικού πληθυσμού, με 3.814.064 κατοίκους, **ενισχύοντας το μερίδιο της στη Χώρα** (35,4% το 2011) και καταγράφοντας ελάχιστη μείωση -0,4% ή περίπου 14 χιλ. λιγότερους κατοίκους από το 2011.

Η **Π.Ε. Θεσσαλονίκης** συγκεντρώνει πάνω από **6 στους 10 κατοίκους της ΠΚΜ** (60,9%), έχοντας αυξήσει σημαντικά το μερίδιο της σε σχέση με το 2011 (59%), ενώ το μικρότερο και συνεχώς μειούμενο μερίδιο καταγράφει η Π.Ε. Κιλκίς (3,9% έναντι 4,3%). Αξιοσημείωτο είναι ότι μόνο η **Π.Ε. Χαλκιδικής ενισχύει το μερίδιο της** στο σύνολο του πληθυσμού της Περιφέρειας (5,8% έναντι 5,7%), ενώ στον αντίποδα, η **Π.Ε. Σερρών** καταγράφει **τη μεγαλύτερη μείωση** (8,4% έναντι 9,4%). **Όλες οι Π.Ε. της ΠΚΜ εμφανίζουν αρνητική μεταβολή πληθυσμού** σε σύγκριση με το 2011, με εντονότερες αυτές της **Π.Ε. Σερρών (-14,2%)** και **Π.Ε. Κιλκίς (-12,4%)** και ασθενέστερη αυτή της **Π.Ε. Θεσσαλονίκης (-1,6%)**. Η **Π.Ε. Θεσσαλονίκης** έχει **υπερτριπλάσια πυκνότητα** (297 κάτ.) από αυτή του συνόλου της **ΠΚΜ** (95 κάτ.), με τη διαφορά να διατηρείται σε σχέση με το 2011.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία των Ληξιαρχικών Πράξεων που δημοσιοποιούνται ανά μήνα από το Υπουργείο Εσωτερικών, **ο πληθυσμός της Χώρας φαίνεται να μειώνεται κατά 300.000 και πλέον άτομα, κατά την επταετία 2016-2022,** χωρίς να περιλαμβάνονται οι ροές εισερχόμενης και εξερχόμενης μετανάστευσης, που τα τελευταία χρόνια έχουν μειωθεί σημαντικά. Αντίστοιχα, **ο πληθυσμός της Περιφέρειας φαίνεται να μειώνεται κατά περίπου 55.000 άτομα συνολικά, την εξαετία 2017-2022,** χωρίς να περιλαμβάνονται οι ροές εισερχόμενης και εξερχόμενης μετανάστευσης (τα τελευταία χρόνια έχουν μειωθεί σημαντικά). Ακόμη κι αν αγνοηθούν οι δραματικές συνέπειες της πανδημίας στα έτη 2020, 2021 και 2022, **η ΠΚΜ φαίνεται να έχει απώλεια τουλάχιστον 8-9 χιλ. ατόμων κάθε χρόνο**, τάση που αν δεν αναστραφεί θα οδηγήσει σε **σταθερή μείωση αλλά και γήρανση του πληθυσμού** της κατά τις επόμενες δεκαετίες.

Η σύγκριση μεταξύ του **μόνιμου** και του **νόμιμου** πληθυσμού της ΠΚΜ παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Ο **μόνιμος** (συνήθης διαμονή ανεξαρτήτως ιθαγένειας) πληθυσμός **υπερβαίνει κατά περίπου 170.000 άτομα τον νόμιμο** (δημότες με ελληνική υπηκοότητα, που διαμένουν στην Ελλάδα) **πληθυσμό της ΠΚΜ.** Οι **Π.Ε. Θεσσαλονίκης** (με 207.974 άτομα) και **Κιλκίς** (με 15.120 άτομα) είναι αυτές που συγκεντρώνουν **πολύ μεγαλύτερο μόνιμο πληθυσμό σε σύγκριση με τους εγγεγραμμένους δημότες τους.** Οι υπόλοιπες Π.Ε. έχουν **μικρότερο μόνιμο πληθυσμό από το σύνολο των δημοτών τους**, με τη **μεγαλύτερη διαφορά** να παρατηρείται στην **Π.Ε. Σερρών** (-30.909 άτομα), που αντιστοιχεί στο **33% των δημοτών.**

Ως προς την εκτίμηση της **Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ)** στην Ελλάδα και στις Περιφέρειες της **το 2020** (προσωρινά στοιχεία), **η ΠΚΜ με 19,8 δισ. ευρώ συμβάλλει κατά 13,6% στο ΑΠΑ της Χώρας** (13,7% το 2019), έναντι 47,8% της Αττικής. **Η ΠΚΜ συγκεντρώνει το 17,1% του συνολικού πληθυσμού και συμβάλλει κατά 13,6% στο ΑΠΑ της Χώρας, μία τάση που παρατηρείται συνολικά στις 10 από τις 13 Περιφέρειες.** Στον αντίποδα, η Αττική (36,4% του πληθυσμού και 47,8% της ΑΠΑ) και η Στερεά Ελλάδα (4,8% του πληθυσμού και 5,1% της ΑΠΑ), είναι οι μόνες δύο Περιφέρειες με μεγαλύτερη συμβολή στην ΑΠΑ από την αντίστοιχη στον πληθυσμό της Χώρας, ενώ το Νότιο Αιγαίο (3,1% του πληθυσμού και 3,1% της ΑΠΑ) έχει ισότιμη συνεισφορά.

Ως προς τις Π.Ε. της ΠΚΜ, **η Π.Ε. Θεσσαλονίκης έχει τη μεγαλύτερη σχετική συμβολή στην ΑΠΑ της ΠΚΜ**, αφού συγκεντρώνει το **60,9% του συνολικού πληθυσμού** και συμβάλλει κατά **63,9% στην ΑΠΑ** της ΠΚΜ, ενώ σε παρόμοιο επίπεδο ήταν προ πανδημίας και η **Π.Ε. Χαλκιδικής** που συγκεντρώνει το **5,8% του συνολικού πληθυσμού** και συμβάλλει κατά 5,6% (2020) **στην ΑΠΑ της ΠΚΜ** (έναντι 6,2% το 2019)**.** Στον αντίποδα βρίσκονται οι υπόλοιπες 5 Π.Ε., με συμβολή στην ΑΠΑ της ΠΚΜ μικρότερη από την αντίστοιχη στον πληθυσμό της, γεγονός που αντικατοπτρίζει τη σχετικά χαμηλή προστιθέμενη αξία του παραγωγικού ιστού τους (αγροτική παραγωγή, ελαφρά μεταποίηση κ.ά.).

Η **ομάδα κλάδων Ζ,Η,Θ**: **«Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευές οχημάτων και μοτοσικλετών, μεταφορά και αποθήκευση, υπηρεσίες παροχής καταλύματος και εστίασης»** παραμένει η **πρώτη σε συνεισφορά ΑΠΑ, τόσο στη Χώρα με 23,1%** (27,2% το 2019), **όσο και στη ΠΚΜ με 23,2%** (27,4% το 2019), ενώ στη 2η θέση βρίσκεται η **ομάδα Ξ,Ο,Π**: **«Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα»,** που αφορά κυρίως δημόσιους οργανισμούς και υπηρεσίες, με 21,6% (20,0% το 2019) συνεισφορά στην ΑΠΑ της Χώρας και **25,7%** (23,7% το 2019) **στην ΑΠΑ της ΠΚΜ.**

Η **παραγωγική εξειδίκευση της ΠΚΜ** είναι αναμφίβολα ο **κλάδος Α: *«Γεωργία, δασοκομία και αλιεία»* με 20,2%** (20,2% και το 2019) **συμμετοχή** στο ΑΠΑ της Χώρας (έναντι 13,6% της μέσης συμμετοχής της ΠΚΜ), ακολουθούμενος από τους **Ξ,Ο,Π: «Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση, δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα»,** με συμμετοχή **16,2%**(16,3% το 2019).

Το **κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Χώρας, για το 2020** (προσωρινά στοιχεία), είναι **15.461€** (17.101€ το 2019), ενώ το **υψηλότερο** κατά κεφαλή περιφερειακό προϊόν έχει **η περιφέρεια Αττικής με 21.134€** (23.430€ το 2019), η μόνη που ξεπερνά το κατά κεφαλή προϊόν της Χώρας, **με 2η** την περιφέρεια **Στερεάς Ελλάδας με 15.322€** (15.497€ το 2019). Το κατά κεφαλήν ακαθάριστο προϊόν της **Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας** ανέρχεται σε **12.092€** (13.343€ το 2019). και βρίσκεται στην **9η θέση** μεταξύ των 13 περιφερειών της Χώρας. Οι Περιφέρειες με **το χαμηλότερο** κατά κεφαλή προϊόν είναι το **Βόρειο Αιγαίο** με 10.163€ και η **Ανατολική Μακεδονία και Θράκη** με 10.908€. Είναι χαρακτηριστικό ότι το κ.κ. ΑΕΠ της Περιφέρειας **Βόρειου Αιγαίου** (δείκτης 65,7) **δεν ξεπερνάει το 50% του αντίστοιχου της Αττικής (136,7),** ενώ αυτό της **ΠΚΜ** (δείκτης 78,2) δεν ξεπερνάει το 58% του αντίστοιχου της Αττικής.

Η **Π.Ε. Θεσσαλονίκης** συμβάλλει κατά 63,9% στο συνολικό ΑΕΠ της Περιφέρειας, το Κιλκίς μόλις 3,8% και οι υπόλοιπες 5 Π.Ε. κυμαίνονται από 5,6% - 7,2%. Μεταξύ 2019 και 2020 (περιοριστικά μέτρα πανδημίας), οι τουριστικές Π.Ε. Χαλκιδικής (-17,6%) και Πιερίας (-11,2%) καταγράφουν τη

μεγαλύτερη συρρίκνωση ΑΕΠ, ενώ οι «αγροτικές» Ημαθίας (-5,3%) και Πέλλας (-6,6%) τη μικρότερη.

13. Παραγωγική Διάρθρωση Επιχειρήσεων Ιδιωτικού Τομέα

Σύμφωνα με το Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων της ΕΛΣΤΑΤ για το 2020, 1.393.614 παραγωγικές μονάδες λειτούργησαν (1.427.124 το 2019), που δημιούργησαν συνολικό Κ.Ε. ύψους 280 δις ευρώ (315 δις το 2019) και απασχόλησαν 4.288.041 εργαζόμενους (μισθωτούς, αυτοαπασχολούμενους κ.ά.), έναντι 4.438.516 το 2019. **Ο μέσος Κ.Ε. ανά νομική μονάδα** ανέρχεται σε περίπου **201.000 ευρώ** (221.000 το 2019) και η **μέση απασχόληση σε 3,1 άτομα.**

Ο κλάδος Α «Γεωργία, Δασοκομία, Αλιεία» συγκεντρώνει τον **μεγαλύτερο αριθμό μονάδων** με διαφορά (**37,3%** του συνόλου), απασχολεί το **10,5% των εργαζομένων** (3η θέση), αλλά συντελεί μόλις στο **3% του συνολικού κύκλου εργασιών.** Ο κλάδος δεν επηρεάστηκε αρνητικά από την πανδημία.

Ο **κλάδος Ζ** «Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο -Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων & Μοτοσυκλετών» συγκεντρώνει το **16,1%** του αριθμού νομικών **μονάδων** (2η θέση), απασχολεί το **17,4% των εργαζομένων** (1η θέση) και είναι ο **κορυφαίος συντελεστής** από πλευράς **κύκλου εργασιών στη Χώρα με 41,4%** (39,7% το 2019). Ο κλάδος φαίνεται να ενισχύει το μερίδιο του στον Κ.Ε. της Χώρας, καθώς εμφανίζει σχετικά συγκρατημένες **απώλειες ύψους 9 δις** (από 125 δις το 2019 σε 116 δις το 2020), δηλαδή μείωση **-7%.**

Στη 2η θέση από πλευράς συνεισφοράς στον **κύκλο εργασιών** στη Χώρα με **19,2%** είναι ο **κλάδος Γ** «Μεταποίηση», **ο οποίος συγκεντρώνει το 4,1%** του αριθμού νομικών **μονάδων** και απασχολεί το **8,1% των εργαζομένων της Χώρας** (5η θέση) και φαίνεται ότι επηρεάστηκε ελάχιστα από την πανδημία.

Τις σημαντικότερες απώλειες, όπως ήταν αναμενόμενο, εμφανίζει ο **κλάδος Θ** «Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος & Υπηρεσίες Εστίασης», που φαίνεται να συγκεντρώνει πλέον το 12,4% (14,8% το 2019) **των απασχολούμενων της Χώρας** (2η θέση), περιλαμβάνει το 7,5% των νομικών μονάδων (4η θέση), αλλά συνέβαλε μόλις στο 2,5% του Κ.Ε. της Χώρας (4,5% το 2019). Οι συνολικές **απώλειες** του κλάδου ξεπέρασαν το **50%** και ανήλθαν σε πάνω από **7 δις** (από 14,2 δις το 2019 σε 7 δις το 2020).

Συνολικά, οι κλάδοι **Ζ** «Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο -Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων & Μοτοσυκλετών» (με 41,4%) και **Γ** «Μεταποίηση» (19,2%) συντελούν στο **60%** και πλέον του συνολικού **κύκλου εργασιών** των νομικών μονάδων της Χώρας, απασχολώντας μόλις το **1/4 των εργαζομένων** της Χώρας.

Σύμφωνα με το **ΟΠΣ ΕΡΓΑΝΗ,** που καταγράφει ηλεκτρονικά το σύνολο των επιχειρήσεων και των **εργαζομένων-μισθωτών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου**, από το σύνολο των 294.892 επιχειρήσεων που υπέβαλαν 'καταστάσεις προσωπικού' το **2022**, το 88,2% απασχολεί 1-10 εργαζόμενους και το 10,1% από 11-50. Δηλαδή συνολικά το 98,3% των επιχειρήσεων απασχολούν λιγότερο από 50 εργαζόμενους. Κατά το **2017**, από το σύνολο των 247.236 επιχειρήσεων, το 88,6% απασχολούσε 1-10 εργαζόμενους και το 9,8% των επιχειρήσεων απασχολούσε από 11-50 εργαζόμενους.

Στις **294.892 ιδιωτικές επιχειρήσεις** (2022) εργάζονται **2.361.342 μισθωτοί** με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, δηλαδή **8 εργαζόμενοι/επιχείρηση** κατά μέσο όρο (έναντι 7,7 το 2017). Οι

επιχειρήσεις με **λιγότερους από 10 εργαζόμενους** η κάθε μία (περίπου 88%) απασχολούν συνολικά το **27,9% του συνόλου** των εργαζομένων ιδιωτικού δικαίου, ενώ οι επιχειρήσεις με **10 έως 49 εργαζόμενους**, απασχολούν το **26,9% του συνόλου.** Συνεπώς, **το 98,3% των επιχειρήσεων** (περίπου 290.000) **απασχολούν από 1 έως 49 εργαζομένους η κάθε μία και το σύνολο των απασχολουμένων σε αυτές ανέρχεται στο 54,8% του συνόλου** των εργαζομένων ιδιωτικού δικαίου. **Στο υπόλοιπο 1,7% των επιχειρήσεων** (5.188) **απασχολείται το 45,2% του συνόλου** των εργαζομένων ιδιωτικού δικαίου.

Αναλύοντας τις επιχειρήσεις ανά **2ψήφιο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας από πλευράς αριθμού απασχολούμενων** για το 2022, την **1η θέση** κατέχει το ***«Λιανικό εμπόριο, εκτός από εμπόριο μηχανοκ. οχημάτων & μοτοσικλετών»*** με 13,0% του συνόλου των απασχολουμένων (13,3% το 2017), τη **2η θέση** οι ***«Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης»*** με 10,4% (10,8% το 2017) και την **3η** το ***«Χονδρικό εμπόριο, εκτός από εμπόριο μηχανοκ. οχημάτων & μοτοσικλετών***» με 9,4% (10,1% το 2017).

Με συνολική αύξηση του αριθμού των εργαζομένων κατά **23,3%** (πλέον των 425.000 νέων εργαζόμενων) κατά τη διάρκεια της πενταετίας 2017-2022, παρατηρείται **αύξηση 26,7% στις γυναίκες μισθωτούς.** Ως αποτέλεσμα, η συμμετοχή τους στο σύνολο της μισθωτής απασχόλησης, από **46,4% το 2017**, ανήλθε σε **47,7% το 2022**.

Η **ομάδα ηλικιών** 30-44 με 40,3% και 45-64 με 38,7% είναι οι πολυπληθέστερες σε μισθωτούς. Η σημαντική αύξηση της απασχόλησης μισθωτής εργασίας την πενταετία 2017-2022 (425.000 νέοι εργαζόμενοι), ευνόησε κυρίως την ομάδα ηλικιών 45-64 αφού προστέθηκαν σε αυτή 283.000 εργαζόμενοι, δηλαδή αύξηση 48,2%. Σημαντική είναι επίσης και η αύξηση κατά 14.237 άτομα (από 9.119 το 2017 σε 23.356 το 2022) των μισθωτών ηλικίας >64 ετών (αύξηση 156%), καθώς μεγάλο μέρος αυτών συχνά αναζητεί εργασία για τη συμπλήρωση των συντάξιμων ετών τους.

Πάνω από **7 στους 10** εργαζόμενοι (73,9%) απασχολούνται σε **πλήρες ωράριο** (>35 ώρες), ενώ το **11,7%** με μερική απασχόληση **21-35 ωρών**. Μόνο **1,5 στους 10** εργάζονται **20 ώρες και λιγότερο**. Η **πλήρης απασχόληση ενισχύεται σταδιακά**, αφού **από το 68,4% του 2017 καλύπτει πλέον το 73,9% των μισθωτών** ιδιωτικού δικαίου, ενώ οι απασχολούμενοι με **10-20 ώρες /εβδομάδα** από το **13,5% το 2017** υποχωρούν στο **10,1% το 2022.** Είναι χαρακτηριστικό ότι μετά τους **425.000 εργαζόμενους που προστέθηκαν μεταξύ 2017 και 2022, οι πλήρους απασχόλησης (>35 ώρες) αυξήθηκαν κατά 414.000 περίπου.**

Η ΠΚΜ συγκεντρώνει **56.862 επιχειρήσεις** και παραρτήματα επιχειρήσεων, στις οποίες απασχολούνται συνολικά **361.721 εργαζόμενοι** και βρίσκεται στη 2η θέση, μετά την περιφέρεια Αττικής. Αθροίζει **το 16,5% των επιχειρήσεων** της Χώρας, στις οποίες απασχολείται **το 16% των εργαζομένων** της Χώρας, ενώ στην **περιφέρεια Αττικής** συγκεντρώνεται το **38,7% των επιχειρήσεων** της Χώρας και απασχολείται το **49,2% των εργαζομένων** της Χώρας. **Η Αττική είναι η μόνη Περιφέρεια της οποίας το μερίδιο απασχολούμενων είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο του αριθμού επιχειρήσεων,** ενώ η **Στερεά Ελλάδα** εμφανίζει **απόλυτη ισορροπία** (3,9% συμβολή και στις δύο παραμέτρους). Ο **μέσος αριθμός εργαζομένων ανά επιχείρηση**

για την **Περιφέρειας Αττικής είναι 8,32** (έναντι 6,54 της Χώρας), για την **Στερεά Ελλάδα 6,44** και για την **Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας** είναι **6,36.**

Από το σύνολο των επιχειρήσεων και παραρτημάτων που δραστηριοποιούνται στην ΠΚΜ και απασχολούν τουλάχιστον 1 εργαζόμενο, **το 65%** συγκεντρώνεται στην **Π.Ε. Θεσσαλονίκης**, απασχολώντας το **71,2% του συνόλου των εργαζομένων** στην ΠΚΜ. Η **Π.Ε. Κιλκίς είναι η μόνη από τις υπόλοιπες έξι** της οποίας **η συμβολή στον αριθμό εργαζομένων (3,4%) στην ΠΚΜ επίσης υπερέχει της συμβολής στον αριθμό επιχειρήσεων (2,9%).** Οι υπόλοιπες πέντε Π.Ε. εμφανίζουν σχετική ισορροπία συνεισφέροντας από 4,6% έως 5,5% στη συνολική απασχόληση της ΠΚΜ. Μεταξύ 2017 και 2022 **προστέθηκαν πάνω από 9.000 επιχειρήσεις και περίπου 73.000 εργαζόμενοι στην ΠΚΜ,** όμως συγκριτικά **πιο ευνοημένη Π.Ε. είναι η Πέλλα,** που αύξησε αισθητά το μερίδιο της στο σύνολο εργαζομένων της ΠΚΜ **από 5,1% το 2017 σε 5,4% το 2022**.

14. Η Αγορά Εργασίας

Το **«Εργατικό δυναμικό»** της Χώρας μειώνεται σταθερά κάθε χρόνο, με **συνολική μείωση πενταετίας περίπου 50.000 ατόμων** (από 4,78 εκ. σε 4,73 εκ.), κυρίως λόγω της συνεχούς μείωσης του πληθυσμού, που καταγράφηκε στην Ενότητα 1 του παρόντος. Αντιθέτως, οι «**Απασχολούμενοι»** αυξάνονται σταθερά και σημαντικά από 3,75 εκ. το 2017 σε 4,14 εκ. το 2022, με **συνολική αύξηση πενταετίας 390.000 εργαζόμενων.** Κατά συνέπεια, παρατηρείται σταθερή αποκλιμάκωση του αριθμού **«Ανέργων»,** που **μειώθηκαν κατά περίπου 440.000 άτομα,** μεταξύ 2017 και 2022. Η συνολική αύξηση πενταετίας κατά +10,3% δε φαίνεται να ευνόησε τις γυναίκες, παρά τη σχετικά μεγαλύτερη αύξηση που παρουσίασαν (+11,2%) έναντι των ανδρών (+9,7%), αφού η διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών σε απόλυτους αριθμούς αυξήθηκε από 609 χιλ. το 2017, σε 644 χιλ. το 2022. **Συνεπώς, η σταδιακή αύξηση της απασχόλησης στην Ελλάδα από το 2017 και μετά φαίνεται να ευνόησε περισσότερο επαγγέλματα που απευθύνονται κυρίως σε άνδρες απασχολούμενους.** Συνοπτικά, οι γυναίκες αν και αποτελούν την πλειοψηφία του **πληθυσμού 15+ με 51,7%**, συμμετέχουν μόνο κατά **44,2% στο «εργατικό δυναμικό»** της Χώρας, το μερίδιο τους στους **«απασχολούμενους»** είναι μόλις **42,2%** και αποτελούν το **58,4%** του συνόλου των **ανέργων** για το 2022.

Μεταξύ 2017 και 2022, ο πρωτογενής τομέας καταγράφει ελάχιστη αύξηση στο σύνολο των απασχολούμενων κατά 1,8%, σε αντίθεση με τη σημαντική αύξηση, τόσο του δευτερογενή τομέα (+11,3%), όσο και του τριτογενή (+11,4%). **Για το 2022,** το μερίδιο των **απασχολούμενων γυναικών στον α΄ γενή τομέα** περιορίζεται στο **37%, ενώ στον β΄γενή τομέα,** με το μερίδιο των γυναικών να περιορίζεται στο **21,2%.** Ο **γ΄γενής τομέας** είναι ο μόνος στον οποίο η γυναικεία απασχόληση υπερτερεί **(47,5%)** της μέσης απασχόλησης των γυναικών στο σύνολο των επιχειρήσεων (42,2%).

Στην **ΠΚΜ** παρατηρείται μια **τάση μικρής μείωσης** (-1,5%) **του «εργατικού δυναμικού» της ΠΚΜ** (από 812 χιλ. σε 800 χιλ.), με ταυτόχρονη συνεχή **αύξηση (+9,1%) των «απασχολούμενων»** (από 626 χιλ. σε 683 χιλ.), που είχε ως αποτέλεσμα τη **σταθερή και τελικά σημαντική μείωση (-37%) του αριθμού των «ανέργων»,** από 186 χιλ. το 2017 σε 117 χιλ. το 2022. **Συνολικά, η ΠΚΜ φαίνεται να βελτιώνει τους δείκτες απασχόλησης με σχετικά χαμηλότερους ρυθμούς ως προς το σύνολο της Χώρας** με αποτέλεσμα **η ανεργία το 2022** να ανέρχεται στο **14,7%**, έναντι 12,4% της Χώρας.

Σχεδόν **3 στους 4 εργαζόμενους της Χώρας απασχολείται στον τριτογενή τομέα.** Η ΠΚΜ υπερτερεί ως προς την απασχόληση στον δευτερογενή τομέα (18,4% των απασχολουμένων) έναντι της Χώρας (15,5%) και υστερεί ως προς τον τριτογενή τομέα (68,9% έναντι 73,2%).

Οι **2 στους 3 απασχολούμενοι στη Χώρα** ασκούν **επαγγέλματα «Μη χειρωνακτικά υψηλής και χαμηλής εξειδίκευσης»**, ενώ μόλις 5,8% ασκούν ανειδίκευτη εργασία. Η ΠΚΜ φαίνεται να συγκεντρώνει μικρότερο αριθμό απασχολούμενων με «μη χειρωνακτικά υψηλής εξειδίκευσης» (31%) σε σύγκριση με τη Χώρα (33,7%) και να υπερτερεί τόσο στα «χειρωνακτικά με εξειδίκευση» (17,2% έναντι 16%), όσο και στα «επαγγέλματα πρωτογενούς τομέα» (12,7% έναντι 11,1%).

Οι **7 στους 10 απασχολούμενοι στη Χώρα** είναι **μισθωτοί**, ενώ οι **2 στους 3 αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό.** Η ΠΚΜ υπερτερεί σε «αυτοαπασχολούμενους χωρίς προσωπικό» με 21,8% έναντι 19,6% της Χώρας και υστερεί ελάχιστα σε «μισθωτούς» (68,7% έναντι 69,7%).

Τέλος, το 92% των απασχολούμενων στη Χώρα και στην ΠΚΜ είναι «πλήρους απασχόλησης», με συνεχώς ανερχόμενη τάση κατά τα τελευταία δύο χρόνια.

Ως προς την **εγγεγραμμένη ανεργία** (ΟΑΕΔ), το 1/3 αυτής καταγράφεται στην Αττική, ακολουθεί η ΠΚΜ με 19,6% (181.206 άτομα) και στην 3η θέση η Δυτική Ελλάδα με 7,8%. Οι άνεργοι στο σύνολο της Χώρας με διάρκεια εγγραφής <12 μήνες ανέρχονται στο 45,9% (54,1% οι 12+ μήνες), με την ΠΚΜ να καταγράφει σχετικά χαμηλότερο ποσοστό στην <12 μήνες, δηλαδή 43,6%.

Ως προς την **επιβάρυνση της ανεργίας στον πληθυσμό**, με μέσο δείκτη επιβάρυνσης για τη Χώρα 8,8, **η ΠΚΜ έχει τη 2η μεγαλύτερη επιβάρυνση με 10,1,** με μόνη τη **Δυτική Ελλάδα** σε δυσμενέστερη θέση(11,2). Η χαμηλότερη επιβάρυνση καταγράφεται στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (7,6) και Πελοποννήσου (7,6).

Ως προς τις **Π.Ε. της ΠΚΜ**, **η Π.Ε. Θεσσαλονίκης έχει τη μεγαλύτερη επιβάρυνση (10,5)**, ανεβάζοντας λόγω του μεγέθους της (63,3% των εγγεγραμμένων ανέργων) τον **δείκτη επιβάρυνσης της ΠΚΜ στο 10,1.** Τη **μικρότερη επιβάρυνση** εμφανίζουν οι Π.Ε. Σερρών (8,4), Κιλκίς (8,7) και Χαλκιδικής (8,9).

Σε κάθε περίπτωση, η εκτιμώμενη ανεργία μέσω της μηνιαίας ΕΕΔ της ΕΛΣΤΑΤ, που υλοποιείται βάσει διεθνών επιστημονικών προτύπων, δεν θα πρέπει να συγχέεται ή και να συγκρίνεται με τις εγγραφές ενός διοικητικού μητρώου (ΔΥΠΑ), αφού έχουν διαφορετικούς στόχους και μεθοδολογία. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ το 2016 οι «εγγεγραμμένοι άνεργοι» (ΔΥΠΑ) υστερούσαν κατά 300.000 περίπου των «εκτιμώμενων ανέργων» (ΕΛΣΤΑΤ), τον Απρίλιο του 2023, εμφανίζονται κατά 400.000 και πλέον περισσότεροι από τους τελευταίους.

Ως προς **τις κενές θέσεις εργασίας** στη Χώρα, κατά το 2022 εκτιμώνται (ΕΛΣΤΑΤ) σε περίπου 89.100, αυξημένες κατά +82,9% από τις αντίστοιχες του 2021. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την αύξηση των κενών θέσεων του α΄3μήνου 2023 κατά 84% σε σύγκριση με το αντίστοιχο του 2022 (30.497 έναντι 16.603), αλλά και η συνεχιζόμενη δημιουργία νέων θέσεων μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, προοιωνίζονται μια χρονιά με ακόμη μεγαλύτερες ελλείψεις σε νευραλγικούς κλάδους της οικονομίας.

Σύμφωνα με το ΟΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, κατά τη διάρκεια του **2022** δημιουργήθηκαν **72.847 νέες θέσεις εργασίας** (ν.θ.ε.), που προέκυψαν από 2.911.305 προσλήψεις και 2.838.458 αποχωρήσεις/απολύσεις, έναντι ισοζυγίου 133.082 ν.θ.ε. κατά το 2021. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι προσλήψεις και απολύσεις του 2022 ξεπέρασαν τις αντίστοιχες του «κανονικού» 2019. **Από τις περίπου 516.000 περισσότερες προσλήψεις του 2022**, σε σύγκριση με το αντίστοιχο

του 2021, **οι 206.000 περίπου ήταν πλήρους απασχόλησης**, οι **218.000 μερικής απασχόλησης** και οι περίπου **92.000 εκ περιτροπής απασχόλησης.** Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως στην εντυπωσιακή ανάκαμψη του τουρισμού κατά το 2022, που ως γνωστόν δημιουργεί αυξημένο αριθμό θέσεων εργασίας μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης.

Ως προς το **φύλο**, από το σύνολο των 72.847 ν.θ.ε. που δημιουργήθηκαν κατά το 2022, οι 38.071 κατελήφθησαν από γυναίκες (52,3% έναντι 52,8% το 2021), γεγονός που σηματοδοτεί την αποκλιμάκωση του υψηλού ποσοστού της γυναικείας ανεργίας των τελευταίων ετών.

Στην ηλικιακή ομάδα 15-24 δημιουργήθηκαν πάνω από τα 3/4 των ν.θ.ε. του 2022 (76,4%), με την ομάδα 30-44 να ακολουθεί με μερίδιο 15,8%. Συνολικά **πάνω από 9 στις 10 ν.θ.ε. που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2022 κατελήφθησαν από εργαζόμενες/ους 15-29 ετών.**

Η **Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας**, με ισοζύγιο 12.976 θέσεων κατά το 2022, δημιούργησε το 17,8% των ν.θ.ε. της Χώρας (63,5% στην Αττική). Οι Π.Ε. **Χαλκιδικής** (κυρίως), **Πιερίας** και **Πέλλας**, ως κατεξοχήν τουριστικοί προορισμοί, εμφανίζουν πολύ μεγάλη αύξηση στο θετικό ισοζύγιο ν.θ.ε. του β' 3μήνου, ενώ στα γ' και δ' 3μηνα εμφανίζουν αρνητικό ισοζύγιο, λόγω της εποχικότητας των τουριστικών επαγγελμάτων. Αντιθέτως, η **Π.Ε. Θεσσαλονίκης** έχει ως κορυφαία τα γ' και δ' τρίμηνα, με μόνο το β' 3μηνο να εμφανίζει αρνητικό ισοζύγιο. Εντύπωση προκαλεί η **σχεδόν μηδενική δημιουργία ν.θ.ε. στις Π.Ε. Χαλκιδικής και Πιερίας**, σε μια χρονιά με εντυπωσιακή αύξηση των τουριστικών ροών στη Χώρα, γεγονός που πιθανότατα εξηγείται, αφενός από τη **σχετική συρρίκνωση των οδικών αφίξεων** (σε αντίθεση με τις αεροπορικές), στον οποίο κυρίως στηρίζονται οι συγκεκριμένες Π.Ε., αφετέρου από την αυξανόμενη δυσκολία εξεύρεσης εργαζομένων, που οδήγησε σε πολλές **κενές θέσεις εργασίας στον τουριστικό κλάδο,** κατά το 2022. Ως αποτέλεσμα, **το 87%** (11.240) **των ν.θ.ε.** που δημιουργήθηκαν στην ΠΚΜ, **οφείλονται στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης.**

Ο **πιο δυναμικός κλάδος** στην ΠΚΜ, ως προς τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας κατά το 2022 ήταν με διαφορά ο **«Καταλύματα»** με 2.722 ν.θ.ε. και στη 2η θέση ο **«Εκπαίδευση»,** με 1.653 ν.θ.ε.. Αξιοσημείωτη είναι η 3η θέση του κλάδου **«Βιομηχανία Τροφίμων»,** με 959 ν.θ.ε. για το 2022, που επιβεβαιώνει την εντεινόμενη εξειδίκευση της ΠΚΜ.

Το πιο δυναμικό επάγγελμα από πλευράς δημιουργίας ν.θ.ε. στην ΠΚΜ κατά τον 2022, ήταν με διαφορά το **«Υπάλληλοι Γραφείου»** , με 1.511 ν.θ.ε. ,στη 2η θέση το «**Εκπαιδευτικοί»** με 1.240 ν.θ.ε. και στην 3η θέση το **«Απασχ/νοι στην παροχή προσωπ. Υπηρεσιών»** (που περιλαμβάνει σερβιτόρους, μαγείρους κ.ά.), με 1.128 ν.θ.ε..

Η παραπάνω θετική τάση φαίνεται να ενισχύεται περαιτέρω και κατά το **α΄ τετράμηνο του 2023.** Σε ολόκληρη τη Χώρα δημιουργήθηκαν 180.566 νέες θέσεις εργασίας (ν.θ.ε.), που προέκυψαν από 929.112 προσλήψεις και 748.546 αποχωρήσεις, έναντι 148.123 ν.θ.ε., κατά το αντίστοιχο 4μηνο του 2022, επίδοση που είναι με διαφορά **η καλύτερη της 5ετίας.**

Όλες οι Περιφέρειες της Χώρας εμφανίζουν θετικό ισοζύγιο, ενώ η **Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, με 15.763 ν.θ.ε.**, βρίσκεται στην **5η θέση** μεταξύ των 13 Περιφερειών για το α' τετράμηνο του 2023, που συνιστά την υψηλότερη επίδοση των τελευταίων τριών ετών και λίγο χαμηλότερη από την αντίστοιχη του 2019. Οι Π.Ε. Ημαθίας (-74) και Πέλλας (-95) εμφανίζουν αρνητικό ισοζύγιο ν.θ.ε. για το τετράμηνο του 2023, ενώ **η Π.Ε. Χαλκιδικής** (10.149) **δημιουργεί τις 2 από τις 3 νέες θέσεις εργασίας της ΠΚΜ**, κυρίως τον Απρίλιο, λόγω των πολυάριθμων προσλήψεων στους κλάδους «Εστίαση» και «Καταλύματα»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΠΗΓΕΣ

1. https://www.statistics.gr/statistics/pop
2. https://www.statistics.gr/statistics/eco
3. https://www.statistics.gr/bussines_registries
4. https://www.statistics.gr/statistics/ind
5. https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SBR01/-
6. https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SJO01/-
7. https://www.statistics.gr/el/greece-in-figures
8. https://ypergasias.gov.gr/apascholisi/ektheseis-p-s-ergani/
9. https://www.dypa.gov.gr/statistika?tab=statistika-stoikhia&tab2=sighkentrotiki-pinakes-eghgheghrammenis-anerghias-ana-etos&tab3=
10. ΔΥΝΑΜΙΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΔΩΝ 2022 DA | TableauPublic
11. https://ec.europa.eu/eurostat/data/database
12. https://ilostat.ilo.org/
13. https://www.oecd.org/sdd/labour-stats/
14. https://esco.ec.europa.eu/el
15. https://www.worldometers.info/population/countries-in-the-eu-by-population/
16. https://elstat-outsourcers.statistics.gr/Census2022_GR.pdf
17. https://www.statistics.gr/documents/20181/17776954/NWS_APOFASI_APOTELESMATA_APOGRAFIS_GR.pdf/8ae1205a-4604-661d-bd4a-c46b41e062fc
18. https://www.statistics.gr/documents/20181/ad653f0c-3ebb-5b72-70b0-1bfc90ceeee1
19. https://www.statistics.gr/2021-census-legal-pop-results
20. https://www.statistics.gr/documents/20181/3413c7f0-7dd0-1c87-52f0-86f3a7cdb93f
21. https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2023/01/%CE%95%CE%99%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%9F-%CE%A4%CE%95%CE%A5%CE%A7%CE%9F%CE%A3-2022.pdf
22. https://www.government.gov.gr/wp-content/uploads/2017/12/%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%9D%CE%97-%CE%95%CE%99%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%9F-%CE%A4%CE%95%CE%A5%CE%A7%CE%9F%CE%A3-2017.pdf
23. https://www.statistics.gr/documents/20181/18074233/GreeceinFigures_2023Q2_GR.pdf/84412b38-2d94-3a07-5234-5c52f3411f0f
24. https://www.dypa.gov.gr/storage/statistika-stoikheia/meletes-analyseis/mhxanismos-diagnoshs-ths-agoras-ergasias-dypa-ioulios2022.pdf
25. https://www.statistics.gr/documents/20181/62548cda-4f46-6d4e-8ca0-e719f6855a25
26. https://www.statistics.gr/documents/20181/17831637/GreeceInFigures_2022Q4_GR.pdf/d680e951-d628-ac7c-0e10-397e3fad3734
27. file:///C:/Users/User/Downloads/sygkentrotikos-pinakas-eggegrammenhs-anergias-gia-to-etos-2022.pdf
28. file:///C:/Users/User/Downloads/mhxanismos-diagnoshs-ths-agoras-ergasias-dypa-ioulios2023.pdf
29. https://www.statistics.gr/documents/20181/60b7993d-b8b2-afb6-2355-893bf71ae0a2

30. https://www.statistics.gr/documents/20181/33be4260-ad87-49c8-3949-2d1afaab4dbe
31. https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2022/11/10.-ERGANH-%CE%9F%CE%9A%CE%A4%CE%A9%CE%92%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3-2022.pdf
32. https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2022/12/11.-ERGANH-%CE%9D%CE%9F%CE%95%CE%9C%CE%92%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3-2022.pdf
33. https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2023/01/12.-ERGANH-%CE%94%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%9C%CE%92%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3-2022.pdf
34. https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2023/01/%CE%95%CE%99%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%9F-%CE%A4%CE%95%CE%A5%CE%A7%CE%9F%CE%A3-2022.pdf
35. https://pmdaae-pkm.gr/%CF%84%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%B7-%CE%B5%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%B7%CF%83-%CE%BC%CE%B9%CF%83%CE%B8%CF%89%CF%84%CE%B7%CF%83-%CE%B1-2/
36. https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2023/02/1.-ERGANH-%CE%99%CE%91%CE%9D%CE%9F%CE%A5%CE%91%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3-2023.pdf
37. https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2023/04/2.-ERGANH-%CE%A6%CE%95%CE%92%CE%A1%CE%9F%CE%A5%CE%91%CE%A1%CE%99%CE%9F%CE%A3-2023.pdf
38. https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2023/04/3.-ERGANH-%CE%9C%CE%91%CE%A1%CE%A4%CE%99%CE%9F%CE%A3-2023.pdf
39. https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2023/05/4.-ERGANH-%CE%91%CE%A0%CE%A1%CE%99%CE%9B%CE%99%CE%9F%CE%A3-2023.pdf
40. https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2021/05/%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%9D%CE%97_2021_04.pdf
41. https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2021/02/4.%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%9D%CE%97-%CE%91%CE%A0%CE%A1%CE%99%CE%9B%CE%99%CE%9F%CE%A3-2019.pdf
42. https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2021/02/4.%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%9D%CE%97-%CE%91%CE%A0%CE%A1%CE%99%CE%9B%CE%99%CE%9F%CE%A3-2020.pdf
43. https://ypergasias.gov.gr/wp-content/uploads/2022/05/4.-%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%9D%CE%97-%CE%91%CE%A0%CE%A1%CE%99%CE%9B%CE%99%CE%9F%CE%A3-2022.pdf
44. https://www.government.gov.gr/wp-content/uploads/2018/05/4.-ERGANH-APRILIOS-2018-DRAFT.pdf
45. https://pmdaae-pkm.gr/%CF%84%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%B7-%CE%B5%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7-

%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%B7%CF%83-%CE%BC%CE%B9%CF%83%CE%B8%CF%89%CF%84%CE%B7%CF%83-%CE%B1-2/

46. https://pmdaae-pkm.gr/wp-content/uploads/2023/06/%CE%95%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7_4%CE%BC%CE%AE%CE%BD%CE%BF%CF%85_2023.pdf

47. https://www.statistics.gr/documents/20181/908cebaa-b585-8a2f-6440-0f9bfc47e839

48. Π04: 4η Ετήσια Έρευνα Πεδίου, ΠΜΔΑΑΕ -ΚΜ, 2023

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - EXCEL

Αρχείο παρουσίασης Πινάκων – Γραφημάτων 4ης Ετήσιας Έκθεσης ανάλυσης των τάσεων της αγοράς εργασίας.

Υποβάλλεται Ηλεκτρονικά